

Uchwała Nr XXXVII/292/2017

**Rady Gminy Święciechowa
z dnia 21 grudnia 2017 roku**

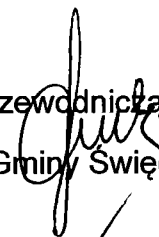
**w sprawie przyjęcia Programu Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata
2017 – 2023**

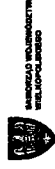
Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 i 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2017 r. 1875 ze zmianami), Rada Gminy uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2017 – 2023, który stanowi Załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Święciechowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy Święciechowa

Jan Dutka

Unia Europejska
Fundusz Spójności

PROGRAM REWITALIZACJI

dla Gminy Święciechowa na lata 2017-2023

OPRACOWALI:

mgr inż. Dariusz Kałużny

mgr inż. Angelika Paczesna

mgr inż. Daria Jarońska

ADRES BIURA:

NUVARRO Sp. z o. o.

ul. Reymonta 23, Posada

62-530 Kazimierz Biskupi

tel. (63) 233 00 15

e-mail: biuro@nuvarro.pl

www.nuvarro.pl

SPIS TREŚCI

Spis treści.....	3
1. WSTĘP	4
2. DEFINICJE	7
3. METODOLOGIA	12
4. OPIS POWIĄZAŃ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI	14
5. DIAGNOZA ZJAWISK KRYZYSOWYCH	31
5.1. Podsumowanie sfery społecznej	31
5.2. Podsumowanie sfery gospodarczej	34
5.3. Podsumowanie sfery przestrzenno-funkcjonalnej	35
5.4. Podsumowanie sfery technicznej	37
5.5. Podsumowanie sfery środowiskowej	39
6. DELIMITACJA	41
7. OBSZAR ZDEGRADOWANY	73
8. OBSZAR REWITALIZACJI	74
9. POGŁĘBIONA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI	79
10. ZAŁOŻENIA PROGRAMU REWITALIZACJI	91
10.1. Wizja i misja Programu Rewitalizacji	91
7.2. Cele Programu Rewitalizacji	92
7.2.1. CELE SZCZEGÓŁOWE I KIERUNKI DZIAŁAŃ	92
11. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE	94
12. INDYKATYWNE RAMY FINANSOWE	118
13. MECHANIZMY ZAPEWNIENIA KOMPLEMENTARNOŚCI	123
14. USPOŁECZNIENIE	136
15. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITORINGU	145
15.1. Wdrażanie i monitoring	145
15.2. Aktualizacja	150
16. PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	151
17. SPIS RYSUNKÓW	152
18. SPIS TABEL	154
19. SPIS WYKRESÓW	156

1. WSTĘP

Przemiany społeczno-gospodarcze na przestrzeni ostatniego ćwierćwiecza wywołane procesem globalizacji oraz transformacją ustrojową i wyzwaniem gospodarki wolnorynkowej spowodowały szereg niekorzystnych zjawisk i procesów na obszarach jednostek samorządu, takich, jak degradacja tkanki materialnej oraz narastające problemy w sferze społeczno-gospodarczej. W takiej sytuacji szczególnego znaczenia nabierać zaczęły planowanie oraz realizacja kompleksowych projektów rewitalizacyjnych, obejmujących sfery: społeczną, gospodarczą, przestrzenną, środowiskową i kulturową, a tym samym odpowiadających na indywidualny zestaw zidentyfikowanych problemów danego obszaru.

Na potrzeby projektowania i wdrażania interwencji w ramach procesu rewitalizacji, współfinansowanych środkami Unii Europejskiej, rewitalizację należy rozumieć jako: „kompleksowy proces wyrowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzemi i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji”¹.

Podstawowym narzędziem tworzącym ramy operacyjne i płaszczyznę koordynacji działań rewitalizacyjnych jest *plan/program rewitalizacji*, który jest opracowywany oraz przyjmowany przez samorząd lokalny w drodze uchwały na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446). Jest to wieloletni program działań zmierzający do wyrowadzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysu oraz stworzenia warunków do ich dalszego rozwoju poprzez optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań i wzmacnianie lokalnych potencjałów. Objęcie danego obszaru programem rewitalizacji będzie stanowiło podstawę wspierania go poprzez instrumenty i narzędzia dedykowane rewitalizacji (programy unijne oraz krajowe) lub korzystania z preferencji w innych instrumentach, programach i działaniach sektorowych.

¹ „Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020”, Ministerstwo Rozwoju, 2016, s. 5.

Proces rewitalizacji prowadzony jest przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, przedstawicieli samorządu terytorialnego i mieszkańców gminy). Szczególny nacisk kładziony jest na zaangażowanie lokalnej społeczności, czyli osoby, których w szczególności dotyczą planowane działania.

Program Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2017-2023 stanowi spójny dokument strategiczny mający na celu wyrowadzenie ze stanu kryzysowego najbardziej zdegradowane obszary gminy poprzez przedsięwzięcia kompleksowe (uwzględniające aspekt społeczny, gospodarczy, przestrzenno-funkcjonalny, techniczny, środowiskowy i kulturowy), skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany.

Rewitalizacja gminy Święciechowa koncentruje się na 5 głównych obszarach:

- a. społecznym – działania koncentrujące się na zapobieganiu patologiom i wykluczeniu społecznemu (marginalizacji, bezrobociu, ubóstwu) oraz mające na celu wzrost poziomu integracji mieszkańców gminy;
  - b. gospodarczym – rozpowszechnianie i ułatwianie aktywności gospodarczej;
  - c. przestrzenno-funkcjonalnym – w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, w tym: zaplanowano inwestycje w zakresie budowy elementów małej infrastruktury rekreacyjnej, zagospodarowania obszarów stanowiących miejsca rozrywki i integracji dla mieszkańców;
  - d. technicznym – zły stan techniczny obiektów użyteczności publicznej, brak funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska;
  - e. środowiskowym – brak funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska oraz występowanie wyrobów zawierających azbest.
- Program Rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych ze środków unijnych oraz innych publicznych lub prywatnych) tak, aby nie pomijać aspektu społecznego oraz gospodarczego lub przestrzenno-funkcjonalnego lub technicznego lub środowiskowego związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem.

Koncentracja interwencji i potrzeba hierarchizacji potrzeb powodują, że programy rewitalizacji dotyczą terenów o istotnym znaczeniu dla rozwoju gminy, obejmujących całość lub część zdegradowanego obszaru zdegradowanego i dotkniętych szczególną koncentracją problemów i negatywnych zjawisk kryzysowych.

Dzięki wdrożeniu Programu Rewitalizacji zwiększy się atrakcyjność gospodarcza gminy Święciechowa, a co za tym idzie stworzona zostanie szansa dla rozwoju nowych podmiotów gospodarczych oraz tworzenia miejsc pracy. Warunki do poprawy jakości życia mieszkańców, do ich osobistego rozwoju powstaną głównie na podobszarze zrewitalizowanym, jednakże niektóre z proponowanych przedsięwzięć będą oddziaływały na całą gminę. Ponadto wdrożenie działań zaplanowanych w Programie Rewitalizacji pozwoli na rozwój kulturalno-społeczny gminy, a co za tym idzie na przeciwdziałanie wykluczeniu kulturalnemu nie tylko mieszkańców podobszaru rewitalizacji, ale i całej społeczności gminnej.

Objęcie danego obszaru PR będzie stanowiło podstawę do ubiegania się o dofinansowanie poszczególnych przedsięwzięć w ramach funduszy zewnętrznych w tym środków Unii Europejskiej.

2. DEFINICJE

Rewitalizacja – to kompleksowy proces wprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzennie-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnętrznie (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnętrznie (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych).

Dla prowadzenia rewitalizacji wymagane są:

- a. uwzględnienie rewitalizacji jako istotnego elementu wizji rozwoju gminy;
- b. pełna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru rewitalizacji oraz analizie dotyczących go problemów; diagnoza obejmuje kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzennie-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe;
- c. ustalenie hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych;
- d. właściwy dobór narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru;
- e. zsynchronizowanie działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennie-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej;
- f. koordynacja prowadzonych działań oraz monitorowanie i ewaluacja skuteczności rewitalizacji;

- g. realizacja wynikająca z art. 5 ust. 1 rozporządzenia ogólnego zasady partnerstwa² polegającej na włączeniu partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć.

Rewitalizacja jest prowadzona zgodnie z zasadami zawartymi w Umowie Partnerstwa, a w szczególności z zasadami polityki przestrzennej zawartymi w rozdziale 1.5.4 Umowy Partnerstwa.

Stan kryzysowy – stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- a. gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
- b. środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),
- c. przestrzennie-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych),
- d. technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

² „Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 roku ustanawiające wspólne przepisy dotyczące EFRR, EFS, FS, EFRROW oraz EFMIR”

Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całej gminy.

Obszar zdegradowany – obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Dotyczy to najczęściej obszarów miejskich, ale także wiejskich. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.

Obszar rewitalizacji – obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny poprzemysłowe (w tym portowe i wydobywcze), powojenne lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

Program rewitalizacji – inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 – ze zmianami), wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzennie-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji (np. lokalne programy rewitalizacji, miejskie programy rewitalizacji).

Projekt rewitalizacyjny – projekt wynikający z programu rewitalizacji, tj. zaplanowany w programie rewitalizacji i ukurowany na osiągnięcie jego celów (zawierający listę planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisami

zawierającymi, w odniesieniu do każdego projektu/przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, co najmniej: nazwę i wskazanie podmiotów go realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzania w odniesieniu do celów rewitalizacji) albo logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji (zawierający charakterystykę pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową), zgłoszony do objęcia albo objęty współfinansowaniem UE z jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego.

Komplementarność przestrzenna – oznacza konieczność wzięcia pod uwagę podczas tworzenia i realizacji programu rewitalizacji wzajemnych powiązań pomiędzy projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zarówno realizowanych na obszarze rewitalizacji, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar rewitalizacji. Zapewnienie komplementarności przestrzennej projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych ma służyć temu, by program rewitalizacji efektywnie oddziaływał na cały dotknięty kryzysem obszar (a nie punktowo, w pojedynczych miejscach), poszczególne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne wzajemnie się dopełniały przestrzennie oraz by zachodził między nimi efekt synergii. Celem zapewnienia komplementarności przestrzennej interwencji jest także to, by prowadzone działania nie skutkowały przenoszeniem problemów na inne obszary lub nie prowadziły do niepożądanych efektów społecznych takich jak segregacja społeczna i wykluczenie.

Komplementarność problemowa – oznacza konieczność realizacji projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które będą się wzajemnie dopełniały tematycznie, sprawiając, że program rewitalizacji będzie oddziaływał na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym, środowiskowym). Zapewnienie komplementarności problemowej ma przeciwdziałać fragmentacji działań (np. tzw. „rewitalizacji technicznej”, „rewitalizacji społecznej” – określeń błędnie stosowanych, ponieważ rewitalizacja jest zawsze kompleksowa) koncentrując uwagę na całościowym spojrzeniu na przyczyny kryzysu danego obszaru. Skuteczna komplementarność

problemowa oznacza konieczność powiązania działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami gminy na innych polach, co skutkuje lepszą koordynacją tematyczną i organizacyjną działań administracji.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna – oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. W tym celu niezbędne jest osadzenie systemu zarządzania programem rewitalizacji w przyjętym przez daną gminę systemie zarządzania w ogóle.

Komplementarność międzyokresowa – oznacza konieczność dokonania rozeznania, analizy i krytycznej oceny oraz sformułowania wniosków na temat dotychczasowego (w kontekście zaangażowania środków wspólnotowych, szczególnie w ramach polityki spójności 2007-2013) sposobu wspierania procesów rewitalizacji, jego skuteczności, osiągnięć i problemów wdrażania projektów i programów rewitalizacji. W oparciu o dokonane analizy zasadne jest zadbanie o uzupełnianie (dopełnianie) przedsięwzięć już zrealizowanych w ramach polityki spójności 2007-2013 (np. o charakterze infrastrukturalnym) projektami komplementarnymi (np. o charakterze społecznym) realizowanymi w ramach polityki spójności 2014-2020. Zachowanie ciągłości programowej (polegającej na kontynuacji lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności 2007-2013) ma w procesach rewitalizacji kluczowe znaczenie.

Komplementarność źródeł finansowania – w kontekście polityki spójności 2014-2020, oznacza, że projekty rewitalizacyjne, wynikające z programu rewitalizacji opierają się na konieczności umiętnego uzupełniania i łączenia wsparcia ze środków Europejskich Funduszy Strukturalnych i inwestycyjnych z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania. Silna koordynacja i synergia projektów rewitalizacyjnych finansowanych szczególnie w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego jest konieczna dla uzyskania korzystnych efektów dla podobszarów rewitalizacji. Komplementarność finansowa oznacza także zdolność łączenia prywatnych i publicznych źródeł finansowania, przy założeniu, że stymulowanie endogenicznych zdolności inwestycyjnych ma kluczowe znaczenie dla dynamiki pożądanych zmian.

3. METODOLOGIA

Program Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2017-2023 opracowany został z wykorzystaniem modelu ekspercko-partycypacyjnego, polegającego na możliwie szerokim udziale wszystkich interesariuszy w pracach nad PR, przy jednoczesnym zaangażowaniu ekspertów zewnętrznych, odpowiadających między innymi za przeprowadzenie procesu konsultacji społecznych, warsztatów, diagnozy, badań ankietowych oraz opracowanie dokumentu pn. Program Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2017-2023.

Etapy prac nad PR obejmowały następujące działania:

1. Podjęcie dnia 29 czerwca 2017 roku przez Radę Gminy w Święciechowie uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia Programu Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2017-2023 [Uchwała Nr XXXI/238/2017 Rady Gminy Święciechowa dnia 29 czerwca 2017 roku].
2. Podjęcie dnia 29 czerwca 2017 roku przez Radę Gminy w Święciechowie uchwały w sprawie zasad i trybu przeprowadzenia partycypacji społecznej w Programie Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa [Uchwała Nr XXXI/239/2017 Rady Gminy Święciechowa z dnia 29 czerwca 2017 roku].
3. Zarządzenie Wójta Gminy Święciechowa z dnia 28 sierpnia 2017 roku w sprawie powołania Gminnego Zespołu ds. Rewitalizacji oraz określenia zasad jego działania [Zarządzenie Nr 050.6.2017 Wójta Gminy Święciechowa z dnia 28 sierpnia 2016/7roku].
4. Zorganizowanie i przeprowadzenie spotkań konsultacyjno-informacyjnych, badań ankietowych oraz spotkań warsztatowych mających na celu poznanie opinii na temat uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, aktualnych potrzeb oraz przyszłych kierunków rozwoju gminy Święciechowa oraz propozycji projektów i zadań rewitalizacyjnych, które mogłyby zostać ujęte w PR.
5. Opracowanie diagnozy obecnej sytuacji w gminie Święciechowa w celu wyznaczenia obszarów problemowych oraz wskazania działań mających na celu ich ożywienie społeczno-gospodarcze, tj.: pozyskanie danych statystycznych i rejestrowych nt. sytuacji gminy Święciechowa.

4. OPIS POWIĄZAŃ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI

Program Rewitalizacji jest jednym z narzędzi realizujących strategię rozwoju gminy, w związku z czym proces rewitalizacji powinien stanowić element całościowej wizji rozwoju gminy. Poniżej przedstawiono powiązania niniejszego dokumentu z celami wdrażanej polityki europejskiej, krajowej, regionalnej i lokalnej.

1. Karta Lipska na rzecz zrównoważonego rozwoju miast europejskich

Dokument podkreśla potrzebę opracowania strategii zintegrowanego rozwoju miejskiego, przy uwzględnieniu aspektu ekonomicznego, społecznego i ekologicznego, a także wymiaru zdrowotnego i kulturowego oraz zdolności instytucjonalnych państwa. Ponadto prowadzenie polityki zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich winno uwzględniać warunki i potrzeby lokalne oraz zasadę pomocniczości. Karta opisuje narzędzia wykorzystywane do wdrażania programów zintegrowanego rozwoju oraz podaje główne zalecenia dotyczące krajowych polityk miejskich.

Program Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2017-2023 uwzględniła szeroki wymiar zintegrowanego rozwoju gminy zarówno w aspekcie społecznym, ekonomicznym, jak również zwraca uwagę na warunki i potrzeby lokalne, co oznacza, że mimo tego iż gmina Święciechowa ma charakter gminy wiejskiej, spełnia na etapie opracowywania zalecenia Karty Lipskiej na rzecz zrównoważonego rozwoju.

2. Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Dokument ten stanowi unijną strategię rozwoju na najbliższe dziesięciolecie, stanowiąca najwyższy poziom odniesienia przy programowaniu strategicznym każdego poziomu programowania państw Unii Europejskiej. Strategia Europa 2020 obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:

- Rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy oraz innowacji;
- Rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;

6. Zbieranie oraz opracowanie bazy fiszek projektowych składanych przez mieszkańców oraz podmioty działające na obszarze gminy Święciechowa w zakresie propozycji projektów do realizacji na terenie zdegradowanych obszarów gminy.

7. Opracowanie i zredagowanie projektu Programu Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2017-2023 zgodnie z wypracowanymi ustaleniami przez ekspertów zewnętrznych.

8. Opracowanie dwóch artykułów w prasie regionalnej/lokalnej (1 artykuł informujący o rozpoczęciu prac oraz 1 artykuł informujący o zakończeniu i efektach zrealizowanego projektu). Opracowanie i wydruk ulotek, plakatów promocyjno-informacyjnych związanych z tematyką opracowania Programu Rewitalizacji.

9. Odstąpienie od procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania Programu na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, z późn. zm.).

10. Uchwalenie Programu Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2017-2023. Program Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2017-2023 powstał w wyniku prac przedstawicieli samorządu lokalnego, instytucji publicznych, przedsiębiorców i pracowników Urzędu Gminy Święciechowa, przy współudziale ekspertów i specjalistów zewnętrznych, a także mieszkańców gminy, jako głównych interesariuszy procesu rewitalizacji.

W tabelach zamieszczonych w Programie Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2017-2023 oraz Diagnozie zjawisk kryzysowych dla Gminy Święciechowa dane o wartościach wskazujących na występowanie negatywnego zjawiska oznaczono kolorem czerwonym, natomiast kolor zielony został użyty dla podkreślenia pozytywnej sytuacji w danym sektorze.

3. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie

Kompleksowy średniookresowy dokument strategiczny odnoszący się do prowadzenia polityki rozwoju społeczno-gospodarczego kraju w ujęciu wojewódzkim. Jest ona także podstawowym dokumentem wyznaczającym ramy polityki regionalnej Polski do roku 2020. Według wizji Strategii w 2020 roku polskie regiony stanowią będą lepsze miejsce do życia dzięki podniesieniu poziomu i jakości życia oraz przez stworzenie takich ram gospodarczo-społecznych i instytucjonalnych, które zwiększają szanse realizacji aspiracji i możliwości jednostek i wspólnot lokalnych. Polskie regiony będą silniejsze gospodarczo, lepiej zintegrowane gospodarczo, społecznie i przestrzennie oraz bardziej samorządne w wyniku procesu decentralizacji i szerszego urzeczywistniania zasady partnerstwa i subsydiarności. Realizacja wizji będzie możliwa poprzez osiągnięcie głównego celu strategii, którym jest efektywne wykorzystanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągania celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym. Realizacji celu strategicznego służyć będą trzy cele:

1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów, 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych, 3. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukształtowanych terytorialnie.

W ramach celu 2. ujęto cel operacyjny 2.3. Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze. W Polsce znajduje się wiele obszarów które, pomimo znacznej na tle innych jednostek terytorialnych, zamożności, utraciły w ostatnich latach, na skutek zmian społeczno-gospodarczych, możliwości wzrostu i kreowania zatrudnienia z powodu upadku tradycyjnego przemysłu, gwałtownej zmiany koniunktury na wytwarzane produkty i usługi, degradacji środowiska przyrodniczego czy też powiązanej z tymi procesami degradacji infrastruktury, w tym mieszkaniowej, a także dużego odpływu ludności. Do najważniejszych zagadnień, które powinny być brane pod uwagę przy projektowaniu i realizacji działań restrukturyzacyjnych i rewitalizacyjnych będą należały działania: wsparcie jakości kapitału ludzkiego, modernizacja struktury gospodarczej, wspierające nadrobienie zaległości w zakresie infrastruktury technicznej, wspierające modernizację i rozwój obiektów użyteczności publicznej o znaczeniu

- Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

L Program Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa z na lata 2017-2023 priorytetowo traktuje takie zagadnienia, jak rynek pracy, zatrudnienie, rozwój wiedzy oraz walkę z ubóstwem. Szczególnie ważne są kwestie związane z włączeniem społecznym – wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

3. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020

Dokument jest aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020. Głównym oczekiwanym efektem realizacji Strategii jest wzrost zamożności Polaków oraz zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Wiodącą w niej jest zasada zrównoważonego rozwoju całego kraju w wymiarze gospodarczym, społecznym, środowiskowym i terytorialnym oraz założenie, że z efektów Strategii skorzystają wszyscy obywatele. W Strategii dużą wagę przywiązuje się do wzrostu innowacyjności Polski, reindustrializacji, a także zrównoważonego rozwoju kraju, realizowanego z uwzględnieniem interesu mniejszych miast oraz wsi.

Program Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2017-2023 wpisuje się w następujące cele w obszarze:

- Cel szczegółowy I. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną:
  - o Obszar – Reindustrializacja,
  - o Obszar – Rozwój innowacyjnych firm,
  - o Obszar – Kapitał dla rozwoju.
- Cel szczegółowy II. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony:
  - o Obszar – Spójność społeczna,
  - o Obszar – Rozwój zrównoważony terytorialnie.

subregionalnym, wsparcie kompleksowych programów rewitalizacyjnych obejmujących zagadnienia infrastrukturalne, gospodarcze i społeczne.

Działania w ramach tego obszaru problemowego polityki regionalnej będą prowadzone na podstawie lokalnych programów rewitalizacji.

Program Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2017-2023 jest zgodny z następującymi celami:

- Strategiczny cel polityki regionalnej: Efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągania celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym;
- Cel 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów („konkurencyjność”);
- Cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych („spójność”).

4. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Dokument określający zasady ładu przestrzennego w Polsce. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju jest najważniejszym dokumentem strategicznym w kwestii zagospodarowania przestrzennego kraju. Został on stworzony w celu zapewnienia efektywnego wykorzystania jego przestrzeni. Dokument zawiera cele i kierunki działań służące takiemu planowaniu przestrzennemu, który pozwoli na wzrost społeczno-gospodarczy państwa.

W dokumencie wskazano, na nadrzędną ustrojową zasadę zrównoważonego rozwoju, z której wyprowadzono wprost zasady planowania publicznego. Wśród nich należy wymienić: zasadę racjonalności ekonomicznej, zasadę preferencji regeneracji (odnowy) nad zajmowaniem nowych obszarów pod zabudowę, zasadę przezorności ekologicznej i zasadę kompensacji ekologicznej.

Zasada preferencji regeneracji (odnowy) nad zajmowaniem nowych obszarów pod zabudowę oznacza w szczególności intensyfikację procesów urbanizacyjnych na obszarach już zagospodarowanych, tak aby minimalizować ekspansję zabudowy na nowe tereny. W praktyce zasada ta przeciwdziała rozpraszaniu zadań inwestycyjnych, przyczynia się do efektywnego wykorzystania przestrzeni zurbanizowanej, chroniąc jednocześnie przestrzeń wewnątrz miast przed dewastowaniem (zasada odnosi się do recyklingu przestrzeni).

Program Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2017-2023 wpisuje się w następujące cele:

- Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystywanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów – w ramach tego celu zaplanowano działanie 2.3.2. Restrukturyzacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych i miast. W punkcie tym ustalono, że działania polityki przestrzennej w odniesieniu do zdegradowanych obszarów zurbanizowanych mają na celu przywrócenie ich funkcji administracyjnych, społecznych i gospodarczych oraz stworzenie warunków sprzyjających ich powtórному zagospodarowaniu, dzięki skorelowanym interwencjom w sferze planowania przestrzennego, inwestycjom infrastrukturalnym oraz wsparciu zasobów ludzkich i przedsiębiorczości. Działania restrukturyzacyjne i rewitalizacyjne doprowadzą do odzyskania atrakcyjności danego obszaru lub miasta, do przywrócenia korzystnych warunków życia i podejmowania działalności gospodarczej oraz inwestycyjnej z wykorzystaniem istniejącego potencjału kulturowego i zachowaniem funkcji symbolicznych oraz przyrodniczych obszaru w procesie jego adaptacji do nowych funkcji.
- Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej;
- Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski;
- Przywrócenie i utrwalanie ładu przestrzennego.

5. Krajowa Polityka Miejska 2023

Strategicznym celem krajowej polityki miejskiej jest wzmocnienie zdolności miast i obszarów zurbanizowanych do kreowania zrównoważonego rozwoju i tworzenia miejsc pracy oraz poprawa jakości życia mieszkańców. Uszczegółowieniem powyższego celu strategicznego jest pięć celów szczegółowych, spójnych z celami postawionymi w dokumentach strategicznych Polski oraz Unii Europejskiej, kreujących miasto/tereny zurbanizowane konkurencyjne, silne, spójne, zwarte i zrównoważone, sprawne.

Do roku 2020 proponuje się następujące cele krajowej polityki miejskiej:

- I. Stworzenie warunków dla skutecznego, efektywnego i partnerskiego zarządzania rozwojem na obszarach miejskich, w tym w szczególności na obszarach metropolitalnych.
- II. Wspieranie zrównoważonego rozwoju ośrodków miejskich, w tym przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom niekontrolowanej suburbanizacji.
- III. Odbudowa zdolności do rozwoju poprzez rewitalizację degradowanych społecznie, ekonomicznie i fizycznie obszarów miejskich.
- IV. Poprawa konkurencyjności i zdolności głównych ośrodków miejskich do kreowania rozwoju, wzrostu i zatrudnienia.
- V. Wspomaganie rozwoju subregionalnych i lokalnych ośrodków miejskich, przede wszystkim na obszarach problemowych polityki regionalnej (w tym na niektórych obszarach wiejskich) poprzez wzmacnianie ich funkcji oraz przeciwdziałanie ich upadkowi ekonomicznemu.

Program Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2017-2023 jest zgodny z celami nr I, III, IV i V, ponieważ celem działań w zakresie rewitalizacji jest zmiana strukturalna danego obszaru – nie tylko poprawa jakości życia i walorów estetycznych, ale przede wszystkim przywrócenie na nim aktywności gospodarczej i społecznej.

6. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

Dokument ten opiera się na koncepcji polegającej na budowaniu kapitału ludzkiego w pięciu etapach życia:

1. wczesne dzieciństwo,
2. edukacja szkolna,
3. edukacja na poziomie wyższym,
4. aktywność zawodowa, uczenie się dorosłych i rodzicielstwo,
5. starość.

Celem głównym Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób, tak aby mogły one w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia.

Program Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2017-2023 jest zgodny z następującymi celami:

- Cel szczegółowy 1: Wzrost zatrudnienia;

- Cel szczegółowy 2: Wydużenie okresu aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych;
- Cel szczegółowy 3: Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- Cel szczegółowy 4: Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej;
- Cel szczegółowy 5: Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli.

7. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020

Dokument powstał w odpowiedzi na jedno z kluczowych wyzwań rozwojowych, zidentyfikowanych w raporcie „Polska 2030”. W Strategii kapitał społeczny rozumiany jest jako wynikająca z zaufania oraz obowiązujących norm i wzorów postępowania, zdolność do mobilizacji i łączenia zasobów, która sprzyja kreatywności oraz wzmacnia wolę współpracy i porozumienia w osiąganiu wspólnych celów.

Ze względu na szeroki zakres pojęcia kapitału społecznego, SRKS jest dokumentem horyzontalnym i wielospektrowym, a jego przygotowanie wymagało współpracy i zaangażowania wielu partnerów.

Program Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2017-2023 wpisuje się w:

- Cel szczegółowy 1. Kształtowanie postaw sprzyjających kooperacji, kreatywności oraz komunikacji;
- Cel szczegółowy 2. Poprawa mechanizmów partycypacji społecznej i wpływu obywateli na życie publiczne;
- Cel szczegółowy 4. Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego.

8. Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej

W dokumencie tym określono kluczowe kierunki interwencji publicznej mające służyć kształtowaniu jak najlepszych warunków dla rozwoju ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych w Polsce. Zapisane w KPRES cele, wynikające z nich działania oraz spodziewane rezultaty zostały sformułowane w oparciu o diagnozę sektora ekonomii społecznej przy uwzględnieniu aktualnego kontekstu politycznego, społecznego i gospodarczego w Polsce

i w Unii Europejskiej. Przyjęte założenia, konstrukcja i treść dokumentu sprawiają, iż KPRES jest dokumentem otwartym na zjawiska i procesy, jakie mogą zająć w bliższej i dalszej perspektywie, a mające potencjalny wpływ na rozwój ekonomii społecznej.

Dzięki szerokim konsultacjom dokumentu oraz udziałowi w jego tworzeniu przedstawicieli różnych środowisk i sektorów, KPRES w sposób kompleksowy określa i definiuje działania państwa oraz interesariuszy, służące rozwojowi ekonomii społecznej w Polsce, mające na celu wzrost jej znaczenia w tworzeniu i realizacji polityk publicznych.

Program Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2017-2023 wpisuje się w cel główny, który brzmi: Do roku 2020 podmioty ekonomii społecznej staną się ważnym elementem aktywizacji osób w trudnej sytuacji oraz dostarczycielem usług użyteczności publicznej działającym we wspólnotach samorządowych.

9. Umowa Partnerstwa

To najważniejszy dokument określający strategię inwestowania nowej puli funduszy europejskich w ramach polityki spójności, wspólnej polityki rolnej oraz wspólnej polityki rybołówstwa. W dokumencie tym wyróżniono cztery priorytety, na których skupiać się będzie wydatkowanie unijnych środków. Są to:

- otoczenie sprzyjające przedsiębiorczości i innowacjom;
- spójność społeczna i aktywność zawodowa;
- infrastruktura sieciowa na rzecz wzrostu zatrudnienia;
- środowisko i efektywne zarządzanie zasobami.

Postanowienia Umowy Partnerstwa zostały ujęte w 5 częściach. W pierwszej opisane zostały rozwiązania zapewniające zgodność dokumentu ze Strategią Europa 2020. W tej części omówiono także główne potrzeby rozwojowe kraju. Uwzględniając różnicowanie terytorialne, dotychczasowe doświadczenia i wnioski z ewaluacji ex ante dokonano analizy potrzeb w kontekście realizacji celów rozwojowych kraju i regionów.

Program Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2017-2023 odnosi się do następujących celów tematycznych:

- Cel tematyczny 2. Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości TIK (EFRR);
- Cel tematyczny 3. Wzmacnianie konkurencyjności MŚP, sektora rolnego (w odniesieniu do EFRROW);

- Cel tematyczny 6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami (FS, EFRR);
- Cel tematyczny 8. Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników (EFS, EFRR);
- Cel tematyczny 9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem (EFS, EFRR);
- Cel tematyczny 10. Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie (EFS, EFRR).

10. Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020.

Jest to dokument strategiczny, wyznaczający główne kierunki rozwoju regionu. To podstawowe narzędzie prowadzonej przez samorząd województwa polityki regionalnej. Strategia stanowi ważny element polityki regionalnej – uwzględnia zapisy dokumentów krajowych (np. Krajową Strategię Rozwoju Regionalnego, Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, strategię sektorowe i inne dokumenty rządowe powiązane z rozwojem regionalnym) oraz zasady europejskiej polityki regionalnej. Jej konstrukcja opiera się na fundamentach poprzedniego dokumentu. Istotą proponowanych zmian jest założenie, że wzmacniać rozwój regionu można jedynie przy równoczesnym rozwoju wszystkich części Wielkopolski zarówno biegunów wzrostu, jak i obszarów problemowych, a przede wszystkim przez wzmacnianie wzajemnie korzystnych relacji między nimi. Efektem takiego podejścia jest modyfikacja celów strategii, w swej istocie obejmujących podobne, jak poprzednio sfery, polegająca na ich uszczegółowieniu i na zaadresowaniu do konkretnych typów obszarów, borykających się ze swymi specyficznymi problemami.

Program Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2017-2023 odnosi się do następujących celów strategicznych:

- Cel strategiczny 5. Zwiększenie spójności województwa;
- Cel strategiczny 6. Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu;
- Cel strategiczny 7. Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia;
- Cel strategiczny 8. Zwiększenie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa.

11. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego

Został on przyjęty przez Sejmik Województwa w kwietniu 2010 roku. Jest to opracowanie wyrażające podstawowe priorytety planistyczne dla kształtowania rozwoju przestrzennego Wielkopolski w najważniejszych jego aspektach – ochrony przyrody, transportu i infrastruktury oraz rozwoju osadnictwa. Ich realizacja nastąpi na szczeblu samorządu gminnego, w tym również poprzez lokalizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Celem określonym w dokumencie jest zrównoważony rozwój przestrzenny regionu jako jedna z podstaw wzrostu poziomu życia mieszkańców. Realizacja tego celu opiera się na dwóch celach szczegółowych:

- Dostosowanie przestrzeni do wyzwań XXI wieku, m.in. poprzez restrukturyzację obszarów o ograniczonym potencjale rozwojowym;
  - Zwiększenie efektywności wykorzystania potencjałów rozwojowych województwa.
- W kierunkach rozwoju województwa rewitalizacja została przewidziana w szczególności dla strefy intensywnych procesów urbanizacyjnych. W strefie tej znalazł się Poznań wraz z gminami przyległymi do miasta, a także obszar łączący miasta Kalisz i Ostrów Wielkopolski oraz Konin, Leszno, Piła i Gniezno. Są to obszary szczególnie narażone na koncentrację niekorzystnych zjawisk o charakterze społecznym, gospodarczym czy przestrzennym. Proces rewitalizacji może obejmować wszystkie jednostki terytorialne – nie tylko najważniejsze ośrodki miejskie, gminy miejsko-wiejskie i wiejskie. W kontekście sfery polityki przestrzennej województwa wielkopolskiego gmina Świąciechowa jest zlokalizowana w sferze wielofunkcyjnego rozwoju terenów otwartych, sferze rolno-leśnej, obejmując również system obszarów chronionych i powiązanych przyrodniczo. Gmina położona jest także w sferze dynamicznego rozwoju społeczno-gospodarczego wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych – należy do obszarów pozamiejskich o najwyższym potencjale rozwoju.

Zgodnie z tym dokumentem celem rozwoju jest kształtowanie zrównoważonej struktury przestrzennej, uwzględniającej duży popyt na tereny budowlane, przy ograniczonym zasobie wolnych terenów. Istotne jest wykorzystanie przestrzeni zurbanizowanych, które wymagają rewitalizacji lub zmiany funkcji (tereny poprzemysłowe i powojaskowe), jak również koncentracja zabudowy i ochrona walorów środowiska przyrodniczego. Ponadto o rewitalizacji i rekultywacji wspomina się w kontekście zachowania równowagi w środowisku przyrodniczym na terenach pokopalnianych.

Gmina Świąciechowa, leżąca w sąsiedztwie miasta Leszno, w części wschodniej stanowi sferę wysokiej intensywności procesów osadniczych, natomiast w pozostałej części jest to sfera średniej intensywności tych procesów. Wschodnia część gminy należy również do sfery ograniczania rozwoju działalności rolniczej, pozostały obszar to sfera rozwoju umiarkowanego. Biorąc pod uwagę kwestie komunikacyjne, Świąciechowa położona jest w transeuropejskiej sieci transportowej TEN-T w Korytarzu Bałtyk-Adriatyk. Ponadto, gmina w związku z sąsiedztwem miasta Leszno położona jest również w miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodka subregionalnego Leszno.

12. Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 [WRPO 2014+]

Jest on instrumentem realizującym zadania zmierzające do osiągnięcia spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej Unii Europejskiej przez inteligentny i zrównoważony rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu. W ramach WRPO 2014+ wymieniono 10 osi priorytetowych, które określają główne kierunki wsparcia Funduszy Europejskich. W uszczegółowieniu dokumentu wskazano, że w Wielkopolsce skala degradacji fizycznej, gospodarczej i społecznej części obszarów jest znacząca. W mniejszych miastach regionu istnieją znaczne obszary charakteryzujące się zdegradowaną zabudową, zdekapitalizowaną infrastrukturą techniczną, ograniczoną dostępnością transportową, koncentracją negatywnych zjawisk społecznych. W dużych miastach regionu istnieją niekiedy całe dzielnice z zaznaczającymi się różnymi przejawami niedostosowania do standardów współczesności oraz znacznym stopniem degradacji zabudowy, przestrzeni publicznej, wyposażenia w elementy infrastruktury technicznej. Sytuacjom tym towarzyszą często zjawiska wykluczenia społecznego mieszkańców tych obszarów. Także znaczna część obszarów większych Wielkopolski objęta jest występowaniem zjawisk degradacji społeczno-gospodarczej i fizycznej. Działania inwestycyjne, finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego mogą być powiązane z działaniami realizowanymi w ramach Osi Priorytetowych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego. Realizację projektów rewitalizacyjnych w ramach Działania 9.2 Rewitalizacja obszarów problemowych wspomagać mogą także projekty komplementarne, realizowane w ramach innych Działań finansowanych z EFRR, m.in. w zakresie promowania przedsiębiorczości w ramach Działania 1.3, modernizacji energetycznej budynków w Działaniu 3.2, promowania strategii niskoemisyjnych

i zrównoważonego transportu miejskiego w Działaniu 3.3, ochrony i rozwoju dziedzictwa kulturowego w Działaniu 4.4, inwestycji w drogi lokalne w ramach Działania 5.1.

Instrumentem służącym koordynacji podejmowanych przez beneficjentów przedsięwzięć rewitalizacyjnych będą kompleksowe lokalne programy rewitalizacji obszarów zdegradowanych. Wynikające z takich programów zintegrowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne i restrukturyzacyjne powinny prowadzić do wszechstronnej zmiany oblicza poddanych rewitalizacji obszarów, przede wszystkim w zakresie poprawy warunków życia mieszkańców. Podobszary rewitalizacji będą wyznaczone z uwzględnieniem kryteriów przestrzennych, ekonomicznych oraz społecznych, z uwzględnieniem stopnia nasilenia problemów społecznych na danym podobszarze, głównie związanych z deprawacją materialną i społeczną mieszkańców danego podobszaru. Ponadto przedsięwzięcia infrastrukturalne finansowane z EFRR powinny być powiązane z realizacją celów w zakresie włączenia społecznego i walki z ubóstwem. Tworzone przez jednostki samorządu terytorialnego programy rewitalizacji będą musiały być zgodne z odpowiednimi wytycznymi IZ WRPO 2014+ w tym obszarze, wydanymi na podstawie właściwych wytycznych Ministerstwa Rozwoju oraz zgodnymi z Narodowym Planem Rewitalizacji.

13. Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Leszczyńskiego na lata 2014-2020

Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Leszczyńskiego to strategiczny dokument programowy ukierunkowujący politykę powiatu w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego w wyznaczonym horyzoncie czasu. Zakres dokumentu obejmuje najważniejsze z punktu widzenia rozwoju lokalnego powiatu leszczyńskiego obszary aktywności władz lokalnych i skupia się przede wszystkim na priorytetach. Jego istotą jest wyznaczenie głównych, najważniejszych kierunków działań długookresowych i takie opisanie sposobu ich realizacji, które pozwoli na wykorzystanie dokumentu do wspomagania zarządzania. W odniesieniu do powiatu leszczyńskiego, misję formuluje się następująco: Powiat leszczyński to zintegrowany społecznie obszar zrównoważonego rozwoju gospodarczego wykorzystujący liczne walory przyrodniczo-krajoobrazowe dla rozwoju różnych form turystyki. Bezpieczny powiat gwarantujący dogodne warunki dla wielokierunkowego kształcenia się i osiedlania oraz rozwoju sektora małych i średnich przedsiębiorstw.

Program Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2017-2023 jest zgodny z wymienionymi w tabeli celami poprzez swoje cele i kierunki działań. Powiązanie celów Planu

Rozwoju Lokalnego Powiatu Leszczyńskiego na lata 2014-2020 z PR przedstawia tabela poniżej.

Tabela 1. Powiązanie Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Leszczyńskiego na lata 2014-2020			
Cel Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Leszczyńskiego na lata 2014-2020	Powiązane cele Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2017-2023	Powiązane cele Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2017-2023	
Cel strategiczny nr 1. Nowoczesna i sprawna infrastruktura	Kształtowanie przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom (PRZESTRZENI)	2.1. Rewitalizacja przestrzeni publicznych	
	Zmiana lub nadanie nowych funkcji budynkom i obiektom (BUDYNKI)	3.1. Modernizacja budynków i obiektów użyteczności publicznej	
Cel strategiczny nr 2. Zwiększenie aktywności społeczeństwa	Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez działania w zakresie integracji i aktywizacji społecznej (MIESZKANCY)	1.1. Integracja mieszkańców i włączenie społeczne 1.2. Aktywizacja młodzieży 1.3. Aktywizacja osób starszych 1.4. Aktywizacja osób niepełnosprawnych	
	Kształtowanie przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom (PRZESTRZENI)	2.1. Rewitalizacja terenów zabrykowanych 2.3. Rewitalizacja terenów zielonych	
Cel strategiczny nr 3. Promocja oraz zwiększanie atrakcyjności turystycznej oraz rekreacyjnej powiatu	Zmiana lub nadanie nowych funkcji budynkom i obiektom (BUDYNKI)	3.2. Renowacja budynków zabrykowanych	
	Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez działania w zakresie integracji i aktywizacji społecznej (MIESZKANCY)	1.1. Integracja mieszkańców i włączenie społeczne 1.2. Aktywizacja młodzieży 1.3. Aktywizacja osób starszych 1.4. Aktywizacja osób niepełnosprawnych	
Cel strategiczny nr 4. Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka	Kształtowanie przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom (PRZESTRZENI)	2.1. Rewitalizacja przestrzeni publicznych	

Źródło: opracowanie własne

14. Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Leszczyńskiej do 2030 roku

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Leszczyńskiej to dokument, posiadający charakter integracyjny dla gmin ją tworzących. Strategia jest potwierdzeniem obranego wspólnego kierunku integracji międzygminnej przy jednoczesnym solidarnym współdziałaniu wszystkich najważniejszych podmiotów w ramach całej aglomeracji. W skład Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Leszczyńskiej wchodzi następujące jednostki samorządowe: miasto Leszno, gmina wiejska Krzemieniewo, gmina wiejska Lipno, gmina miejsko-wiejska Osieczna, gmina miejsko-wiejska Rydzyna, gmina

wiejska Świąciechowa, gmina wiejska Wijewo, gmina wiejska Włoszakowice, powiat leszczyński, gmina wiejska Przemęt. Misja Aglomeracji Leszczyńskiej została sformułowana w następujący sposób: Aglomeracja Leszczyńska to obszar zarządzany w sposób partnerski, przy aktywnym udziale społeczeństwa, otwarty na współpracę pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, biznesem, nauką, wykorzystujący unikalny potencjał społeczno-gospodarczy oraz przyrodniczy w celu budowania trwałego rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Leszczyńskiej i wysokiej jakości życia jej mieszkańców.

Program Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2017-2023 jest zgodny z wymienionymi w tabeli celami poprzez swoje cele i kierunki działań. Powiązanie celów Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Leszczyńskiej do 2030 roku przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Powiązanie Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Leszczyńskiej do 2030 roku

Cel Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Leszczyńskiej do 2030 roku	Powiązane cele Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2017-2023	
	Prawa jakości życia mieszkańców poprzez działania w zakresie integracji i aktywizacji społecznej (MIESZKANCY)	Prawa jakości życia mieszkańców poprzez działania w zakresie integracji i aktywizacji społecznej (MIESZKANCY)
Cel strategiczny C1.1 Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka powiązana z efektywnym systemem edukacji i aktywnością mieszkańców	1.1. Integracja jakości życia mieszkańców poprzez działania w zakresie integracji i aktywizacji społecznej (MIESZKANCY)	1.1. Integracja jakości życia mieszkańców poprzez działania w zakresie integracji i aktywizacji społecznej (MIESZKANCY)
	1.2. Aktywizacja młodych	1.2. Aktywizacja młodych
Cel strategiczny C2.1 Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu i świadczeniu wysokiej jakości usług dla mieszkańców	1.3. Aktywizacja osób starszych	1.3. Aktywizacja osób starszych
	1.4. Aktywizacja osób niepełnosprawnych	1.4. Aktywizacja osób niepełnosprawnych
Cel strategiczny C2.2 Zrewitalizowane obszary zamieszkania, obiekty i przestrzenie publiczne	1.1. Integracja jakości życia mieszkańców poprzez działania w zakresie integracji i aktywizacji społecznej (MIESZKANCY)	1.1. Integracja jakości życia mieszkańców poprzez działania w zakresie integracji i aktywizacji społecznej (MIESZKANCY)
	1.2. Aktywizacja młodych	1.2. Aktywizacja młodych
Cel strategiczny nr C3.2 Rozwój infrastruktury technicznej, inwestycji i zachowań proekologicznych	1.3. Aktywizacja osób starszych	1.3. Aktywizacja osób starszych
	1.4. Aktywizacja osób niepełnosprawnych	1.4. Aktywizacja osób niepełnosprawnych
Cel strategiczny C2.2 Zrewitalizowane obszary zamieszkania, obiekty i przestrzenie publiczne	2.1. Rewitalizacja przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom (PRZESTRZEN)	2.1. Rewitalizacja przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom (PRZESTRZEN)
	2.2. Rewaloryzacja terenów zabudowanych	2.2. Rewaloryzacja terenów zabudowanych
Cel strategiczny nr C3.2 Rozwój infrastruktury technicznej, inwestycji i zachowań proekologicznych	2.3. Rewitalizacja terenów zielonych	2.3. Rewitalizacja terenów zielonych
	3.1. Modernizacja budynków i obiektów funkcji budowlanych i obiektów (BUDYNKI)	3.1. Modernizacja budynków i obiektów funkcji budowlanych i obiektów (BUDYNKI)
Cel strategiczny nr C3.2 Rozwój infrastruktury technicznej, inwestycji i zachowań proekologicznych	3.2. Renowacja budynków zabudowanych	3.2. Renowacja budynków zabudowanych
	2.1. Rewitalizacja przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom (PRZESTRZEN)	2.1. Rewitalizacja przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom (PRZESTRZEN)

Źródło: opracowanie własne

15. Strategia Rozwoju Gminy Świąciechowa na lata 2010-2019

Misją i celem nadrzędnym samorządu gminnego jest prowadzenie długofalowej polityki zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego, której efektem końcowym jest wzrost jakości życia mieszkańców. Zgodnie z ustawą o samorządzie terytorialnym zadaniem gminy jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. Strategia rozwoju stanowi źródło informacji o stanie danej gminy. Pełni także funkcję bazy danych dla potencjalnych przedsiębiorców zainteresowanych ulokowaniem inwestycji na danym terenie.

Program Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2017-2023 odnosi się do następujących celów strategicznych:

- Cel strategiczny I. Korzystne warunki życia mieszkańców
- Cel strategiczny II. Gmina rozwinięta gospodarczo
- Cel strategiczny III. Zadawający poziom usług społecznych.

Tabela 3. Powiązanie Strategii Rozwoju Gminy Świąciechowa na lata 2010-2019 z PR

Cel Strategii Rozwoju Gminy Świąciechowa na lata 2010-2019	Powiązane cele Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2017-2023	
	Prawa jakości życia mieszkańców poprzez działania w zakresie integracji i aktywizacji społecznej (MIESZKANCY)	Prawa jakości życia mieszkańców poprzez działania w zakresie integracji i aktywizacji społecznej (MIESZKANCY)
Cel strategiczny I. Korzystne warunki życia mieszkańców	1.1. Integracja jakości życia mieszkańców poprzez działania w zakresie integracji i aktywizacji społecznej (MIESZKANCY)	1.1. Integracja jakości życia mieszkańców poprzez działania w zakresie integracji i aktywizacji społecznej (MIESZKANCY)
	1.2. Aktywizacja młodych	1.2. Aktywizacja młodych
Cel strategiczny II. Gmina rozwinięta gospodarczo	1.3. Aktywizacja osób starszych	1.3. Aktywizacja osób starszych
	1.4. Aktywizacja osób niepełnosprawnych	1.4. Aktywizacja osób niepełnosprawnych
Cel strategiczny III. Zadawający poziom usług społecznych	2.1. Rewitalizacja przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom (PRZESTRZEN)	2.1. Rewitalizacja przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom (PRZESTRZEN)
	2.2. Rewaloryzacja terenów zabudowanych	2.2. Rewaloryzacja terenów zabudowanych
Cel strategiczny III. Zadawający poziom usług społecznych	2.3. Rewitalizacja terenów zielonych	2.3. Rewitalizacja terenów zielonych
	3.1. Modernizacja budynków i obiektów funkcji budowlanych i obiektów (BUDYNKI)	3.1. Modernizacja budynków i obiektów funkcji budowlanych i obiektów (BUDYNKI)
Cel strategiczny III. Zadawający poziom usług społecznych	3.2. Renowacja budynków zabudowanych	3.2. Renowacja budynków zabudowanych
	2.1. Rewitalizacja przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom (PRZESTRZEN)	2.1. Rewitalizacja przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom (PRZESTRZEN)

	Zmiana lub nadanie nowych funkcji budynkom i obiektom (BUDYNKI)	3.1. Modernizacja budynków i obiektów użyteczności publicznej
--	---	---

Źródło: opracowanie własne

16. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Świąciechowa

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy jest dokumentem o charakterze strategicznym określającym politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania ustalone na podstawie przeprowadzonej diagnozy całego terenu. Ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego są wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, nie stanowią jednak podstawy prawnej do wydawania decyzji administracyjnych. Określona idea rozwoju przestrzenno-gospodarczego, w szczególności zakładająca wysokie standardy jakości przestrzeni publicznych, architektoniczne i środowiska przyrodniczego, może stać się zachętą do inwestowania, a także wyzwalać aktywność społeczną.

Program Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2017-2023 jest zgodny z następującym celem polityki przestrzennej gminy:

- aktywizacja społeczno-gospodarcza gminy z uwzględnieniem stanu ładu przestrzennego, w tym architektury i urbanistyki oraz wymogów jego ochrony, walorów architektonicznych i krajobrazowych, wymogów środowiska oraz potrzeb interesu publicznego.

Tabela 4. Powiązanie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Świąciechowa z PR

Cel Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Świąciechowa	Powiązane cele Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2017-2023	Powiązane cele Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2017-2023
Cel: Aktywizacja społeczno-gospodarcza gminy z uwzględnieniem stanu ładu przestrzennego, w tym architektury i urbanistyki oraz wymogów jego ochrony, walorów architektonicznych i krajobrazowych,	Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez działania w zakresie integracji i aktywizacji społecznej (MIESZKAŃCY)	1.1.Integracja społeczne mieszkańców i włączenie 1.2.Aktywizacja młodzieży 1.3.Aktywizacja osób starszych 1.4. Aktywizacja osób niepełnosprawnych
	Kształtowanie przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom (PRZESTRZENI)	2.1. Rewitalizacja przestrzeni publicznych 2.2. Rewaloryzacja terenów zabytkowych 2.3. Rewitalizacja terenów zielonych

wymogów środowiska oraz potrzeb interesu publicznego.	Zmiana lub nadanie nowych funkcji budynkom i obiektom (BUDYNKI)	3.1. Modernizacja budynków i obiektów użyteczności publicznej 3.2. Modernizacja budynków zabytkowych
---	---	--

Źródło: opracowanie własne

17. Strategia Rozwijania Problemów Społecznych Gminy Świąciechowa na lata 2014-2024

Dokument ten ma za zadanie w znaczącym stopniu wspomóc praktyczne rozwiązania, które pozytywnie wpłyną na wzmocnienie oraz wsparcie społeczności lokalnej na drodze do osiągnięcia pełnej samodzielności w życiu społecznym. Strategia zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy społecznej, we współpracy z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w powiecie. Celem opracowania jest przedstawienie bilansu korzystnych i niekorzystnych cech społecznych powiatu i na ich podstawie identyfikacja barier i przeszkód oraz opracowanie dokumentu, dzięki któremu możliwe będzie sprawne i racjonalne organizowanie działań, zmierzających do rozwiązywania problemów społecznych, między innymi poprzez wprowadzenie programów służących realizacji zadań pomocy społecznej. Podstawą strategii jest maksymalne wykorzystanie istniejących w regionie zasobów potencjału i korzyści płynących z jego uwarunkowań i położenia. Dokument ukazuje stan obecny, osiągnięcia zrealizowane przez wszystkie jednostki zajmujące się problematyką społeczną w powiecie w poprzednich latach, a także możliwości w zakresie rozwiązywania problemów społecznych i kierunki zamierzonych działań tychże jednostek.

Program Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2017-2023 odnosi się do następujących celów strategicznych:

Tabela 5. Powiązanie Strategii Rozwijania Problemów Społecznych Gminy Świąciechowa na lata 2014-2024 z PR

Cel Strategii Rozwijania Problemów Społecznych Gminy Świąciechowa na lata 2014-2024	Powiązane cele Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2017-2023	Powiązane cele Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2017-2023
Cel strategiczny 1. Przedwdziałanie bezrobocia, ubóstwu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom	Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez działania w zakresie integracji i aktywizacji społecznej (MIESZKAŃCY)	1.1.Integracja społeczne mieszkańców i włączenie 1.2.Aktywizacja młodzieży 1.3.Aktywizacja osób starszych 1.4. Aktywizacja osób niepełnosprawnych
Cel strategiczny 2. Wspieranie rodzin	Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez działania	1.1.Integracja społeczne mieszkańców i włączenie

i wspaganie rozwoju dzieci i miodziey	w zakresie integracji i aktywizacji społecznej (MIESZKANICY)	1.2. Aktywizacja miodziey 1.3. Aktywizacja osb starszych 1.4. Aktywizacja osb niepełnosprawnych 2.1. Rewitalizacja przestrzeni publicznych
	Kształtowanie przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkancom (PRZESTRZEN)	
Cel strategiczny 3. Umożliwienie/zapewnienie osobom starszym i niepełnosprawnym dogodnego ycia w dotychczasowym	Zmiana lub nadanie nowych funkcji budynkom i obiektom (BUDYNKI)	3.1. Modernizacja budynków i obiektów uyteczności publicznej
	Kształtowanie przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkancom (PRZESTRZEN)	
Cel strategiczny 5. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w gminie		2.1. Rewitalizacja przestrzeni publicznych mieszkancom (PRZESTRZEN)

Źródło: opracowanie własne

5. DIAGNOZA ZJAWISK KRYZYSOWYCH

Dokładna diagnoza zjawisk kryzysowych w gminie Święciechowa stanowi Załącznik nr 1 do Programu Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2017-2023. Poniżej zostało przedstawione podsumowanie problemów i potencjałów w każdej z pięciu sfer: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej.

5.1. PODSUMOWANIE SFERY SPOŁECZNEJ

W sferze społecznej zdiagnozowano następujące problemy:

- wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym;
- spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym;
- 63,7% mieszkańców gminy Święciechowa jest w wieku produkcyjnym, 21,0% w wieku przedprodukcyjnym, a 15,2% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym; w gminie uwiadcznia się ogólnokrajowe zjawisko starzenia się społeczeństwa;
- w porównaniu do ogółu mieszkańców najwięcej osób w wieku poprodukcyjnym zamieszkuje w Święciechowie przy ulicy Leszczyńskiej, Lipowej, generała Świerczewskiego, Wschowskiej, a także w sołectwie Długie Stare oraz Lasocice;
- aż 7,9% mieszkańców gminy to wdowy/wdowcy;

- największą liczbę zgonów odnotowano w sołectwach Długie Stare i Święciechowa. W sołectwie Święciechowa najwięcej zgonów odnotowano przy ul. Rynek, Ulańskiej i Lasocickiej;
- udział kobiet w strukturze osób bezrobotnych w gminie Święciechowa stanowił 59,6%, gdzie w powiecie leszczyńskim było to 59,0%, a w województwie wielkopolskim – 57,7%;
- gminę Święciechowa zamieszkuje 148 osób bezrobotnych;
- w gminie Święciechowa mieszka wiele osób długotrwale bezrobotnych (pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy) – 61 osób, 41 osób z wykształceniem podstawowym, 45 osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, 11 osób posiada wykształcenie średnie ogólnokształcące, 35 osób – średnie zawodowe i policealne, a 16 osób posiada wykształcenie wyższe;
- najwięcej bezrobotnych zamieszkuje w Święciechowie przy ulicach: Krzycka, Leszczyńska, Majora Hubala, Ulańska i Wschowska, a także w sołectwach: Lasocice, Przybyszewo, Długie Stare i Strzyżewice;
- w 2015 roku wsparciem systemu pomocy społecznej w gminie Święciechowa objęto 149 gospodarstw domowych;
- poniżej kryterium dochodowego jest aż 83 gospodarstw domowych (245 osób);
- z pomocy społecznej korzysta się głównie z powodu: bezrobocia, ubóstwa, alkoholizmu, niepełnosprawności oraz przewlekłej choroby;
- w gminie Święciechowa najwięcej rodzin korzystających ze wsparcia pomocy społecznej zamieszkuje w sołectwach: Święciechowa, Lasocice, Niechód oraz Długie Stare. W sołectwie Święciechowa problem ten jest najbardziej widoczny przy ulicach: 29 Stycznia, Krzyckiej, Ulańskiej, Wolności i Wschowskiej;
- w 2016 roku odnotowano 329 wykroczeń, w których prowadzono czynności wyjaśniające;
- w sołectwie Święciechowa miało miejsce najwięcej wykroczeń (131), na drugim miejscu znalazły się Strzyżewice (40 wykroczeń). Równie dużo wykroczeń odnotowano w sołectwie Krzycko Małe;
- największą liczbę Niebieskich Kart założono w sołectwach Długie Stare i Święciechowa;

- ogólny spadek liczby uczniów, z wyjątkiem dzieci uczęszczających do szkół podstawowych;
- spadek liczby imprez kulturalnych;
- sukcesywny spadek liczby czytelników zbiorów biblioteki od 2012 roku;
- w Świątęchowie zdaniem ankietowanych głównymi problemami społecznymi są: słaba integracja lokalnej społeczności, alkoholizm oraz słaba współpraca między instytucjami publicznymi a mieszkańcami. W Gołanicach również najczęściej wskazywano na słabą integrację lokalnej społeczności i alkoholizm. W Lasocicach natomiast głównym problem społecznym prócz słabej integracji lokalnej społeczności jest również starzenie się społeczeństwa

W sferze społecznej zdiagnozowano następujące potencjały:

- wzrost liczby mieszkańców – liczba ta wzrosła o 447 osób, w ciągu 6 lat (wg danych GUS);
- w 2016 roku odnotowano więcej urodzeń niż zgonów;
- najwięcej dzieci urodziło się w sołectwie Świątęchowa, Gołanice, Lasocice i Długie Stare;
- średni wiek mieszkańców gminy wynosi 37,5 lat i jest nieznacznie niższy od średniego wieku mieszkańców województwa wielkopolskiego i niższy od średniego wieku mieszkańców całej Polski;
- mieszkańcy gminy Świątęchowa zawarli w 2015 roku 38 małżeństw, co odpowiada 4,9 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to nieznacznie mniej od wartości dla województwa wielkopolskiego;
- dodatni przyrost naturalny wynoszący 9 – odpowiada to przyrostowi naturalnemu 1,2 na 1000 mieszkańców gminy Świątęchowa;
- współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 1,38 i jest znacznie większy do średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju;
- w 2015 roku zarejestrowano 129 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 99 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Świątęchowa 30;

- od 2012 roku maleje liczba bezrobotnych (liczba ta zmalała o 143 osoby);
- liczba zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym zdecydowanie zmalała od roku 2012 (5,9 %) do roku 2016 (2,9%);
- wskaźnik wykrywalności w 2016 roku wynosił 95,59% i był znacznie wyższy niż w roku 2015;
- na terenie gminy Świątęchowa znajdują się liczne placówki oświatowe oferujące edukację na poziomie przedszkolnym i podstawowym i gimnazjalnym;
- wystarczająca liczba miejsc w przedszkolach na terenie gminy;
- prężne funkcjonowanie Samorządowego Ośrodka Kultury w Świątęchowie;
- wzrost liczby dzieci w szkołach podstawowych;
- ważna rola licznych organizacji społecznych.

5.2. PODSUMOWANIE SFERY GOSPODARSTWA

W sferze gospodarczej zdiagnozowano następujące problemy:

- w strukturze przedsiębiorstw dominują mikro przedsiębiorstwa – zatrudniające do 9 osób (770), w tym większość z nich to jednoosobowe działalności gospodarcze;
- w latach 2015-2016 odnotowano wzrost liczby wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych;
- w latach 2015-2016 zaobserwowano znaczny spadek liczby nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych;
- najmniej podmiotów funkcjonuje w sołectwach: Niechłód i Trzebiny;
- najwięcej zawieszonych podmiotów gospodarczych zlokalizowanych jest w sołectwach: Świątęchowa (przy ul. Plac Majora Henryka Sucharskiego, Lipowej, Leszczyńskiej, Ułańskiej i Wolności), Długie Stare, Lasocice i Przybyszewo;
- najwięcej zamkniętych firm miało swoją lokalizację w sołectwie Świątęchowa przy ul. Leszczyńskiej, Wolności, Majora Hubala i Generała Świerczewskiego oraz w sołectwach: Lasocice, Długie Stare, Strzyżewice oraz Gołanice;
- porównując rok 2012 do 2016 roku znacznie zmalała liczba całorocznych miejsc noclegowych;
- wyniki badań ankietowych wykazały, iż w Świątęchowie głównymi problemami gospodarczymi są mało atrakcyjne miejsca pracy oraz niewystarczająca liczba połączeń

komunikacyjnych z innymi ośrodkami. W przypadku sołectwa Gołanice najczęściej również wskazywano na niewystarczającą liczbę połączeń komunikacyjnych z innymi ośrodkami oraz niskie wynagrodzenia. W Lasocicach problem stanowi także niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych z innymi ośrodkami oraz niewystarczająca liczba organizacji pomagających w znalezieniu pracy/przekwalifikowaniu.

W sferze gospodarczej zdiagnozowano następujące potencjały:

- wzrost wskaźnika liczby podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym;
- najwięcej aktywnych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych jest w sołectwie Świąciechowa, przy ulicy: Leszczyńskiej, Plater, Generała Tadeusza Kutrzeby, Kolbego, Majora Hubala, Powstańców Wielkopolskich i Rzemieślniczej;
- najwięcej aktywnych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych jest w sołectwie Świąciechowa, przy ulicach: Kolbego, Leszczyńskiej i Plater oraz w sołectwach Długie Stare i Lasocice;
- w gminie Świąciechowa istnieją dobre warunki do rozwoju agroturystyki.

5.3. PODSUMOWANIE SFERY PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNEJ

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej zdiagnozowano następujące problemy:

- zużycie wody w ciągu roku przez jednego mieszkańca kształtuje się na poziomie 50,4 m³ i wrosło od roku 2015 (49,6 m³) o 0,8 m³;
- na terenie gminy brak sieci ciepłowniczej, gospodarstwa domowe korzystają z indywidualnych źródeł ciepła, opalanych w znacznej mierze węglem, ekogroszkiem, drewnem oraz gazem;
- na terenie gminy nie są skanalizowane sołectwa: Długie Nowe, Niechlód, Piotrowice, Trzebiny;
- w ciągu ostatnich 5 lat zaobserwowano zwiększenie natężenia ruchu na drodze wojewódzkiej, co może istotnie wpłynąć na jej stan techniczny;
- sukcesywnej budowy nowych sieci wodociągowych i kanalizacyjnych wymagają obszary o nowo powstałych osiedlach;

- niektóre odcinki dróg gminnych i powiatowych wymagają remontu;
- mieszkańcy miejscowości Trzebiny, Przybyszewo, Piotrowice i Niechlód posiadają ograniczoną dostępność do komunikacji publicznej;
- na terenie gminy występuje niewystarczająco rozwinięta infrastruktura pieszo-rowerowa;
- zróznicowany stan techniczny niektórych zabytków zlokalizowanych na terenie gminy;
- nagromadzenie obiektów zabytkowych najsilniej widoczne jest w sołectwach Świąciechowa, Lasocice i Długie Stare;
- obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków są objęte ochroną konserwatorską, w związku z czym obowiązuje priorytet wymagań i ustaleń konserwatorskich w kierunkach ich zagospodarowania, działania podejmowane w odniesieniu do tych zabytków wymagają pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków;
- wyniki badań ankietowych wykazały, że w sołectwie Świąciechowa do głównych problemów w sferze przestrzenno-funkcjonalnej należą: zły stan nawierzchni dróg, niewystarczająca liczba ścieżek rowerowych, zły stan infrastruktury okołodrogowej oraz niewystarczająca infrastruktura kulturalno-rekreacyjna. W sołectwie Gołanice są to: niewystarczająca liczba ścieżek rowerowych, zły stan nawierzchni dróg oraz słabo rozwinięta baza turystyczno-noclegowa, natomiast w sołectwie Lasocice: niewystarczająca liczba ścieżek rowerowych oraz zły stan infrastruktury okołodrogowej.

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej zdiagnozowano następujące potencjały:

- większe i bardziej znaczące obszary w gminie Świąciechowa zostały objęte Miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego;
- 97,3% ogółu ludności korzysta z instalacji wodociągowej, dla powiatu leszczyńskiego wskaźnik ten to 94,7%;
- w sieć wodociągową wyposażone są wszystkie miejscowości w gminie Świąciechowa;
- stan sieci wodociągowej określa się jako dobry;
- 67,9% ogółu ludności korzysta z instalacji kanalizacyjnej. Dla powiatu leszczyńskiego jest to wartość 57,9 %;
- teren gminy Świąciechowa jest częściowo zgazyfikowany;

- gmina Świąciechowa znajduje się w części wysokiego promieniowania słonecznego. Takie promieniowanie słoneczne zapewnia ekonomiczne przetwarzanie promieni w energię użyteczną;
- gmina ta jest położona w obszarze o wysokiej temperaturze wód podziemnych, która sięga do 75°C, co rekomenduje montaż np. gruntowych pomp ciepła na terenie gminy;
- gmina Świąciechowa o charakterze gminy wiejskiej ma duże predyspozycje do produkcji biomasy i biogazu.

5.5. PODSUMOWANIE SFERY ŚRODOWISKOWEJ

W sferze środowiskowej zdiagnozowano następujące problemy:

- dominującym nośnikiem ciepła – węgiel kamienny;
- system ciepłowniczy oparty na lokalnych kotłowniach i indywidualnych paleniskach;
- występowanie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy;
- zły stan wód powierzchniowych;
- gospodarstwa domowe sektorem o największym zużyciu energii oraz emisji CO₂;
- według mieszkańców w sołectwie Świąciechowa występują następujące problemy w sferze środowiskowej: zły stan klimatu akustycznego, zły stan powietrza oraz występowanie azbestu. W Gołanicach największym problemem w sferze środowiskowej jest występowanie azbestu, zaś w Lasocicach zły stan powietrza.

W sferze środowiskowej zdiagnozowano następujące potencjały:

- występowanie obszarowych form ochrony przyrody;
- wody podziemne dobrej jakości;
- gminny system gospodarki odpadami komunalnymi opiera się na zorganizowanej zbiórce odpadów;
- występowanie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie gminy;
- brak składowisk odpadów komunalnych na terenie gminy;
- eliminacja niskiej emisji poprzez sukcesywną realizację zadań określonych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej.

- na terenie gminy Świąciechowa według Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej nie odnotowano przekroczeń poziomów dopuszczalnych stężeń pyłu zawieszonego PM10 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu.

6. DELIMITACJA

W celu ustalenia na jakim obszarze gminy Świąciechowa następuje koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, a wraz z nimi współwystępują negatywne zjawiska gospodarcze lub środowiskowe lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne, poszczególnym zjawiskom problemowym przypisano odpowiadające im wskaźniki statystyczne.

W celu uzyskania porównywalności wyników diagnozy, starano się wybrać możliwości podobne jednostki terytorialne. Przyjęto więc podstawowe jednostki funkcjonalno-przestrzenne gminy, ustalone na podstawie Ustawy o samorządzie gminnym, Statutu Gminy Świąciechowa (uchwała nr VI/40/2003 z dnia 15 kwietnia 2003 r.) oraz Statutów poszczególnych sołectw (uchwały nr XII/105/2000, nr XII/105/2000). Układ jednostek osadniczych w gminie Świąciechowa stanowi funkcjonalną całość i składa się z 12 sołectw, do których należą: Długie Nowe, Długie Stare, Golanice, Henrykowo, Krzycko Małe, Lasocice, Niechlód, Piotrowice, Przybyszewo, Strzyżewice, Świąciechowa oraz Trzebin. Miejscowość Świąciechowa poza funkcją administracyjną, pełni również funkcję usługową. Jest centralnym punktem gminy, w którym zlokalizowana jest największa liczba podmiotów gospodarczych i placówek administracyjnych. Punktem odniesienia terytorialnego był wyżej wymieniony podział gminy na sołectwa, a następnie podział centralnej miejscowości gminy – miejscowości Świąciechowa na ulice (każda ulica to odrębna jednostka analityczna).

Uznanie danego zjawiska za problemowe, biorąc pod uwagę twarde dane statystyczne, następowało w przypadku stwierdzenia wartości powyżej lub poniżej średniej (w zależności od charakteru zjawiska – stymulanta i destymulanta) dla gminy/sołectwa Świąciechowa. Średnia dla gminy wyliczana była następująco: zsumowane wszystkie dane liczbowe w danych sołectwach podzielone przez liczbę sołectw. Dla sołectwa Świąciechowa, które w wielu wskaźnikach wypadło najgorzej i ze względu na swoją powierzchnię zostało podzielone na ulice, dokonano wyliczeń wartości średniej dla tego sołectwa, aby określić stopień problemów na danych ulicach. Podział na ulice został zastosowany również ze względu na dostępność tak szczegółowych danych dla tego sołectwa, co umożliwiło zdiagnozowanie problemów w większej skali szczegółowości. Dzięki temu wyznaczenie potencjalnego obszaru zdegradowanego jest znacznie dokładniejsze.

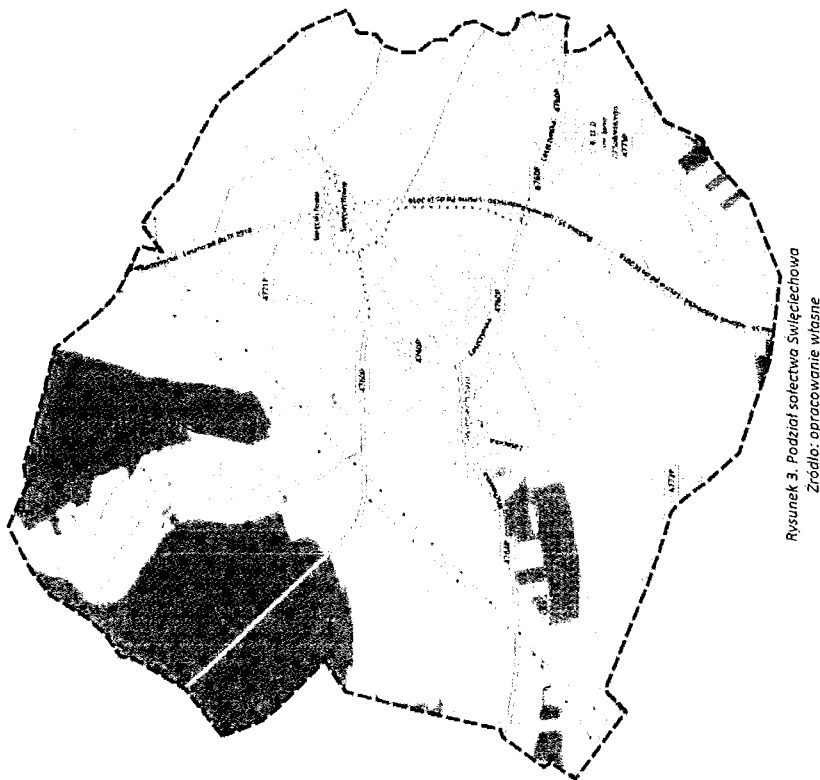
Dodatkowo, została wskazana wartość „zblizone do średniej”. Wartość ta wskazywała niewielkie odchylenie danej liczbowej od średniej dla gminy i w związku z tym nie mogła ona zostać zaliczona ani do przedziału „poniżej średniej” ani „powyżej średniej”. Podział ten został dokonany w sposób subiektywny, ponieważ średnia w przypadku jednego ze wskaźników wynosiła 0,62, a najwyższe odchylenia powyżej i poniżej średniej to kolejno: 2,28 i 0,13, natomiast w przypadku innego ze wskaźników średnia wynosiła 4,49 a najwyższe odchylenia powyżej i poniżej średniej to kolejno: 28,98 i 0,59.

Ponadto zastosowana metoda, pozwoliła na wyodrębnienie spośród wszystkich sołectw gminy tych, w których koncentracja negatywnych zjawisk jest największa. Kolejno, ze względu na ograniczenia ministerialne (obszar rewitalizacji nie może przekraczać 20% powierzchni całej gminy oraz 30% ludności ogółem), w obrębie sołectw wyznaczone zostaną mniejsze podobszary (w ustaleniach na podstawie spotkań konsultacyjnych, badań ankietowych oraz szczegółowych danych statystycznych).

Rysunki poniżej przedstawiają przyjęty do delimitacji podział gminy na sołectwa oraz podział sołectwa Świąciechowa na ulice.

Rysunek 2. Podział gminy Świąciechowa
Źródło: opracowanie własne

Rysunek 3. Podział sołectwa Świętąchowa
Źródło: opracowanie własne

Poniższa tabela prezentuje wszystkie jednostki gminy, które poddane zostały diagnozie i delimitacji.

Tabela 6. Jednostki gminy do delimitacji

Sołectwo	Liczba ludności	% udział ludności w stosunku do gminy	Powierzchnia w ha	% udział powierzchni w stosunku do gminy
Długie Nowe	246	3,11	566,8	4,21
Długie Stare	917	11,61	1810,7	13,46
Golanice	494	6,25	734	5,46
Henrykowo	324	4,10	2483,2	18,46
Krzyżko Małe	370	4,68	731,4	5,44

Lasocice	825	10,44	1159,3	8,62
Niedłód	421	5,33	1005,5	7,48
Piatrowice	169	2,14	752,2	5,59
Przybyszewo	561	7,10	927,6	6,90
Strzyżewice	421	5,33	670,4	4,98
Świętąchowa	2977	37,68	2111,1	15,70
Trzebinny	176	3,11	497,8	3,70
SUMA	7901		13 450	

Źródło: opracowanie własne

Wskaźniki wybrane do delimitacji zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 7. Wskaźniki użyte na potrzeby wyznaczenia granic obszarów kryzysowych w gminie

Zjawisko		Wskaźniki wraz ze sposobem interpretacji wyników	
		Sfera społeczna	
Przemoc	Liczba funkcjonujących Niebieskich Kart w poszczególnych sołectwach w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy (-1 – powyżej średniej gminnej (gorzej), 0 – zbliżone do średniej gminnej, 1 – poniżej średniej gminnej (lepiej))		
Starzenie się społeczeństwa	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do liczby mieszkańców w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy (-1 – powyżej średniej gminnej (gorzej), 0 – zbliżone do średniej gminnej, 1 – poniżej średniej gminnej (lepiej))		
Bezrobocie	Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy (-1 – powyżej średniej gminnej (gorzej), 0 – zbliżone do średniej gminnej, 1 – poniżej średniej gminnej (lepiej))		
Ubóstwo	Liczba osób, którym udzielono zasiłki w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy (-1 – powyżej średniej gminnej (gorzej), 0 – zbliżone do średniej gminnej (lepiej))		
Przestępczość	Liczba wykroczeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy (-1 – powyżej średniej gminnej (gorzej), 0 – zbliżone do średniej gminnej, 1 – poniżej średniej gminnej (lepiej))		
		Sfera gospodarcza	
Niski stopień przedsiębiorczości	Liczba firm w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy (-1 – poniżej średniej gminnej (gorzej), 0 – zbliżone do średniej gminnej, 1 – powyżej średniej gminnej (lepiej)), liczba zawieszonych firm w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy (-1 – powyżej średniej gminnej (gorzej), 0 – zbliżone do średniej gminnej, 1 – poniżej średniej gminnej (lepiej)) i liczba wykreślonych firm w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy (-1 – poniżej średniej gminnej (gorzej), 0 – zbliżone do średniej gminnej, 1 – powyżej średniej gminnej (lepiej))		
		Sfera przestrzenno-funkcjonalna	
Nagromadzenie obiektów zabytkowych	Liczba zabytków w poszczególnych sołectwach (-1 – powyżej średniej gminnej (gorzej), 0 – zbliżone do średniej gminnej, 1 – poniżej średniej gminnej (lepiej)) Zabytki są w stanie wymagającym renowacji, a co za tym idzie mają znaczenie jako wskaźnik. Mimo iż obecność obiektów zabytkowych na danym terenie świadczy o jego potencjale historycznym/kulturowym to powoduje ona również konieczność		

zwiększenia nakładów finansowych na utrzymanie stanu technicznego tych obiektów, ale także ogranicza realizację pewnych inwestycji.	
Infrastruktura kanalizacyjna	Wyposażenie w infrastrukturę kanalizacyjną (-1 – niewyposażone w infrastrukturę kanalizacyjną, 1 – wyposażone w infrastrukturę kanalizacyjną)
Sfera techniczna	
Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych	Liczba budynków komunalnych wybudowanych przed 1989 r. (-1 – powyżej średniej gminnej (gorzej), 0 – zbliżone do średniej gminnej, 1 – poniżej średniej gminnej (lepiej))
Sfera środowiskowa	
Nagromadzenie wyrobów zawierających azbest	Masa wyrobów zawierających azbest na danym terenie (-1 – powyżej średniej gminnej, 0 – zbliżone do średniej gminnej, 1 – poniżej średniej gminnej)
Źródło: opracowanie własne	

Szczegółowy opis każdego ze wskaźników w odniesieniu do sytuacji w gminie został przedstawiony w dalszej części rozdziału.

PRZEMOC

W ramach jednego ze wskaźników o charakterze społecznym wzięto pod uwagę liczbę funkcjonujących w 2016 r. Niebieskich Kart na danym obszarze w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy. Najśmiej problemu przemocy w odniesieniu do największej liczby założonych Niebieskich Kart w przeliczeniu na 1000 mieszkańców doświadczają obszary sołectwa Święciechowa oraz Długie Stare. Dane przedstawione dla sołectw z powodu niemożności pozyskania ich w większym stopniu szczegółowości.

Tabela 8. Liczba Niebieskich Kart w gminie Święciechowa w 2016 roku

Sołectwo	Ulica	Liczba Niebieskich Kart	Niebieskie Karty 1000 mieszkańców	Podział względem średniej równej 1,37
Długie Nowe		0	0,00	1
Długie Stare		4	5,06	-1
Golanice		1	1,27	0
Henrykowo		2	2,53	-1
Krzycko Małe		0	0,00	1
Łasocice		1	1,27	0
Niechob		1	1,27	0
Piotrowice		0	0,00	1
Przybyszewo		0	0,00	1
Strzyżewice		0	0,00	1
Święciechowa		4	5,06	-1
Trzebiny		0	0,00	1

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 4. Rozkład przestrzenny problemu największej liczby Niebieskich Kart w gminie Święciechowa
Źródło: opracowanie własne

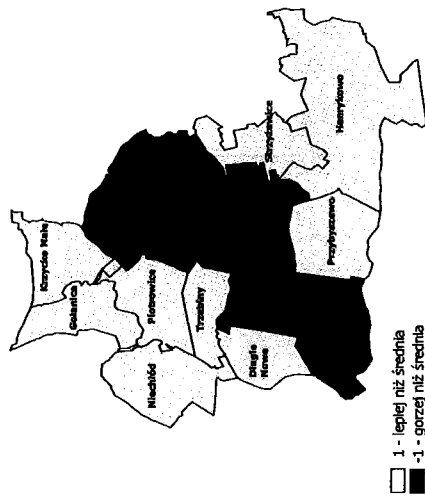
STARZENIE SIĘ SPOŁECZEŃSTWA

Wskaźnik starzenia się społeczeństwa został wyrażony liczbą osób w wieku poprodukcyjnym (kobiety po 60. roku życia i mężczyźni po 65. roku życia) w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy. Wskaźnik starzenia się pozwala ocenić sytuację demograficzną danego terenu i wskazać możliwości rozwoju danego społeczeństwa. Najsilniej obciążonymi demograficznie obszarami w gminie Świąciechowa są sołectwa: Świąciechowa, Długie Stare i Lasocice. W Świąciechowie najwięcej osób w wieku poprodukcyjnym mieszka przy ulicach: Leszczyńskiej, Lipowej, Generała Świerczewskiego, Wschowskiej.

Tabela 9. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym w gminie Świeciechowa

Solektwo	Ulica	Ucznia ludności	Wzrost produkcyjny	Wzrost przeliczony na 1000 mieszkańców	Podział względem średniej dla województwa	Wzrost produkcyjny na 1000 mieszkańców	Wzrost względem średniej dla województwa
Długie Nowe		246	66	8,35	-1	96	4,56
Duży Świat		917	217	27,46	-1	133	16,63
Golina		484	122	15,44	-1	71	8,89
Hennikowo		324	81	10,25	-1	97	4,68
Krzykło Małe		370	68	8,61	-1	63	7,97
Lasowice		825	176	22,28	-1	126	15,95
Nachód		421	95	12,02	-1	69	8,73
Piotrowice		169	41	5,19	-1	32	4,05
Przyłępszewo		561	117	14,81	-1	58	7,34
Szpręgawice		421	71	8,99	-1	61	7,72
Świętobłota		2377	673	85,18	1	431	54,55
					Podział		
					względem		
					średniej dla		
					sołectwa		
					Świętobłota		
					chowa równie		
					3,97		
29 stycznia		28	8	2,69	-1	9	1,01
Aleksowa		3	1	0,34	-1	0	0,00
Boczna		8	1	0,34	-1	1	0,34
Ciechłowska		11	5	1,68	-1	0	0,00
Działowa		0	0	0,00	-1	0	0,00
Franciszka							
Złotychy		40	13	4,37	1	6	2,02
Gen. J. Piłsudskiego							
Spółna Miasta		5	0	0,00	-1	0	0,00
Generała Stefana							
Grata Równoległa		90	7	2,35	-1	2	0,67
Generała							
Świętobłota		148	37	12,48	1	31	10,41
							-1

Rysunek 5. Rozkład przestrzenny największej liczby osób w wieku poprodukcyjnym w gminie Święciechowa
Źródło: opracowanie własne

BEZROBOCIE

Wskaźnik poziomu bezrobocia wyraża liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lesznie w 2016 roku na 1000 mieszkańców gminy. Zjawisko wysokiego bezrobocia stanowi kluczową barierę i zagrożenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego lokalnych społeczności, będące źródłem napięć i konfliktów społecznych. W gminie Święciechowa najsilniejsze bezrobocie występuje w sołectwach Lasocice, Przybyszewo, Długie Stare i Strzyżewice. W sołectwie Święciechowa problem ten najśliniej widoczny jest przy ulicach: Krzyckiej, Leszczyńskiej, Majora Hubala, Ułańskiej i Wschowskiej. Liczba osób długotrwale bezrobotnych jest największa w sołectwie Święciechowa.

Tabela 10. Rozkład bezrobotnych w gminie Święciechowa według miejsc zamieszkania (dane za 2016 rok)

Sołectwo	Ulica	Liczba bezrobotnych	Liczba bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Podział względem średniej 1,56
Długie Nowe		3	0,38	1
Długie Stare		20	2,53	-1
Golanice		9	1,14	1
Henrykowo		5	0,63	1
Krzycko Małe		7	0,89	1
Lasocice		11	1,39	1
Niechód		10	1,27	1
Piatowice		1	0,13	1
Przybyszewo		11	1,39	1

Strzyżewice	13	1,65	-1
Święciechowa	54	6,83	-1
29 stycznia	1	0,34	0
Akacjowa	0	0,00	1
Boczna	0	0,00	1
Czeresińska	1	0,34	0
Dojazdowa	0	0,00	1
Franciszka	2	0,67	-1
Zubrzyckiego			
Generała	1	0,34	0
Stanisława			
Maczka			
Generała	0	0,00	1
Stefana Grota			
Roweckiego			
Generała	2	0,67	-1
Świerczewskiego			
Generała	0	0,00	1
Tadeusza			
Kutrzeby			
Generała	1	0,34	0
Zygmunta			
Berlinga			
Ignacego	0	0,00	1
Krasiczkiego			
Jana Brzechwy	0	0,00	1
Jesionowa	0	0,00	1
Juliana Tuwima	0	0,00	1
Klonowa	0	0,00	1
Kolbego	3	1,01	-1
Kopernika	2	0,67	-1
Kosmonautów	0	0,00	1
Kościelna	0	0,00	1
Krzycka	4	1,34	-1
Lasocicka	2	0,67	-1
Leszczyńska	4	1,34	-1
Lipowa	1	0,34	0
Ludowego			
Wojska	1	0,34	0
Polskiego			
Majora Hubala	4	1,34	-1
Modrzewiowa	0	0,00	1
Mórkowska	0	0,00	1
Owocowa	0	0,00	1
Paderewskiego	2	0,67	-1
Plac Majora			
Henryka	2	0,67	-1
Sucharskiego			
Plater	2	0,67	-1
Półna	0	0,00	1
Powstańców			
Wielkopolskich	1	0,34	0

Produkcyjna	1	0,34	0
Rynek	0	0,00	1
Rzemieślnicza	0	0,00	1
Składowa	0	0,00	1
Sportowa	1	0,34	0
Strzelecka	0	0,00	1
Szkolna	1	0,34	0
Śmigłowa	0	0,00	1
Świętego Marka	0	0,00	1
Topolowa	0	0,00	1
Transportowa	0	0,00	1
Ulańska	4	1,34	-1
Warzywna	1	0,34	0
Wąska	0	0,00	1
Wiśniowa	1	0,34	0
Wodna	0	0,00	1
Wolności	2	0,67	-1
Wschowska	5	1,68	-1
XX-lecia	1	0,34	0
Zaciszę	0	0,00	1
Zakątek	0	0,00	1
Zielona	0	0,00	1
Zwycięstwa	1	0,34	0
Trzebiny	4	0,51	1

Źródło: opracowanie własne

1 – lepiej niż średnia
-1 – gorzej niż średnia

Rysunek 6. Rozkład przestrzenny największej liczby bezrobotnych w gminie Święciechowa
Źródło: opracowanie własne

UBÓSTWO

Wskaźnik ubóstwa obejmuje liczbę osób pobierających zasiłki z pomocy społecznej w 2016 roku w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy. Pozwala on na dokonanie przybliżonej oceny stopnia zubożenia ludności oraz skali występowania problemów społecznych na danym obszarze. W gminie Święciechowa najwyższym wskaźnikiem ubóstwa charakteryzują się obszary sołectw: Święciechowa, Lasocice i Długie Stare.

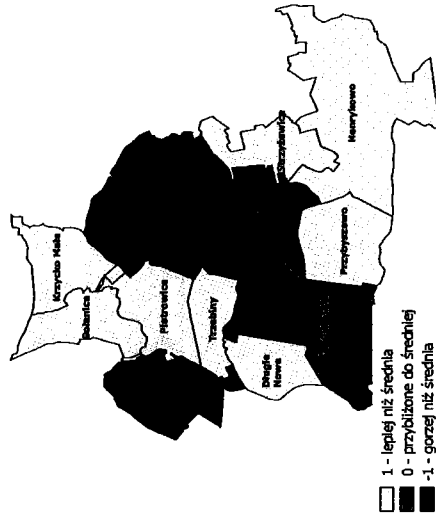
Jednak w sołectwie Święciechowa liczba osób pobierających pomoc w formie zasiłków w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy jest najwyższa. Największa liczba osób korzystająca z zasiłków zamieszkuje przy ul. Wschowskiej, Wolności, Ulańskiej, 29 Stycznia i Krzyckiej.

Tabela 11. Liczba osób pobierających zasiłki w gminie Święciechowa w 2016 roku

Sołectwo	Ulica	Liczba osób	Liczba osób na 1000 mieszkańców	Podział względem średniej równej 9,53
Długie Nowe		7	0,90	1
Długie Stare		25	3,21	0
Golanice		21	2,70	1
Henrykowo		20	2,57	1
Krzycko Małe		2	0,26	1
Lasocice		79	10,16	-1
Niechlód		29	3,73	-1
Piatowice		4	0,51	1
Przybyszewo		23	2,96	1
Stryżewice		6	0,77	1
Święciechowa		104	13,37	-1
				Podział względem średniej dla sołectwa Święciechowa równej 0,63
	29 stycznia	7	2,42	-1
	Akacjowa	0	0,00	1
	Boczna	0	0,00	1
	Czerśniowa	0	0,00	1
	Dojazdowa	0	0,00	1
	Franciszka	0	0,00	1
	Zubrzyckiego	0	0,00	1
	Generała Stanisława Maczka	0	0,00	1
	Generała Stefana Grota Roweckiego	0	0,00	1
	Generała	2	0,69	0
	Świerczewskiego	0	0,00	1
	Generała Tadeusza Kutrzeby	0	0,00	1
	Generała Zygmunta Berlinga	0	0,00	1
	Ignacego Krasickiego	0	0,00	1
	Jana Brzechwy	0	0,00	1
	Jesionowa	0	0,00	1

Juliana Tuwima	0	0,00	1
Klonowa	0	0,00	1
Kolbego	0	0,00	1
Kopernika	3	1,04	-1
Kosmonautów	4	1,38	-1
Kościelna	0	0,00	1
Krzycka	11	3,81	-1
Lasocka	2	0,69	0
Leszczyńska	5	1,73	-1
Lipowa	5	1,73	-1
Ludowego Wojska	0	0,00	1
Polskiego	2	0,69	0
Majora Hubala	0	0,00	1
Modrzewiowa	0	0,00	1
Morkowska	0	0,00	1
Owocowa	0	0,00	1
Paderewskiego	5	1,73	-1
Plac Majora Henryka Sucharskiego	0	0,00	1
Plater	2	0,69	0
Pólna	3	1,04	-1
Powstańców Wielkopolskich	0	0,00	1
Produkcyjna	0	0,00	1
Rynek	5	1,73	-1
Rzemieślnicza	7	2,42	-1
Składowa	0	0,00	1
Sportowa	3	1,04	-1
Strzelecka	0	0,00	1
Szkołna	0	0,00	1
Śmigłowska	2	0,69	0
Świętego Marka	0	0,00	1
Topolowa	0	0,00	1
Transportowa	0	0,00	1
Ułańska	10	3,46	-1
Warszawska	0	0,00	1
Wąska	0	0,00	1
Wiśłowa	0	0,00	1
Wodna	0	0,00	1
Wolności	11	3,81	-1
Wschowska	13	4,50	-1
XX-lecia	2	0,69	0
Zacisz	0	0,00	1
Zakątek	0	0,00	1
Zielona	0	0,00	1
Zwycięstwa	0	0,00	1
Trzebiny	9	1,16	1

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 7. Rozkład przestrzenny problemu ubóstwa w gminie Święciechowa
Źródło: opracowanie własne

PRZESTĘPCZOŚĆ

Wskaźnik przestępczości został wyrażony jako liczba stwierdzonych wykroczeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy. Przy pomocy tego wskaźnika określa się najbardziej niebezpieczne części gminy, które zwykle są skorelowane z występowaniem patologii społecznych. Obszarami o najwyższym poziomie przestępczości w gminie Święciechowa są: sołectwo Święciechowa, Strzyżewice i Krzycko Małe, przy czym w sołectwie Święciechowa miało miejsce więcej niż 1/3 wszystkich wykroczeń w gminie.

Tabela 12. Wykroczenia w gminie Święciechowa według sołectw (dane z 2016 roku)

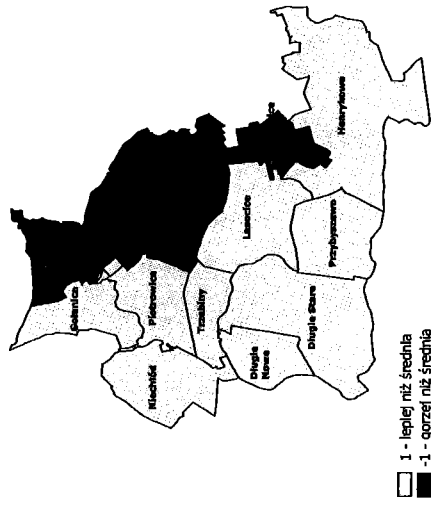
Sołectwo	Liczba łącznie	Łącznie na 1000 mieszkańców	Podział względem średniej równiej 3,47
Długie Nowe	1	0,13	1
Długie Stare	26	3,29	1
Golanice	20	2,53	1
Henrykowska	12	1,52	1
Krzycko Małe	38	4,81	-1
Lasocice	13	1,65	1
Niechład	20	2,53	1
Piotrowice	11	1,39	1
Przybyszewo	16	2,03	1
Strzyżewice	40	5,06	-1
Święciechowa	131	16,58	-1
Trzebiny	1	0,13	1

Źródło: opracowanie własne

NISKI STOPIEŃ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Niski poziom przedsiębiorczości został scharakteryzowany poprzez trzy wskaźniki. Pierwszy z nich wyrażony jest liczbą firm przypadających na 1000 mieszkańców. Kolejny wskaźnik to liczba zawieszonych firm na 1000 mieszkańców. Ostatni wskaźnik wyrażony został w postaci wykreślonych firm przypadających na 1000 mieszkańców. Wybrane wskaźniki świadczą o aktywności gospodarczej mieszkańców. Jej brak charakteryzuje zwykle obszary zdegradowane. Najniższym poziomem przedsiębiorczości pod względem liczby zarejestrowanych firm, charakteryzują się obszary sołectw: Niechłód i Trzebiny. Największą liczbę zawieszonych firm odnotowano w sołectwach: Święciechowa (przy ul. Plac Majora Henryka Sucharskiego, Lipowej, Leszczyńskiej, Ułańskiej i Wolności), Długie Stare, Lasocice i Przybyszewo. Najniższym poziomem przedsiębiorczości biorąc pod uwagę liczbę wykreślonych firm wykazuje sołectwo Święciechowa (ul. Generała Świerczewskiego, Krzycka, Leszczyńska, Majora Hubala, Wolności) oraz sołectwa: Długie Stare, Gołanice, Lasocice i Strzyżewice.

Rysunek 8. Rozkład przestrzenny problemu wykroczeń w gminie Święciechowa
Źródło: opracowanie własne

Rysunek 9. Rozkład przestrzenny problemów sfery społecznej wg sołectw gminy Święciechowa
Źródło: opracowanie własne

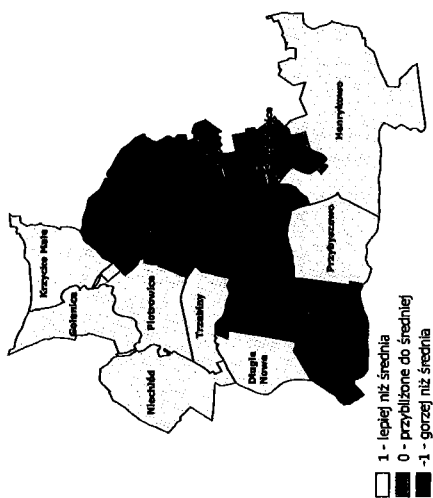
NAGROMADZENIE OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH

Wskaźnik nagromadzenia obiektów zabytkowych został wyrażony liczbą zabytków w poszczególnych sołectwach gminy Święciechowa. Analiza liczby zabytków stanowi zwykle uzupełnienie dla wskaźników społeczno-gospodarczych i świadczy o konieczności objęcia danego obszaru rewitalizacją w celu ochrony zabytków. Niektóre z zabytków są w stanie wymagającym renowacji, a co za tym idzie mają znaczenie jako wskaźnik. Mimo iż obecność obiektów zabytkowych na danym terenie świadczy o jego potencjale historycznym/kulturowym to powoduje ona również konieczność zwiększenia nakładów finansowych na utrzymanie należącego do stanu technicznego tych obiektów, ale także ogranicza realizację pewnych inwestycji. Nagromadzenie obiektów zabytkowych najsilniej widoczne jest w sołectwie Święciechowa, Lasocice oraz Długie Stare.

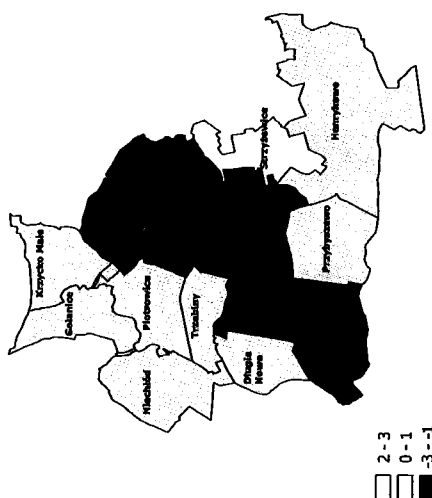
Tabela 14. Liczba zabytków w gminie Święciechowa

Sołectwo	Liczba zabytków	Pośrednia wartość średniej równej 14,5
Długie Nowe	3	1
Długie Stare	16	0
Golanice	8	1
Henrykowo	3	1
Krzyżko Małe	10	1
Lasocice	19	-1
Niechlód	6	1
Piotrowice	4	1
Przybyszewo	7	1
Strzyżewice	3	1
Święciechowa	88	-1
Trzebiny	7	1

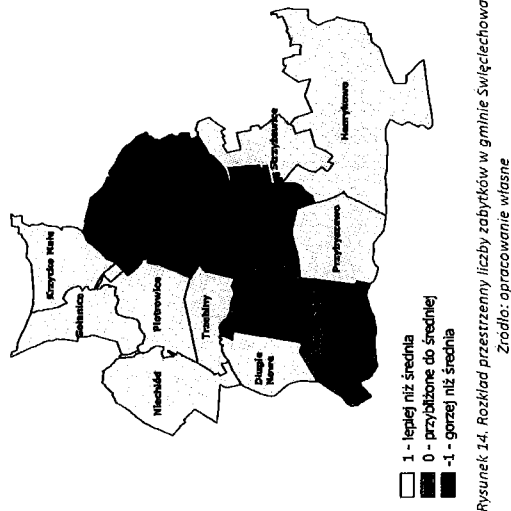
Źródło: opracowanie własne

Rysunek 12. Rozkład przestrzenny problemów sfery gospodarczej wg wykreślonej firmy
Źródło: opracowanie własne

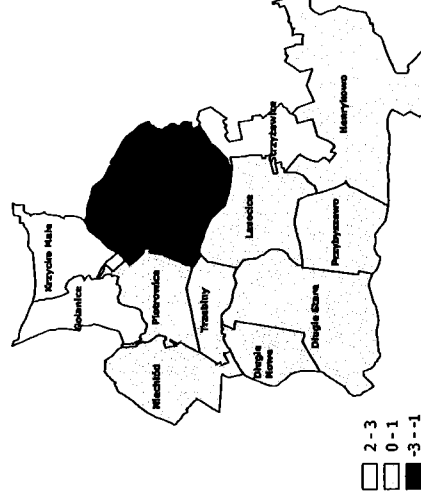
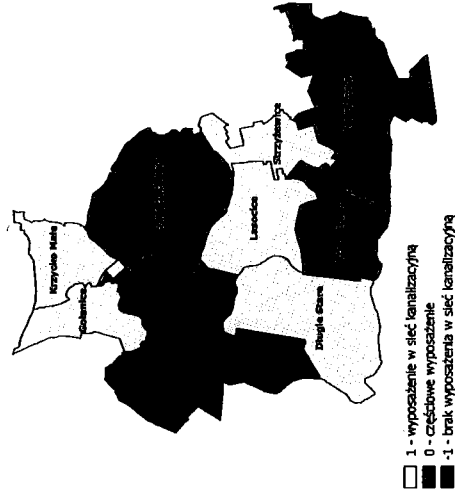

Rysunek 13. Rozkład przestrzenny problemów sfery gospodarczej wg sołectw gminy Święciechowa
Źródło: opracowanie własne

INFRASTRUKTURA KANALIZACYJNA

Wskaźnik wyposażenia w infrastrukturę kanalizacyjną został wyrażony podziałem na miejsca wyposażone i niewyposażone w infrastrukturę kanalizacyjną w 2016 roku. Analiza warunków mieszkaniowych stanowi zwykle uzupełnienie dla wskaźników społeczno-gospodarczych i świadczy o poziomie degradacji przestrzennej. W gminie Świętęchowa skanalizowane są sołectwa: Golanice, Krzyżo Małe, Długie Stare, Lasocice i Strzyżewice.

Degradacja stanu technicznego budynku zaprezentowana została poprzez wskaźnik liczby budynków mieszkalnych komunalnych wybudowanych przed 1989 rokiem. Analiza warunków mieszkaniowych stanowi zwykle uzupełnienie dla wskaźników społeczno-gospodarczych i świadczy o poziomie degradacji przestrzennej. Największą liczbą najstarszych budynków w gminie charakteryzuje się Świąciechowa, gdzie budynki wybudowane przed rokiem 1989 zlokalizowane są przy ul. Rynek, Ułańska i Wschowska.

Socetwo	Ulica	Liczba budynków mieszkalnych komunalnych wybudowanych przed 1989 rokiem	Podział względem średniej równej 0,83
Długie Nowe		0	1
Długie Stare		1	-1
Golanice		1	-1
Henrykowo		0	1
Krzykło Małe		0	1
Lasotcie		2	-1
Niechód		1	-1
Piotrowice		0	1
Przybyziewo		1	-1
Strzyżewice		0	1
Święcichaowa		4	-1
			Podział względem średniej dla sołectwa Świećlechowia równej 0,07
	29 stycznia	0	1
	Akakowa	0	1
	Boczna	0	1
	Czeresińska	0	1
	Dojazdowa	0	1
	Franciszka Zubrzyckiego	0	1
	Generała Stanisława Maczka	0	1
	Generała Stefana Grota	0	1
	Róweckiego	0	1
	Generała Świerczewskiego	0	1
	Generała Tadeusza Kutrzeby	0	1
	Generała Zygmunta Berlinga	0	1
	Ignacego Krasickiego	0	1
	Jana Brzechwy	0	1
	Jesionowa	0	1
	Juliana Tuwima	0	1
	Klonowa	0	1
	Kołbego	0	1
	Kopernika	0	1
	Kosmonautów	0	1
	Kościelna	0	1
	Krzycka	0	1

Lasocicka	0	1
Leszczyńska	0	1
Lipowa	0	1
Ludowego Wojska Polskiego	0	1
Majora Hubala	0	1
Modrzewiowa	0	1
Morkowska	0	1
Owocowa	0	1
Paderewskiego	0	1
Plac Majora Henryka Sucharskiego	0	1
Plater	0	1
Polna	0	1
Powstańców Wielkopolskich	0	1
Produkcyjna	0	1
Rynek	1	-1
Rzemieślnicza	0	1
Składowa	0	1
Sportowa	0	1
Strzelecka	0	1
Szkołna	0	1
Śmiglejska	0	1
Świętego Marka	0	1
Topolowa	0	1
Transportowa	0	1
Ułańska	2	-1
Warszawska	0	1
Wąska	0	1
Wiśniowa	0	1
Wodna	0	1
Wolności	0	1
Wschowska	1	-1
XX-lecia	0	1
Zacisze	0	1
Zakątek	0	1
Zielona	0	1
Zwycięstwa	0	1
Trzebin	0	1

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 17. Rozkład przestrzenny wskaźnika degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych w gminie Święciechowa
Źródło: opracowanie własne

NAGROMADZENIE WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

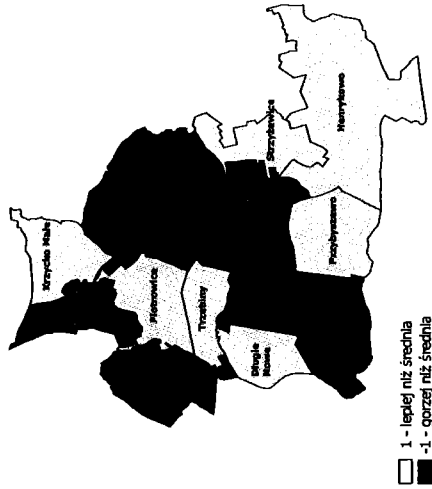
Jednym z równie ważnych aspektów diagnozy obszarów zdegradowanych jest sfera środowiskowa. Współcześnie nacisk kładzie się na optymalizowanie sytuacji środowiskowej, gdyż ma ona wpływ na jakość życia mieszkańców gminy oraz stanowi o atrakcyjności i potencjale danego obszaru. Zatem identyfikacja kondycji środowiska w gminie staje się niezwykle potrzebne w celu wyznaczenia obszarów krzysosowych wymagających działań interwencyjnych w ramach procesu rewitalizacji. Wskaźnikiem dotyczącym sfery środowiskowej jest masa wyrobów zawierających azbest na danym terenie. W gminie Święciechowa najwięcej wyrobów zawierających azbest zlokalizowanych jest w sołectwie: Święciechowa, Gołanice, Niechtód, Długie Stare, Lasocice, Przybyszewo i Krzycko Małe.

Tabela 16. Masa zinventoryzowanych pokryw azbestowych w gminie Święciechowa

Sołectwo	Masa zinventoryzowanych pokryw azbestowych [Mg]	Podział względem średniej równej
Długie Nowe	39,43	1
Długie Stare	155,55	-1
Gołanice	87,29	-1
Henrykowo	58,77	1
Krzycko Małe	45,15	1
Lasocice	169,62	-1

Niechtód	105,69	-1
Piatowice	22,28	1
Przybyszewo	60,89	1
Stryżewice	7,29	1
Święciechowa	212,33	-1
Trzebiny	37,42	1

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 18. Rozkład przestrzenny występowania wyrobów zawierających azbest w gminie Święciechowa
Źródło: opracowanie własne

Podsumowanie delimitacji

Podsumowanie części delimitacyjnej Programu Rewitalizacji dokonano zsumowując wartości poszczególne wskaźników (-1, 0, 1) charakteryzujących daną sferę: społeczną, gospodarczą, techniczną, przestrzenno-funkcjonalną i środowiskową.

Zestawienie problemów w postaci podsumowania wyników wskaźników charakteryzujących poszczególną sferę zostało przedstawione w formie tabelarycznej.

Tabela 17. Zestawienie problemów w gminie Święciechowa

Sołectwo	Ułtce	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna	Sfera środowiskowa	Suma
Długie Nowe		5	1	0	1	1	8
Długie Stare		-2	-1	1	-1	-1	-4
Gołanice		4	1	2	-1	-1	5

Henrykowo	3	1	1	1	1	1	7
Krzyżko Małe	3	1	2	1	1	1	8
Lasocice	0	-3	0	-1	-1	-1	-5
Niechlód	2	1	0	-1	-1	-1	1
Piotrowice	5	1	0	1	1	1	8
Przybyszewo	5	0	1	-1	1	1	6
Strzyżewice	1	2	2	1	1	1	7
Świątciuchowa	-5	-1	-1	-1	-1	-1	-9
29 stycznia	-2	1	0	1	-1	-1	-1
Akadowna	1	1	0	1	-1	2	2
Boczna	1	1	0	1	-1	2	2
Czerśniowa	0	1	0	1	-1	1	1
Dojazdowa	1	1	0	1	-1	2	2
Franciszka	-1	-2	0	1	-1	-3	-3
Zubrzyckiego							
Generała							
Stanisława	0	1	0	1	-1	1	1
Mazka							
Generała Stefana							
Grota Roweckiego	1	3	0	1	-1	4	4
Generała	-4	1	0	1	-1	-3	-3
Świerczewskiego							
Generała	-1	1	0	1	-1	0	0
Tadeusza							
Kutrzeby							
Generała							
Zygmunta	0	2	0	1	-1	2	2
Berlinga							
Ignacego	1	1	-2	1	-1	0	0
Kraśnickiego							
Jana Brzechwy	1	1	-2	1	-1	0	0
Jesionowa	1	1	0	1	-1	2	2
Juliana Tuwima	1	1	-2	1	-1	0	0
Klonowa	1	1	-2	1	-1	0	0
Kolbego	-3	-1	0	1	-1	-4	-4
Kopernika	-3	2	0	1	-1	-1	-1
Kosmonautów	-1	3	0	1	-1	2	2
Kościelna	1	1	0	1	-1	2	2
Krzycka	-5	-1	0	1	-1	-6	-6
Lasocka	-4	1	0	1	-1	-3	-3
Leszczyńska	-5	-1	0	1	-1	-6	-6
Lipowa	-4	-1	0	1	-1	-5	-5
Ludowego Wojska							
Polskiego	-1	1	0	1	-1	0	0
Majora Hubala	-4	-1	0	1	-1	-5	-5
Modrzewiowa	1	1	-2	1	-1	0	0
Morkowska	1	1	-2	1	-1	0	0
Owocowa	1	1	0	1	-1	2	2
Paderewskiego	-5	1	0	1	-1	-4	-4
Plac Majora							
Henryka	-1	-1	0	1	-1	-2	-2
Sucharskiego							
Plater	-4	1	0	1	-1	-3	-3
Pólna	-1	1	0	1	-1	0	0

	Powstańców Wielkopolskich	-2	1	0	1	-1	-1
	Produkcyjna	0	1	0	1	-1	1
	Rynek	-3	1	0	-1	-1	-4
	Rzemieślnicza	-2	1	0	1	-1	-1
	Składowa	1	1	0	1	-1	2
	Sportowa	-2	2	0	1	-1	0
	Strzelecka	-1	1	0	1	-1	0
	Szkołna	-2	0	0	1	-1	-2
	Śmigłowska	0	0	0	1	-1	0
	Świętego Marka	1	1	0	1	-1	2
	Topolowa	1	1	-2	1	-1	0
	Transportowa	1	1	0	1	-1	2
	Ułańska	-5	-1	0	-1	-1	-8
	Warzywna	0	1	0	1	-1	1
	Wąska	1	1	0	1	-1	2
	Wiśniewa	0	1	0	1	-1	1
	Wodna	1	1	0	1	-1	2
	Wolności	-5	-1	0	1	-1	-6
	Wschowska	-5	-1	0	-1	-1	-8
	XX-lecia	-1	-1	0	1	-1	-2
	Zacisze	1	1	0	1	-1	2
	Zakątek	1	1	0	1	-1	2
	Zielona	1	1	0	1	-1	2
	Zwycięstwa	-2	1	0	1	-1	-1
	Trzebinny	5	1	0	1	1	8

Zródło: opracowanie własne

7. OBSZAR ZDEGRADOWANY

Obszary zdegradowane wyznaczone zostały na podstawie przeprowadzonej analizy wskaźnikowej w pięciu sferach. Są to obszary, na których uwidacznia się koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, tj. bezrobocie, przestępczość, znaczna liczba osób pobierających zasiłki oraz problem starzenia się społeczeństwa. Ponadto, obszar ten powinien cechować się co najmniej jednym negatywnym zjawiskiem ze sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej czy przestrzenno-funkcjonalnej.

Przestrzenie koncentracji problemów na tle całej gminy zostały wyznaczone w oparciu o wyniki delimitacji (tabela 22) i dokładną analizę wskaźnikową. Skupiono się na wybraniu obszarów, gdzie występują co najmniej dwa negatywne zjawiska sfery społecznej i przynajmniej jedno negatywne zjawisko pozostałych analizowanych sfer. Na tle wszystkich sołectw gminy kryteria te spełniały sołectwa: Świąciechowa, Lasocice i Długie Stare. Są to sołectwa, które są obszarem zdegradowanym gminy Świąciechowa i które będą rozważane jako potencjalne miejsca prowadzenia działań rewitalizacyjnych. W samej Świąciechowie nasilenie negatywnych zjawisk uwidacznia się przy ulicach: 29 Stycznia, Zubrzyckiego, generała Świerczewskiego, Kolbego, Kopernika, Krzyckiej, Lasocickiej, Leszczyńskiej, Lipowej, Majora Hubala, Paderewskiego, Sucharskiego, Plater, Powstańców Wlkp. Rynek, Rzemieśniczej, Szkolnej, Ułańskiej, Wolności, Wschowskiej, Zwycięstwa i XX-lecia.

Rysunek 19. Rozkład przestrzenny natężenia zjawisk kryzysowych w poszczególnych sołectwach gminy Świąciechowa

Źródło: opracowanie własne

8. OBSZAR REWITALIZACJI

Rozpoznanie problemów w oparciu o diagnozę oraz przeprowadzone badania ankietowe wśród mieszkańców gminy Świąciechowa umożliwiły wskazanie terenu, który na tle całej gminy wyróżnia się pod względem nasilenia zjawisk kryzysowych i wymaga podjęcia kroków w celu wsparcia rozwiązań najważniejszych problemów tam występujących. Analiza wskaźnikowa, która posłużyła do zdelimitowania obszaru kryzysowego opierała się na danych pozyskanych z Urzędu Gminy w Świąciechowie oraz instytucji podlegających, m.in. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, a także Komisariatu Policji czy Powiatowego Urzędu Pracy. Oprócz danych statystycznych w wyborze obszaru wzięto pod uwagę uwagi wnoszone podczas spotkań konsultacyjnych z mieszkańcami, NGO oraz innych osób zaangażowanych w powstanie niniejszego opracowania.

Zgodnie z Ustawą z dn. 9 października 2015 r. o rewitalizacji i *Zasadami programowania i wsparcia rewitalizacji w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020* za obszar rewitalizacji uznaje się całość terenu zdegradowanego bądź jego część, który cechuje się negatywnymi zjawiskami. Ponadto, dopuszcza się podzielenie obszaru rewitalizacji na podobszary, które nie posiadają wspólnych granic. Obszar ten nie może być zamieszkiwany przez więcej niż 30% ludności gminy oraz nie może przekraczać 20% powierzchni całkowitej gminy.

Obszar rewitalizacji w gminie Świąciechowa został podzielony na trzy podobszary, niemających ze sobą wspólnych granic. Są to fragmenty sołectw Świąciechowa, Lasocice i Długie Stare. Delimitacja pozwoliła wyodrębnić obszary rewitalizacji w postaci sołectw, zaś dalsza analiza tych obszarów poparta identyfikacją potrzeb rewitalizacyjnych, wynikami badań ankietowych oraz przeprowadzonymi konsultacjami społecznymi na tych obszarach pozwoliła wyodrębnić z większego obszaru (sołectwa Świąciechowa, Lasocice, Długie Stare) podobszary rewitalizacji – w sołectwie Świąciechowa przy ul. 29 Stycznia, Zubrzyckiego, generała Świerczewskiego, Kolbego, Kopernika, Krzyckiej, Lasocickiej, Leszczyńskiej, Lipowej, Majora Hubala, Paderewskiego, Sucharskiego, Plater, Powstańców Wlkp. Rynek, Rzemieśniczej, Szkolnej, Ułańskiej, Wolności, Wschowskiej, Zwycięstwa i XX-lecia. Wybór tych ulic był determinowany koncentracją niekorzystnych zjawisk.

Zarówno w sołectwie Lasocice, jak i sołectwie Długie Stare podobszarami rewitalizacji są północne części tychże miejscowości. Są to najważniejsze fragmenty tych sołectw, zważając na lokalizację ważniejszych obiektów i przestrzeni publicznych.

Podobszary rewitalizacji w obrębie wyżej wymienionych sołectw są ograniczone ze względu na wytyczne Ministerstwa Rozwoju. Granice tych terenów wyznaczono biorąc pod uwagę największą zwartość zabudowy, a co za tym idzie największe skupisko ludności na tym obszarze. Przy wyborze terenów, na których proponowane są przedsięwzięcia rewitalizacyjne starano się wyodrębnić w jak największej mierze obszary zabudowane, wykluczając obszary rolne i leśne, stanowiące znaczny udział w gminie wiejskiej, jaką jest Świąciechów. Ponadto, podobszary proponowane do rewitalizacji stanowią niejako „centra”, miejsca istotne poszczególnych sołectw dla społeczności lokalnej, stąd decyzja o ustaleniu takiego przebiegu granic dla terenów zdegradowanych dla poszczególnych sołectw. Obszary te zostały ustalone i skonsultowane w ramach spotkań przy okazji zebrań wiejskich oraz na spotkaniach konsultacyjnych z przedstawicielami oraz sołtysami. Przy delimitacji obszaru uwzględniono również jego znaczenie dla rozwoju lokalnego.

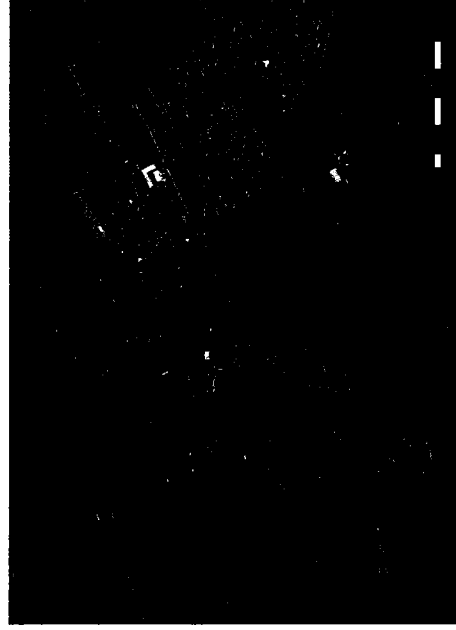
Rysunek 20. Podobszary rewitalizacji w obrębie sołectw zdegradowanych na tle gminy Świąciechowa
Źródło: opracowanie własne

W związku z powyższym fragmenty sołectw Świąciechowa, Lasocice i Długie Stare zostały wybrane podobszarami przeznaczonymi do rewitalizacji. Projekty realizowane na tych

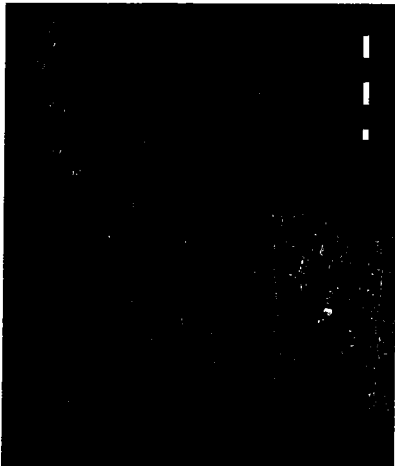
obszarach służyć będą bezpośrednio mieszkańcom tych terenów, a pośrednio także pozostałym mieszkańcom gminy oraz turystom odwiedzającym gminę. Łączna powierzchnia podobszarów rewitalizacji wynosi 174,94 ha, czyli 1,30% powierzchni całej gminy Świąciechowa i tym samym nie przekracza 20% powierzchni gminy. Liczba mieszkańców zamieszkujących ulice objęte rewitalizacją wraz z mieszkańcami sołectw Długie Stare i Lasocice to 2 191 osób, czyli 28,13% mieszkańców całej gminy. Wg wytycznych Ministerstwa Rozwoju, obszar rewitalizacyjny nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy, a więc zaproponowane podobszary rewitalizacji wpisują się w wyżej wymienione Wytyczne. Tereny położone w Świąciechowie, w sołectwie Długie Stare oraz Lasocicach wynikające z delimitacji jako podobszary rewitalizacji zostały ponadto wymienione w rozmowach z przedstawicielami lokalnych NGO (m.in. Stowarzyszenie Krzyżka Wyspa Marzeń, Aktywni dla Gołanic), a także przedstawicielami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, sołtysami gminy Świąciechowa oraz osobami związanymi z Samorządowym Ośrodkiem Kultury. Swoją czynny udział zaznaczała również OSP Trzebież oraz osoby związane z Radą Wielkopolskiej Lokalnej Grupy Działania „Kraina Lasów i Jezior”.

Rozmowy z wyżej wymienionymi osobami odbyły się w lipcu i sierpniu 2017 r.

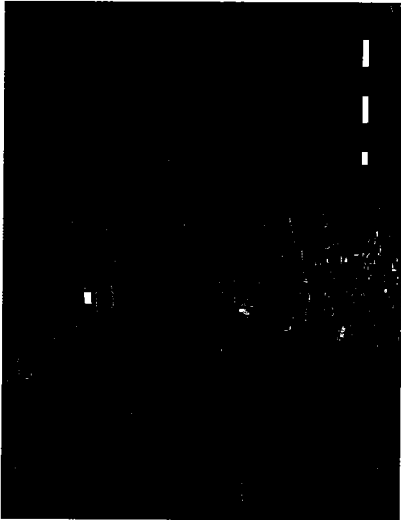
Podobszary wskazane do rewitalizacji przedstawiają mapy poniżej.

Rysunek 21. Podobszar rewitalizacji w Świąciechowie
Źródło: opracowanie własne

Rysunek 22. Podobszar rewitalizacji w sołectwie Długie Stare
Źródło: opracowanie własne

Rysunek 23. Podobszar rewitalizacji w Lasocicach
Źródło: opracowanie własne

Tabela 18. Podobszary rewitalizacji – ludność i powierzchnia

Podobszar rewitalizacji	Ludność objęta procesami rewitalizacyjnymi	% udział w ludności ogółem	Powierzchnia podobszaru rewitalizowanego w ha	% udział w powierzchni gminy
Święciechowa	1 722	22,1	110,40	0,82
Długie Stare	283	3,6	40,47	0,30
Lasocice	186	2,4	24,07	0,18
SUMA	2 191	28,1	174,94	1,3

Źródło: opracowanie własne

9. POGŁĘBIONA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI

Podobszar rewitalizacji I – Świąciechowa

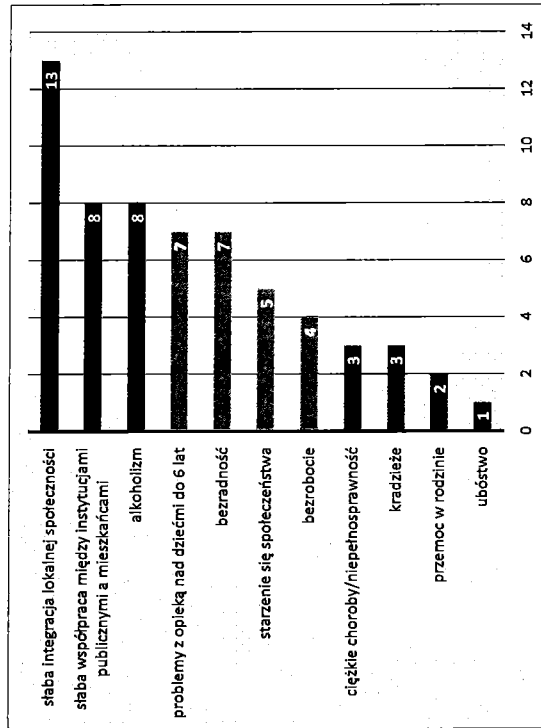
W gminie Świąciechowa, obszarem cechującym się nagromadzeniem negatywnych zjawisk społecznych jest sołectwo Świąciechowa. Sołectwo charakteryzuje się najwyższymi poziomami negatywnych wskaźników w sferze społecznej. W porównaniu do ogółu mieszkańców najwięcej osób w wieku poprodukcyjnym zamieszkuje w Świąciechowie przy ulicy Leszczyńskiej, Lipowej, generała Świerczewskiego, Wschowskiej, a także w sołectwie Długie Stare oraz Lasocice. Przy ul. Rynek, Ułańskiej i Lasocickiej w Świąciechowie odnotowano również najwięcej zgonów (proces starzejącego się społeczeństwa). Społeczeństwo charakteryzuje się pewną niezaradnością życiową. Wskazują na to dane pozyskane z GOPS oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Lesznie. Istotnym problemem jest bezrobocie. Najwięcej bezrobotnych zamieszkuje w Świąciechowie przy ulicach: Krzycka, Leszczyńska, Majora Hubala, Ułańska i Wschowska, a także w sołectwach: Lasocice, Przybyszewo, Długie Stare i Strzyżewice. W sołectwie Świąciechowa problem ubóstwa (wyrażony liczbą osób pobierających zasiłki) jest najbardziej widoczny przy ulicach: 29 Stycznia, Krzyckiej, Ułańskiej, Wolności i Wschowskiej. W sołectwie Świąciechowa miało miejsce również najwięcej wykroczeń (131). Sołectwo zamieszkiwane jest przez największą liczbę rodzin na tle całej gminy, które posiadają Niebieskie Karty (obok sołectwa Długie Stare). Jednym ze wskaźników mówiących o problemach sfery gospodarczej jest liczba zawieszonych problemów gospodarczych – w Świąciechowie problem ten uwidacznia się najsilniej przy ul. Plac Majora Henryka Sucharskiego, Lipowej, Leszczyńskiej, Ułańskiej i Wolności. Podobnie wygląda sytuacja jeśli chodzi o zamknięte firmy – najwięcej zamkniętych firm miało swoją lokalizację w sołectwie Świąciechowa przy ul. Leszczyńskiej, Wolności, Majora Hubala i Generała Świerczewskiego. W Świąciechowie zlokalizowana jest największa liczba zabytków na tle całej gminy (sfera funkcjonalno-przestrzenna). Większość z nich wymaga podjęcia prac konserwatorskich. W sołectwie występują także znaczne problemy w sferze technicznej (degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych – budynki mieszkalne wybudowane przed 1989 rokiem) oraz środowiskowej (nagromadzenie wyrobów zawierających azbest). Sołectwo to jest tylko częściowo wyposażone w infrastrukturę kanalizacyjną. Największe natężenie problemów obserwuje się przy ulicach: 29 Stycznia, Zubrzyckiego, generała

Świerczewskiego, Kolbego, Kopernika, Krzyckiej, Lasocickiej, Lasocickiej, Lipowej, Majora Hubala, Paderewskiego, Sucharskiego, Plater, Powstańców Wlkp. Rynek, Rzemieślniczej, Szkolnej, Ułańskiej, Wolności, Wschowskiej, Zwycięstwa i XX-lecia.

Wyznaczony obszar rewitalizacji jest ważny z punktu rozwoju lokalnego i budowania tożsamości. Na terenie wskazanym do rewitalizacji znajduje się: Urząd Gminy Świąciechowa, Urząd Stanu Cywilnego, apteki, Urząd Pocztowy oraz ważne punkty handlowe. Podobszar obejmuje także Rynek – miejsce integracji i spotkań mieszkańców, które wymaga uporządkowania i zagospodarowania w celu odzyskania ładu przestrzennego oraz zwiększenia walorów estetyczno-funkcjonalnych. Wyznaczony podobszar rewitalizacji zamieszkuje 1 722 osób (22,1% ludności gminy ogółem) i stanowi 0,82% powierzchni całej gminy Świąciechowa.

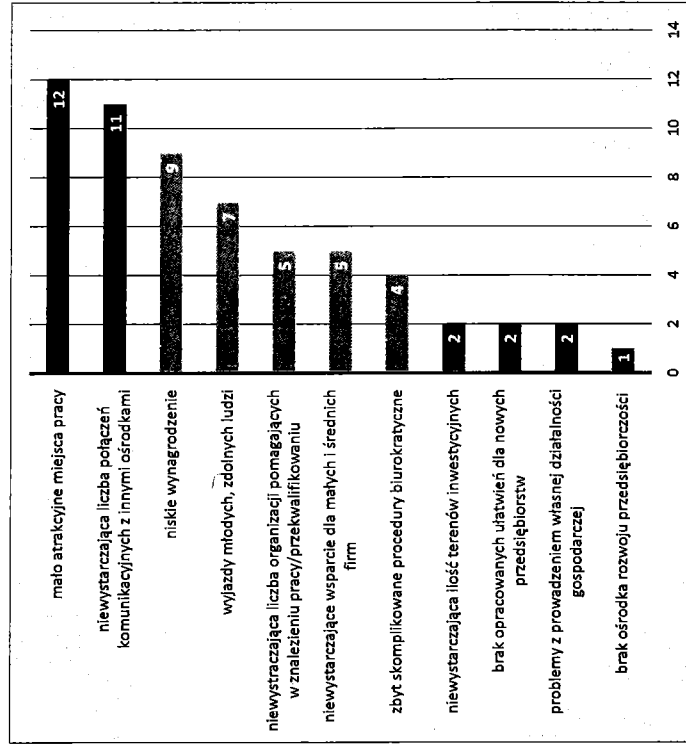
Na obszar sołectwa Świąciechowa wskazywali również ankietowani mieszkańcy. Badanie zostało przeprowadzone w lipcu i sierpniu 2017 roku wśród mieszkańców gminy Świąciechowa i dotyczyło potrzeb rewitalizacyjnych. Szczególną uwagę kładziono na wypowiedzi osób młodych oraz seniorów. Miało ono na celu wskazanie przestrzeni, które zdaniem mieszkańców powinno zostać zrewitalizowane. Zadaniem ankiety było również pozyskanie opinii mieszkańców na temat problemów występujących na obszarze, który zamieszkuje. Wyniki badania wykazały, że największą uwagę zwraca się na zdegradowane sołectwa Świąciechowa (24%), a także Golanice (17%) czy Lasocice (11%) oraz w mniejszym stopniu Krzycko Małe (9%), Niechlód (9%), Długie Nowe (7%) i Piotrowice (7%).

Zdaniem ankietowanych w Świąciechowie występują następujące problemy społeczne: słaba integracja lokalnej społeczności, alkoholizm oraz słaba współpraca między instytucjami publicznymi a mieszkańcami. Rzadziej wymieniane były: problemy z opieką nad dziećmi do 6 lat, bezradność, starzenie się społeczeństwa i bezrobocie.

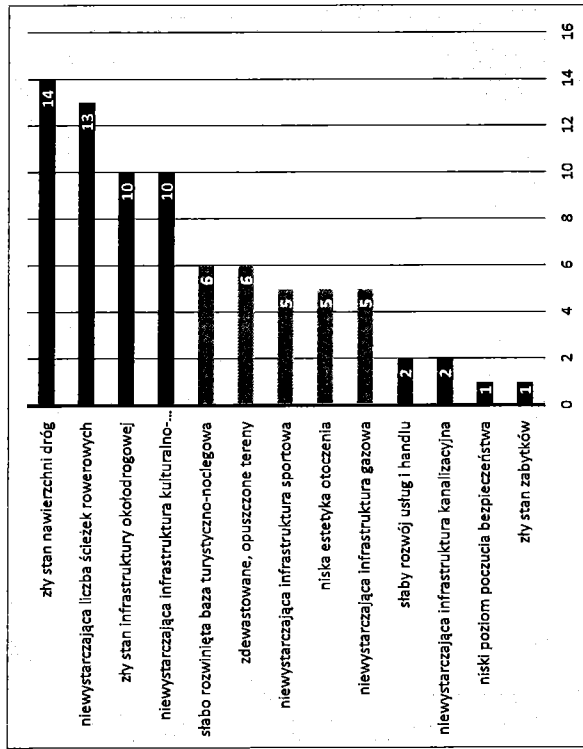
Wykres 1. Problemy społeczne w Świątęchowie
Źródło: Opracowanie własne

Wyniki badania wykazały, że w Świątęchowie występują następujące problemy gospodarcze: mało atrakcyjne miejsca pracy oraz niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych z innymi ośrodkami. Następnie wymieniane były: niskie wynagrodzenie, wyjazdy młodych, zdolnych ludzi, niewystarczająca liczba organizacji pomagających w znalezieniu pracy/przekwalifikowaniu, niewystarczające wsparcie dla małych i średnich firm oraz zbyt skomplikowane procedury biurokratyczne.

Wykres 2. Problemy gospodarcze w Świątęchowie
Źródło: Opracowanie własne

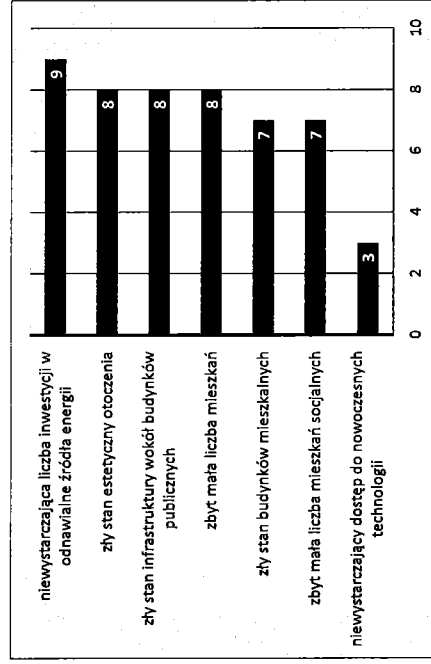
W sołectwie Świątęchowa mieszkańcy zauważają następujące problemy przestrzenno-funkcjonalne: zły stan nawierzchni dróg, niewystarczająca liczba ścieżek rowerowych, zły stan infrastruktury okołodrogowej oraz niewystarczająca infrastruktura kulturalno-rekreacyjna. Rządziej wskazywano na słabo rozwiniętą bazę turystyczno-noclegową, zdewastowane, opuszczone tereny, niewystarczającą infrastrukturę sportową, niską estetykę otoczenia oraz niewystarczającą infrastrukturę gazową. Pojedyncze odpowiedzi dotyczyły również słabego rozwoju usług i handlu, niewystarczającej infrastruktury kanalizacyjnej, niskiego poziomu poczucia bezpieczeństwa oraz złego stanu zabytków.

Wykres 3. Problemy przestrzenno-funkcjonalne w Świątęchowie

Źródło: opracowanie własne

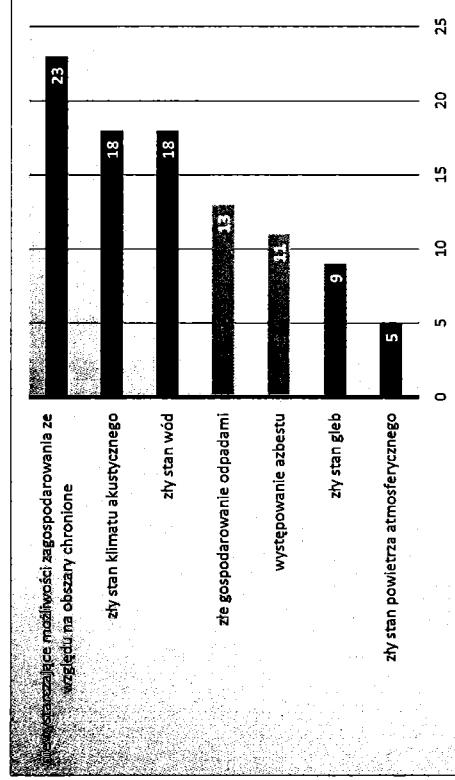
W Świątęchowie występuje następujące największe natężenie następujących problemów w sferze technicznej: niewystarczająca liczba inwestycji w odnawialne źródła energii, zły stan estetyczny otoczenia, zły stan infrastruktury wokół budynków publicznych, zbyt mała liczba mieszkań, zły stan budynków mieszkalnych oraz zbyt mała liczba mieszkań socjalnych.

Wykres 4. Problemy techniczne w Świątęchowie

Źródło: opracowanie własne

Wyniki badania wykazały, że w Świątęchowie występują następujące problemy w sferze środowiskowej: zły stan klimatu akustycznego, zły stan powietrza oraz występowanie azbestu. Problemy środowiskowe przedstawia wykres poniżej.

Wykres 5. Problemy środowiskowe w Świątęchowie

Źródło: opracowanie własne

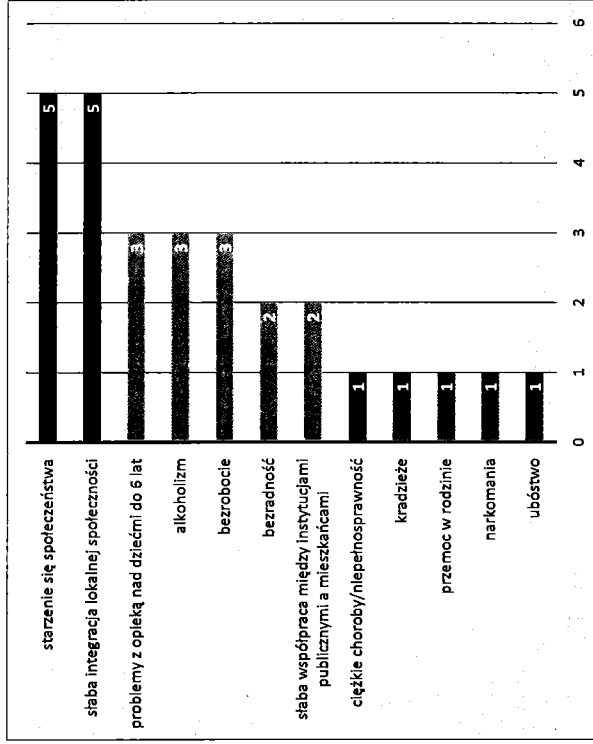
Podobzar rewitalizacji II – Długie Stare

Podobzar rewitalizacji jest także fragment sołectwa Długie Stare. Na obszarze tym mieszka 283 osób (3,6% mieszkańców całej gminy), stanowi to 0,3% obszaru całej gminy. Na jego terenie zauważalne są problemy sfery społecznej. Jednym z ważniejszych jest postępujące proces starzenia się społeczeństwa. Spowodowane jest to wyjazdem młodych osób, szczególnie do większych ośrodków miejskich – Leszna, Poznań. Osoby wyjeżdżające w celu zdobycia wykształcenia w większości decydują się o pozostaniu w mieście. Również osoby dojrzałe często opuszczają miejsce zamieszkania w poszukiwaniu pracy. Udział osób bezrobotnych jest drugi pod względem liczby na tle całej gminy (po sołectwie Świąteczowa). Na terenie gminy nie funkcjonuje spółdzielnia socjalna, z której mogliby skorzystać mieszkańcy. Znaczna liczba zgonów odnotowanych w gminie w 2016 roku również miała miejsce w sołectwie Długie Stare, co pośrednio wskazuje na znaczny udział osób w wieku poprodukcyjnym. W sołectwie uwiadamia się brak form spędzania czasu wolnego oraz pobudzenia do aktywności życiowej tej ważnej dla społeczeństwa grupy mieszkańców. Długie Stare to sołectwo zamieszkałe przez znaczną liczbę rodzin i osób pobierających zasiłki – głównie z powodu: ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności i alkoholizmu. W 2016 r. na omawianym obszarze funkcjonowały cztery Niebieskie Karty. Problemami sfery gospodarczej jest znaczna liczba wykreślonych i zawieszonych firm. W obrębie sfery środowiskowej niekorzystnym zjawiskiem jest nagromadzenie wyrobów zawierających azbest, gdzie do unieszkodliwienia pozostało 148,610 Mg wyrobów.

Podobzar rewitalizacji III – Lasocice

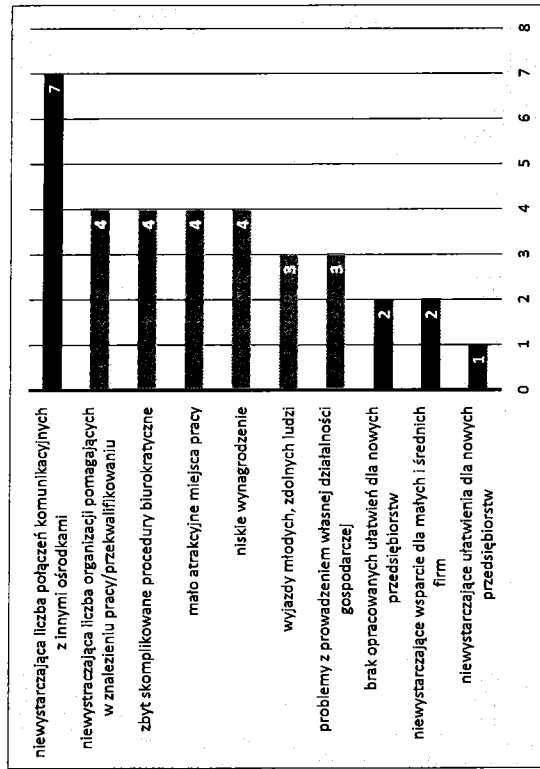
Obszar zdegradowany w gminie, który został poddany rewitalizacji jest także fragment sołectwa Lasocice, również wskazane przez mieszkańców w badaniu ankietowym. Na terenie sołectwa występują budynki komunalne, których stan techniczny określa się jako zły. Budynki i ich najbliższe otoczenie stanowią miejsce koncentracji negatywnych zjawisk. Wskazują na nie zarówno ankietowani, jak dane zebrane przez Urząd Gminy Świąteczowa. Problemami sfery gospodarczej jest mała liczba podmiotów gospodarczych, a także duża liczba podmiotów zawieszonych i wykreślonych. Ponadto, na terenie sołectwa występuje znaczna na tle gminy liczba osób korzystająca z pomocy społecznej. W Lasocicach duży udział w strukturze wieku mieszkańców ma grupa osób w wieku poprodukcyjnym. Na terenie Lasocic występuje również znaczna liczba zabytków wymagających prac konserwatorskich.

W Lasocicach zdaniem ankietowanych występują następujące problemy społeczne: słaba integracja lokalnej społeczności oraz starzenie się społeczeństwa. Rządziej były wymieniane problemy z opieką nad dziećmi do lat 6, alkoholizm, bezrobocie, bezradność oraz słaba współpraca między instytucjami publicznymi a mieszkańcami. Pojedyncze odpowiedzi dotyczyły ciężkich chorób/niepełnosprawności, kradzieży, przemocy w rodzinie, narkomanii i ubóstwa. Całość obrazuje wykres poniżej.

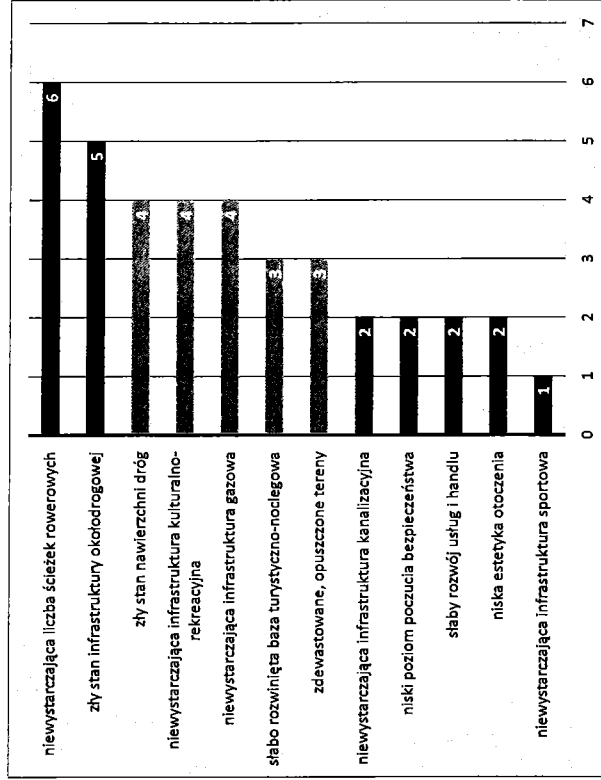
Wykres 6. Problemy społeczne w Lasocicach
Źródło: opracowanie własne

W Lasocicach zwrócono szczególną uwagę na niewystarczającą liczbę połączeń komunikacyjnych z innymi ośrodkami. Mieszkańcy wskazywali również na: niewystarczającą liczbę organizacji pomagających w znalezieniu pracy/przekwalifikowaniu, zbyt skomplikowane procedury biurokratyczne, mało atrakcyjne miejsca pracy, niskie wynagrodzenie oraz wyjazdy młodych, zdolnych ludzi. Odpowiedzi udzielane przez respondentów obrazuje wykres poniżej.

Wykres 7. Problemy gospodarcze w Lasocicach
Źródło: opracowanie własne

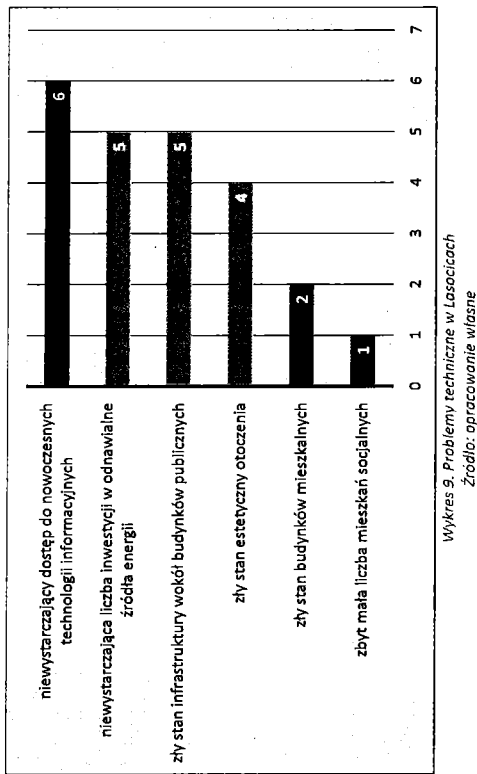
Natomiast w sołectwie Lasocice największą uwagę mieszkańców zwróciły następujące problemy: niewystarczająca liczba ścieżek rowerowych oraz zły stan infrastruktury okolicy. Rządziej wskazywano na zły stan nawierzchni dróg, niewystarczającą infrastrukturę kulturalno-rekreacyjną, niewystarczającą infrastrukturę gazową, słabo rozwiniętą bazę turystyczno-noclegową oraz zdezastrowane, opuszczone tereny. Problemy przedstawia wykres poniżej.

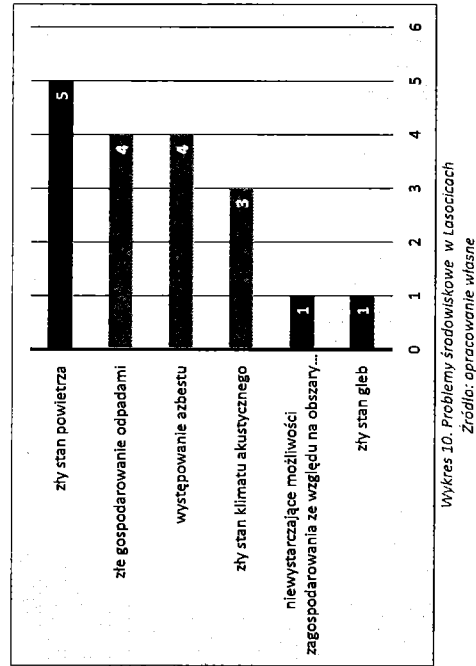
Wykres 8. Problemy przestrzenno-funkcjonalne w Lasocicach
Źródło: opracowanie własne

Natomiast w Lasocicach największy zauważalny problem według badań ankietowych to niewystarczający dostęp do nowoczesnych technologii informacyjnych. Następnie wymieniane były: niewystarczająca liczba inwestycji w odnawialne źródła energii, zły stan infrastruktury wokół budynków publicznych oraz zły stan estetyczny otoczenia.

Natomiast w Lasociach według badań ankietowych największymi problemami dla mieszkańców jest przede wszystkim: zły stan powietrza. W mniejszym stopniu wskazywano na: złe gospodarowanie odpadami, występowanie azbestu, zły stan klimatu akustycznego, niewystarczające możliwości zagospodarowania ze względu na obszary chronione oraz zły stan gleb. Problemy środowiskowe przedstawia wykres poniżej.

Potencjały podobszarów rewitalizacji

Pomimo znaczących zjawisk kryzysowych na wybranych podobszarach rewitalizacji, teren ten charakteryzuje się również cechami, które mogą świadczyć o jego potencjalnej atrakcyjności. Cechy te zostały określone na podstawie diagnozy opracowanej na podstawie zebranych danych oraz wywiadów z lokalnymi przedsiębiorcami, działaczami społecznymi itd.

Atrakcyjność podobszaru w Świąciechowie jest związana z jego centralnym położeniem w gminie oraz w samym sołectwie. Jest to zaleta z punktu widzenia rozwoju lokalnego. Na podobszarze tym mieszczą się ważne obiekty/institucje gminne oraz gospodarcze. Podobnie jak podobszar I, również podobszary rewitalizacji w sołectwach Lasocię i Długie Stare charakteryzują się centralnym położeniem na tle sołectwa, obejmując zwartą zabudowę i największe skupisko ludności. Na obszarach tych zlokalizowane są punkty usługowe i handlowe, świadczące o pewnej aktywności społecznej i chęci rozwoju.

Ponadto, z racji położenia podobszaru I w najważniejszej miejscowości w gminie Świąciechowa, jest odwiedzany jest również przez mieszkańców pozostałych części gminy, co powoduje, że potencjalne podjęte przedsięwzięcia rewitalizacyjne wpłyną nie tylko na społeczność lokalną zamieszkującą podobszar I, ale i na mieszkańców całej gminy Świąciechowa.

10. ZAŁOŻENIA PROGRAMU REWITALIZACJI

10.1. WIZJA I MISJA PROGRAMU REWITALIZACJI

Wizja to zobrazowanie stanu docelowego, opis przyszłego kompleksowego wizerunku społecznego, gospodarczego i przestrzennego podobszarów rewitalizacji stanowiący uzasadnienie doboru zasadności przyjętych zintegrowanych celów strategicznych, które chce się osiągnąć realizując program rewitalizacji.

Przeprowadzona diagnoza uzupełniona konsultacjami społecznymi wskazuje, że gmina Świąciechowa posiada potencjał, dzięki któremu można będzie poniższą wizję rewitalizacji i wynikające z niej cele zrealizować.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy podobszarów rewitalizacji określono następującą wizję:

„Podobszary rewitalizacji w sołectwie Świąciechowa oraz sołectwach Długie Stare i Lasocice obszarami zapewnianym możliwości rozwoju społecznego, gospodarczego, sportowego, aktywizacji i integracji społeczeństwa, w pełni wykorzystującym walory historyczne, historyczne i kulturowe, stwarzające mieszkańcom dogodne warunki życia. Podobszary rewitalizacji czerpią się wysokośćą estetyką przestrzeni publicznych, zapewniającą dostępność do form aktywnego spędzania czasu, oferującą możliwości rozwoju najmłodszym mieszkańcom, dbającą również o osoby wykluczone społecznie oraz grupy seniorów”.

Misja Programu Rewitalizacji to realistyczne sformułowanie filozofii, celów i zasad rozwoju. Uwzględniając zmieniającą się sytuację w otoczeniu, możliwości rozwojowe i oczekiwania mieszkańców, misję Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2017-2023 sformułowano następująco:

Misją programu rewitalizacji jest kompleksowa odnowa przestrzeni technicznej, gospodarczej i społecznej wyrażonego do rewitalizacji obszaru gminy Świąciechowa. Wprowadzenie nowych funkcji, wzmacnienie spójności przestrzeni, ożywienie relacji międzywsiadłych, poprawa jakości przestrzennego i społeczno-wytworzonej jakości życia mieszkańców.

Cele rewitalizacji są odpowiedzią na potrzeby zidentyfikowane w diagnozie podobszarów rewitalizacji. Aby wyznaczona wizja została zrealizowana w jak najdokładniejszym zakresie wyznaczone zostały cele rewitalizacji i kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk. Istotą Programu Rewitalizacji jest zaplanowanie i wdrożenie działań, których realizacja ma na celu usuwanie przyczyn degradacji obszaru gminy oraz tworzenie warunków do jej zrównoważonego rozwoju. Poniżej przedstawiono cel główny oraz cele szczegółowe i kierunki działań, wyznaczone w ramach Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2017-2023, które wpłyną na rozwiązanie problemów wskazanych na podobszarach rewitalizacji.

Cel główny: Wzrost jakości podobszarów rewitalizacji w sołectwie Świąciechowa oraz w sołectwach Długie Stare i Lasocice poprzez działania prowadzone w sposób zintegrowany w sferze społecznej, przestrzennej, gospodarczej i środowiskowej, zmierzające do zrównoważonego rozwoju gminy Świąciechowa.

7.2.1. CELE SZCZEGÓŁOWE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Cel 1. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez działania w zakresie integracji i aktywizacji społecznej (MIESZKAŃCY)

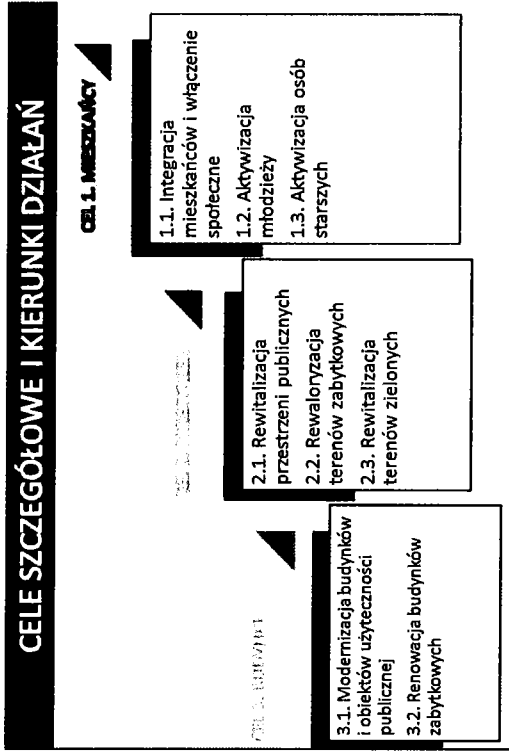
- 1.1. Integracja mieszkańców i włączenie społeczne
- 1.2. Aktywizacja młodzieży
- 1.3. Aktywizacja osób starszych

Cel 2. Kształtowanie przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom poprzez podniesienie atrakcyjności, estetyki i funkcjonalności (PRZESTRZENŃ)

- 2.1. Rewitalizacja przestrzeni publicznych
- 2.2. Rewaloryzacja terenów zabytkowych
- 2.3. Rewitalizacja terenów zielonych

Cel 3. Zmiana lub nadanie nowych funkcji budynkom i obiektom lub ich modernizacja (BUDYNKI)

- 3.1. Modernizacja budynków i obiektów użyteczności publicznej
- 3.2. Renowacja budynków zabytkowych

11. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

Założenia Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2017-2023 określone w poprzednim rozdziale zmierzają do poprawy warunków życia mieszkańców gminy, nadania nowych funkcji społecznych i gospodarczych istniejącym obiektom, poprawy funkcjonalności przestrzeni publicznej i ulepszonego wizerunku gminy. Będą one realizowane poprzez system wzajemnie wzmacniających się przedsięwzięć.

FISZKA PROJEKTOWA I

Nazwa przedsięwzięcia	AKCJA EDUKACYJNA – JAK SKUTECZNIE PRZECIWDZIAŁAĆ POWSTAWANIU SMOGU
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Gmina Świąciechowa
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji
Zakres realizowanych zadań	<ul style="list-style-type: none"> – spotkania informacyjno-edukacyjne z mieszkańcami gminy; – akcje informacyjne i kursy wiedzy ekologicznej w szkołach; – spotkania z ekspertami i specjalistami, uświadamiającymi społeczeństwo o szkodliwym wpływie zanieczyszczeń powietrza na zdrowie i życie człowieka; – spotkania informacyjne z zakresu pozyskiwania wiedzy o alternatywnych źródłach energii i możliwościach uzyskiwania dofinansowania na te cele; – w ramach przedsięwzięcia będą prowadzone zajęcia „w terenie”, nauka poprzez praktykę – poznawanie zasady działania instalacji fotowoltaicznych na jednym z budynków użyteczności publicznej (Sala wiejska w Lasocicach – montaż paneli w ramach fiszki nr IV).
	Na terenie gminy dochodzi do znacznych przekroczeń norm zanieczyszczenia powietrza. Ma to swoje źródło związane z paleniem w kotłach niskiej jakości opałem, a nawet palenie odpadami. Dotyczy to przede wszystkim okresu zimowego. Jest to szczególnie uciążliwe na terenach zdegradowanych i na terenach zwartej zabudowy. Przyczyną tego stanu rzeczy są także bardzo stare piece, tzw. kociołki oraz niewielka świadomość społeczna ww. problemu. Wiele mieszkańców zmaga się z problemami alergii oraz problemami układu oddechowego.
Opis stanu istniejącego	
Szacowana wartość	150 000 zł

Źródła finansowania	<p>Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu</p> <p>Środki własne Gminy Świąciechowa</p>
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> – wzrost poziomu zadowolenia społeczności lokalnej; – poprawa jakości życia mieszkańców; – poprawa parametrów jakości powietrza; – podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy, w tym dzieci i młodzieży; – zwiększenie wiedzy na temat odnawialnych źródeł energii; – nauka poprzez obserwację zadawalającego efekt ekonomicznego z tytułu samowystarczalności budynku użyteczności publicznej i pod względem energetycznym (instalacje OZE). <p>Obszar poddany procesom rewitalizacji będzie zamieszkiwany przez osoby o wysokiej świadomości ekologicznej. Mieszkańcy w sposób przystępny będą mogli poszerzyć swoją wiedzę nie tylko na temat zanieczyszczeń powietrza, ale również o rozwiązania technologiczne związane ze stosowaniem odnawialnych źródeł energii.</p>
Sposób ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> – raport jakość powietrza – 1 szt./rok; – liczba zorganizowanych spotkań informacyjno-edukacyjnych/warsztatów – 6 sztuk; – liczba osób biorących udział w spotkaniach – łącznie 100 osób; – liczba akcji informacyjnych i kursów wiedzy ekologicznej w szkołach – 6 szt. (min. 1 w roku szkolnym); – liczba uczestników akcji informacyjnych i konkursów wiedzy ekologicznej w szkołach – 100 osób (łącznie wszystkich akcji i konkursów); – dokumentacja fotograficzna.

Zakres czasowy	2017-2023
Powiązanie z celami rewitalizacji	Cel 1. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez działania w zakresie integracji i aktywizacji społecznej (MIESZKAŃCY)

FISZKA PROJEKTOWA II

Nazwa przedsięwzięcia	UTWORZENIE PARKU RODZINNEGO – MIEJSCA INTEGRACJI MIESZKAŃCÓW
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Gmina Świąciechowa
Lokalizacja	Świąciechowa, dz. nr 610, 64-115 Świąciechowa
Zakres realizowanych zadań	<ul style="list-style-type: none"> – budowa ścieżek spacerowych; – zagospodarowanie zielenią poprzez nowe nasadzenia; – budowa sceny widowiskowej; – budowa stylizowanego oświetlenia; – wykonanie spójnego systemu elementów małej architektury (ławki, kosze na śmieci, stojaki na rowery, stacyjne leżaki, stacyjne stoły do gier planszowych); – budowa fontanny z oświetleniem; – stworzenie miejsca integracji, rekreacji i sportu (plac zabaw, siłownia zewnętrzna itp.); – utworzenie miejsc parkingowych o powierzchni 500 m²; – budowa zbiornika wodnego o powierzchni 400 m² i głębokości maksymalnej 1,5 m.
	Istniejący obszar zielony zajmujący około 6 ha jest niezagospodarowany. Zlokalizowany jest pomiędzy tzw. starą a nową Świąciechową. Został przejęty do zasobu nieruchomości gminy od Skarbu Państwa z przeznaczeniem na tereny sportu i zieleni parkowej zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego. W miejscu tym dość często można spotkać spacerujące osoby. Uwidacznia się jednak brak infrastruktury służącej wypoczynkowi i rekreacji zarówno skierowanej dla starszych, jak i najmłodszych mieszkańców.
Szacowana wartość	1 000 000 zł

Źródła finansowania	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014+ Program Rozwoju Obszarów Wiejskich M07 – Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich, Poddziałanie: Inwestycje w tworzenie, ulepszanie lub rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji i kultury i powiązanej infrastruktury (kształtowanie przestrzeni publicznej) Środki własne Gminy Świąciechowa
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> – stworzenie miejsca rekreacyjno-wypoczynkowego dla mieszkańców, sprzyjającego integracji społecznej i spokojnemu wypoczynkowi; – stworzenie przestrzeni do organizacji imprez plenerowych i wydarzeń kulturalnych; – poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej; – wysoki poziom zadowolenia mieszkańców; – poprawa jakości życia; – poprawa wyglądu i estetyki miejscowości. <p>Projekt pozytywnie wpłynie nie tylko na mieszkańców podobszaru rewitalizacji zlokalizowanego w miejscowości Świąciechowa, ale i okolicznych mieszkańców. Celem projektu stworzenia przyjaznej i bezpiecznej przestrzeni publicznej, jakim jest park rodzinny jest szeroko pojęte podniesienie jakości życia dzieci, młodzieży czy osób starszych oraz zapewnienie im komfortowych warunków wypoczynku i rekreacji.</p>
Sposób ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> – powierzchnia zrewitalizowanego obiektu i terenu – 6 ha; – liczba zorganizowanych wydarzeń – 1 sztuka/rok; – liczba uczestników imprez o charakterze społeczno-kulturalnym – 200 osób; – liczba osób korzystających ze wspólnych miejsc spędzania wolnego czasu (średniomiesięcznie) – 40 osób;

	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zorganizowanych imprez o charakterze społeczno-kulturalnym - 1 szt./rok; – dokumentacja fotograficzna.
Zakres czasowy	2017-2023
Powiązanie z celami rewitalizacji	Cel 2. Kształtowanie przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom poprzez podniesienie atrakcyjności, estetyczności i funkcjonalności (PRZESTRZEŃ)

FISZKA PROJEKTOWA III

Nazwa przedsięwzięcia	REMONT DACHU W SZKOLE PODSTAWOWEJ W DŁUGIM STAREM
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Gmina Świąciechowa
Lokalizacja	Długie Stare, ul. Leszczyńska 1, 64-115 Świąciechowa
Zakres realizowanych zadań	<ul style="list-style-type: none"> kompleksowy remont dachu: wymiana elementów konstrukcyjnych, docieplenie dachu oraz wymiana pokrycia; wiedza dla wszystkich – ogólnodostępne szkolenia (w tym dedykowane dzieciom i młodzieży) na temat szeroko pojętego bezpieczeństwa oraz umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. <p>Projekt łączy się z fiską nr V – Centrum Integracji Społecznej młodzieży i osób starszych, ponieważ spotkania miałyby się odbywać w pomieszczeniach szkoły i na nowopowstałym boisku sportowym.</p> <p>Budynek szkoły jest obiektem zabytkowym, wymagającym remontu dachu, między innymi konieczna jest naprawa nieszczelnych świetlików. W trakcie intensywnych opadów dochodzi do zalewania ścian oraz korytarzy szkolnych. Budynek nie zapewnia komfortowych warunków do nauki dla dzieci i młodzieży.</p>
Szacowana wartość	370 000 zł
Źródła finansowania	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014+ Środki własne Gminy Świąciechowa
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> popieszczenie stanu technicznego infrastruktury społecznej i technicznej; poprawa efektywności energetycznej budynku Szkoły Podstawowej w Długim Starem;

	<ul style="list-style-type: none"> poprawa warunków zdrowotnych i komfortu osób użytkujących budynek oraz utrzymanie we wszystkich pomieszczeniach budynku temperatury i wilgotności umożliwiającej efektywne realizowanie funkcji placówki o każdej porze roku; zwiększenie świadomości i poszerzenie wiedzy na temat udzielania pierwszej pomocy. <p>Niniejszy projekt związany bezpośrednio z projektem Centrum Integracji Społecznej młodzieży i osób starszych służy poprawie warunków technicznych obiektu ważnego dla społeczności lokalnej na podobszcze rewitalizacji w sołectwie Długie Stare. Problem depopulacji i zjawisko starzenia się społeczeństwa będzie w sposób pośredni w części rozwiązany poprzez realizację tych dwóch wyżej wymienionych fizek projektowych.</p>
Sposób ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> protokół odbioru; dokumentacja fotograficzna; liczba osób biorących udział w szkoleniach/zajęciach – 20 osób/szkolenie; liczba zmodernizowanych obiektów szkolnych – 1 szt.; liczba osób korzystających ze zmodernizowanego obiektu szkolnego – 90 osób; liczba zorganizowanych szkoleń dla mieszkańców w roku – 1 szt.
Zakres czasowy	2017-2023
Powiązanie z celami rewitalizacji	Cel 3. Zmiana lub nadanie nowych funkcji budynkom i obiektom (BUDYNKI)

FISZKA PROJEKTOWA IV

Nazwa przedsięwzięcia	REMONT I DOPOSAŻENIE SALI WIEJSKIEJ W LASOCICACH
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Gmina Świąciechowa
Lokalizacja	Lasocice, ul. Świąciechowska, 64-115 Świąciechowa
	<ul style="list-style-type: none"> remont budynku Sali wiejskiej – wykonanie niezbędnych prac modernizacyjnych i adaptacyjnych (docieplenie dachu, montaż okien i drzwi o niskim współczynniku przenikania ciepła, malowanie, tynkowanie ścian wewnętrznych); zmiana funkcji budynku – przystosowanie pomieszczeń (pustostanów) po sklepach i oddziale przedszkola na siedzibę spółdzielni socjalnej; utworzenie przyjaznego miejsca integracji społeczności lokalnej, organizacji spotkań cyklicznych, wydarzeń kulturalnych; doposażenie kuchni znajdującej się przy Sali wiejskiej; montaż instalacji OZE na potrzeby sali (instalacja fotowoltaiczna o mocy do 25 kWp oraz kolektory słoneczne na ciepłą wodę użytkową). <p>Projekt łączy się z tzw. projektem miękkim nr VII – Utworzenie i funkcjonowanie spółdzielni socjalnej. Celem niniejszej propozycji jest zapewnienie komfortowych warunków osób działających w spółdzielni.</p>
Opis stanu istniejącego	Obecnie pomieszczenia przy Sali wiejskiej są złym stanie technicznym. Konieczne są inwestycje wewnątrz budynku, które umożliwią wykorzystanie z obiektu w celu prowadzenia spółdzielni socjalnej.
Szacowana wartość	200 000 zł

Źródła finansowania	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014+ Wielkopolska Odnowa Wsi Konkurs „Pięknieje Wielkopolska Wieś” Środki własne Gminy Świąciechowa
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> poprawa jakości życia mieszkańców poprzez rozwój usług i handlu; poprawa stanu obiektu ważnego dla mieszkańców wsi; kształtowanie pożądanych zjawisk społecznych tj. aktywizacji społecznej i kulturalnej społeczeństwa, integracja mieszkańców; wzmocnienie poczucia tożsamości i przynależności do miejsca zamieszkania; wpływ na efekt ekonomiczny ze względu na samowystarczalność budynku pod względem energetycznym (instalacje OZE). <p>Niniejszy projekt związany jest bezpośrednio z projektem Utworzenie i funkcjonowanie spółdzielni socjalnej. Celem niniejszej propozycji jest zapewnienie komfortowych warunków osób działających w spółdzielni. Propozycja ta jest odpowiedzią na problemy bezrobocia, problemów sfery gospodarczej i ubóstwa zdiagnozowane na podobszarze rewitalizacji w sołectwie Lasocice.</p>
Sposób ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> dokumentacja fotograficzna; powierzchnia obiektu rewitalizowanego – 300 m²; moc nowopowstałej instalacji PV – do 25 kWp.
Zakres czasowy	2017-2023
Powiązanie z celami rewitalizacji	Cel 3. Zmiana lub nadanie nowych funkcji budynkom i obiektom (BUDYNKI)

FISZKA PROJEKTOWA V

Nazwa przedsięwzięcia	CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ MŁODZIEŻY I OSÓB STARSZYCH
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Gmina Świąciechowa
Lokalizacja	Długie Stare, ul. Leszczyńska 1, 64-115 Świąciechowa
Zakres realizowanych zadań	– stworzenie miejsca integracji młodzieży z grupą starszych mieszkańców;
	– zapewnienie możliwości rozwojowego wypoczynku (aktywne spędzenie czasu na zajęciach ruchowych wraz z animatorem);
	– stworzenie warunków dla dzieci i młodzieży chcących odrabiać lekcje czy pracować w grupach w ramach przygotowania do zajęć szkolnych;
	– wspólna wymiana informacji między pokoleniami;
	– budowa wielofunkcyjnego boiska o powierzchni 620 m ² wraz z jego wyposażeniem.
Opis stanu istniejącego	W Długim Starem znajduje się zabytkowa Szkoła Podstawowa. Budynek ten mógłby stać się miejscem spotkań po lekcjach dla dzieci oraz spotkań seniorów. Natomiast przy szkole w zabytkowym parku istnieje tzw. „klepisko”, które jest wykorzystywane do zajęć w ramach wychowania fizycznego, które po zagospodarowaniu na boisko wielofunkcyjne stałoby się bezpieczniejszą i bardziej komfortową bazą do zajęć ruchowych i sportowych.
Szacowana wartość	200 000 zł
Źródła finansowania	Europejski Fundusz Społeczny, Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014+ Środki własne Gminy Świąciechowa

Prognozowane rezultaty	– stworzenie miejsca integracji dzieci i młodzieży;
	– wzrost poziomu zadowolenia społeczności lokalnej;
	– budowa infrastruktury społecznej pobudzającej do działania oraz utworzenie warunków do rozwoju społecznego;
	– pobudzenie do wysiłku fizycznego dzieci i młodzieży, zwiększenie świadomości roli aktywności fizycznej i jej wpływu na zdrowie i życie człowieka;
	– integracja osób starszych i młodzieży poprzez wspólne aktywności
	– przełamanie barier wiekowych;
	– przeciwdziałanie izolacji i samotności osób starszych – integracja międzypokoleniowa;
	– stworzenie terenu bezpiecznego i funkcjonalnego;
	– wzrost poczucia dbałości o grupę seniorów.
	Niniejszy projekt związany bezpośrednio z projektem dot. remontu Sali w sołectwie Długie Stare ma na celu w sposób bezpośredni wyrażać troskę godne i komfortowe życie i pobudzenie do aktywności seniorów z podobszaru rewitalizacji. Utworzenie przyjaznego miejsca dla osób starszych, w których będą czuli się bezpieczni potrzebni może wpłynąć na decyzje o pozostawianiu w miejscu zamieszkania, bez konieczności wyjazdu do miejsca zamieszkania dzieci tychże osób.
Sposób ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacyjnych	Problem depopulacji i zjawisko starzenia się społeczeństwa będzie w sposób pośredni w części rozwiązyany poprzez realizację tych dwóch wyżej wymienionych fizek projektowych.
	– liczba osób uczestniczących w różnych formach treningu oraz terapii ruchowej – 20 osób/trening;
	– lista obecności – 20 osób/zajęcia;
	– liczba zajęć integracji społecznej młodzieży i osób starszych – 4 szt./miesiąc;
	– liczba nowopowstałych obiektów sportowych – 1 szt.

Zakres czasowy	2017-2023
Powiązanie z celami rewitalizacji	<p>Cel 1. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez działania w zakresie integracji i aktywizacji społecznej (MIESZKAŃCY)</p> <p>Cel 2. Kształtowanie przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom poprzez podniesienie atrakcyjności, estetyczności i funkcjonalności (PRZESTRZEŃ)</p> <p>Cel 3. Zmiana lub nadanie nowych funkcji budynkom i obiektom (BUDYNKI)</p>

FISZKA PROJEKTOWA VI

Nazwa przedsięwzięcia	UTWORZENIE ŻŁOBKA ORAZ SAL DZIENNEGO POBYTU DLA SENIORÓW
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Gmina Święciechowa lub podmiot prywatny
Lokalizacja	Święciechowa, ul. Kościelna 4, 64-115 Święciechowa
Zakres realizowanych zadań	<ul style="list-style-type: none"> – remont budynku, który położony jest w strefie ochrony konserwatorskiej (przebudowa klatki schodowej i dostosowanie budynku do spełniania warunków BHP i PPOŻ); – utworzenie żłobka oraz sal dziennego pobytu dla seniorów; – zakup niezbędnego wyposażenia do świadczenia form opieki nad dziećmi i osobami starszymi; – aktywizacja społeczna osób starszych poprzez organizację zajęć edukacyjnych, spotkań, warsztatów, wykładów specjalistów; – pomoc zdrowotna dla osób starszych poprzez spotkania z lekarzem, dietetykiem; – zajęcia w zakresie rehabilitacji ogólnozdrowotnej.
Opis stanu istniejącego	Budynek pełnił do tej pory funkcję siedziby przedszkola samorządowego. Na terenie Gminy Święciechowa obecnie nie funkcjonuje żłobek. Zjawisko starzenia się społeczeństwa wymaga również podjęcia kroków w zakresie aktywnej integracji osób starszych, stworzenia komfortowych warunków i przyjaznego miejsca spotkań z rówieśnikami. Ponadto, konieczne jest podjęcie działań zapewniających seniorom aktywne spędzanie czasu i możliwości rozwoju w swojej grupie wiekowej.
Szacowana wartość	500 000 zł

Źródła finansowania	Europejski Fundusz Społeczny, Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014+ Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014+ Środki własne Gminy Świąciechowa
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> – utworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3; – utworzenie miejsc dziennego pobytu dla seniorów; – poprawa dostępności i jakości oferty usług społecznych (zwłaszcza kulturalnych i edukacyjnych); – poprawa dostępności do infrastruktury edukacyjnej oraz rekreacyjnej dla dzieci do lat 3 oraz osób starszych na terenie Gminy Świąciechowa; – zwiększenie aktywności seniorów; – zapewnienie możliwości przebywania w swojej grupie wiekowej; – polepszenie kondycji psychicznej i fizycznej. <p>Niniejsza propozycja przedsięwzięcia jest odpowiedzią przeciwdziałającą negatywnym zjawiskom społecznym tj. wykluczenie osób starszych, będzie służyła podniesieniu jakości życia mieszkańców oraz stworzeniu warunków integracji i odbudowy więzi społecznych.</p> <p>Jest ona również wyrazem troski o ważną grupę społeczną w strukturze udziału mieszkańców – mowa o seniorach.</p>
Sposób ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> – dokumentacja fotograficzna; – liczba zmodernizowanych budynków – 1 szt.; – liczba dzieci uczęszczających do żłobka – 15 osób; – liczba seniorów korzystających z sal dziennego pobytu – 10 osób.
Zakres czasowy	2017-2023
Powiązanie z celami rewitalizacji	Cel 1. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez działania w zakresie integracji i aktywizacji społecznej (MIESZKAŃCY)

	Cel 3. Zmiana lub nadanie nowych funkcji budynkom i obiektom (BUDYNKI)
--	--

Listę Projektów Uzupełniających tworzą działania, którym przypisano mniejszą skalę oddziaływania bądź brak jest szczegółów ich realizacji, a są oczekiwane ze względu na realizację celów programu rewitalizacji.

FISZKA PROJEKTOWA VII – projekt uzupełniający

Nazwa przedsięwzięcia	UTWORZENIE I FUNKCJONOWANIE SPÓŁDZIELNI SOCIALNEJ
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Gmina Świąciechowa
Lokalizacja	Lasocice, ul. Świąciechowska, 64-115 Świąciechowa
Zakres realizowanych zadań	<ul style="list-style-type: none"> – spółdzielnię socialną mogą założyć osoby zaliczające się do przynajmniej jednej z następujących kategorii: bezrobotni, niepełnosprawni, uzależnieni od alkoholu lub innych środków odurzających po zakończeniu leczenia a także bezdomni czy opuszczający więzienia; – spółdzielnia funkcjonowałaby na rzecz społecznej reintegracji jej członków, przez co należy rozumieć działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu oraz zawodowej reintegracji jej członków przez co należy rozumieć działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy; – celem Spółdzielni będzie prowadzenie przedsiębiorstwa w oparciu o wspólną pracę w zakresie działalności społecznej, kulturalno-oświatowej oraz społecznie użytecznej – zarówno na rzecz swoich członków jak również środowiska lokalnego. Może to być także utrzymanie zieleni, prace porządkowe, odśnieżanie, przeprowadzki, przewóz rzeczy, usługi remontowo-budowlane,

	<p>serwisowe, usługi opiekuńcze w tym opieka nad osobami starszymi, prowadzenie punktu informacji turystycznej, pośrednictwo w sprzedaży bazy noclegowej/wycieczek, sprzedaż pamiątek, map etc., prowadzenie wypożyczalni rowerów, usługi gastronomiczne w tym prowadzenie baru mlecznego, sprzątanie i obsługa parkingów itp.;</p> <ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie pracowników do spółdzielni socialnej; – wsparcie w zakresie zakładania działalności gospodarczej w tym tworzenie spółdzielni socialnych; – kompleksowe wsparcie aktywizacyjne w zakresie: wsparcia psychologiczno-doradczego; doradztwa zawodowego; szkolenia kompetencyjne, dotyczące nabycia poszukiwanych na rynku pracy umiejętności, spotkania grupowe i indywidualne motywujące do działania i przywracające objęte pomocą osoby dla społeczeństwa; – wsparcie aktywizacyjne – staże, subsydiowane zatrudnienie. <p>Na terenie gminy Świąciechowa nie działa obecnie żadna spółdzielnia socialna, która mogłaby być szansą na aktywizację osób bezrobotnych i osób o niższych dochodach pozostających pod opieką Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, a także osób wykluczonych społecznie.</p>
Opis stanu istniejącego	
Szacowana wartość	200 000 zł
Źródła finansowania	Europejski Fundusz Społeczny Środki krajowe
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> – poprawa jakości życia mieszkańców; – profesjonalne rozwiązywanie problemów rozwojowych; – malejące bezrobocie; – zaangażowanie mieszkańców dla inicjatyw lokalnych; – aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych; – aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; – zdobycie nowych kompetencji mieszkańców dzięki kursom zawodowym;

	<ul style="list-style-type: none"> – aktywność poprzez zajęcia i prace społecznie użyteczne; – szansa na aktywizację osób wykluczonych społecznie. <p>Niniejszy projekt związany jest z projektem dotyczącym remontu i doposażenia Sali wiejskiej w Lasocicach. Propozycja ta jest odpowiedzią na problemy bezrobocia, problemów sfery gospodarczej i ubóstwa zdiagnozowanych na podobaszrze rewitalizacji w sołectwie Lasocice.</p>
Sposób ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> – rejestr działalności spółdzielni socjalnych – 1 szt.; – liczba nowopowstałych miejsc pracy – 5 miejsc; – liczba korzystających z usług spółdzielni socjalnej – 50 osób; – liczba osób korzystających ze wsparcia psychologicznego-doradczego i doradztwa zawodowego – 5 osób.
Zakres czasowy	2017-2023
Powiązanie z celami rewitalizacji	<p>Cel 1. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez działania w zakresie integracji i aktywizacji społecznej (MIESZKAŃCY)</p> <p>Cel 3. Zmiana lub nadanie nowych funkcji budynkom i obiektom (BUDYNKI)</p>

FISZKA PROJEKTOWA VIII– PROJEKT UZUPEŁNIAJĄCY

Nazwa przedsięwzięcia	USUWANIE AZBESTU Z OBSZARU REWITALIZACJI
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Gmina Świąciechowa
Lokalizacja	podobszary rewitalizacji w sołectwach Świąciechowa, Długie Stare i Lasocice
Zakres realizowanych zadań	<ul style="list-style-type: none"> – usuwanie azbestu z obszarów i budynków należących do osób fizycznych, gminy oraz jednostek organizacyjnych gminy, wspólnot mieszkaniowych, użytkowników rodzinnych ogródków działkowych zrzeszonych w stowarzyszeniach ogrodowych, osób prawne.
Opis stanu istniejącego	Według danych bazy azbestowej, przeprowadzonej przez Ministerstwo Rozwoju, na terenie sołectw Długie Stare, Świąciechowa i Lasocice zinventaryzowano 537,505 Mg wyrobów zawierających azbest. Do unieszkodliwienia pozostało jeszcze 504,281 Mg wyrobów.
Szacowana wartość	250 000 zł
Źródła finansowania	Środki własne Gminy Świąciechowa Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014+
Prognostowane rezultaty	Zmniejszenie liczby wyrobów zawierających azbest na obszarze, dla którego proponuje się przeprowadzenie procesów rewitalizacyjnych.

Sposób ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacyjnych	– zmniejszenie masy wyrobów zawierających azbest – 300 Mg.
Zakres czasowy	2017-2023
Powiązanie z celami rewitalizacji	Cel 2. Kształtowanie przestrzeni publicznych przyciążnych mieszkańcom poprzez podniesienie atrakcyjności, estetyczności i funkcjonalności (PRZESTRZENŃ)

Program Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2017-2023 zawiera projekty zintegrowane, czyli takie, które powiązane są ze sobą tematycznie w ramach wspólnego celu, jaki ma zostać osiągnięty dzięki ich realizacji, których wybór do dofinansowania lub realizacja jest koordynowana przez właściwe instytucje. Wśród przedsięwzięć proponowanych dla obszarów zdegradowanych gminy Świąciechowa wyłaniają się projekty: Remont dachu w Szkole Podstawowej w Długim Starem oraz Centrum Integracji Społecznej młodzieży i osób starszych, które są ze sobą ściśle powiązane. Modernizacja obiektu Szkoły Podstawowej pozwoli na przeprowadzanie w komfortowych warunkach spotkań, warsztatów. Podniesie również atrakcyjność miejsca oraz poczucie przynależności do ważnego obiektu w miejscowości, który poprzez prowadzone w nim działania zostanie „ożywiony”. Kolejnymi projektami, których realizacja pozwoli na osiągnięcie wspólnego celu są: Remont i doposażenie Sali wiejskiej w Lasocicach oraz Utworzenie i funkcjonowanie spółdzielni socjalnej. Proponowane odpowiednie wyposażenie i modernizacja Sali wiejskiej również pozwoli zapewnić komfortowe warunki dla osób działających w spółdzielni.

Zakłada się, że potencjalne finansowanie dla projektów: Centrum Integracji Społecznej młodzieży i osób starszych, Utworzenie żłobka oraz sal dziennego pobytu dla seniorów oraz Remont dachu w Szkole Podstawowej w Długim Starem finansowane będą z Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Zauważa się bowiem w tych projektach również wspólne cele, które mają wymiar zarówno społeczny (finansowany z EFS), jak i poprawę warunków technicznych (dofinansowanie z EFRR).

Ponadto inne projekty, które zostały zaplanowane do realizacji w ramach Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2017-2023 z założeń będą finansowane w następujący sposób:

- środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – Utworzenie parku rodzinnego – miejsca integracji mieszkańców, Remont i doposażenie sali wiejskiej w Lasocicach, Usuwanie azbestu z obszaru rewitalizacji;
- środki Europejskiego Funduszu Społecznego – Utworzenie i funkcjonowanie spółdzielni socjalnej;
- środki własne gminy Świąciechowa – Akcja edukacyjna – jak skutecznie przeciwdziałać powstawaniu smogu, Remont i doposażenie sali wiejskiej w Lasocicach, Usuwanie azbestu z obszaru rewitalizacji;
- środków finansowych Samorządu Województwa Wielkopolskiego Wielkopolska Odnowa Wsi – Remont i doposażenie sali wiejskiej w Lasocicach;
- środki krajowe – Akcja edukacyjna – jak skutecznie przeciwdziałać powstawaniu smogu, Usuwanie azbestu z obszaru rewitalizacji.

Ponadto realizacja wymienionych przedsięwzięć pozwoli znacznie podnieść jakość i poziom życia mieszkańców, ograniczając mechanizm reprodukcji błędów i związany z nią bierny styl życia. Wszystkie projekty i przedsięwzięcia zaplanowane do realizacji są odpowiednią na główne problemy podobszarów rewitalizacji. Część z nich dotyczy działań podejmowanych dla przestrzeni lub obiektów użyteczności publicznej, co znacznie poszerza grupę odbiorców działań. Będą to w pierwszej kolejności mieszkańcy obszaru, ale również mieszkańcy całej gminy, regionu. Realizacja zaplanowanych działań zapobiegnie przenoszeniu się istniejących problemów na inne obszary gminy.

Wszystkie projekty i przedsięwzięcia zaplanowane do realizacji w Programie Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2017-2023 są ze sobą wzajemnie powiązane i wzajemnie się dopełniają tematycznie. Głównym problemem na obszarze rewitalizowanym jest niezadawalający poziom życia mieszkańców, a także bierność i słaba integracja pomiędzy społecznością lokalną. Problemem jest też zły stan techniczny niektórych obiektów na terenie poszczególnych wsi sołeckich. Dlatego zaplanowane zadania infrastrukturalne dotyczą przede wszystkim renowacji, przebudowy i adaptacji budynków ze zmianą lub rozszerzeniem funkcji i rewitalizacji przestrzeni użyteczności publicznej, które mają służyć przede wszystkim mieszkańcom danego podobszaru. Zaplanowane działania w tych obiektach i przestrzeniach

mają charakter społeczny (w tym integracyjny, aktywizujący mieszkańców, edukacyjny i kulturalny). Adaptacja pomieszczeń na cele społeczne – organizacja warsztatów, działań aktywizujących, spotkań tematycznych etc.) przyczyni się do pobudzenia mieszkańców, podnosząc jednocześnie ich poziom zadowolenia i poczucia zainteresowania ich potrzebami. Projekty zostały zaplanowane w taki sposób, by równocześnie przeciwdziałały problemom w różnych sferach. Remont, modernizacja infrastruktury technicznej (adaptacja pomieszczeń, doposażenie etc.) posłużą zarówno podniesieniu jakości życia mieszkańców, zwiększeniu ładu przestrzennego i estetyki przestrzeni i przyczynią się również do poprawy jakości środowiska naturalnego. Projekty zostały zaplanowane w sposób odpowiadający na potrzeby zarówno osób starszych, jak i najmłodszych mieszkańców gminy, pamiętając o ważnym aspekcie integracji międzypokoleniowej.

12. INDYKATYWNE RAMY FINANSOWE

Zabezpieczenia finansowe działań związanych z realizacją Programu Rewitalizacji stanowią przede wszystkim środki budżetowe gminy. Jednakże środki własne gminy wspomagane będą środkami zewnętrznymi pochodzącymi m.in. ze środków Unii Europejskiej. Podstawowe źródła pozabudżetowe wykorzystywane do realizacji Programu Rewitalizacji obejmują:

- środki Unii Europejskiej – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;
- środki finansowe Samorządu Województwa Wielkopolskiego – Wielkopolska Odnowa Wsi;
- środki budżetu państwa – przewidziane na współfinansowanie projektów, jak i jako niezależne źródło finansowania.

Tabela 19. Inicjatywy samofinansowe

Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Zakres czasowy	Stacjonarny koszt	Planowane źródło finansowania
Akcja edukacyjna – jak skutecznie przeciwdziałać powstawaniu smogu	Gmina Świętęchowa	2017-2023	150 000,00 zł	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu; Środki własne Gminy Świętęchowa
Utworzenie parku rodzinnego – miejsca integracji mieszkańców	Gmina Świętęchowa	2017-2023	1 000 000,00 zł	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014+; Program Rozwoju Obszarów Wiejskich M07 – Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich, Poddziałanie: Inwestycje w tworzenie, ulepszanie lub rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji i kultury i powiązanej infrastruktury (kształtowanie przestrzeni publicznej); Środki własne Gminy Świętęchowa
Remont dachu w Szkole Podstawowej w Długim Starciu	Gmina Świętęchowa	2017-2023	370 000,00 zł	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014+;

Strona 119 z 156

Remont i doposażenie sali wiejskiej w Lasocicach	Gmina Świętęchowa	2017-2023	200 000,00 zł	Środki własne Gminy Świętęchowa Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014+; Wielkopolska Odnowa Wsi Konkurs „Pięknie Wielkopolska Wieś”;
Centrum Integracji Społecznej młodzieży i osób starszych	Gmina Świętęchowa	2017-2023	200 000,00 zł	Środki własne Gminy Świętęchowa Europejski Fundusz Społeczny, Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014+; Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014+;
Utworzenie Złotej sali dziennego pobytu dla seniorów	Gmina Świętęchowa	2017-2023	500 000,00 zł	Środki własne Gminy Świętęchowa Europejski Fundusz Społeczny, Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014+; Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014+;

Strona 120 z 156

Utworzenie i funkcjonowanie spółdzielni socjalnej	Gmina Świętęchowa	2017-2023	200 000,00 zł	Europejski Fundusz Społeczny; Środki krajowe
	Gmina Świętęchowa	2017-2023	250 000 zł	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu; Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014+; Środki własne Gminy Świętęchowa

Źródło: opracowanie własne

Tabela 20. Struktura podziału kosztów

Nazwa przedsięwzięcia	Europejski Fundusz Społeczny	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich		Winkopolska Odnowa Wsi	Środki własne Gminy Świętęchowa		Środki budżetu państwa (np. WFOŚiGW)	SUMA
Akcja edukacyjna – jak skutecznie przeciwdziałać powstawaniu smogu	-	-	-	-	-	7 500,00 zł	-	142 500,00 zł	150 000,00 zł
Utworzenie parku rodzinnego – miejsca integracji mieszkańców	-	595 000,00 zł	190 000,00 zł	-	-	215 000,00 zł	-	-	1 000 000,00 zł
Remont dachu w Szkole Podstawowej w Długim Starem	-	314 500,00 zł	-	-	-	55 500,00 zł	-	-	570 000,00 zł
Remont i doposażenie sali wielkiej w Usodach	-	144 500,00 zł	-	-	20 000,00 zł	95 500,00 zł	-	-	200 000,00 zł
Centrum Integracji Społecznej młodzieży i osób starszych	34 000,00 zł	136 000,00 zł	-	-	-	30 000,00 zł	-	-	200 000,00 zł
Utworzenie biblioteki oraz sal dziennego pobytu dla seniorów	85 000,00 zł	940 000,00 zł	-	-	-	75 000,00 zł	-	-	500 000,00 zł
Utworzenia i funkcjonowanie spółdzielni socjalnej	170 000,00 zł	-	-	-	-	90 000,00 zł	-	-	200 000,00 zł
Usuwanie wyrobów zawierających azbest z obszaru rewitalizacji	-	170 000,00 zł	-	-	-	40 000,00 zł	40 000,00 zł	-	250 000,00 zł
SUMA	259 000,00 zł	1 700 000,00 zł	190 000,00 zł	20 000,00 zł	20 000,00 zł	485 500,00 zł	152 500,00 zł	-	2 870 000 zł

Źródło: opracowanie własne

13. MECHANIZMY ZAPEWNIENIA KOMPLEMENTARNOŚCI

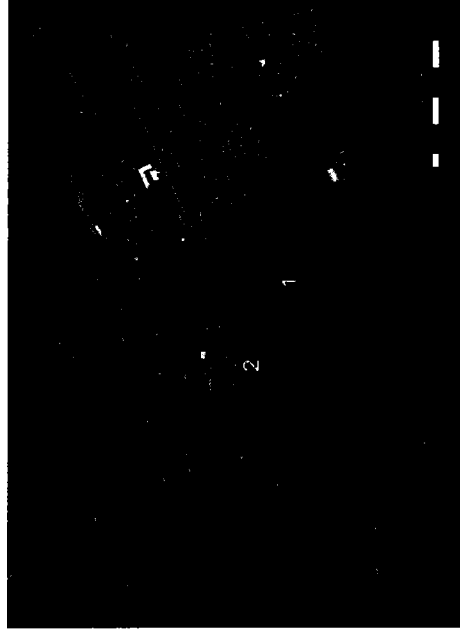
Głównym celem zapewnienia powiązań pomiędzy poszczególnymi zadaniami, projektami i przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi jest efektywniejsze wykorzystanie potencjału przestrzeni rewitalizowanej oraz przede wszystkim potencjału społeczności, mieszkańców, którzy są użytkownikami tej przestrzeni. Komplementarność ma doprowadzić do efektu synergii również w wymiarze proceduralno-instytucjonalnym tj. zarządzania wdrażaniem programu rewitalizacji oraz w wymiarze finansowym tj. lepszym wykorzystaniem środków finansowych przeznaczonych na rewitalizację.

Komplementarność przestrzenna

Wymóg zachowania komplementarności przestrzennej w Programie Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2017-2023 został spełniony poprzez skoncentrowanie projektów i działań rewitalizacyjnych na wyznaczonych podobszarach rewitalizacji. Zarówno obszar zdegradowany, jak i podobszary rewitalizacji zostały wyznaczone na podstawie pogłębionej analizy wskaźnikowej oraz po zasięgnięciu opinii przedstawicieli władz lokalnych i zainteresowanych środowisk, w tym mieszkańców gminy. Wszystkie projekty zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego programu skupiają się na podobszarach rewitalizacji i zostały tak zaplanowane, by kompleksowo poprawiać stan całego obszaru rewitalizowanego, a także wpływać korzystnie na sytuację społeczno-gospodarczą gminy. Cały obszar rewitalizacji składa się z trzech odrębnych części zlokalizowanych w trzech sołectwach gminy Święciechowa. Głównym podobszarem rewitalizacji w gminie jest obszar miejscowości Święciechowa. Poza tym w podobszary rewitalizacji zaliczone zostały tereny w sołectwie Lasocice i Długie Stare. Wymienione podobszary wymagają intensywnych działań rewitalizacyjnych, przede wszystkim z uwagi na niską jakość życia mieszkańców podobszaru i postępującą degradacją społeczną. Skoncentrowanie działań na tym podobszarze pozwoli znacznie podnieść jakość i poziom życia w całej gminie, przede wszystkim ucinając mechanizm reprodukcji biedy i związanego z nią biernego stylu życia. Wszystkie projekty i przedsięwzięcia zaplanowane do realizacji są odpowiedzią na główne problemy podobszarów rewitalizacji. Część z nich dotyczy działań podejmowanych dla przestrzeni lub obiektów użyteczności

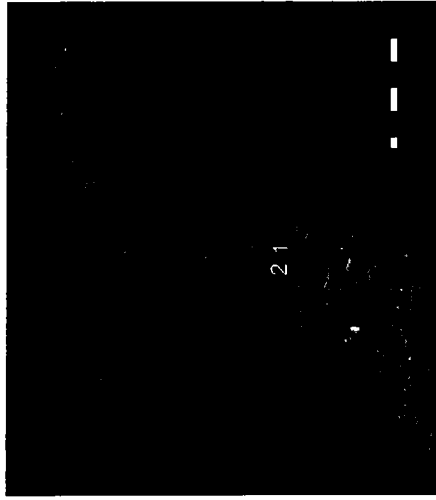
publicznej, co znacznie poszerza grupę odbiorców działań. Będą to w pierwszej kolejności mieszkańcy podobszaru, ale również mieszkańcy całej gminy, regionu.

Realizacja zaplanowanych działań zapobiegnie przenoszeniu się istniejących problemów na inne obszary gminy. Cykliczna analiza uwarunkowań życia mieszkańców gminy pozwoli monitorować skuteczność i efektywność zaplanowanego procesu rewitalizacyjnego oraz sprawdzać czy pozostałe obszary gminy nie są zagrożone degradacją.

- 1 UTWORZENIE PARKU RODZINNEGO – MIEJSCA INTEGRACJI MIESZKAŃCÓW
- 2 UTWORZENIE ZŁOBKA ORAZ SAL DZIENNEGO POBYTU DLA SENIORÓW

Rysunek 24. Komplementarność przestrzenna – Święciechowa
Źródło: opracowanie własne

- 1 REMONT DACHU W SZKOLE PODSTAWOWEJ W DŁUGIM STAREM
- 2 CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ MŁODZIEŻY I OSÓB STARSZYCH

Rysunek 25. Komplementarność przestrzenna – Długie Stare
Źródło: opracowanie własne

- 1 REMONT I DOPOSAŻENIE SALI WIEJSKIEJ W LASOJCACH
- 2 UTWORZENIE I FUNKCJONOWANIE SPÓŁDZIELNI SPOŁECZNEJ

Rysunek 26. Komplementarność przestrzenna – Lasodolice
Źródło: opracowanie własne

Komplementarność problemowa

Wszystkie projekty i przedsięwzięcia zaplanowane do realizacji w Programie Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2017-2023 są ze sobą wzajemnie powiązane i wzajemnie się dopełniają tematycznie. Głównym problemem na podobszarach rewitalizacji jest niska jakość życia mieszkańców w dużej mierze będąca wynikiem niskiego kapitału społecznego i ludzkiego, stąd postępująca przez lata degradacja infrastruktury technicznej. Dlatego zaplanowane zadania infrastrukturalne dotyczą przede wszystkim renowacji, doposażenia i adaptacji zniszczonych budynków, a także ożywienia przestrzeni użyteczności publicznej, które mają służyć przede wszystkim mieszkańcom podobszaru. Planuje się bowiem prowadzenie w tych obiektach i przestrzeniach działań o charakterze społecznym (w tym integracyjnym, aktywizującym mieszkańców, edukacyjnym i kulturalnym) oraz działań pozwalających stworzyć przestrzeń dla usług, dając szansę rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. Projekty zostały zaplanowane w taki sposób, by równocześnie przeciwdziałały problemom w różnych sferach. Projekty wzbogacające infrastrukturę społeczną, skierowane zarówno dla osób młodych, jak i grupy społecznej w podeszłym wieku wpłyną pozytywnie na poziom integracji w gminie oraz poziom zadowolenia mieszkańców. W projektach zapisano również spodziewane efekty oraz określono, jak ma wyglądać podobszar po przeprowadzeniu działań rewitalizacyjnych. Zakładane cele usójniono ze strategicznymi decyzjami władz gminy. Działania rewitalizacyjne powiązane są również z innymi strategicznymi kierunkami rozwojowymi gminy Świąciechowa, m.in. poprzez wykazanie zbieżności celów Programu Rewitalizacji z kluczowymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi. Zatem warunek komplementarności problemowej został spełniony.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Głównym podmiotem odpowiedzialnym za realizację zapisów Programu Rewitalizacji jest Urząd Gminy Świąciechowa a bezpośrednio Wójt Świąciechowy, który nadzoruje prace i wdrażanie zadań przez merytoryczne i organizacyjne jednostki Urzędu. Za wdrażanie Programu Rewitalizacji odpowiada również powołany do działania Zespół ds. Rewitalizacji. W zespole zasiadają przedstawiciele organu wykonawczego, stanowiącego, przedstawiciele kluczowych jednostek organizacyjnych gminy, jednostek pomocniczych oraz przedstawiciele strony społecznej – reprezentanci organizacji społecznych i przedsiębiorcy. Taki skład Zespołu zapewni skuteczne zarządzanie wprowadzeniem Programu Rewitalizacji oraz pozwoli na zintegrowanie i uspołnienie procesu planowania, wdrażania, monitorowania i ewaluacji lokalnych polityk publicznych w gminie. Udział strony społecznej wzmocni na etapie zarządzającym element partycypacji procesu. W system zarządzania będą zaangażowani również lokalni partnerzy z sektorów: publicznych, społecznych i gospodarczych.

Zespół ds. Rewitalizacji w sprawach istotnych będzie komunikował się z interesariuszami, mając na uwadze całościowy system realizacji procesu rewitalizacji. Będzie również odpowiedzialny za opracowanie i składanie wniosków o dofinansowanie dla projektów rewitalizacyjnych będących w gestii gminy. Dla uzyskania jak największej efektywności poszczególnych projektów i przedsięwzięć ich realizacja oraz koordynowanie ich wdrażaniem zostanie zlecane merytorycznym jednostkom i podmiotom, które posiadają ku temu jak najlepsze kompetencje, np. zadania inwestycyjne będą realizowane przy współpracy osób odpowiedzialnych w Urzędzie gminy za przedsięwzięcia inwestycyjne na terenie gminy, natomiast zadania związane poprawą jakości życia i z rozwiązywaniem problemów społecznych będą realizowane przy współpracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Szczegółowy opis zadań wdrażania i monitoringu został zawarty w rozdziale 15. System wdrażania i monitoringu (str. 145-151).

Tablica 21. Komplementarność proceduralna

PROJEKTY	SPERA SPOŁECZNA	SPERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	SPERA GOSPODARSTWA	SPERA KULTURALNO-EDUKACYJNA
AKCJA EDUKACYJNA – JAK SKUTECZNIE PRZECIWDZIAŁAĆ POWSTAWIANIU SMOGU				
UTWORZENIE PARKU RODZINNEGO – MIEJSCA INTEGRACJI MIESZKAŃCÓW				
REMONT DACHU W SZKOLE PODSTAWOWEJ W DŁUGIM STAREM				
REMONT I DOPosażenie SALI WIEJSKIEJ W ŁASOGŁACH				
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ MŁODZIEŻY I OSÓB STARSZYCH				
UTWORZENIE ŻŁOBIKA ORAZ SAL DZIENNEGO POBYTU DLA SENIORÓW				
UTWORZENIE I FUNKCJONOWANIE SPÓŁDZIELNI SPOŁECZNEJ				
USUWANIE WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z OBSZARU REWITALIZACJI				

Zdjęcie opracowanie własne

Komplementarność międzykresowa

Program Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2017-2023 zachowuje ciągłość programową procesu rewitalizacji. Projekty i przedsięwzięcia podejmowane w poprzednich okresach programowych mają swoją kontynuację w obecnym dokumencie. Wcześniej w gminie Świąciechowa realizowane były następujące projekty:

- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Lasocicach. Projekt dofinansowany był ze środków z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013. Realizacja projektu miała miejsce w latach 2010-2011. Celem zadania była poprawa infrastruktury technicznej na obszarach wiejskich poprzez budowę kanalizacji sanitarnej we wsi Lasocice;
- Zajęcia dodatkowe dla dzieci klas I-III i doposażenie szkół podstawowych w gminie Świąciechowa. Projekt dofinansowany był w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W ramach projektu zorganizowano zajęcia pozalekcyjne zgodne z indywidualnymi potrzebami oraz możliwościami edukacyjnymi oraz doposażono bazy dydaktycznej w szkołach podstawowych w Gminie Świąciechowa w materiały edukacyjne, wynikające z procesu indywidualizacji oraz w sprzęt specjalistyczny. Projekt został zrealizowany w okresie od września 2011 r. do czerwca 2013 r.;
- Rozbudowa z przebudową sali wiejskiej w Świąciechowie. Projekt dofinansowany był ze środków z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013. Realizowany był w latach 2011-2012 r. Celem było utworzenie miejsca integracji społeczności lokalnej, podnoszącej również komfort życia mieszkańców. Remont sali obejmował zakres prac z branży budowlanej (m.in. wymiana stolarki okiennej, tynki wewnętrzne, sufitu podwieszane z izolacją termiczną). Wymieniono również instalację elektryczną, instalację wody zimnej i ciepłej, armaturę, grzejniki itp. Została jednocześnie dobudowana część zaplecza;
- Zagospodarowanie przestrzeni publicznej – Rynek w miejscowości Świąciechowa. Projekt realizowany był w 2012 r. a źródłem dofinansowania były środki Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013. Zadanie obejmowało prace związane z odnowieniem pomnika żołnierzy II Wojny Światowej oraz obejścia wokół niego na

Rynku w Świąciechowie. Celem było utworzenie miejsca wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców oraz stworzenie estetycznej wizytówki gminy;

- Remont wraz z modernizacją Sali wiejskiej w Piotrowicach. Projekt dofinansowany środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 oraz środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa narodowego. Realizacja projektu miała miejsce w 2012 r. Na sali wiejskiej w Piotrowicach przeprowadzono remont obejmujący malowanie sali głównej oraz pomieszczeń przynależnych, zamontowanie wyciągu do pary w kuchni oraz wymianę drzwi i dwóch okien;
  - Utworzenie Parku fitness w miejscowości Gołanice. Projekt dofinansowany był ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013. Wykonanie miało miejsce w 2013 r. W ramach projektu na plaży w Gołanicach utworzono miejsce rekreacji dla mieszkańców wyposażone w różnego rodzaju urządzenia sprzyjające pobudzeniu aktywności fizycznej;
  - Termomodernizacja wraz ze zmianą kolorystyki elewacji budynku Zespołu Szkół w Świąciechowie oraz budowa wolnostojącej, kontenerowej kotłowni gazowej dofinansowana ze środków Wielkopolskiego Regionalnego Funduszu Operacyjnego. Realizacja projektu rozpoczęła się w 2017 r. Przedmiotem projektu było docieplenie przegród zewnętrznych (ściany, dachy) budynku szkolnego ze zmianą kolorystyki elewacji wraz dodatkowymi pracami remontowymi takimi jak częściowa przebudowa i wymiana stolarki otworowej (okna, drzwi), remont instalacji ogrzewczej i ciepłej wody użytkowej, remont instalacji elektrycznej.
- W Programie Rewitalizacji zakłada się dalsze ożywienie przestrzeni ważnych dla mieszkańców, które zostały zmodernizowane w poprzednich latach oraz dalszą modernizację wraz z integracją i aktywizacją społeczną mieszkańców oraz ożywieniem gospodarczym podobozarów z zachowaniem dziedzictwa kulturowego. Zamierzenia te są ścisłą kontynuacją procesu rewitalizacji z lat poprzednich. Doświadczenie i wnioski z realizacji poprzednich działań rewitalizacyjnych pozwolą na bardziej efektywne wykorzystanie środków i możliwości w obecnej perspektywie finansowej.

Tabela 22. Komplementarność międzykresowa

PROJEKTY PLANOWANE NA LATA 2017-2023				
PROJEKTY ZREALIZOWANE W OSTATNICH LATACH	PROJEKT BUDOWY PRZEBUDOWY I ROZBUDOWY PODZIEMNEJ KANALIZACJI W MIEJSCOWOŚCI SŁOPIE	REMONT DACHU W SZKOLE PODSTAWOWE W DZIECIĘCIEJ DZIECIEJ	PROJEKT BUDOWY PRZEBUDOWY I ROZBUDOWY PODZIEMNEJ KANALIZACJI W MIEJSCOWOŚCI SŁOPIE	PROJEKT BUDOWY PRZEBUDOWY I ROZBUDOWY PODZIEMNEJ KANALIZACJI W MIEJSCOWOŚCI SŁOPIE
BUDOWA SIECI KANALIZACJI SANITARNEJ W JASZCZACH				
ZAJĘCIA OBOJĄTOWE DLA DZIECI KLAS I II DOPOSAŻENIE SZKÓŁ PODSTAWOWYCH W GMINIE ŚWIĘCIECZOWA				
ROZBUDOWA Z PRZEBUDOWĄ SALI WIEJSKIEJ W ŚWIĘCIECZOWIE				

Źródło: opracowanie własne

ZAGOSPODAROWANIE PRZEDSIĘWZIENIA PUBLICZNEGO - RYNKU W MIEJSCOWOŚCI ŚWIĘTEGOŁOWA					
REMONT WRAZ Z MODERNIZACJĄ SALI WIEJSKIEJ W POTROWICACH					
UTWORZENIE PARKU FITNESS W MIEJSCOWOŚCI GOŁANICE					
TERMOMODERNIZACJA WRAZ Z ŻYWIĄ KOLORYSTYKĄ ELEWACJI BUDYNKU TERENU SZKOŁY W ŚWIĘTEGOŁOWIE ORAZ BUDOWA KUCHNIOZŁAZA					
KONTYNUOWANIE KOTŁOWNI GAZOWEJ					

Komplementarność źródeł finansowania

Projekty, które zostały zaplanowane do realizacji w ramach Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2017-2023 będą finansowane z różnych źródeł:

- Europejskiego Funduszu Regionalnego – Utworzenie parku rodzinnego – miejsca integracji mieszkańców, Remont dachu w Szkole Podstawowej w Długim Starem, Remont i doposażenie sali wiejskiej w Lasocicach, Centrum Integracji Społecznej młodzieży i osób starszych, Utworzenie żłobka oraz sal dziennego pobytu dla seniorów, Usuwanie wyrobów zawierających azbest z obszaru rewitalizacji;
- Europejskiego Funduszu Społecznego – Centrum Integracji Społecznej młodzieży i osób starszych, Utworzenie żłobka oraz sal dziennego pobytu dla seniorów, Utworzenie i funkcjonowanie spółdzielni socjalnej;
- Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – Utworzenie parku rodzinnego – miejsca integracji mieszkańców;
- środków własnych gminy Świąciechowa – Akcja edukacyjna – jak skutecznie przeciwdziałać powstawaniu smogu, Utworzenie parku rodzinnego – miejsca integracji mieszkańców, Remont dachu w Szkole Podstawowej w Długim Starem, Remont i doposażenie sali wiejskiej w Lasocicach, Centrum Integracji Społecznej młodzieży i osób starszych, Utworzenie żłobka oraz sal dziennego pobytu dla seniorów, Usuwanie wyrobów zawierających azbest z obszaru rewitalizacji;
- środków finansowych Samorządu Województwa Wielkopolskiego Wielkopolska Odnowa Wsi – Remont i doposażenie sali wiejskiej w Lasocicach;
- środki krajowe – Akcja edukacyjna – jak skutecznie przeciwdziałać powstawaniu smogu, Usuwanie wyrobów zawierających azbest z obszaru rewitalizacji.

Projekty, które zostały wskazane w fiskach projektowych wzajemnie się uzupełniają i łączą, stąd konieczne jest finansowanie ich z różnych źródeł – biorąc pod uwagę części inwestycyjne, jak i części nastawione bezpośrednio na wsparcie mieszkańców. Wykluczone zostało przy tym ryzyko podwójnego dofinansowania. Taki sposób finansowania gwarantuje możliwość najkorzystniejszego uzyskanie efektów dla podobszarów rewitalizacji. Ponadto projekty zapisane w dokumencie dają także możliwość stymulowania endogenicznych (lokalnych) źródeł finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych, szczególnie przy założeniu wznaczniania lokalnej przedsiębiorczości oraz organizacji społecznych.

Tabela 23. Komplementarność źródeł finansowania

PROJEKTY PLANOWANE NA LATA 2017-2023	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA				
	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich	Wielkopolska Odnowa Wsi – „Planeta Wielkopolska Władz”	Środki krajowe	Środki własne gminy Świąciechowa
AKCJA EDUKACYJNA – JAK SKUTECZNIE PRZECIWDZIAŁAĆ POWSTAWANIU SMOGU					
UTWORZENIE PARKU RODZINNEGO – MIEJSCA INTEGRACJI MIESZKAŃCÓW					
REMONT DACHU W SZKOLE PODSTAWOWEJ W DŁUGIM STAREM					
REMONT I DOPOSAŻENIE SALI WIEJSKIEJ W LASOCICACH					
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ					
MŁODZIEŻY I OSÓB STARSZYCH					
UTWORZENIE ŻŁOBKA ORAZ SAL DZIENNEGO POBYTU DLA SENIORÓW					

Gmina Świąciechowa
realizuje projekt dofinansowany
z Funduszy Europejskich pn. „Przygotowanie i
opracowanie programu rewitalizacji dla Gminy
Świąciechowa”

Celem projektu jest przygotowanie programu rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa jako dokumentu podstawowego dla prowadzenia procesów rewitalizacji i służącego rozwiązywaniu problemów rewitalizacyjnych na obszarach wymagających szczególnej interwencji. Dokument ten wskazuje w jakich miejscach następuje koncentracja problemów społecznych, gospodarczych, przestrzennych, technicznych i środowiskowych i jak należy problemy te rozwiązać.

Dofinansowanie projektu z UE: 46 301,40 PLN.

W lipcu i sierpniu 2017 roku zostało przeprowadzone badanie ankietowe wśród mieszkańców gminy Świąciechowa, które dotyczyło potrzeb rewitalizacyjnych. Szczególną uwagę kładziono na wypowiedzi osób młodych oraz seniorów. Wyniki badań ankietowych zostały ujęte w diagnozie zjawisk kryzysowych w gminie Świąciechowa.

Zapraszamy do wypełnienia ankiety

Odpowiedz na ankiety w dniach 20.08.2017 r. - 20.09.2017 r. w siedzibie Urzędu Gminy Świąciechowa, ul. Józefa 4, Świąciechowa 1566.

Gmina Świąciechowa z zadaniami z zakresu zintegrowanego rozwoju, w ramach Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Regionalny 2014-2020 na przygotowanie i opracowanie programu rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa. Zarządca wydziału do wypełnienia ankiety.

Programy dla programu rewitalizacji (w tym w tym celu) w ramach Unii Europejskiej, w ramach Unii Europejskiej, w ramach Unii Europejskiej, w ramach Unii Europejskiej.

Wypełnienie ankiety, można przesyłać mailowo na adres: urzadz@gmina.swieciechowa.pl lub telefonicznie na numer 12 777 77 77. Wypełnienie ankiety, można także podzielić się z innymi mieszkańcami Gminy Świąciechowa, ul. Józefa 4, Świąciechowa 1566.

Źródło: swieciechowa.pl

29 sierpnia 2017 roku od godziny 14:00 – 20:00 odbyły się spotkania informacyjno-konsultacyjne z przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi oraz mieszkańcami. Spotkania te miały na celu zaangażowanie lokalnej społeczności, zapewnienie partycypacji społecznej w projekcie, a także wsluchanie się w potrzeby mieszkańców. Podczas spotkania omówiono diagnozę stanu istniejącego gminy, przedstawiono wnioski i zebrano uwagi mieszkańców na temat problemów w gminie Świąciechowa, które później uwzględniono w Programie Rewitalizacji. Zgłoszono m.in. konieczność utworzenia przyjaznego miejsca integracji, wypoczynku dla rodzin, młodzieży i seniorów.

Zaproszenie na spotkanie konsultacyjne - Informacyjne
w sprawie przygotowania Programu Rewitalizacji dla Gminy
Święciechowa

Wójt Gminy Święciechowa zaprasza mieszkańców, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe i inne zainteresowane podmioty do włączenia się w proces opracowywania „Programu Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa” i wzięcia udziału w spotkaniu konsultacyjno – informacyjnym.

**Termin spotkania: 29 sierpnia 2017 r. na sali wiejskiej
w Święciechowie**

- godzina 14.00 - NGO
- godzina 16.00 - przedsiębiorcy
- godzina 18.00 - mieszkańcy gminy.

Spotkanie będzie służyło zdiagnozowaniu problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych i przestrzennych występujących na obszarach kryzysowych oraz wypracowaniu wspólnej wizji rewitalizacji gminy.

Projekt realizowany jest przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

www.mapadotacji.gov.pl

Źródło: swieciechowa.pl

Źródło: Urząd Gminy w Święciechowie

5 września 2017 roku odbyło się pierwsze i drugie spotkanie warsztatowe z członkami Gminnego Zespołu ds. Rewitalizacji. Podczas pierwszego spotkania przedstawiono koncepcję

i ogólne założenia Programu Rewitalizacji oraz omówiono diagnozę stanu istniejącego gminy.

Na drugim spotkaniu warsztatowym dyskutowano i nakreślano koncepcje projektów rewitalizacyjnych oraz poruszono najważniejsze problemy występujące na terenie gminy Święciechowa, ze skupieniem się w szczególności na niekorzystnej sytuacji obszarów zdegradowanych. W trakcie spotkania dyskutowano m.in. skutecznym i jasnym przekazywaniu wiedzy na temat zanieczyszczeń, w tym smogu oraz propagowaniu ekologicznych rozwiązań i przyzwyczajęń. Zgłaszano również potrzebę utworzenia miejsca integracji, wypoczynku dla rodzin oraz poruszono również kwestię problemów społecznych związanych m.in. walką z biernością zawodową mieszkańców. W dyskusjach przy formułowaniu projektów (fizek) zwracano uwagę na potrzeby aktywizacji i integracji seniorów oraz młodzieży.

Dnia 20 października 2017 r. miało miejsce spotkanie podsumowujące dla uczniów Szkoły Podstawowej w Święciechowie oraz mieszkańców. To drugie miało miejsce w Urzędzie Gminy. W trakcie spotkania mieszkańcy nie wnosili większych uwag do przedstawionego dokumentu, potwierdzając słuszność proponowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych odpowiadających na najważniejsze problemy podobszarów rewitalizacji.

Wszystkie spotkania konsultacyjno-informacyjne miały na celu zaangażowanie lokalnej społeczności, zapewnienie partycypacji społecznej w projekcie, wsłuchanie się w potrzeby mieszkańców. Spotkania miały też na celu przedstawienie zgromadzonych danych, omówienie diagnozy oraz omówienie obszarów zdegradowanych i wyznaczonych podobszarów rewitalizacji tak, aby każdy mieszkaniec gminy zainteresowany rewitalizacją, mógł uzyskać potrzebne informacje oraz złożyć uwagi i wnioski.

Podsumowując, wśród interesariuszy biorących udział w opracowaniu Programu Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2017-2023, na różnych etapach procesu, znaleźli się:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji;
- mieszkańcy pozostałej części gminy;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- pracownicy różnych jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego;
- przedstawiciele władzy publicznej;
- przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Przy opracowywaniu Programu Rewitalizacji obszarów zdegradowanych na terenie gminy Świąciechowa zastosowano następujące formy uspołecznienia:

- informowanie – o przystąpieniu do opracowywania Programu Rewitalizacji, możliwości przystąpienia do Gminnego Zespołu ds. Rewitalizacji, przygotowywanej diagnozie, możliwości opiniowania diagnozy, wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i podoobszaru rewitalizacji, opiniowaniu Programu Rewitalizacji, spotkaniach warsztatowych i konsultacyjno-informacyjnych, imprezach integracyjnych oraz konferencjach;
- konsultowanie – pozwolito to na zwiększony udział obywateli w prowadzonych działaniach. Poza poinformowaniem, dano mieszkańcom możliwość wypowiedzenia się na temat diagnozy, obszarów zdegradowanych i rewitalizacji oraz planowanych działań;

- współdecydowanie – wykorzystano tę formę na etapie programowania i w momencie definiowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Władze przekazały obywatelom części kompetencji (i tym samym odpowiedzialności) dotyczących podejmowanych działań i decyzji. Dzięki temu mieszkańcy gminy mieli realny wpływ na dotyczące ich (bezpośrednio lub pośrednio) planowane działania.

Podczas spotkań zapewniono interesariuszom szerokie uczestnictwo w dialogu. Istniała możliwość osobistej aktywności (bezpośredniej), biernej aktywności (poprzez e-mail lub głos w postaci pisma/notatki), umożliwiono także spotkania niepubliczne, zapewniające komfort rozmowy lub zgłoszenia uwag lub propozycji.

W opracowywaniu Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2017-2023 i tym samym w czasie trwania wszystkich działań mających na celu uspołecznienie braли udział eksperci zewnętrzni, którzy byli moderatorami spotkań i doradcami.

W ramach uspołecznienia Programu Rewitalizacji podejmowane były także następujące działania:

- umieszczenie na stronie internetowej Urzędu Gminy Świąciechowa informacji o wszystkich działaniach podjętych w ramach opracowywania Programu Rewitalizacji;
- umieszczanie informacji na tablicach ogłoszeń w miejscach publicznie dostępnych;
- bieżące informowanie przez Wójta Gminy Świąciechowa;
- publikowanie informacji w mediach społecznościowych, stanowiących aktualnie

najtańszy sposób dotarcia do grup docelowych, w szczególności osób w wieku do 25 lat;

- organizacja spotkań bezpośrednich z potencjalnymi partnerami społeczno-gospodarczymi;
- publikacje w prasie.

W ramach zarządzania projektem prowadzone były: planowanie, harmonogramowanie, realizacja i kontrola zadań. Służył temu specjalnie powołany Koordynator ds. opracowania Programu Rewitalizacji oraz wielosektorowy Gminny Zespół ds. Rewitalizacji. Zadaniami Koordynatora ds. Rewitalizacji były: koordynacja tworzenia Programu i partycypacji społecznej, utworzenia i współpracy z Gminnym Zespołem ds. Rewitalizacji i grupami interesariuszy, promocja działań wynikających z Programu, organizacja punktów konsultacyjnych, informowanie o możliwościach pozyskiwania finansowania zewnętrznego, monitoring i kontrola realizacji Programu.

W ramach powołania do Gminnego Zespołu ds. Rewitalizacji było brane pod uwagę doświadczenie kandydatów: znajomość sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej gminy, kreatywność, inicjatywa i umiejętność współpracy z lokalną społecznością i w zespole, doświadczenie we współpracy międzysektorowej, sporządzaniu analiz, opracowań i raportów, komunikatywność. Do Gminnego Zespołu ds. Rewitalizacji został ogłoszony otwarty nabór. Zadaniem Gminnego Zespołu ds. Rewitalizacji było m.in.: koordynowanie działań włączających lokalną społeczność w konsultacje społeczne, określenie kierunków działań mających na celu eliminację negatywnych zjawisk oraz wizji podoobszarów po rewitalizacji, organizacja debat i forum społecznego, ustanowienie hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych, opracowanie systemu monitorowania i oceny Programu.

15. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITORINGU

15.1. WDRAŻANIE I MONITORING

Wdrażanie zapisów Programu Rewitalizacji dla gminy Święciechowa na lata 2017-2023 jest kluczowym elementem ich realizacji. Zrealizowanie projektów zaplanowanych w programie jest uzależnione od pozyskania środków finansowych z funduszy zewnętrznych, krajowych i zagranicznych. Dla zapewnienia efektywności programu rewitalizacji konieczne jest sukcesywne wdrażanie i jego realizacja.

Głównym podmiotem odpowiedzialnym za realizację zapisów Programu Rewitalizacji jest Urząd Gminy Święciechowa, a bezpośrednio Wójt Gminy Święciechowa, który nadzoruje prace i wdrażanie zadań przez merytoryczne i organizacyjne jednostki Urzędu. W ramach wdrażania Programu Rewitalizacji do działania powołany zostanie Gminny Zespół ds. Rewitalizacji oraz Koordynator ds. Rewitalizacji. W zespole zasiadają przedstawiciele organu wykonawczego, stanowiącego, przedstawiciele kluczowych jednostek organizacyjnych gminy, jednostek pomocniczych oraz przedstawiciele strony społecznej – reprezentanci organizacji społecznych i przedsiębiorcy. Taki skład Zespołu zapewni skuteczne zarządzanie wdrażaniem programu rewitalizacji oraz pozwoli na zintegrowanie i uściślenie procesu planowania, wdrażania, monitorowania i ewaluacji lokalnych polityk publicznych w gminie. Zastosowany będzie partycypacyjny model wdrażania, w który będą zaangażowani również lokalni partnerzy z sektorów: publicznych, społecznych i gospodarczych. Urząd Gminy i jednostki Samorządu posiadają wykwalifikowaną kadrę do sprawnego i efektywnego realizowania projektu w sferach społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej, świadczących o kompleksowym procesie wypracowania obszarów ze stanu kryzysowego. Do zadań Koordynatora realizacji Programu Rewitalizacji będzie należało:

- bieżąca obsługa organizacyjna i administracyjna projektu;
- koordynowanie projektem zgodnie z budżetem i harmonogramem;
- nadzór nad finansami – zapewnienie obsługi finansowo-księgowej projektu;
- kontakt z lokalnymi partnerami z sektorów publicznych, społecznych, gospodarczych;
- promocja i bieżąca informacja – prowadzenie konsultacji społecznych;

- koordynowanie wdrażania projektów przewidzianych w Programie Rewitalizacji;
- opracowanie i składanie wniosków o dofinansowanie dla projektów rewitalizacyjnych;
- realizacja projektów z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych będących w gestii gminy;
- prowadzenie monitoringu oraz ewaluacji wdrażania projektu:
  - o monitorowanie podstawowych parametrów Programu Rewitalizacji na etapie przyjęcia programu oraz późniejszych jego aktualizacji (m.in. ludność, powierzchnia oraz przestrzenny obraz obszaru zdegradowanego i podobszaru rewitalizacji, lista projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych zapisanych w programie wraz z podaniem szacowanych kosztów oraz przewidywanych rezultatów, ramy finansowe Programu Rewitalizacji wraz z prognozowanym montażem finansowym);
  - o monitorowanie stopnia realizacji celów określonych w Programie Rewitalizacji (z częstotliwością co najmniej raz na dwa lata);
  - o monitorowanie skutków realizacji Programu Rewitalizacji, poprzez analizę poziomu wskaźników wykorzystywanych na etapie delimitacji, dokonywaną cyklicznie co najmniej raz na dwa lata od momentu przyjęcia dokumentu do końca okresu obowiązywania, w odniesieniu do wartości analogicznych wskaźników (wyjściowych) obliczonych na etapie wyznaczania w/w podobszarów (analiza efektywności podejmowanych działań rewitalizacyjnych);
  - o bieżące monitorowanie poziomu wdrażania Programu Rewitalizacji – aktualizowana na bieżąco lista przyjętych w programie przedsięwzięć podstawowych i uzupełniających ze statusem: „zakładane do realizacji”, „w trakcie realizacji” lub „zrealizowane”, w zależności od aktualnego postępu rzeczowego, wraz z podaniem poniesionych kosztów, stworzonego montażu finansowego, a także ewentualnych rezultatów ich wdrożenia – efekty rzeczowe.

Sprawozdania zawierające wymienione informacje będą przygotowywane raz na dwa lata w formie Raportów z postępów realizacji Programu Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2017-2023 przez Koordynatora. Dokument będzie udostępniany/przekazywany w formie elektronicznej do Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu

Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego co dwa lata, począwszy od początku 2018 roku (kolejne na początek 2020, 2022 i 2024 roku). Uzupełnieniem dla powyższego sprawozdania będzie „Formularz efektów monitorowania programów rewitalizacji”, którego wzór zawarto w załączniku do Zasad programowania i wsparcia rewitalizacji w ramach WRPO 2014+. Formularz będzie wypełniany raz na pół roku w różnym zakresie i dostarczany do Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego, zgodnie z wytycznymi określonymi w powyższych Zasadach.

Dodatkowo w celu wdrażania i monitorowania zaplanowanych działań rewitalizacyjnych w Programie Rewitalizacji zostaną powołane odpowiednie komórki organizacyjne Urzędu Gminy. Odpowiedzialne będą również za przygotowanie dokumentacji niezbędnej przy projekcie, opracowanie raportów monitoringowych, zapewnienie promocji projektów rewitalizacyjnych będących w gestii gminy.

Wyznaczenie Koordynatora realizacji Programu Rewitalizacji upraszcza komunikację i przyczynia się do sprawnej realizacji projektu oraz szybkiego przeciwdziałania ewentualnym ryzykom i nieprawidłowościom przy realizacji.

Zapewniony będzie osobisty kontakt Koordynatora z innymi pracownikami Urzędu w celu omówienia bieżących spraw i podejmowania decyzji w projekcie oraz reagowania na potencjalne nieprawidłowości. Decyzje podejmowane będą na zasadzie konsensusu licząc się z opinią wszystkich. Kontrolę nad Koordynatorem i realizacją projektu będzie sprawować Wójt Gminy Świąciechowa, uczestniczyć będzie również w ważnych spotkaniach i w podejmowaniu kluczowych decyzji. Koordynator w sprawach istotnych będzie komunikował się z interesariuszami, mając na uwadze całokształt systemu realizacji procesu rewitalizacji.

Nieodłączną częścią realizacji procesu rewitalizacji jest informowanie i promocja Programu Rewitalizacji. Obowiązek ten spoczywa na Koordynatorze oraz Gminie Świąciechowa.

Skutecznym sposobem włączenia interesariuszy w proces wdrażania Programu Rewitalizacji będą broszurki, plakaty informujące o możliwościach pozyskiwania finansowania inwestycji ze środków zewnętrznych. Informowanie na stronie Urzędu Gminy Świąciechowa pozwoli zainteresowanym na szybki dostęp do podstawowych informacji. Ponadto organizacja różnego rodzaju seminariów, wykładów czy prezentacji pozwoli na zwiększenie obustronnego przepływu informacji.

Monitoring powinien opierać się na bieżącej, wieloaspektowej analizie stopnia zmian zachodzących na podobozarach rewitalizacji, w tym sytuacji społeczno-gospodarczej oraz zbieżności efektów działań rewitalizacyjnych z założoną wizją i celami rewitalizacji. Mierząc stopień zmian zachodzących na terenie objętym Programem Rewitalizacji należy oprzeć się na wskaźnikach, które posłużyły do wskazania jego granic. Za wartość bazową w tym względzie uznano wartość stwierdzoną na obszarze zdegradowanym w badanym okresie. Za wartość docelową, zaplanowaną do osiągnięcia do roku 2023, uznano wartość średnią dla gminy. W sytuacji, gdy średnia dla gminy była gorsza od wartości wskaźnika dla obszaru zdegradowanego, za sytuację docelową uznano utrzymanie obecnej wartości wskaźnika w 2023 roku.

Tabela 24. Wskaźniki Programu Rewitalizacji

Zjawisko	Wskaźnik	Wartość bazowa w 2016 r.		Wartość docelowa w 2023 r.	
		Świąciechowa:	2016 r.	Świąciechowa:	2023 r.
Przemoc	Niebieskie karty funkcjonujące w poszczególnych sołectwach w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy	Świąciechowa:	5,06	Świąciechowa:	1,37
		Długie Stare:	5,06	Długie Stare:	1,37
		Lasocice:	1,27	Lasocice:	0,5
Starzenie się społeczeństwa	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do liczby mieszkańców w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy – realizację fisek projektowych, wzrost atrakcyjności Świąciechowy, Lasocice i sołectwa Długie Stare oraz przekonanie młodych osób do pozostania w gminie	Świąciechowa:	54,55	Świąciechowa:	12,00
		Długie Stare:	16,83	Długie Stare:	12,00
		Lasocice:	15,59	Lasocice:	12,00
Bezrobocie	Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy – zmniejszenie liczby poprzez realizację fisek projektowych	Świąciechowa:	4,53	Świąciechowa:	1,59
		Długie Stare:	2,53	Długie Stare:	1,59
		Lasocice:	1,39	Lasocice:	1,39
Ubóstwo	Liczba osób korzystająca ze wsparcia pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy	Świąciechowa:	13,37	Świąciechowa:	3,53
		Długie Stare:	3,21	Długie Stare:	3,21
		Lasocice:	10,16	Lasocice:	3,53

Przestępczość	Liczba przestępstw i wykroczeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy	Święciechowa: 16,58	Święciechowa: 3,47
		Długie Stare: 3,29	Długie Stare: 3,29
		Lasocice: 1,65	Lasocice: 1,65
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy	Święciechowa: 28,98	Święciechowa: 4,49
		Długie Stare: 4,68	Długie Stare: 4,68
		Lasocice: 4,05	Lasocice: 4,05
Liczba zawieszonych podmiotów gospodarczych	Liczba zawieszonych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy	Święciechowa: 2,53	Święciechowa: 0,41
		Długie Stare: 0,51	Długie Stare: 0,41
		Lasocice: 0,51	Lasocice: 0,41
Liczba zamkniętych podmiotów gospodarczych	Liczba zamkniętych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy	Święciechowa: 15,57	Święciechowa: 3,44
		Długie Stare: 5,06	Długie Stare: 3,44
		Lasocice: 5,57	Lasocice: 3,44
Infrastruktura kanalizacyjna	Infrastruktura kanalizacyjna Na podobszarach rewitalizacji w sołectwie Długie Stare i Lasocice występuje kanalizacja w dobrym stanie, również w sieć wyposażone są w większość ulice w Święciechowie, stąd brak propozycji ze strony gminy wśród projektów (fiszek)	Święciechowa: 0	Święciechowa: 1
		Długie Stare: 1	Długie Stare: 1
		Lasocice: -1	Lasocice: 1
Nagromadzenie wyrobów zawierających azbest	Masa pokryć azbestowych na terenie sołectw zdegradowanych	537,505 Mg	268,75 Mg

Źródło: opracowanie własne

Problem depopulacji i zjawisko starzenia się społeczeństwa będzie w sposób pośredni w części rozwiązany poprzez realizację fiszki Centrum Integracji Społecznej młodzieży i osób starszych i związany z nim projekt Remont dachu w Szkole Podstawowej w Długim Starem. Fiszka Utworzenie żłobka oraz sal dziennego pobytu dla seniorów również wpłynie na podniesienie komfortu życia osób starszych. Na problem bezrobocia, problemów sfery gospodarczej i ubóstwa odpowiedzią jest projekt: Utworzenie i funkcjonowanie spółdzielni

socjalnej w Lasocicach. Dla szeroko pojętego podniesienia jakości życia dzieci, młodzieży czy osób starszych proponuje się projekt stworzenia przyjaznej i bezpiecznej przestrzeni publicznej – Utworzenie parku rodzinnego – miejsca integracji mieszkańców. W kwestii podniesienia świadomości ekologicznej proponuje się Akcję edukacyjną – jak skutecznie przeciwdziałać powstawaniu smogu, natomiast kwestia dużej ilości wyrobów zawierających azbest na terenie podobszaru rewitalizacji zostanie częściowo rozwiązana poprzez fiszkę Usuwanie azbestu z obszaru rewitalizacji.

15.2. AKTUALIZACJA

Z uwagi na stosunkowo długi czas obowiązywania dokumentu (2017-2023), może zająć konieczność aktualizacji Programu Rewitalizacji.

Program Rewitalizacji będzie posiadać formułę otwartą, dlatego w przypadku zmiany wymogów prawnych, pojawiania się nowych problemów, zmian w otoczeniu oraz potrzeby utworzenia nowych projektów – będzie on aktualizowany. Zmiany sytuacji społeczno-gospodarczej gminy, potrzeby mieszkańców obszarów zdegradowanych, możliwości budżetu Gminy Święciechowa oraz dostępność środków zewnętrznych będą determinować nowych odbiorców i zakres nowych projektów. Informacje o stanie realizacji PR oraz ewentualnych zamierzeniach aktualizujących dokument będą publicznie udostępniane.

Ewentualna aktualizacja PR zostanie poprzedzona konsultacjami społecznymi poprzez bezpośrednie konsultacje z mieszkańcami w zakresie identyfikacji nowych problemów i potrzeb rewitalizacyjnych. Następnie zostanie sporządzona lista nowych zadań rewitalizacji uwzględniają potrzeby interesariuszy, która przedłożona zostanie Radzie Gminy w Święciechowie.

16. PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Wójt Gminy Świąciechowa zwrócił się z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu dokumentu Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2017-2023.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 4 grudnia 2017 roku, nr sprawy WOO-III.410.917.2017.PW.3 poinformował, że projekt Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2017-2023 nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem z dnia 30 października 2017 roku, znak DN-NS.9012.1658.2017 również uzgodnił pozytywnie możliwość odstąpienia od procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2017-2023.

Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą OOS, organ opracowujący projekty dokumentów, o których mowa w art. 46 pkt 2, może po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których nowa w art. 57 i 58 (w przedmiotowym przypadku Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym), odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli uzna, że realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko.

17. SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Budynek komunalny – Sala w Lasocicach	38
Rysunek 2. Podział gminy Świąciechowa	42
Rysunek 3. Podział sołectwa Świąciechowa	43
Rysunek 4. Rozkład przestrzenny problemu największej liczby Niebieskich Kart w gminie Świąciechowa	46
Rysunek 5. Rozkład przestrzenny największej liczby osób w wieku poprodukcyjnym w gminie Świąciechowa	51
Rysunek 6. Rozkład przestrzenny największej liczby bezrobotnych w gminie Świąciechowa	53
Rysunek 7. Rozkład przestrzenny problemu ubóstwa w gminie Świąciechowa	56
Rysunek 8. Rozkład przestrzenny problemu wykroczeń w gminie Świąciechowa	57
Rysunek 9. Rozkład przestrzenny problemów sfery społecznej wg sołectw gminy Świąciechowa	57
Rysunek 10. Rozkład przestrzenny problemu niskiej aktywności gospodarczej w gminie Świąciechowa – liczba aktywnych firm	62
Rysunek 11. Rozkład przestrzenny problemu niskiej aktywności gospodarczej w gminie Świąciechowa – zawieszone firmy	62
Rysunek 12. Rozkład przestrzenny problemu niskiej aktywności gospodarczej w gminie Świąciechowa – wykreślone firmy	63
Rysunek 13. Rozkład przestrzenny problemów sfery gospodarczej wg sołectw gminy Świąciechowa	63
Rysunek 14. Rozkład przestrzenny liczby zabytków w gminie Świąciechowa	65
Rysunek 15. Rozkład przestrzenny wyposażenia w sieć kanalizacyjną na terenie gminy Świąciechowa	66
Rysunek 16. Rozkład przestrzenny problemów sfery funkcjonalno-przestrzennej wg sołectw gminy Świąciechowa	66
Rysunek 17. Rozkład przestrzenny wskaźnika degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych w gminie Świąciechowa	69
Rysunek 18. Rozkład przestrzenny występowania wyrobów zawierających azbest w gminie Świąciechowa	70

Rysunek 19. Rozkład przestrzenny natężenia zjawisk kryzysowych w poszczególnych sołectwach gminy Święciechowa	73
Rysunek 20. Podobszary rewitalizacji w obrębie sołectw zdegradowanych na tle gminy Święciechowa	75
Rysunek 21. Podobszar rewitalizacji w Święciechowie	76
Rysunek 22. Podobszar rewitalizacji w sołectwie Długie Stare	77
Rysunek 23. Podobszar rewitalizacji w Lasocicach	77
Rysunek 24. Komplementarność przestrzenna – Święciechowa	124
Rysunek 25. Komplementarność przestrzenna – Długie Stare	125
Rysunek 26. Komplementarność przestrzenna – Lasocice	125

18. SPIS TABEL

Tabela 1. Powiązanie Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Leszczyńskiego na lata 2014-2020	26
Tabela 2. Powiązanie Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Leszczyńskiej do 2030 roku	27
Tabela 3. Powiązanie Strategii Rozwoju Gminy Święciechowa na lata 2010-2019 z PR	28
Tabela 4. Powiązanie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Święciechowa z PR	29
Tabela 5. Powiązanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Święciechowa	30
Tabela 6. Jednostki gminy do delimitacji	43
Tabela 7. Wskaźniki użyte na potrzeby wyznaczenia granic obszarów kryzysowych w gminie	44
Tabela 8. Liczba Niebieskich Kart w gminie Święciechowa w 2016 roku	46
Tabela 9. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym w gminie Święciechowa	48
Tabela 10. Rozkład bezrobotnych w gminie Święciechowa według miejsc zamieszkania (dane za 2016 rok)	51
Tabela 11. Liczba osób pobierających zasiłki w gminie Święciechowa w 2016 roku	54
Tabela 12. Wykroczenia w gminie Święciechowa według sołectw (dane z 2016 roku)	56
Tabela 13. Liczba zarejestrowanych, zawieszonych i wykreślonych podmiotów gospodarczych w gminie Święciechowa (dane z 2016 roku)	59
Tabela 14. Liczba zabytków w gminie Święciechowa	64
Tabela 15. Liczba budynków mieszkalnych komunalnych wybudowanych przed 1989 rokiem w gminie Święciechowa	67
Tabela 16. Masa zinywentaryzowanych pokryć azbestowych w gminie Święciechowa	69
Tabela 17. Zestawienie problemów w gminie Święciechowa	70
Tabela 18. Podobszary rewitalizacji – ludność i powierzchnia	78
Tabela 19. Indyktywne ramy finansowe	119
Tabela 20. Szacunkowy podział kosztów	122
Tabela 21. Komplementarność problemowa	127

Tabela 22. Komplementarność międzyokresowa	131
Tabela 23. Komplementarność źródeł finansowania	134
Tabela 24. Wskaźniki Programu Rewitalizacji	148

19. SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Problemy społeczne w Świąciechowie	81
Wykres 2. Problemy gospodarcze w Lasociach	86
Wykres 3. Problemy gospodarcze w Świąciechowie	82
Wykres 4. Problemy gospodarcze w Lasociach	87
Wykres 5. Problemy przestrzenno-funkcjonalne w Świąciechowie	83
Wykres 6. Problemy przestrzenno-funkcjonalne w Lasociach	88
Wykres 7. Problemy techniczne w Świąciechowie	84
Wykres 8. Problemy techniczne w Lasociach	89
Wykres 9. Problemy środowiskowe w Świąciechowie	84
Wykres 10. Problemy środowiskowe w Lasociach	89

DIAGNOZA ZJAWISK KRYZYSOWYCH

Gminy Święciechowa

Święciechowa, 2017

Niniejsze opracowanie powstaje dzięki wsparciu finansowemu Unii Europejskiej
ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna
2014-2020

Fundusze
Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

NARODOWY FUNDUSZ
INNOWACYJNY

Unia Europejska
Fundusz Spójności

OPRACOWALI:

mgr inż. Dariusz Kałużny

mgr inż. Angelika Paczesna

mgr inż. Daria Jarońska

ADRES BIURA:

NUVARRO Sp. z o. o.

ul. Reymonta 23, Posada

62-530 Kazimierz Biskupi

tel. (63) 233 00 15

e-mail: biuro@nuvarro.pl

www.nuvarro.pl

SPIS TREŚCI

Spis treści.....	3
1. Położenie geograficzne.....	5
2. Sfera społeczna.....	7
2.1. Demografia.....	7
2.2. Bezrobocie.....	13
2.3. Ubóstwo.....	18
2.4. Przemoc.....	23
2.5. Bezpieczeństwo.....	24
2.6. Edukacja.....	25
2.7. Aktywność obywatelska.....	26
2.8. Kultura i turystyka.....	28
2.9. Badanie ankietowe.....	30
2.10. PODSUMOWANIE.....	33
3. Sfera gospodarcza.....	37
3.1. Rynek pracy.....	37
3.2. Turystyka.....	44
3.3. Badanie ankietowe.....	45
3.4. PODSUMOWANIE.....	47
4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna.....	49
4.1. Infrastruktura wodociągowa.....	49
4.2. Infrastruktura kanalizacyjna.....	51
4.3. System elektroenergetyczny.....	55
4.4. Zaopatrzenie w ciepło.....	55
4.5. Sieć gazowa.....	56
4.6. Telekomunikacja.....	56
4.7. Transport i komunikacja.....	56
4.8. Ochrona zdrowia.....	60
4.9. Dostępność sklepów.....	60
4.10. Dziedzictwo kulturowe i zabytki.....	60
4.11. Analiza infrastruktury sportowej dostępnej w poszczególnych sołectwach gminy..	62
4.12. Badanie ankietowe.....	64
4.13. PODSUMOWANIE.....	67
5. Sfera techniczna.....	70
5.1. Mieszkalnictwo.....	70
5.2. Budynki użyteczności publicznej.....	73
5.3. Odnawialne źródła energii.....	74
5.4. Badanie ankietowe.....	77
5.5. PODSUMOWANIE.....	79
6. Sfera środowiskowa.....	81
6.1. Podział powierzchni geodezyjnej gminy według kierunków wykorzystania.....	81
6.2. Środowisko przyrodnicze i warunki klimatyczne.....	81
6.3. Złoża naturalne w gminie Świąciechowa.....	87
6.4. Gospodarka odpadami.....	89
6.5. Emisja CO ₂	92
6.6. PODSUMOWANIE.....	95
7. Spis rysunków.....	97
8. Spis tabel.....	98
9. Spis wykresów.....	100

1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Gmina Święciechowa jest gminą o charakterze wiejskim, położoną w południowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego w powiecie leszczyńskim. Gmina oddalona jest od miasta powiatowego Leszna o około 5 km, od Wolsztyna o około 50 km, a od Kościana o 35 km. Gmina Święciechowa jest oddalona od miasta wojewódzkiego Poznania o około 80 km i od Wrocławia o 100 km. Gmina graniczy z:

- Gminą Włoszakowice od północnego zachodu,
- Gminą Lipno od północnego wschodu,
- Gminą Rydzyna od południowego wschodu,
- Gminą Wschowa od zachodu (powiat wschowski),
- Gminą Góra od południa (powiat górowski),
- Miastem Leszno.

Rysunek 1. Położenie gminy Święciechowa na tle powiatu leszczyńskiego
Źródło: <http://wybory2010.pkw.gov.pl>

System przestrzenny gminy swym zasięgiem obejmuje 12 sołectw, do których należą: Długie Nowe, Długie Stare, Gołanice, Henrykowo, Krzycko Małe, Lasocice, Niechlód, Piotrowice, Przybyszewo, Strzyżewice, Święciechowa oraz Trzebiny. Podział ten został również przyjęty jako podział na jednostki analityczne do celów procesu rewitalizacji. Taki podział został dokonany na podstawie Ustawy o samorządzie gminnym, Statutu Gminy Święciechowa oraz Statutów poszczególnych sołectw. Na terenie gminy znajduje się 14 miejscowości.

Powierzchnia gminy Święciechowa jest równa 13 490 ha, co stanowi 16,8% powierzchni powiatu leszczyńskiego oraz 0,45% województwa wielkopolskiego.

Rysunek 2. Plan gminy Święciechowa
Źródło: wikipedia.org

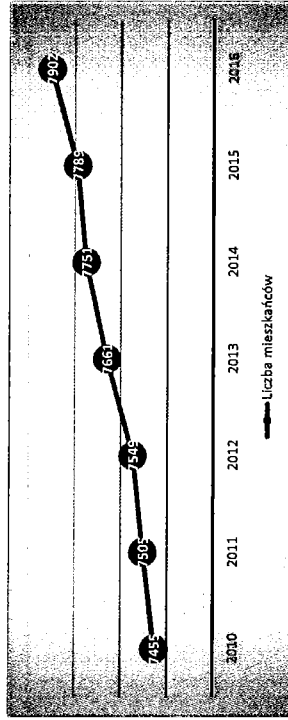
Dokument strategiczny „Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014 – 2020. Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Programu Operacyjnego (Uszczegółowienie WRPO)” opracowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego zalicza gminę Święciechowa do obszarów o najniższej dostępności transportowej do ośrodka wojewódzkiego, który jest jednym z czynników rozwoju. Oznacza to, że mieszkańcy gminy Święciechowa w relacjach komunikacyjnych mają bardziej niż na innych obszarach ograniczone możliwości korzystania nie tylko z dóbr i usług wyższego rzędu, które koncentrują się w większych ośrodkach osadniczych, przede wszystkim w miastach, ale także z usług podstawowych o słabej dostępności czasowej.

W gminie Święciechowa dominującą funkcją jest rolnictwo. Teren gminy Święciechowa kształtują trzy malownicze krajobrazy: Równina Leszczyńska, strefa pagórków morenowych i Dolina Rowu Polskiego. Gmina ma wybitne walory przyrodnicze – na jej obszarze znajdują się – fragment Przemęckiego Parku Krajobrazowego oraz fragmenty trzech obszarów chronionego krajobrazu.

2. SFERA SPOŁECZNA

2.1. DEMOGRAFIA

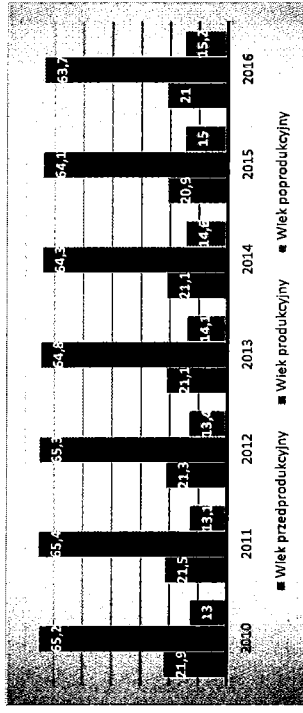
Gminę Świąciechowa pod koniec 2016 r. wg danych GUS zamieszkiwało 7 902 mieszkańców, co stanowi 14,3% ludności powiatu leszczyńskiego i 0,2% ludności województwa wielkopolskiego. Gęstość zaludnienia wynosi 59 os/km². W ostatnich kilku latach w gminie Świąciechowa odnotowywany jest wzrost liczby mieszkańców. Dynamika zmian pokazuje, że liczba ta wzrosła o 447 osób w ciągu 6 lat. Sytuację tę przedstawia wykres poniżej.

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Świąciechowa na przestrzeni lat 2010-2016
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W gminie Świąciechowa na 100 mężczyzn przypada 100 kobiet, wskaźnik ten jest nieco niższy od średniej krajowej, gdzie na 100 mężczyzn przypada 107 kobiet. Średni wiek mieszkańców wynosi 37,5 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa wielkopolskiego i mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

63,7% mieszkańców gminy Świąciechowa jest w wieku produkcyjnym, 21,0% w wieku przedprodukcyjnym, a 15,2% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym. Jak wynika z danych Głównego Urzędu Statystycznego na przestrzeni ostatnich sześciu lat wzrósł udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym, natomiast maleje udział ludności w wieku przedprodukcyjnym. To negatywne zjawisko jest zauważalne zarówno w gminie Świąciechowa, jak i powiecie leszczyńskim, województwie wielkopolskim oraz w kraju.

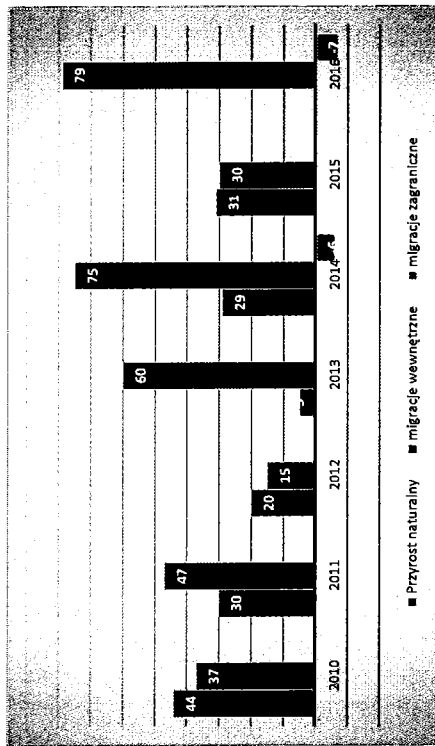

Wykres 2. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w latach 2010-2016
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Mieszkańcy gminy Świąciechowa zawarli w 2015 roku 38 małżeństw, co odpowiada 4,9 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to nieznacznie mniej od wartości dla województwa wielkopolskiego oraz wartość porównywalna do wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,5 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 28,9% mieszkańców gminy Świąciechowa jest stanu wolnego, 60,9% żyje w małżeństwie, 2,2% mieszkańców jest po rozwodzie, a 7,9% to wdowy/wdowcy.

Gmina Świąciechowa ma dodatni przyrost naturalny wynoszący 9. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu 1,2 na 1000 mieszkańców gminy Świąciechowa. W 2015 roku urodziło się 78 dzieci, w tym 50% dziewczynek i 50% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 1,38 i jest znacznie większy do średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

W 2015 roku zarejestrowano 129 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 99 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Świąciechowa 30. W tym samym czasie nie wystąpiły zameldowania z zagranicy i wymeldowania za granicę – daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 0.

Wykres 3. Przrost naturalny, migracje wewnętrzne i migracje zagraniczne w gminie Świątęchowa w latach 2010-2015
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Rozkład ludności według miejsca zamieszkania (sołectwa i ulice) przedstawia poniższa tabela.

Sołectwa		Ulice		Wiek przed-rodulny na 1000		Wiek pro-dukcyjny na 1000		Wiek popro-dukcyjny na 1000	
				y mieszka-ńców		y mieszka-ńców		y mieszka-ńców	
Długie Nowe		246		66		8,35		144	
Długie Stare		917		217		27,46		567	
Gołanice		494		122		15,44		301	
Henrykowo		324		81		10,25		206	
Krycko Małe		370		68		8,61		239	
Lasocice		825		176		22,28		523	
Nietłbód		421		95		12,02		257	
Piotrowice		169		41		5,19		96	
Przybyśzewo		561		117		14,81		386	
Strzyżewice		421		71		8,99		289	
Świątęchowa		2977		673		85,18		1873	
29 stycznia		28		8		2,69		17	
Akadźowa		3		1		0,34		2	
Boczn		8		1		0,34		6	
Czereshowa		11		5		1,68		6	
Dolazdowa		0		0		0,00		0	
Franciszka		40		13		4,37		21	
Zubrzyckiego									

Generał Stanislawa Maczka	5	0	0,00	5	1,68	0	0,00
Generał Stefana Grota	30	7	2,35	21	7,05	2	0,67
Generał Roweckiego	148	37	12,43	80	26,87	31	10,41
Świątęchowski-go	114	32	10,75	71	23,85	11	3,69
Generał Tadeusza Kutrzeby	23	4	1,34	19	6,38	0	0,00
Generał Zygmunta Berlinga	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Krasickiego	4	2	0,67	2	0,67	0	0,00
Jana Brzechwy	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Jesionowa	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Juliana Tuwima	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Klonowa	166	41	13,77	109	36,61	16	5,37
Kolbego	28	3	1,01	22	7,39	3	1,01
Kopernika	5	2	0,67	3	1,01	0	0,00
Kosmonautów	9	2	0,67	3	1,01	4	1,34
Kościelna	150	32	10,75	95	31,91	23	7,73
Krzycka	176	40	13,44	111	37,29	25	8,40
Lasocicka	307	65	21,83	190	63,82	52	17,47
Leszczyńska	194	61	20,49	99	33,25	34	11,42
Lipowa	27	2	0,67	17	5,71	8	2,69
Ludowego	131	23	7,73	90	30,23	18	6,05
Wojśka	4	1	0,34	3	1,01	0	0,00
Majora Hubala	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Modrzewiowa	24	8	2,69	16	5,37	0	0,00
Mórkowska	40	8	2,69	27	9,07	5	1,68
Owocowa	31	7	2,35	22	7,39	2	0,67
Paderewskiego	158	33	11,08	110	36,95	15	5,04
Plac Majora Henryka Sucharskiego	11	4	1,34	7	2,35	0	0,00
Plater	94	29	9,74	49	16,46	16	5,37
Powstańców Wielkopolskich	28	10	3,36	18	6,05	0	0,00
Produkcyjna	85	17	5,71	56	18,81	12	4,03
Rynek	70	19	6,38	43	14,44	8	2,69
Rzemieślnicza	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Składowa	35	5	1,68	23	7,73	7	2,35
Sportowa	44	7	2,35	25	8,40	12	4,03
Strzelecka	82	13	4,37	55	18,47	14	4,70
Szkolna	24	5	1,68	17	5,71	2	0,67
Śmigłowska	15	3	1,01	8	2,69	4	1,34
Świętego Marka	3	1	0,34	2	0,67	0	0,00
Topolowa	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Transportowa	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00

	Ulańska	145	23	7,73	101	33,93	21	7,05
	Warszyna	33	8	2,69	19	6,38	6	2,02
	Wąska	2	1	0,34	1	0,34	1	0,34
	Wiśniowa	14	5	1,68	9	3,02	0	0,00
	Wodna	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Wolności	97	20	6,72	63	21,16	14	4,70
	Wschowska	174	33	11,08	112	37,62	29	9,74
	XX-lecia	43	5	1,68	31	10,41	7	2,35
	Zacisze	10	1	0,34	9	3,02	0	0,00
	Zakątek	1	0	0,00	0	0,00	1	0,34
	Zielona	10	0	0,00	10	3,36	0	0,00
	Zwycięstwa	93	27	9,07	48	16,12	18	6,05
		176	37	4,68	118	14,93	21	2,66
		7901	1764		4999		1138	
	Źródło: opracowanie własne na podstawie danych gminy							
Trzebin								
SUMA								

W porównaniu do ogółu mieszkańców najwięcej osób w wieku poprodukcyjnym zamieszkuje w Świąciechowie przy ulicy Leszczyńskiej, Lipowej, Świerczewskiego, Wschowskiej, a także w sołectwie Długie Stare oraz Lasocice.

Urodzenia i zgony w 2016 roku w gminie Świąciechowa według sołectw przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Urodzenia i zgony w gminie Świąciechowa w 2016 roku

Nazwa sołectwa	Ulice	Urodzenia	1000	Urodzenia na 1000 mieszkańców	Zgony	1000	Zgony na 1000 mieszkańców
Długie Nowe		3	0,38	2	0,25		
Długie Stare		13	1,65	10	1,27		
Golanice		10	1,27	5	0,63		
Henrykowo		2	0,25	3	0,38		
Krzyżo Małe		4	0,51	3	0,38		
Lasocice		12	1,52	3	0,38		
Niechód		4	0,51	5	0,63		
Piotrowice		2	0,25	1	0,13		
Przybyczewo		6	0,76	4	0,51		
Strzyżewice		1	0,13	3	0,38		
Świąciechowa		39	4,94	18	2,28		
29 stycznia		0	0,00	1	0,34		
Akacjowa		0	0,00	0	0,00		
Boczna		0	0,00	0	0,00		
Czerśniowa		2	0,67	0	0,00		
Dojazdowa		0	0,00	0	0,00		
Franciszka		0	0,00	0	0,00		
Zubrzyckiego		0	0,00	0	0,00		
Generała		0	0,00	1	0,34		
Stanisława		0	0,00	0	0,00		
Maczka		0	0,00	0	0,00		
Generała Stefana		0	0,00	0	0,00		
Grota Roweckiego		0	0,00	0	0,00		
Generała		1	0,34	0	0,00		
Świerczewskiego							

	Generała	0	0,00	0	0,00		
	Tadeusza						
	Kutrzeby						
	Generała	0	0,00	0	0,00		
	Zygmunta						
	Berlinga						
	Ignacego	0	0,00	0	0,00		
	Krasickiego						
	Jana Brzechwy	1	0,34	0	0,00		
	Jesionowa	0	0,00	0	0,00		
	Juliana Tuwima	0	0,00	0	0,00		
	Klonowa	0	0,00	0	0,00		
	Kolbego	0	0,00	0	0,00		
	Kopernika	0	0,00	1	0,34		
	Kosmonautów	0	0,00	0	0,00		
	Kościelna	0	0,00	0	0,00		
	Krzycka	3	1,01	1	0,34		
	Lasocicka	2	0,67	4	1,34		
	Leszczyńska	8	2,69	1	0,34		
	Lipowa	4	1,34	0	0,00		
	Ludowego Wojska						
	Polskiego	0	0,00	0	0,00		
	Majora Hubala	1	0,34	0	0,00		
	Modrzewiowa	0	0,00	0	0,00		
	Morkowska	0	0,00	0	0,00		
	Owocowa	2	0,67	0	0,00		
	Paderewskiego	1	0,34	1	0,34		
	Plac Majora						
	Henryka	1	0,34	0	0,00		
	Sucharskiego						
	Plater	1	0,34	0	0,00		
	Polna	0	0,00	1	0,34		
	Powstańców						
	Wielkopolskich	0	0,00	1	0,34		
	Produkcyjna	1	0,34	0	0,00		
	Rynek	1	0,34	2	0,67		
	Rzemieślnicza	1	0,34	0	0,00		
	Składowa	0	0,00	0	0,00		
	Sportowa	1	0,34	0	0,00		
	Strzelecka	0	0,00	0	0,00		
	Szkolna	2	0,67	0	0,00		
	Śmigłowska	0	0,00	0	0,00		
	Świętego Marka	0	0,00	0	0,00		
	Topolowa	0	0,00	0	0,00		
	Transportowa	0	0,00	0	0,00		
	Ulańska	1	0,34	2	0,67		
	Warszyna	1	0,34	0	0,00		
	Wąska	0	0,00	0	0,00		
	Wiśniowa	1	0,34	0	0,00		
	Wodna	0	0,00	0	0,00		
	Wolności	0	0,00	1	0,34		
	Wschowska	3	1,01	0	0,00		
	XX-lecia	0	0,00	1	0,34		
	Zacisze	0	0,00	0	0,00		
	Zakątek	0	0,00	0	0,00		

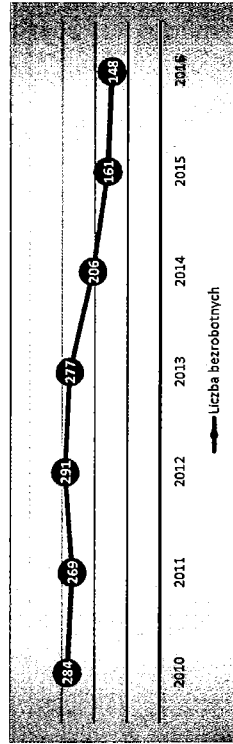
Zielona	0	0,00	0	0,00
Zwycięstwa	1	0,34	0	0,00
Trzebiny	1	0,13	2	0,25
SUMA	98		59	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych gminy

Jak wynika z powyższej tabeli w 2016 roku w gminie Świąciechowa odnotowano więcej urodzeń niż zgonów. Najwięcej dzieci urodziło się w sołectwie Świąciechowa, Golanice, Lasocice i Długie Stare. Natomiast najwięcej zgonów nastąpiło w sołectwach Długie Stare i Świąciechowa. W sołectwie Świąciechowa najwięcej zgonów odnotowano przy ul. Rynek, Ulańskiej i Lasocickiej. W 2016 roku zarejestrowano 181 zameldowań na pobyt stały na terenie gminy Świąciechowa oraz 62 wymeldowania z gminy.

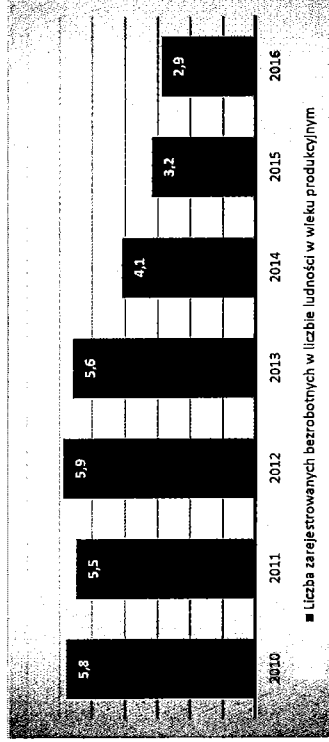
2.2. BEZROBOCIE

Liczba bezrobotnych w gminie Świąciechowa w roku 2016 wyniosła 148 osób (95 kobiet i 53 mężczyzn). Liczba ta spadła od roku 2012 o 143, ponieważ wcześniej (w latach 2011-2012) utrzymywał się trend wzrastający. W gminie występuje również bezrobocie ukryte, ponieważ część osób nie jest zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy.

Wykres 4. Liczba bezrobotnych w gminie Świąciechowa w latach 2010-2016
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Najbardziej miarodajną informacją o intensywności bezrobocia jest wskaźnik udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Wartości wskaźnika wskazują, że najbardziej niekorzystna sytuacja w gminie Świąciechowa występowała w 2012 roku (5,9 %). Należy jednak podkreślić, że udział liczby zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym zdecydowanie zmalał z 5,9 % w 2012 roku do 2,9 % w 2016 roku.

Wykres 5. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Świąciechowa w latach 2010-2016
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Według statystyk udział kobiet w strukturze osób bezrobotnych w gminie Świąciechowa stanowił 59,6%, gdzie w powiecie leszczyńskim było to 59,0%, a w województwie wielkopolskim – 57,7%.

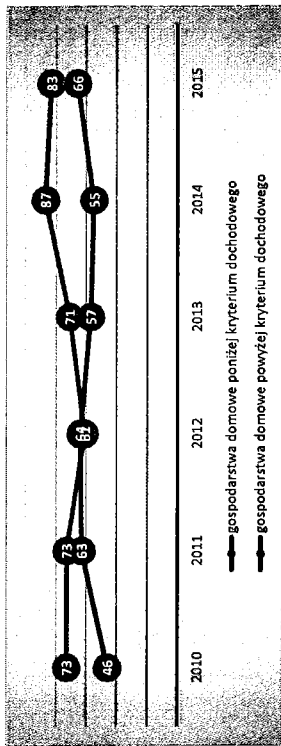
Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Lesznie wynika, że w gminie Świąciechowa mieszka wiele osób bezrobotnych – 148, w tym długotrwale bezrobotnych (pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy) – 61 osób. Wykształcenie osób bezrobotnych przedstawia się następująco: 41 osób z wykształceniem podstawowym, 45 osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, 11 osób posiada wykształcenie średnie ogólnokształcące, 35 osób – średnie zawodowe i policealne, a 16 osób posiada wykształcenie wyższe.

Tabela 3. Bezrobocie w gminie Świąciechowa w 2016 roku

[illegible]

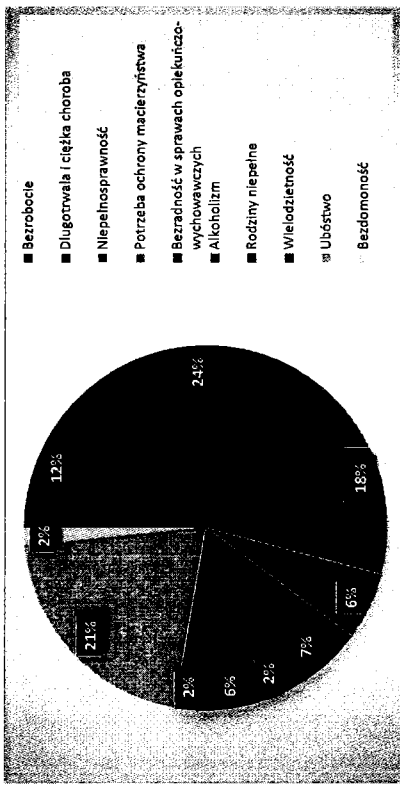
Generale	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0	0
Tadeusza	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0	0
Kutrzeby	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0	0
Generala	1	0,34	0	0,00	0	0	0	0	1
Zagumie	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0	0
Belfinga	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0	0
Izabela	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0	0
Krzyszto	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0	0
Jana Brachwy	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0	0
Janina	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0	0
Juliana Twirlma	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0	0
Via	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0	0
Kopala	3	0,97	1	0,34	0	0	0	0	2
Kopala	2	0,67	1	0,34	0	0	0	0	1
Kampanauibw	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0	0
Fedakisa	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0	0
Krydzia	4	1,34	1	0,34	0	0	0	0	0
Lazocida	2	0,67	1	0,34	0	0	0	0	1
Lazocyzkida	4	1,34	1	0,34	0	0	0	0	3
Ujowa	1	0,34	1	0,34	0	0	0	1	0
Ludewapo	1	0,34	0	0,00	0	0	1	0	0
Wojaka	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0	0
Polskiego	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0	0
Majora Hubalia	4	1,34	2	0,67	1	0	1	0	0
Madrawkowa	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0	0
Mirkowata	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0	0
Ouszcawa	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0	0
Paderewskiego	2	0,67	0	0,00	1	0	0	1	0
Plac Majora	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0	0
Hennika	2	0,67	0	0,00	0	0	1	0	1
Sucharskiego	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0	0
Platar	2	0,67	1	0,34	0	0	2	0	0
Polna	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0	0
Pawzarciw	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0	0
Wielkopolskich	1	0,34	0	0,00	0	0	1	0	0
Produkcylina	1	0,34	1	0,34	0	0	0	1	0

Wykres 6. Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego w gminie Świętęchowa w latach 2010-2015
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W 2016 roku w gminie Świętęchowa z pomocy społecznej korzystano głównie z powodu długotrwałej i ciężkiej choroby (108 rodzin). Kolejnymi powodami były: ubóstwo (93 rodziny), niepełnosprawność (81 rodzin), bezrobocie (54 rodziny), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (33 rodziny), rodziny niepełne (28 rodzin), potrzeba ochrony macierzyństwa (27 rodzin), wielodzietność (9 rodzin), alkoholizm (9 rodzin) i bezdomność (7 rodzin).

Wykres 7. Powody korzystania z pomocy społecznej w gminie Świętęchowa w 2016 roku
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych gminy Świętęchowa

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej w 2016 roku w gminie Świętęchowa. Wg danych gminy korzystało z niej 126 rodzin.

Tabela 4. Pomoc społeczna w gminie Świętęchowa w 2016 roku

Sołectwo	Ulica	Liczba osób, którym udzielono zasiłki	Liczba osób, którym udzielono zasiłki na 1000 mieszkańców	Liczba rodzin, którym udzielono zasiłki na 1000 mieszkańców	Powody korzystania z pomocy społecznej	
Długie Nowe		7	0,90	1	0,13	Ubóstwo, bezrobocie, alkoholizm, wielodzietność
Długie Stare		25	3,21	16	2,06	Ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, alkoholizm
Gołanice		21	2,70	8	1,03	Ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, przewlekła choroba, rodzina niepełna, wielodzietność
Henrykowo		20	2,57	10	1,29	Niepełnosprawność, ubóstwo, bezrobocie, alkoholizm
Krzycko Małe		2	0,26	1	0,13	Długotrwała choroba
Łasodice		79	10,16	18	2,31	Ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, ochrona
Niechlód		29	3,73	12	1,54	macierzyństwa, przewlekła choroba, Alkoholizm, niepełnosprawność, przewlekła choroba, wielodzietność, bezrobocie, ubóstwo
Piotrowice		4	0,51	1	0,13	Wielodzietność, rodzina niepełna
Przybyszewo		23	2,96	8	1,03	Ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, alkoholizm
Stryżewice		6	0,77	4	0,51	Niepełnosprawność, bezrobocie, przewlekła choroba, ubóstwo, alkoholizm
Świętęchowa		104	13,37	43	5,53	Niepełnosprawność, przewlekła choroba
	29 stycznia	7	2,42	2	0,69	Niepełnosprawność, przewlekła choroba
	Akacjowa	0	0,00	0	0,00	
	Boczna	0	0,00	0	0,00	

Czereszniowa	0	0,00	0	0,00
Dojazdowa	0	0,00	0	0,00
Franciszka	0	0,00	0	0,00
Zubrzyckiego	0	0,00	0	0,00
Generala	0	0,00	0	0,00
Stanisława	0	0,00	0	0,00
Maczka	0	0,00	0	0,00
Generala	0	0,00	0	0,00
Stefana Grota	0	0,00	0	0,00
Roweckiego	0	0,00	0	0,00
Generala	2	0,69	1	0,35
Świerczewskiego	0	0,00	0	0,00
Generala	0	0,00	0	0,00
Tadeusza	0	0,00	0	0,00
Kutrzeby	0	0,00	0	0,00
Generala	0	0,00	0	0,00
Zygmunta	0	0,00	0	0,00
Berlinga	0	0,00	0	0,00
Ignacego	0	0,00	0	0,00
Krasickiego	0	0,00	0	0,00
Jana Brzechwy	0	0,00	0	0,00
Jesionowa	0	0,00	0	0,00
Juliana Tuwima	0	0,00	0	0,00
Klonowa	0	0,00	0	0,00
Kolbego	0	0,00	0	0,00
Kopernika	3	1,04	1	0,35
Kosmonautów	4	1,38	2	0,69
Kościelna	0	0,00	0	0,00
Krzycka	11	3,81	3	1,04
Lasodicka	2	0,69	2	0,69
Leszczyńska	5	1,73	2	0,69
Lipowa	5	1,73	3	1,04
Ludowego	0	0,00	0	0,00
Wojaka	0	0,00	0	0,00
Polskiego	2	0,69	1	0,35
Majora Hubala	0	0,00	0	0,00
Modrzewiowa	0	0,00	0	0,00
Młkowska	0	0,00	0	0,00
Owocowa	0	0,00	0	0,00

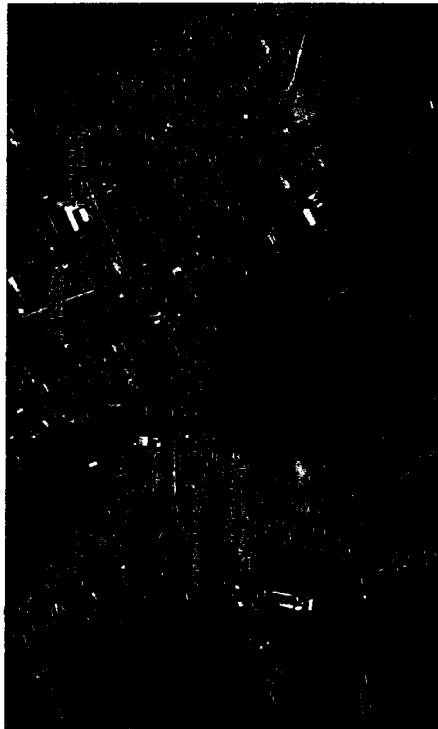
Paderewskiego	5	1,73	2	0,69
Plac Majora	0	0,00	0	0,00
Henryka	0	0,00	0	0,00
Sucharskiego	0	0,00	0	0,00
Plater	2	0,69	1	0,35
Pólna	3	1,04	1	0,35
Powstańców	0	0,00	0	0,00
Wielkopolskich	0	0,00	0	0,00
Produkcyjna	0	0,00	0	0,00
Rynek	5	1,73	2	0,69
Rzemieślnicza	7	2,42	1	0,35
Składowa	0	0,00	0	0,00
Sportowa	3	1,04	1	0,35
Strzelecka	0	0,00	0	0,00
Szkołna	0	0,00	0	0,00
Śmiglejska	2	0,69	1	0,35
Świętego Marka	0	0,00	0	0,00
Topolowa	0	0,00	0	0,00
Transportowa	0	0,00	0	0,00
Ułańska	10	3,46	4	1,38
Warzywna	0	0,00	0	0,00
Wąska	0	0,00	0	0,00
Wiśniowa	0	0,00	0	0,00
Wodna	0	0,00	0	0,00
Wolności	11	3,81	4	1,38
Wschowska	13	4,50	7	2,42
XX-lecia	2	0,69	2	0,69
Zacisze	0	0,00	0	0,00
Zakątek	0	0,00	0	0,00
Zielona	0	0,00	0	0,00
Zwycięstwa	0	0,00	0	0,00

Trzebiny	9	1,16	4	0,51	Przewlekła choroba, niepełnosprawność, ubóstwo, alkoholizm
SUMA	329		126		

Źródło: dane gminy Święciechowa

W gminie Święciechowa najwięcej rodzin korzystających ze wsparcia pomocy społecznej zamieszkuje w sołectwach Święciechowa, Lasocice, Niechlód oraz Długie Stare.

W sołectwie Święciechowa problem ten jest najbardziej widoczny przy ulicach: 29 Stycznia, Krzyckiej, Ułańskiej, Wolności i Wschowskiej.

Rysunek 4. Pomoc społeczna w Święciechowie
Źródło: opracowanie własne

2.4. PRZEMOC

Z danych Komendy Miejskiej Policji w Lesznie wynika, że na terenie gminy Święciechowa w 2016 roku założono 13 Niebieskich Kart. W sołectwach Lasocice, Niechlód, Gołanice założono po jednej Niebieskiej Karcie, natomiast w sołectwie Henrykowo – 2. Czynności przy łącznie 8 Niebieskich Kartach prowadzono w sołectwach Długie Stare i Święciechowa.

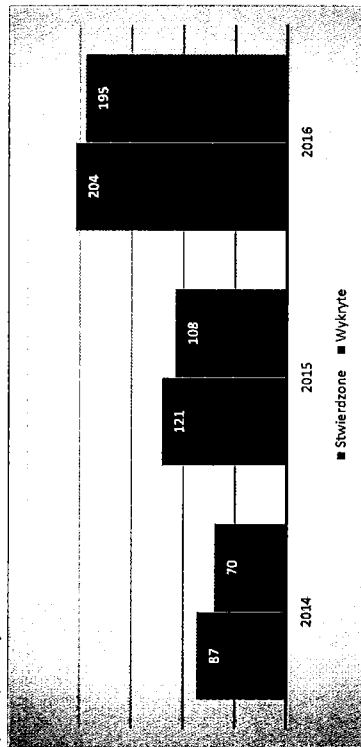
Tabela 5. Niebieskie karty w gminie Święciechowa w 2016 roku

Sołectwa	Niebieskie karty	Niebieskie karty na 1000 mieszkańców
Długie Nowe	0	0,00
Długie Stare	4	5,06
Gołanice	1	1,27
Henrykowo	2	2,53
Krzycko Małe	0	0,00
Lasocice	1	1,27
Niechlód	1	1,27
Piotrowice	0	0,00
Przybyśzewo	0	0,00
Strzyżewice	0	0,00
Święciechowa	4	5,06
Trzebiny	0	0,00
SUMA	13	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Lesznie

2.5. BEZPIECZEŃSTWO

Wg danych Komendy Miejskiej Policji w Lesznie w 2016 roku w gminie odnotowano 329 wykroczeń, w których prowadzono czynności wyjaśniające. Wskaźnik wykrywalności w 2016 roku wynosił 95,59% i był znacznie wyższy niż w roku 2015 (88,52%). Liczbę przestępstw stwierdzonych oraz przestępstw wykrytych w latach 2014-2016 przedstawia wykres poniżej.

Wykres 8. Przestępstwa stwierdzone i wykryte w gminie Święciechowa w latach 2014-2016
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Miejskiej Policji w Lesznie

W sołectwie Święciechowa miało miejsce najwięcej wykroczeń (131). Na drugim miejscu znalazły się Strzyżewice (40 wykroczeń). Równie dużo wykroczeń odnotowano w sołectwie Krzycko Małe (38). Całość obrazuje tabela poniżej.

Tabela 6. Wykroczenia w gminie Świąciechowa w 2016 roku

Sołectwa	Wykroczenia	Wykroczenia na 1000 mieszkańców
Długie Nowe	1	0,13
Długie Stare	26	3,29
Golanice	20	2,53
Henrykowo	12	1,52
Krzycko Małe	38	4,81
Lasocice	13	1,65
Niechlód	20	2,53
Piotrowice	11	1,39
Przybyszewo	16	2,03
Strzyżewice	40	5,06
Świąciechowa	131	16,58
Trebniny	1	0,13
SUMA	329	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Lesznie

2.6. EDUKACJA

Na terenie gminy Świąciechowa znajdują się liczne placówki oświatowe oferujące edukację na poziomie przedszkolnym, podstawowym i gimnazjalnym. Wśród nich można wyróżnić placówki:

- Przedszkole Samorządowe w Świąciechowie, z oddziałami: w Długim Starem, w Lasocicach, w Niechlódzie i w Golanicach,
  - Szkoła Podstawowa im. Marii Skłodowskiej-Curie w Świąciechowie,
  - Szkoła Podstawowa w Lasocicach,
  - Szkoła Podstawowa – Długie Stare.
- W gminie Świąciechowa nie ma żłobka.

Tabela 7. Liczba uczniów w placówkach oświatowych w gm. Świąciechowa w latach 2010-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	trend 2010/2015
Liczba dzieci w przedszkolach	200	214	231	252	234	182	spadek
Liczba uczniów w szkołach podstawowych	404	407	401	401	425	474	wzrost
Liczba uczniów gimnazjów	191	177	156	167	171	177	spadek

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Powyższa tabela przedstawia liczbę dzieci uczęszczających do przedszkoli, a także liczbę uczniów kształcących się w szkołach podstawowych i gimnazjalnych. Niepokojącym trendem jest ogólny spadek liczby uczniów, z wyjątkiem dzieci uczęszczających do szkół

podstawowych. Liczba miejsc w przedszkolach na terenie gminy jest wystarczająca. Sytuację tę przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Wychowanie przedszkolne w gminie Świąciechowa w latach 2010-2015

	Liczba dzieci	Liczba miejsc
2010	200	228
2011	214	228
2012	231	232
2013	252	232
2014	234	232
2015	182	212

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W gminie Świąciechowa nie ma szkół ponadgimnazjalnych.

2.7. AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKA

Ważną rolę w gminie Świąciechowa odgrywają liczne organizacje społeczne działające na terenie gminy – pełniące istotną rolę w aktywizacji mieszkańców.

Mieszkańcy gminy Świąciechowa zrzeszają się i współpracują w różnego rodzaju formach, co ma bardzo pozytywny wpływ na ożywienie życia społeczno-gospodarczego w gminie. Na terenie gminy funkcjonują, między innymi:

- Zespół Pieśni i Tańca „Marynia”,
- Zespół Śpiewaczy „Wiola”, „Cecylia”, „Razem Razniej”,
- Zespół Pieśni Dawnej „Karolinki”,
- Klub Sportowy „Kormoran” Świąciechowa,
- Ludowy Klub Sportowy „Błękitni” Niechlód,
- Klub Sportowy „Iskra” Długie Stare,
- Uczniowski Klub Sportowy Dragon Długie Stare,
- Jeździecki Klub Sportowy w Przybyszewie,
- Jeździecki Klub Sportowy HBC w Lasocicach,
- Fundacja Centrum Aktywności Twórczej w Lasocicach,
- Fundacja E-Muzeum im. Renaty Klak w Świąciechowie,
- Klub Żołnierzy Rezerwy Ligi Obrony Kraju,
- Ognisko Muzyczne działające przy Samorządowym Ośrodku Kultury,
- Sekcja plastyczna działająca przy Samorządowym Ośrodku Kultury,
- Stowarzyszenie „Akademia Piłkarska ELPA Świąciechowa”,

- Klub Sportowy Kormoran Świąciechowa,
- Stowarzyszenie „ZMW”,
- Stowarzyszenie „Kryzyska Wyspa Marzeń”,
- Polski Związek Emerytów, Rentistów i Inwalidów,
- Stowarzyszenie „Strzelcy Świąciechowscy”,
- Stowarzyszenie Aktywni dla Gołanic,
- Stowarzyszenie Rozwoju Digitalizacji Dóbr Kultury w Świąciechowie,
- Stowarzyszenie MOŻEMY,
- Towarzystwo Przyjaciół Strzyżewic,
- Stowarzyszenie „Przyjaciół Szkoły i Rozwoju Wsi Długie Stare”
- Ochotnicza Straż Pożarna w Świąciechowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna Długie Nowe,
- Ochotnicza Straż Pożarna Długie Stare,
- Ochotnicza Straż Pożarna Gołanice,
- Ochotnicza Straż Pożarna Krzycko Małe,
- Ochotnicza Straż Pożarna Lasocice,
- Ochotnicza Straż Pożarna Niechlód,
- Ochotnicza Straż Pożarna Przybyszewo,
- Ochotnicza Straż Pożarna Trzebin.

Organizacje i stowarzyszenia działają w wielu dziedzinach życia społecznego m.in. w celu wspierania działalności szkół i przedszkoli. Aktywizują seniorów i mieszkańców poszczególnych wsi oraz zrzeszają różne grupy społeczne.

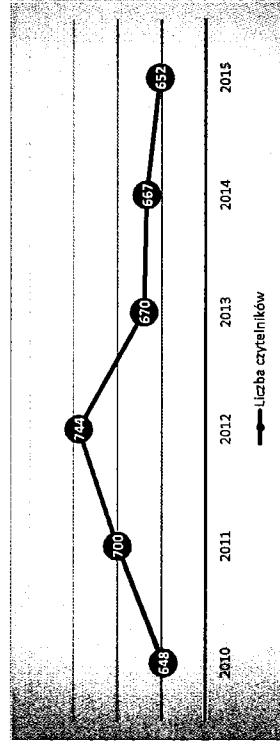
Frekwencja wyborcza w wyborach do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w 2015 roku wynosiła w Świąciechowie 44,33%. W powiecie leszczyńskim wskaźnik był zbliżony (44,71%), w województwie wielkopolskim wynosił 50,16%, a w całej Polsce 50,91%. Wynika z tego, że frekwencja w Świąciechowie była najniższa. W wyborach prezydenckich w 2015 roku frekwencja w Świąciechowie wynosiła 47,21%. Dla powiatu leszczyńskiego wskaźnik ten był wyższy (50,30%). W Wielkopolsce udział w głosowaniu wyniósł 55,34%, a w Polsce była to wartość 48,96%.

2.8. KULTURA I TURYSTYKA

Gmina Świąciechowa posiada w swojej ofercie różne formy wypoczynku. Do walorów turystycznych gminy należą malownicze krajobrazy z lasami i jeziorami, ciekawe zabytki, ciągle żywe tradycje i obrzędy ludowe. Na obszarze gminy znajdują się fragmenty kilku parków: Przemęcki Park Krajobrazowy, Obszary Chronionego Krajobrazu, do których zalicza się: Komplex leśny Śmigiel-Świąciechowa, kompleks Krzywińsko-Osiecki wraz z zadrzewieniem gen. Dezyderego Chłapowskiego i kompleks leśny Osieczna-Góra. Na terenie gminy odbywa się wiele imprez, wśród których wyróżniają się: Powiatowy Przegląd Zespołów Śpiewających czy Rejonowe Zawody Sławaek Konnych. Dogodna sieć dróg i ścieżek leśnych stanowi bazę do uprawiania turystyki rowerowej i konnej. Organizowany jest również Gminny Rajd Rowerowy. Nad Jeziorem Krzyckim w Gołanicach znajduje się kąpielisko strzeżone oraz tereny plażowe. W gminie są również atrakcyjne miejsca dla wędkarzy, zbierających jagody i grzyby.

Mieszkańcy gminy mogą także korzystać z placówki bibliotecznej. Biblioteka Publiczna Gminy Świąciechowa dysponuje blisko 21 tysiącami woluminów i w znacznej części zaspokaja potrzeby czytelników. Biblioteka organizuje imprezy czytelnicze, literackie, artystyczne, konkursy, lekcje biblioteczne, które inspirowały do twórczych pocynań w dziedzinie literatury. W placówce na bieżąco przygotowywane są różnego rodzaju wystawy i gazetki związane z rocznicami literackimi.

Liczba czytelników wzrosła na przestrzeni lat 2010/2012 natomiast w latach 2012/2015 liczba czytelników znacznie zmalała. Biblioteka umożliwia korzystanie z komputera i internetu bezprzewodowego oraz usług ksero.

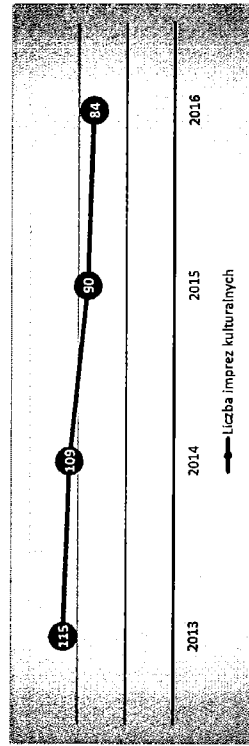

Wykres 9. Liczba czytelników księgozbioru bibliotek w gminie Świąciechowa w latach 2010-2015
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W gminie Święciechowa nie ma kina, ale dużą rolę odgrywa Samorządowy Ośrodek Kultury w Święciechowie. Jego głównym celem jest zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców gminy poprzez edukację kulturalną ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, tworzenie warunków do rozwijania amatorskiego ruchu artystycznego i popieranie inicjatyw społecznych, a także organizowanie działalności rozrywkowej imprez rekreacyjno-sportowych.

Zauważalna jest jednakże tendencja spadkowa w liczbie imprez organizowanych przez gminę. Głównie tendencja ta dotyczy: wystaw, festiwali i przeglądów artystycznych, koncertów, występów artystów i zespołów zawodowych, prelekcji, spotkań, wykładów, imprez turystycznych i sportowo-rekreacyjnych, konkursów i warsztatów. Cieszą się one jednak dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców, gdyż z roku na rok bierze w nich udział coraz większa liczba uczestników.

Wykres 10. Liczba imprez kulturalnych organizowanych w Święciechowie w latach 2013-2016
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W imprezach bierze udział 6 432 mieszkańców, czyli 81,39% wszystkich mieszkańców. Ponadto na terenie gminy działają takie organizacje kulturowe, jak:

- Zespół Pieśni i Tańca „Marynia”,
- Zespół Śpiewaczy „Wtola”,
- Zespół Śpiewaczy „Cecylia”,
- Zespół Śpiewaczy „Razem Razniej”,
- Zespół Pieśni Dawnej „Karolinki”,

Do najważniejszych imprez cyklicznych organizowanych na terenie gminy zaliczamy:

- Powiatowy Przegląd Zespołów Śpiewaczy,
- Rejonowe Zawody Sikawek Konnych,
- Noc muzeów,

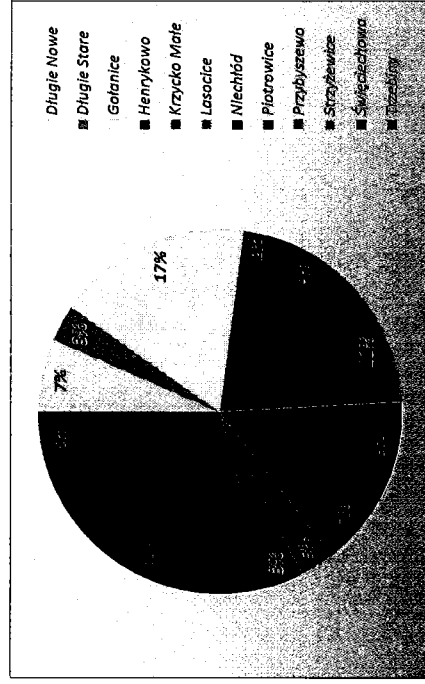
- Gminny Konkurs Recytatorski,
- Wspólne Koledowanie w Lasocicach,
- Koledowanie Zespołów Śpiewaczy,
- Konkurs Potraw Wigilijnych,
- Przegląd Pieśni Patriotycznej.

Tego typu wydarzenia kreują pozytywny wizerunek gminy oraz zwiększają jej atrakcyjność, są także ciekawą formą integracji mieszkańców.

2.9. BADANIE ANKIETOWE

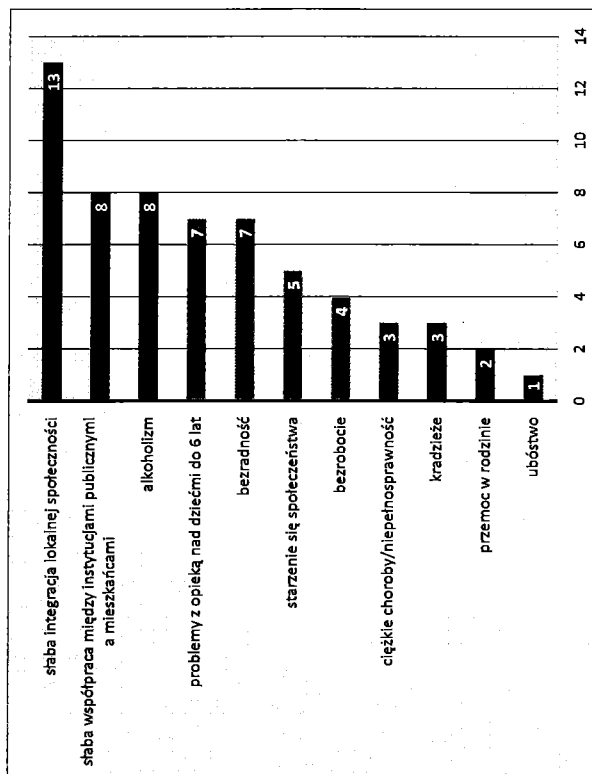
W lipcu i sierpniu 2017 roku zostało przeprowadzone badanie ankietowe, które swym zasięgiem obejmowało mieszkańców gminy Święciechowa. Miało ono na celu wskazanie przestrzni, które zdaniem mieszkańców powinny zostać zrewitalizowane, ale także pokazać miało na jakie problemy zwracają uwagę sami mieszkańcy gminy.

Wyniki badania wykazały, że największą uwagę zwraca się na zdegradowane sołectwa Święciechowa (24%), a także Golanice (17%) czy Lasocice (11%) oraz w mniejszym stopniu Krzycko Małe (9%), Niechlód (7%) i Piotrowice (7%). Rozkład odpowiedzi dotyczących wskazania miejsca, które należy zrewitalizować przedstawia wykres poniżej.

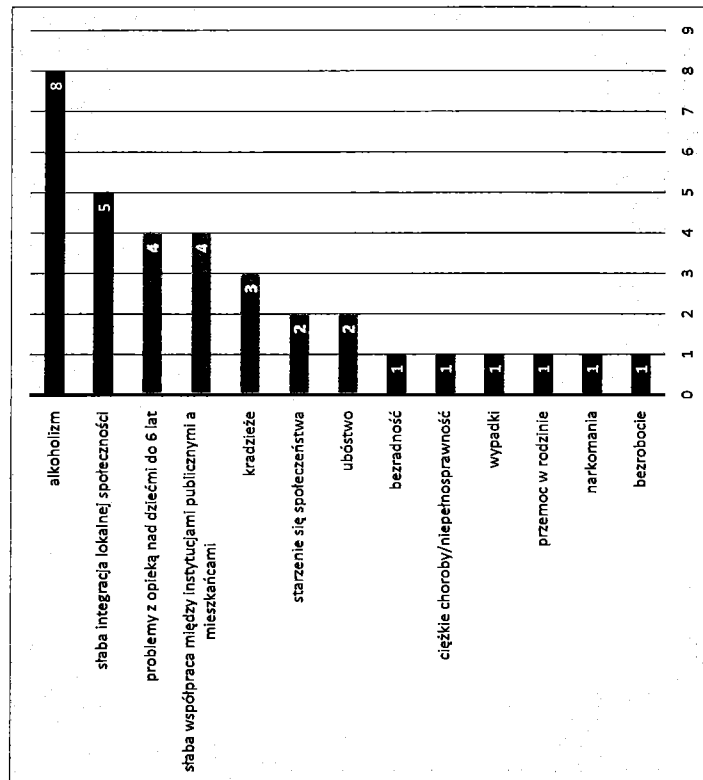
Wykres 11. Miejsca, które powinny się zrewitalizować według mieszkańców gminy Święciechowa
Źródło: opracowanie własne

Zdaniem ankietowanych w Święciechowie występują następujące problemy społeczne: słaba integracja lokalnej społeczności, alkoholizm oraz słaba współpraca między instytucjami publicznymi a mieszkańcami. Rządziej wymieniane były: problemy z opieką nad dziećmi do 6 lat, bezradność, starzenie się społeczeństwa i bezrobocie. Pojedyncze odpowiedzi dotyczyły też ciężkich chorób/niepełnosprawności, kradzieży, przemocy w rodzinie oraz ubóstwa. Całość obrazuje wykres poniżej.

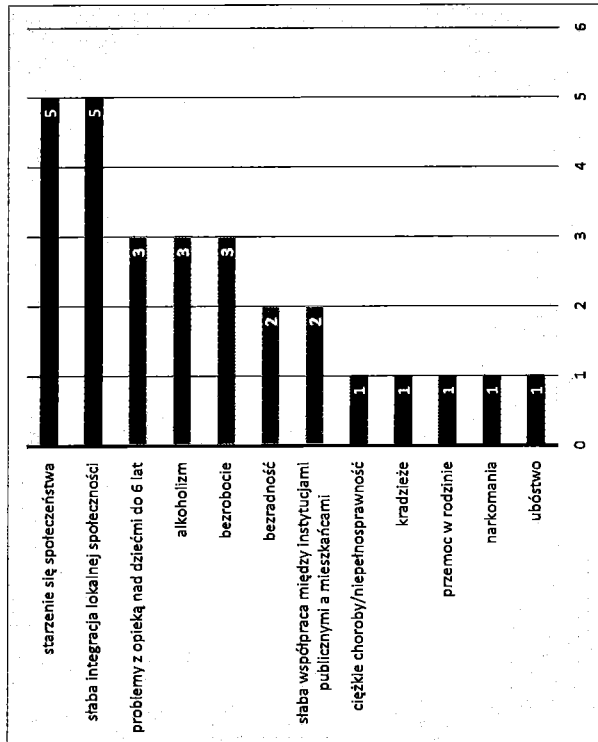
Wykres 12. Problemy społeczne w Święciechowie
Źródło: opracowanie własne

Natomiast w Golanicach ankietowanych występują takie problemy, jak słaba integracja lokalnej społeczności oraz alkoholizm. Rządziej wymieniane były: problemy z opieką nad dziećmi do 6 lat, słaba współpraca między instytucjami publicznymi a mieszkańcami, kradzieże, starzenie się społeczeństwa i ubóstwo. Pojedyncze odpowiedzi dotyczyły również bezradności, ciężkich chorób/niepełnosprawności, wypadków, przemocy w rodzinie, narkomanii i bezrobocia. Całość obrazuje wykres poniżej.

Wykres 17. Problemy społeczne w Golanicach
Źródło: opracowanie własne

W Lasocicach zdaniem ankietowanych występują następujące problemy społeczne: słaba integracja lokalnej społeczności oraz starzenie się społeczeństwa. Rządziej były wymieniane problemy z opieką nad dziećmi do lat 6, alkoholizm, bezrobocie, bezradność oraz słaba współpraca między instytucjami publicznymi a mieszkańcami. Pojedyncze odpowiedzi dotyczyły ciężkich chorób/niepełnosprawności, kradzieży, przemocy w rodzinie, narkomanii i ubóstwa. Całość obrazuje wykres poniżej.

Wykres 18. Problemy społeczne w Lasocicach
Źródło: opracowanie własne

2.10. PODSUMOWANIE

W sferze społecznej zdiagnozowano następujące problemy:

- wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym;
- spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym;
- 63,7% mieszkańców gminy Świąciechowa jest w wieku produkcyjnym, 21,0% w wieku przedprodukcyjnym, a 15,2% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym; w gminie uwidacznia się ogólnokrajowe zjawisko starzenia się społeczeństwa;
- w porównaniu do ogółu mieszkańców najwięcej osób w wieku poprodukcyjnym zamieszkuje w Świąciechowie przy ulicy Leszczyńskiej, Lipowej, Świerczewskiego, Wschowskiej, a także w sołectwie Długie Stare oraz Lasocice;
- aż 7,9% mieszkańców gminy to wdowy/wdowcy;

- największą liczbę zgonów odnotowano w sołectwach Długie Stare i Świąciechowa. W sołectwie Świąciechowa najwięcej zgonów odnotowano przy ul. Rynek, Ułańskiej i Lasocickiej;
- udział kobiet w strukturze osób bezrobotnych w gminie Świąciechowa stanowił 59,6%, gdzie w powiecie leszczyńskim było to 59,0%, a w województwie wielkopolskim – 57,7%;
- gminę Świąciechowa zamieszkuje 148 osób bezrobotnych;
- w gminie Świąciechowa mieszka wiele osób długotrwale bezrobotnych (pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy) – 61 osób, 41 osób z wykształceniem podstawowym, 45 osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, 11 osób posiada wykształcenie średnie ogólnokształcące, 35 osób – średnie zawodowe i policealne, a 16 osób posiada wykształcenie wyższe;
- najwięcej bezrobotnych zamieszkuje w Świąciechowie przy ulicach: Kryżka, Leszczyńska, Majora Hubala, Ułańska i Wschowska, a także w sołectwach: Lasocice, Przybyszewo, Długie Stare i Strzyżewice;
- w 2015 roku wsparciem systemu pomocy społecznej w gminie Świąciechowa objęto 149 gospodarstw domowych;
- poniżej kryterium dochodowego jest aż 83 gospodarstw domowych (245 osób);
- z pomocy społecznej korzysta się głównie z powodu: bezrobocia, ubóstwa, alkoholizmu, niepełnosprawności oraz przewlekłej choroby;
- w gminie Świąciechowa najwięcej rodzin korzystających ze wsparcia pomocy społecznej zamieszkuje w sołectwach: Świąciechowa, Lasocice, Niechód oraz Długie Stare. W sołectwie Świąciechowa problem ten jest najbardziej widoczny przy ulicach: 29 Stycznia, Krzyckiej, Ułańskiej, Wolności i Wschowskiej;
- w 2016 roku odnotowano 329 wykroczeń, w których prowadzono czynności wyjaśniające;
- w sołectwie Świąciechowa miało miejsce najwięcej wykroczeń (131), na drugim miejscu znalazły się Strzyżewice (40 wykroczeń). Równie dużo wykroczeń odnotowano w sołectwie Krzycko Małe;
- największą liczbę Niebieskich Kart założono w sołectwach Długie Stare i Świąciechowa;

- ogólny spadek liczby uczniów, z wyjątkiem dzieci uczęszczających do szkół podstawowych;

- spadek liczby imprez kulturalnych;

- sukcesywny spadek liczby czytelników zbiorów biblioteki od 2012 roku;

- W Świątęchowie zdaniem ankietowanych głównymi problemami społecznymi są: słaba integracja lokalnej społeczności, alkoholizm oraz słaba współpraca między instytucjami publicznymi a mieszkańcami. W Gołanicach również najczęściej wskazywano na słabą integrację lokalnej społeczności i alkoholizm. W Lasoticach natomiast głównym problem społecznym prócz słabej integracji lokalnej społeczności jest również starzenie się społeczeństwa.

W sferze społecznej zdiagnozowano następujące potencjały:

- wzrost liczby mieszkańców – liczba ta wzrosła o 447 osób, w ciągu 6 lat (wg danych GUS);
- w 2016 roku odnotowano więcej urodzeń niż zgonów;
- największej dzieci urodziło się w sołectwie Świątęchowa, Gołanice, Lasotice i Długie Stare;
- średni wiek mieszkańców gminy wynosi 37,5 lat i jest nieznacznie niższy od średniego wieku mieszkańców województwa wielkopolskiego i niższy od średniego wieku mieszkańców całej Polski;
- mieszkańcy gminy Świątęchowa zawarli w 2015 roku 38 małżeństw, co odpowiada 4,9 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to nieznacznie mniej od wartości dla województwa wielkopolskiego;
- dodatni przyrost naturalny wynoszący 9 – odpowiada to przyrostowi naturalnemu 1,2 na 1000 mieszkańców gminy Świątęchowa;
- współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 1,38 i jest znacznie większy do średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju;
- w 2015 roku zarejestrowano 129 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 99 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Świątęchowa 30;
- od 2012 roku maleje liczba bezrobotnych (liczba ta zmalała o 143 osoby);

- liczba zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym zdecydowanie zmalała od roku 2012 (5,9 %) do roku 2016 (2,9%);
- wskaźnik wykrywalności w 2016 roku wynosił 95,59% i był znacznie wyższy niż w roku 2015;
- na terenie gminy Świątęchowa znajdują się liczne placówki oświatowe oferujące edukację na poziomie przedszkolnym i podstawowym i gimnazjalnym;
- wystarczająca liczba miejsc w przedszkolach na terenie gminy;
- prężne funkcjonowanie Samorządowego Ośrodka Kultury w Świątęchowie;
- wzrost liczby dzieci w szkołach podstawowych;
- ważna rola licznych organizacji społecznych.

3. SFERA GOSPODARCZA

3.1. RYNEK PRACY

Gmina Świąciechowa zgodnie z podziałem administracyjnym i nomenklaturą GUS wliczana jest do subregionu leszczyńskiego (obejmującego powiat gostyński, kościański, leszczyński, miasto Leszno, rawicki, wolsztyński).

Pracodawcy w powiecie leszczyńskim najczęściej zgłaszali zapotrzebowanie na zasoby kadrowe w zawodach takich, jak: administratorzy systemów komputerowych, agenci ubezpieczeniowi, cieśle i stolarze budowlani, doradcy finansowi i inwestycyjni, elektromechanicy i elektromonterzy, graficy komputerowi, inżynierowie mechanicy, kierowcy autobusów, kierowcy ciągnika siodłowego, kierowcy samochodu ciężarowego, kierownicy budowy, krawcy i pracownicy produkcji odzieży, magazynierzy, malarze budowlani, monterzy instalacji budowlanych, murarze, nauczyciele praktycznej nauki zawodu, nauczyciele przedmiotów zawodowych, ogrodnicy, operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych, operatorzy obrabiarek skrawających, opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej, piekarze, pielęgniarki, pracownicy służb mundurowych i ochrony, pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi Klienta, programiści i administratorzy stron internetowych, projektanci i administratorzy baz danych, przedstawiciele handlowi, robotnicy obróbki drewna i stolarze, samodzielni księgowi, spawacze metodą MIG/MAG, spawacze metodą TIG, spawacze ręczni gazowi, spawacze ręczni łukiem elektrycznym, specjaliści automatyki i robotyki, specjaliści ds. zastosowań informatyki, specjaliści elektroniki i telekomunikacji, spedytorzy i logistycy, szefowie kuchni, tynkarze.

Według Głównego Urzędu Statystycznego na terenie gminy Świąciechowa w 2016 roku funkcjonowało 821 podmiotów gospodarczych, z czego 794 należą do sektora prywatnego, a 615 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Najwięcej zarejestrowanych podmiotów gospodarczych działa w sektorze handlu (221), następnie w sektorze budownictwa (142), a na końcu w przetwórstwie przemysłowym (92).

Liczbę podmiotów gospodarczych według rodzaju prowadzonej działalności na terenie gminy Świąciechowa przedstawia tabela poniżej.

Tabela 9. Podmioty z gminy Świąciechowa według prowadzonej działalności gospodarczej w 2016 roku

Sekcja A	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	47
Sekcja B	górnictwo i wydobywanie	0
Sekcja C	przetwórstwo przemysłowe	92
Sekcja D	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0
Sekcja E	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1
Sekcja F	budownictwo	142
Sekcja G	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	221
Sekcja H	transport i gospodarka magazynowa	51
Sekcja I	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	18
Sekcja J	informacja i komunikacja	8
Sekcja K	działalność finansowa i ubezpieczeniowa	22
Sekcja L	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	29
Sekcja M	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	41
Sekcja N	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	24
Sekcja O	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	12
Sekcja P	edukacja	20
Sekcja Q	opieka zdrowotna i pomoc społeczna	32
Sekcja R	działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	17
Sekcja S i T	pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniając pracowników, produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	44

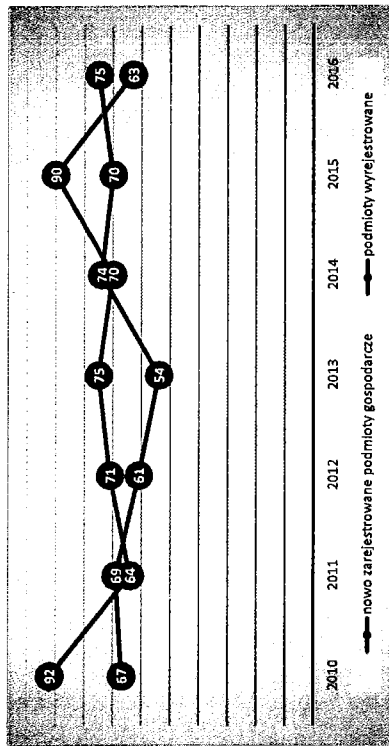
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym wyniósł w 2016 roku 163,0. W roku 2015 wskaźnik ten kształtował się na poziomie 165,3.

W strukturze przedsiębiorstw dominują mikro przedsiębiorstwa – zatrudniające do 9 osób (770), w tym większość z nich to jednoosobowe działalności gospodarcze. Na terenie

gminy występuje 7 zakładów zatrudniających powyżej 50 osób oraz 44 zakłady zatrudniające 10-49 pracowników.

W latach 2011-2013 widać malejącą liczbę w wyrejestrowanych podmiotach gospodarczych. W latach 2015-2016 zaobserwowano wzrost wyrejestrowań. W latach 2015-2016 odnotowano znaczny spadek liczby nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. Sytuację tę przedstawia wykres poniżej.

Wykres 13. Podmioty gospodarcze w gminie Świąciechowa w latach 2010-2016
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 10. Aktywność, zawieszoność i wykwalifikowane podmioty gospodarcze w gminie Świąciechowa w 2016 roku

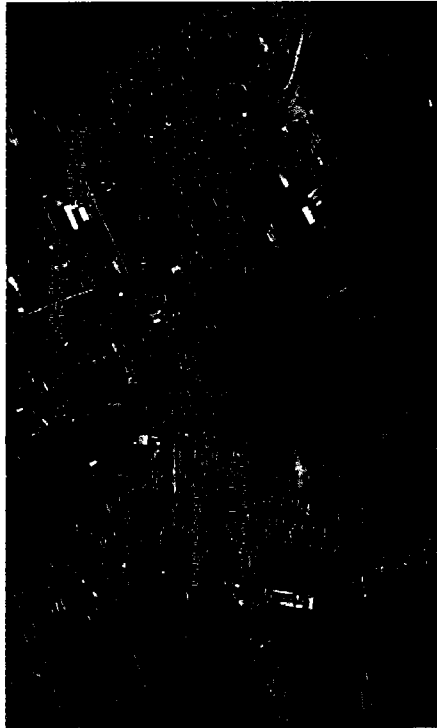
Nazwa selected ulica	Firmy aktywno	Aktywno firmy na 1000 mieszkańców	Firmy zawieszono	Zawieszono firmy na 1000 mieszkańców	Firmy wykwalifikowane	Wykwalifikowane firmy na 1000 mieszkańców
Długa Nowa	11	1,59	1	0,13	9	1,14
Główna	37	4,68	4	0,51	40	5,06
Główna	16	2,03	0	0,00	21	2,66
Hennikowa	8	1,01	1	0,13	9	1,14
Krzywicka Mała	13	1,65	1	0,13	13	1,65
Lasocice	32	4,05	4	0,51	44	5,57
Niechodź	4	0,51	2	0,25	9	1,14
Piotrowa	8	1,01	1	0,13	5	0,63
Przybrzawska	30	3,80	3	0,38	17	2,15
Świąciechowa	229	28,98	26	3,25	123	15,57
29 stycznia	1	0,35	0	0,00	0	0,00
Alajdowa	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Bocna	1	0,35	0	0,00	1	0,34
Czarnikowa	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Doladowa	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Franciszka Zdzisława	1	0,35	1	0,35	2	0,67
Generała Stanisława Maczka	0	0,00	0	0,00	1	0,34
Generała Stefana Gieła Rowczyńskiego	7	2,42	0	0,00	0	0,00
Generała	6	2,08	0	0,00	8	2,69
Świerczewskiego	11	3,81	0	0,00	4	1,34
Generała Tadeusza Kutrzeby	4	1,38	0	0,00	1	0,34
Generała Zygmunta Krasińskiego	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Ignacego Franciszka	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Jana Brachwy	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Jesionowa	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Juliana Turowskiego	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Klonowa	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Świeciechowie

Jak wynika z powyższej tabeli najczęściej aktywnych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych jest w sołectwie Świąciechowa, przy ulicy: Leszczyńskiej, Plater, Generała Tadeusza Kutrzeby, Kolbego, Majora Hubala, Powstańców Wielkopolskich i Rzemieślniczej.

Najmniej podmiotów funkcjonuje w sołectwach: Niechlód i Trzebiny.

Najwięcej zawieszonych podmiotów gospodarczych zlokalizowanych jest w sołectwach: Świąciechowa (przy ul. Plac Majora Henryka Sucharskiego, Lipowej, Leszczyńskiej, Ułańskiej i Wolności), Długie Stare, Lasocice i Przybyszewo. Największa liczba wyrejestrowanych podmiotów została odnotowana w sołectwie Świąciechowa przy ulicy: Leszczyńskiej, Wolności, Majora Hubala i Generała Świerczewskiego oraz w sołectwach: Lasocice, Długie Stare, Strzyżewice oraz Gołanice.

Rysunek 5. Ulice w Świąciechowie z największą liczbą zawieszonych podmiotów gospodarczych
Źródło: opracowanie własne

3.2. TURYSTYKA

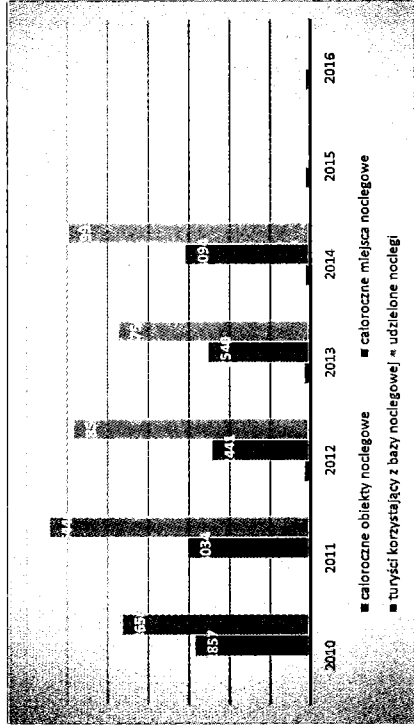
Gmina Świąciechowa leży na Równinie Leszczyńskiej, w strefie pagórków morenowych oraz w korytarzu ekologicznym. Na obszarze gminy znajdują się fragmenty kilku parków: Przemęcki Park Krajobrazowy, Obszary Chronionego Krajobrazu, do których zalicza się: Kompleks leśny Śmigiel-Świąciechowa, kompleks Śmigiel-Osiecki wraz z zadrzewieniem generała i kompleks leśny Osieczna-Góra.

Cały obszar gminy charakteryzuje się stosunkowo bogatymi zasobami wodnymi. W północnej części gminy znajduje się Jezioro Krzyckie. Znajduje się tutaj kąpielisko oraz hodowla ryb.

Lasy znajdujące się na terenie gminy zajmują ok. 34% powierzchni gminy Świąciechowa. Jest to zatem gmina o wysokim, jak na Wielkopolskę współczynniku leśistości, co jest korzystnym uwarunkowaniem do rozwoju turystyki w gminie.

Atrakcjami turystycznymi w samej Świąciechowie jest kościół parafialny z XV wieku, czworoboczny rynek z zabudową z XIX i XX wieku, który znajduje się w centrum miejscowości a także model kuli ziemskiej, który według legendy znajduje się w miejscu przechodzenia osi świata.

Na terenie gminy Świąciechowa w latach 2010-2014 liczba udzielonych noclegów znacznie się wahała; w latach 2013/2014 znacznie jednak wzrosła. W porównaniu z rokiem 2012 w 2016 roku zmalała liczba całorocznych miejsc noclegowych.

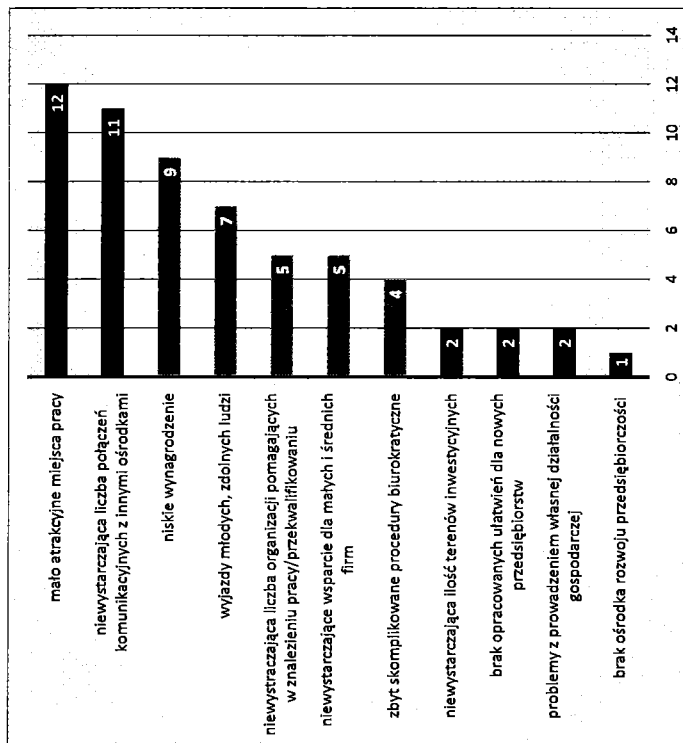

Wykres 14. Turystyczne obiekty noclegowe w gminie Świąciechowa w latach 2010-2016
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

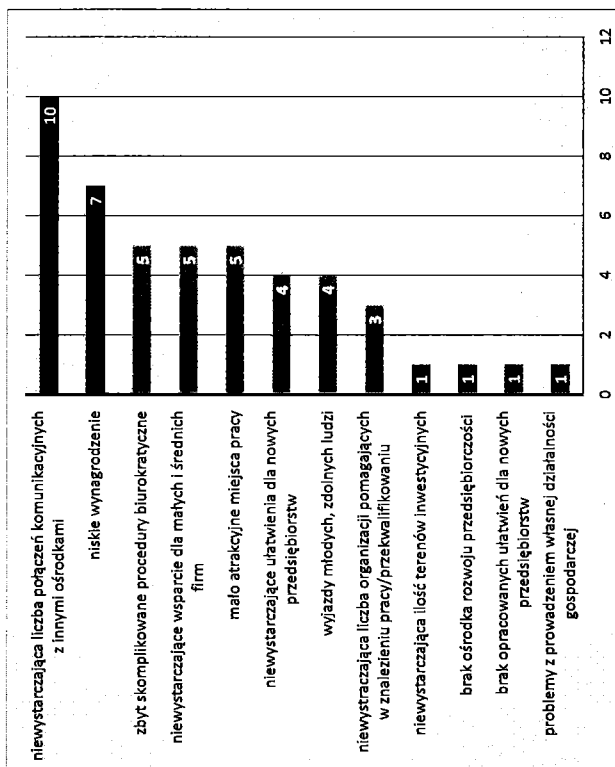
3.3. BADANIE ANKIETOWE

Wyniki badania wykazały, że w Świętuchowie występują następujące problemy gospodarcze: mało atrakcyjne miejsca pracy oraz niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych z innymi ośrodkami. Następnie wymieniane były: niskie wynagrodzenie, wyjazdy młodych, zdolnych ludzi, niewystarczająca liczba organizacji pomagających w znalezieniu pracy/przekwalifikowaniu, niewystarczające wsparcie dla małych i średnich firm oraz zbyt skomplikowane procedury biurokratyczne. Mieszkańcy wymieniali też, choć rzadziej, niewystarczającą ilość terenów inwestycyjnych, brak opracowanych ułatwień dla nowych przedsiębiorstw, problemy z prowadzeniem własnej działalności gospodarczej oraz brak ośrodka rozwoju przedsiębiorczości. Problemy gospodarcze w sołectwie Świętuchowa przedstawia wykres poniżej.

Wykres 15. Problemy gospodarcze w Świętuchowie
Źródło: opracowanie własne

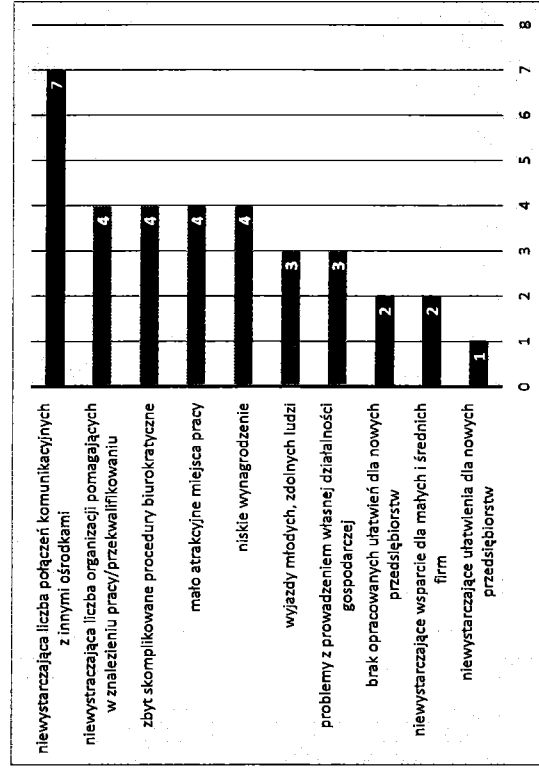
W Golanicach badania wykazały, że największe problemy gospodarcze dotyczą: niewystarczającej liczby połączeń komunikacyjnych z innymi ośrodkami oraz niskich wynagrodzeń. Równie ważne okazały się problemy związane z niewystarczającym wsparciem dla małych i średnich firm, zbyt skomplikowanymi procedurami biurokratycznymi, mało atrakcyjnymi miejscami pracy, niewystarczającymi ułatwieniami dla nowych przedsiębiorstw, wyjazdami młodych, zdolnych ludzi oraz niewystarczającą liczbą organizacji pomagających w znalezieniu pracy/przekwalifikowaniu. Najmniejszy problem zdaniem mieszkańców stanowi niewystarczająca ilość terenów inwestycyjnych, brak ośrodka rozwoju przedsiębiorczości, brak opracowanych ułatwień dla nowych przedsiębiorstw oraz problemy z prowadzeniem własnej działalności gospodarczej. Problemy gospodarcze w sołectwie Golanice przedstawia wykres poniżej.

Wykres 16. Problemy gospodarcze w Golanicach
Źródło: opracowanie własne

W Lasocicach zwrócono szczególną uwagę na niewystarczającą liczbę połączeń komunikacyjnych z innymi ośrodkami. Mieszkańcy wskazywali również na: niewystarczającą

liczbę organizacji pomagających w znalezieniu pracy/przekwalifikowaniu, zbyt skomplikowane procedury biurokratyczne, mało atrakcyjne miejsca pracy, niskie wynagrodzenie oraz wyjazdy młodych, zdolnych ludzi. Rządziej wskazywano na: brak opracowanych ułatwień dla nowych przedsiębiorstw, niewystarczające wsparcie dla małych i średnich firm oraz niewystarczające ułatwienia dla nowych przedsiębiorstw. Problemy gospodarze w sołectwie Lasocice przedstawia wykres poniżej.

Wykres 1.7. Problemy gospodarzy w Lasocicach
Źródło: Opracowanie własne

3.4. PODSUMOWANIE

W sferze gospodarczej zdiagnozowano następujące problemy:

- w strukturze przedsiębiorstw dominują mikro przedsiębiorstwa – zatrudniające do 9 osób (770), w tym większość z nich to jednoosobowe działalności gospodarcze;
- w latach 2015-2016 odnotowano wzrost liczby wyrejstrowanych podmiotów gospodarczych;
- w latach 2015-2016 zaobserwowano znaczny spadek liczby nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych;

- najmniej podmiotów funkcjonuje w sołectwach: Niechtód i Trzebiny;
- najwięcej zawieszonych podmiotów gospodarczych zlokalizowanych jest w sołectwach: Święciechowa (przy ul. Plac Majora Henryka Sucharskiego, Lipowej, Leszczyńskiej, Ułańskiej i Wolności), Długie Stare, Lasocice i Przybyszewo;
- najwięcej zamkniętych firm miało swoją lokalizację w sołectwie Święciechowa przy ul. Leszczyńskiej, Wolności, Majora Hubala i Generała Świerczewskiego oraz w sołectwach: Lasocice, Długie Stare, Strzyżewice oraz Golanice;
- porównując rok 2012 do 2016 roku znacznie zmalała liczba całorocznych miejsc noclegowych;
- wyniki badań ankietowych wykazały, iż w Święciechowie głównymi problemami gospodarczymi są mało atrakcyjne miejsca pracy oraz niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych z innymi ośrodkami. W przypadku sołectwa Golanice najczęściej również wskazywano na niewystarczającą liczbę połączeń komunikacyjnych z innymi ośrodkami oraz niskie wynagrodzenia. W Lasocicach problem stanowi także niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych z innymi ośrodkami oraz niewystarczająca liczba organizacji pomagających w znalezieniu pracy/przekwalifikowaniu.

W sferze gospodarczej zdiagnozowano następujące potencjały:

- wzrost wskaźnika liczby podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym;
- najwięcej aktywnych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych jest w sołectwie Święciechowa, przy ulicy: Leszczyńskiej, Plater, Generała Tadeusza Kutrzeby, Kolbego, Majora Hubala, Powstańców Wielkopolskich i Rzemieślniczej;
- najwięcej aktywnych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych jest w sołectwie Święciechowa, przy ulicach: Kolbego, Leszczyńskiej i Plater oraz w sołectwach Długie Stare i Lasocice;
- w gminie Święciechowa istnieją dobre warunki do rozwoju agroturystyki.

4. SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

Jednym z kluczowych zadań realizowanych przez gminę jest budowa i rozwój infrastruktury przestrzenno-funkcjonalnej zapewniającej mieszkańcom podstawowe potrzeby, w tym dostępu do bieżącej wody, wyposażenia w kanalizację sanitarną, zagospodarowania odpadów, zaopatrzenia w ciepło sieciowe (o ile jest to możliwe i uzasadnione ekonomicznie). Spełnienie tych wszystkich warunków technicznych wpływa na atrakcyjność inwestycyjną danego regionu. Oprócz tego na atrakcyjność inwestycyjną danego terenu ma wpływ sytuacja, w której dany teren objęty jest Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. MPZP pełni podstawowe źródło informacji o możliwościach przeznaczenia danego terenu pod konkretne inwestycje. Korzyści wynikające z faktu posiadania MPZP to także uproszczenie procedury administracyjnej oraz skrócenie czasu oczekiwania, ubiegania się o wydanie decyzji w przypadku planowania danej inwestycji.

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nie jest objęty cały obszar gminy. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązują tylko na wybranych obszarach na terenie gminy, które zawierają zapisy uwzględniające ochronę zabytków nieruchomych oraz archeologicznych. MPZP objęte zostały wybrane działki w sołectwach: Henrykowo, Golanice, Krzycko Małe, Świąciechowa oraz tereny położone w obrębie wsi: Strzyżewice, Lasocice, Przybyszewo, Trzebiny, Piotrowice i Golanice.

Gmina w swojej ofercie posiada tereny inwestycyjne i nieruchomości przeznaczone pod budownictwo jednorodzinne, pod aktywizację gospodarczą oraz tereny przeznaczone na funkcje usługowe.

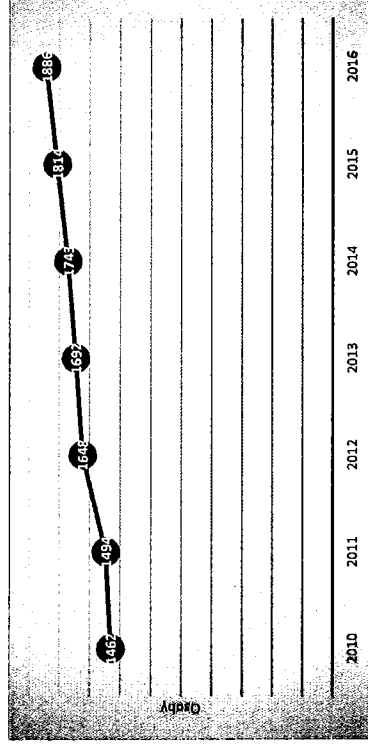
Świąciechowa jest centralnym ośrodkiem gminy, skupiającym główne funkcje administracyjne i usługowe, rzemieślnicze, handlowe, a także gastronomiczne, kulturalne i oświatowe. Obecna sytuację na terenie gminy opisano w punktach poniżej.

4.1. INFRASTRUKTURA WODOCIĄGOWA

Za gospodarkę wodną i ściekową w gminie Świąciechowa odpowiada Zakład Usług Wodnych i MPWiK w Lesznie. Wszystkie miejscowości na terenie gminy są zaopatrywane w wodę z systemów wodociągowych składających się ze studni głębinowych, stacji

uzdatniania wody oraz sieci wodociągowych. Funkcjonuje pięć ujęć zbiorowego zaopatrzenia w wodę pitną: Świąciechowa, Piotrowice, Golanice, Strzyżewice, Przybyszewo i Długie Stare.

Według danych statystycznych GUS za 2016 rok długość sieci wodociągowej na terenie gminy Świąciechowa wynosi 95,0 km, natomiast liczba przyłączy do budynków mieszkalnych wynosi 1 886 sztuk. Zużycie wody w ciągu roku przez jednego mieszkańca kształtuje się na poziomie 50,4 m³ i wzrosło od roku 2015 (49,6 m³) o 0,8 m³.

Rysunek 6. Liczba przyłączy do sieci wodociągowej na terenie gminy Świąciechowa w latach 2010-2016
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na terenie gminy Świąciechowa stan infrastruktury wodociągowej, jak i stacji uzdatniania wody jest określany jako dobry. Istniejąca sieć wodociągowa powstała w latach 1998 – 2016. W razie potrzeby, przeprowadzana jest modernizacja przez przedsiębiorstwo wodociągowe ZUW we Wschowie, przez MPWiK w Lesznie lub przez gminę. Wykonania zadań związanych z sukcesywną budową nowych sieci wodociągowych wymagają obszary o nowo powstałych osiedlach.

Z danych statystycznych wynika, że 97,3% ogółu ludności korzysta z instalacji wodociągowej. Dla powiatu leszczyńskiego wskaźnik ten to 94,7%.

Tabela 11. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Świąciechowa w latach 2013-2016

Kategoria	Jednostka	2013			2014			2015			2016		
		ogółem			ogółem			ogółem			ogółem		
Korzystający z instalacji w ogólnej liczbie mieszkańców	%	97,1			97,2			97,3			-		
Długość czynnej sieci	km.	90,7			91,9			93,5			95,0		

Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	os.	7 442	7 535	7 580	-
Przyłącza do budynków mieszkalnych	szt.	1 692	1 743	1 814	1 886
Zużycie wody na 1 mieszkańca	m3	45,4	45,3	49,6	50,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

4.2. INFRASTRUKTURA KANALIZACYJNA

Na terenie gminy Świąciechowa od 1996 r. funkcjonuje oczyszczalnia ścieków w sołectwie Henrykowo. Została rozbudowana i zmodernizowana w 2000 r. Oczyszczalnia odbiera ścieki od około 50% gospodarstw na terenie gminy. Została zaprojektowana do odbioru i oczyszczania ścieków w ilości 25 500 m³ na dobę. Planowany jest remont oczyszczalni. Na terenie gminy funkcjonuje 15 szt. przepompowni ścieków.

Pozostali mieszkańcy gminy korzystają z przydomowych oczyszczalni ścieków lub gromadzą odpady płynne korzystając ze zbiorników bezodpływowych, z których nieczystości ciekłe wywożone są wozami asenizacyjnymi. Na terenie gminy funkcjonuje 85 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Według danych statystycznych GUS długość czynnej sieci kanalizacyjnej w gminie Świąciechowa wynosi 79,6 km, zaś liczba przyłączy to 1 434 sztuk.

Z danych statystycznych wynika, że 67,9 % ogółu ludności korzysta z instalacji kanalizacyjnej. Dla powiatu leszczyńskiego jest to wartość 57,9 %. Poniższa tabela przedstawia sytuację na przestrzeni trzech lat.

Tabela 12. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Świąciechowa w latach 2013-2016

Kategoria	Jednostka	2013 ogółem	2014 ogółem	2015 ogółem	2016 ogółem
Korzystający z instalacji w ogóle mieszkańców	%	49,9	64,7	67,9	-
Długość czynnej sieci	km.	58,5	66,5	78,9	79,6
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	os.	3 824	5 017	5 290	-
Przyłącza do budynków mieszkalnych	szt.	1 146	1 180	1 378	1 434
Ścieki odprowadzone	dm ³	168,0	175,0	194,0	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W celu zidentyfikowania wyposażenia poszczególnych miejscowości w gminie Świąciechowa zweryfikowano w jakich miejscowościach zlokalizowane są sieci kanalizacyjna i wodociągowa. W poniższej tabeli „TAK” oznaczono występowanie danej infrastruktury, natomiast „NIE” oznaczono brak.

Tabela 13. Wyposażenie w sieć kanalizacyjną i wodociągową na terenie gminy Świąciechowa (stan w 2016 roku)

Sołectwo	Sieć wodociągowa TAK/NIE	Sieć kanalizacyjna TAK/NIE
Długie Nowe	TAK	NIE
Długie Stare	TAK	TAK
Gobanice	TAK	TAK
Henrykowo	TAK	TAK (CZĘŚCIOWO)
Krzycko Małe	TAK	TAK
Lasocice	TAK	TAK
Niechob	TAK	NIE
Piotrowice	TAK	NIE
Przybyszewo	TAK	TAK (CZĘŚCIOWO)
Strzyżewice	TAK	TAK
Świąciechowa:	TAK	TAK (CZĘŚCIOWO)
29 stycznia	TAK	TAK
Alajdowa	TAK	TAK
Boczna	TAK	TAK
Czeresinowa	TAK	TAK
Dojazdowa	TAK	TAK
Franciszka Zubrzyckiego	TAK	TAK
Generała Stanisława Maczka	TAK	TAK
Generała Stefana Grot-Roweckiego	TAK	TAK
Generała	TAK	TAK
Świętowskiego	TAK	TAK
Generała Tadeusza Kutrzeby	TAK	TAK
Generała Zygmunta Berlinga	TAK	TAK
Ignacego Krasickiego	TAK	NIE
Jana Brzechwy	TAK	NIE
Jesionowa	TAK	TAK
Juliana Tuwima	TAK	NIE
Klonowa	TAK	NIE
Kolbego	TAK	TAK
Kopernika	TAK	TAK
Kosmonautów	TAK	TAK
Kościelna	TAK	TAK
Krzycka	TAK	TAK
Lasocicka	TAK	TAK
Leszczyńska	TAK	TAK
Lipowa	TAK	TAK
Ludowego Wójcika	TAK	TAK
Polisiego	TAK	TAK
Majora Hubala	TAK	TAK
Modrzewiowa	TAK	NIE
Morkowska	TAK	NIE

Owocowa	TAK	TAK
Paderewskiego	TAK	TAK
Plac Majora Henryka Sucharskiego	TAK	TAK
Plater	TAK	TAK
Pólna	TAK	TAK
Powstańców	TAK	TAK
Wielkopolskich	TAK	TAK
Produkcyjne	TAK	TAK
Rynek	TAK	TAK
Rzemieślnicza	TAK	TAK
Składowa	TAK	TAK
Sportowa	TAK	TAK
Strzelecka	TAK	TAK
Szkolna	TAK	TAK
Śmigieliska	TAK	TAK
Świętego Marka	TAK	TAK
Topolowa	TAK	NIE
Transportowa	TAK	TAK
Ulańska	TAK	TAK
Warzywna	TAK	TAK
Wąska	TAK	TAK
Wiśniowa	TAK	TAK
Wodna	TAK	TAK
Wolności	TAK	TAK
Wschowska	TAK	TAK
XX-lecia	TAK	TAK
Zacisze	TAK	TAK
Zakątek	TAK	TAK
Zielona	TAK	TAK
Zwycięstwa	TAK	TAK
Trzebinny	TAK	NIE

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych gminy Święciechowa

Jak wynika z tabeli, gmina Święciechowa jest wyposażona w sieć wodociagową we wszystkich miejscowościach. W przypadku sieci kanalizacyjnej skanalizowane zostały miejscowości: Długie Stare, Gołanice, Krzycko Małe, Lasocice, Strzyżewice i Święciechowa. Sołectwa Henrykowo, Przybyszewo i Święciechowa skanalizowane są częściowo. W dalszej eksploatacji sieci kanalizacyjnej, wskazany jest dalszy rozwój tego typu infrastruktury. Na terenie gminy Święciechowa stan infrastruktury kanalizacyjnej jest dobry. W razie potrzeby przeprowadzana jest modernizacja przez MPWiK w Lesznie lub przez gminę. Istniejąca sieć kanalizacyjna powstała w latach 2002 – 2016. Wyposażenie kolejnych sołectw w sieć kanalizacyjną przyczyni się do eliminacji zbiorników bezodpływowych, a jednocześnie wyeliminuje zagrożenie skażenia gleby ściekami. Sieć kanalizacyjna jest wskazana w miejscach, gdzie technicznie i ekonomicznie możliwe jest jej wybudowanie. W miejscowościach o rozproszonej zabudowie wskazane jest lokalizowanie kolejnych

przydomowych oczyszczalni ścieków, wpływających na uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy. Ponadto, na terenie gminy funkcjonuje kanalizacja deszczowa w poniższych miejscowościach:

- Święciechowa:
  - o ul. Krzycka (wylot do rowu PS w ul. Lipowej),
  - o osiedle mieszkaniowe pomiędzy ul. Rzemieślniczą, ul. Kolbego, ul. Kutrzeby a odcinkiem drogi powiatowej ul. Leszczyńskiej (wylot do rowu Święciechowskiego i PS-20),
  - o ul. Sportowa, ul. XX - lecia, ul. 29 Stycznia (wylot rów PS-13),
  - o droga powiatowa cz. ul. Ułańska , ul. Wolności, ul. Wschowska, cz. ul. Szkolna, cz. ul. Śmigieliska, ul. Lasocicka (do rowu PS w rejonie ul Zielonej).
- Przybyszewo:
  - o ul. Osiedlowa,
  - o ul. Krótka i ul. Kwiatowa, ul. Leśna,
  - o droga powiatowa ul. Wiejska.
- Gołanice:
  - o cz. ul. Spacerowej, cz. ul. Leśnej, cz. ul. Stawowej, cz. ul. Parkowej, cz., ul. Polnej (wylot do stawu wiejskiego i rowu KJ i KJ-4).
- Długie Nowe:
  - o droga gminna przez wieś -działka nr ewid. 137 (wylot do rowu Krzyckiego).
- Niechtód:
  - o droga gminna przez wieś – działka nr ewid. 20/6 (wylot do rowu KN2),
  - o doga powiatowa na tzw. Rynku.
- Długie Stare:
  - o ul. Nowa,
  - o ul. Rolna,
  - o droga powiatowa ul. Wiosenna i ul. Jesienna.
- Lasocice:
  - o ul. Kościelna (wylot do stawu wiejskiego),
  - o ul. Tylna,
  - o droga powiatowa ul. Słoneczna, ul. Święciechowska.

- Strzyżewice:

- o ul. Pilotów – projektowana (wylot do rowu Strzyżewickiego),
- o droga powiatowa ul. Lotnicza.

- Piotrowice – droga powiatowa przez wieś.

- Trzebiny:

- o droga gminna na tzw. Rynku,
- o droga powiatowa przez wieś.

- Krzycko:

- o ul. Główna - droga powiatowa przez wieś.

4.3. SYSTEM ELEKTROENERGETYCZNY

Na terenie gminy Świąciechowa występuje pełne zaopatrzenie w energię elektryczną.

Jednostką odpowiedzialną za zaopatrzenie jest ENEA Operator Sp. z o.o. Obszar gminy zasilany jest z Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (KSE) liniami elektroenergetycznymi napowietrznymi.

Przez gminę przebiegają linie wysokiego, średniego i niskiego napięcia:

- linie wysokiego napięcia:
  - o dwutorowa linia 220kV;
  - o jednotorowa linia 110kV;
 łączna długość linii wysokiego napięcia wynosi 19,3 km.
- linie średniego napięcia SN 15 kV:
  - o linie napowietrzne o długości 56 km,
  - o linie kablowe o długości 16,7 km;
- linie niskiego napięcia nN 0,4kV:
  - o linie napowietrzne o długości 53,9 km,
  - o linie kablowe o długości 32,8 km.

4.4. ZAOPATRZENIE W CIEPŁO

Na terenie gminy nie istnieje scentralizowany system ciepłowniczy. Zaopatrzenie w ciepło następuje poprzez kotłownie lokalne, a głównym źródłem pozyskiwania ciepła są: węgiel, ekogroszek, drewno i gaz.

Wypożyczenie mieszkań w centralne ogrzewanie w 2015 roku według danych GUS wyniosło 80,1 %. Dla powiatu leszczyńskiego jest to wartość 80,9 %.

4.5. SIĘĆ GAZOWA

Gmina Świąciechowa jest częściowo zgazyfikowana. Głównym dystrybutorem gazu ziemnego na terenie gminy jest PGNiG oddział w Poznaniu. Przez teren gminy przebiega gazociąg stalowy wysokiego ciśnienia DN350. Teren gminy Świąciechowa jest zasilany z sieci gazowych średniego ciśnienia DN160 w ulicy Leszczyńskiej. Występują dwa rodzaje gazu dostarczane do odbiorców na terenie gminy: gaz zaazotowany (LW) oraz gaz wysokometanowy (E). Stacje redukcyjno-pomiarowe znajdują się w: Świąciechowie przy ul. Rzemieślniczej, przy ul. Leszczyńskiej i w Lasocicach przy ul. Szkolnej. Budowa sieci gazowej jest kontynuowana.

Wykorzystanie przez pozostałą część mieszkańców gazu odbywa się wyłącznie przez butle gazowe lub zbiorniki LPG.

4.6. TELEKOMUNIKACJA

Gmina wyposażona jest w łączność telekomunikacyjną przewodową oraz bezprzewodową. W przypadku telekomunikacji bezprzewodowej, zasięg na danym obszarze zależy od operatora sieci. Mieszkańcy posiadają dostęp do internetu. Na terenie gminy występuje jednak ograniczony dostęp do internetu szerokopasmowego.

4.7. TRANSPORT I KOMUNIKACJA

Gmina Świąciechowa posiada rozbudowaną sieć dróg, którą tworzą: droga krajowa, wojewódzka, drogi powiatowe i gminne. Droga krajowa stanowi główny szlak drogowy, stanowiący połączenie z miejscowości takimi, jak Góra i Leszno. Droga ta umożliwia najkrótsze połączenie gminy z drogami krajowymi nr 5 i 3.

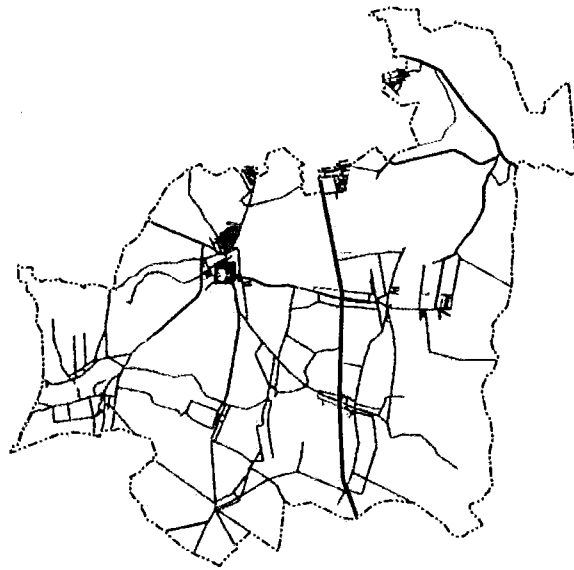
Przez gminę przebiegają następujące drogi, będące w administracji:

- Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych w Poznaniu o łącznej długości 7,7 km:
  - o droga krajowa nr 12 relacji Głogów- Leszno – Kalisz,
- Wielkopolskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich:
  - o droga wojewódzka nr 323 relacji Leszno – Góra,
- Zarządu Dróg Powiatowych w Lesznie – drogi powiatowe:

- o droga nr 3903P relacji dr. pow. nr 4760P – Krzycko Małe – Boguszyn – gr. powiatu leszczyńskiego
- o droga nr 4760P relacji Świąciechowa – Golanice;
- o droga nr 4764P relacji Świąciechowa – Piotrowice;
- o droga nr 4765P relacji Długie Stare – Piotrowice;
- o droga nr 4771P relacji Świąciechowa – Wilkowice;
- o droga nr 4772P relacji Świąciechowa – Lasocice – Henrykowo;
- o droga nr 4773P relacji Świąciechowa – Strzyżewice;
- o droga nr 4774P relacji Strzyżewice – Henrykowo.

Pozostałe drogi należą do dróg gminnych (łącznie długość 42 km). Dodatkowo sieć dróg uzupełniają drogi wewnętrzne. Stan techniczny drogi krajowej i wojewódzkiej określa się jako dobry. Niektóre fragmenty dróg powiatowych i gminnych wymagają remontu.

Na mapie poniżej została przedstawiona mapa sieci drogowej na terenie gminy Świąciechowa.

Rysunek 7. Mapa sieci drogowej na terenie gminy Świąciechowa
Źródło: <http://www.swieciechowa.e-mapa.net/>

W odległości 74 km od miejscowości Świąciechowa znajduje się węzeł umożliwiający wjazd na Autostradę A2.

Odległości drogowe i średni czas dojazdu do poszczególnych miast powiatowych i wojewódzkich z miejscowości Świąciechowa:

Tabela 14. Odległość w kilometrach i średni czas dojazdu do większych miejscowości

	Odległość w km	Czas dojazdu
m. Leszno	10 km	13 min
m. Kościan	40 km	44 min
m. Wolsztyn	50 km	52 min
m. Poznań	93 km	1 h 48 min
m. Głogów	95 km	96 min
m. Rawicz	50 km	46 min
m. Wrocław	106 km	1 h 49 min

Źródło: Google Maps, opracowanie własne

Korzystne położenie gminy Świąciechowa sprawia, iż czas przejazdu do największych miast wojewódzkich i powiatowych mieści się w granicy do 2 godzin. Układ szlaków komunikacyjnych zapewnia mieszkańcom gminy dogodne połączenia drogowe z ważnymi ośrodkami miejskimi w Lesznie i stolicą regionu – Poznaniem.

Sieć dróg gminnych umożliwia dojazd do każdej miejscowości w gminie.

Z badań natężenia ruchu na drogach wynika, że liczba pojazdów na drodze wojewódzkiej nr 323 w 2015 roku w stosunku do roku 2010 zwiększyła się, co jest związane ze wzrostem zapotrzebowania na podróże oraz zwiększoną ilością pojazdów na drogach.

Tabela 15. Dobowe natężenie ruchu na drodze wojewódzkiej w 2010 i 2015 rok

Badany odcinek	2010	2015	% wzrostu
dr. woj. nr 323 relacji gr. m. Leszno – gr. woj.	2 701	3 300	22,2%

Źródło: WZDW 2010 i 2015

Zwiększenie natężenia ruchu na drodze powoduje, iż stan techniczny ciągów komunikacyjnych ciągle ulega degradacji i wymaga ciągłych napraw oraz budowy nowych dróg.

Na terenie gminy Świąciechowa brakuje miejsc parkingowych. W Świąciechowie jest kilka stanowisk parkingowych na Rynku i przy ul. Lasocickiej za kościołem. W pozostałych miejscowościach samochody parkują na poboczach dróg.

Ścieżki pieszo-rowerowe

Gmina Święciechowa posiada liczne szlaki rowerowe. Ich łączna długość wynosi 99,2 km. Wszystkie szlaki są w odpowiedni sposób oznakowane. Przez teren gminy przebiegają następujące szlaki rowerowe:

- Historyczne drożki III o długości trasy 26,4 km, przebieg: Święciechowa – Strzyżewice – Henrykowo – Przybyszewo – Długie Stare – Trzebiny;
- Pośród łąk i lasów 25 o długości trasy 7,2 km; przebieg: Święciechowa – Mórkowo-Swięciechowa;
- Leszno – Dominice o długości trasy 15,6 km (na terenie gminy Święciechowa), przebieg: Leszno- Strzyżewice – Ogródy- Trzebiny – Niechlód – Zbarzewo;
- Historyczne drożki I o długości trasy 21,3 km, przebieg: Święciechowa – Trzebiny – Niechlód – Gołanice – Krzycko Małe –Święciechowa;
- Historyczne drożki II o długości trasy 22,6 km, przebieg: Święciechowa – Niechlód – Długie Nowe – Długie Stare – Przybyszewo – Lasocice – Święciechowa;
- Szlak łącznikowy do Rydzyny o długości trasy 6 km, przebieg: Henrykowo – wieś, Książęcy Las – Kłoda.

We wschodniej części gminy występuje szlak rowerowy – Szlak wśród pól do Lipna. łączna długość szlaku wynosi 25 km.

Ponadto, przez teren gminy przebiega Droga Świętego Jakuba. Odnogą Szlaku jest Wielkopolska Droga Św. Jakuba z Gniezna do Zgorzelca, która na terenie gminy Święciechowa prowadzi od Leszna przez Święciechowę, Trzebiny, Niechlód do granicy gminy k. Wincentowa. Na terenie gminy długość szlaku wynosi 14 km.

Gmina Święciechowa posiada wyznaczone i oznakowane w 2011 r. dwie trasy nordic walking. Pierwsza z nich ma długość 6,5 km, natomiast druga – 5,5 km.

W Święciechowie, Długim Starem, Długim Nowem, Lasocicach, Przybyszewie, Strzyżewicach, Niechłodzie, Henrykowie, Krzycku Małym, Gołanicach raz częściowo w Trzebinach występują chodniki przy drogach głównych.

Kolej na terenie gminy

Przez gminę Święciechowa przebiegają dwie linie kolejowe: Leszno – Głogów i Leszno – Zbąszyn. Linia Leszno – Głogów jest dwutorowa, a na terenie gminy zlokalizowana jest stacja kolejowa osobowa i towarowa wraz z bocznicą w Lasocicach. Linia Leszno – Zbąszyn jest jednotorowa i nieistotna dla gminy, a w planach PKP jest ona przeznaczona do likwidacji.

Komunikacja publiczna

Usługi komunikacyjne w gminie Święciechowa są świadczone zarówno przez przewoźy państwowe – PKS oraz MZK z Leszna. Ponadto, na terenie gminy usługi oferuje prywatny przewoźnik – Marko Bus. Kursują równieżbusy firmy Leonidas.

Dogodne połączenia komunikacyjne w gminie posiadają mieszkańcy miejscowości Święciechowa, Strzyżewice, Lasocice, Henrykowo i Długie Stare, jednak mieszkańcy trzech ostatnich miejscowości nie mają bezpośredniego połączenia m.in. z ośrodkiem zdrowia i Urzędem Gminy (dojazd przez miasto Leszno). Z trudnościami komunikacyjnymi zmagają się mieszkańcy miejscowości: Trzebiny, Ogródy, Przybyszewo, Plotrowice i Niechlód.

4.8. OCHRONA ZDROWIA

Mieszkańcy gminy Święciechowa mogą korzystać z dwóch niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz dwóch aptek. Zakłady opieki zdrowotnej dostępne dla mieszkańców:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia w Święciechowie,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Arnica”- Pielęgniarska Opieka Długoterminowa w Przybyszewie.

Ponadto prowadzone są 4 prywatne praktyki lekarskie. W przypadku potrzeby udania się do innej poradni specjalistycznej mieszkańcy gminy mają do dyspozycji usługi zlokalizowane w mieście Leszno, które jest oddalone o około 7 km od miejscowości Święciechowa.

4.9. DOSTĘPNOŚĆ SKLEPÓW

W gminie Święciechowa funkcjonują punkty handlowe i usługowe, głównie zlokalizowane w największych miejscowościach. W gminie nie występują centra handlowe. W pozostałych miejscowościach znajdują się najczęściej jeden lub dwa sklepy spożywcze. Ponadto na terenie gminy funkcjonują obiekty pocztowe, mechanika pojazdowa, laktarnictwo, punkty gastronomiczne, sale bankietowe, zakłady rolne.

4.10. DZIEDZICTWO KULTUROWE I ZABYTKI

Na terenie gminy Święciechowa znajdują się zespoły dworsko-parkowe i pałacowo-folwarczne w przeszłości tworzące charakterystyczne wyznaczniki wiejskiego krajobrazu kulturowego. Wyróżniają się cenną wartością zarówno architektoniczną, jak i krajobrazową.

Dużą atrakcyjnością dla turystów mogą odznaczać się również obiekty sakralne położone na terenie gminy, w tym kościoły, kapliczki i figurki będące świadectwem kultury duchowej i materialne regionu.

Obiektami wpisanymi do rejestru zabytków są:

- Zespół Kościoła Parafialnego, Długie Stare,
- Zespół Pałacowy II poł. XIX, Długie Stare,
- Układ architektoniczno-przestrzenny miejscowości Gołanice oraz krajobraz kulturowy wokół jeziora Krzyckiego,
- Kościół par. pw. Św. Piotra i Pawła, Gołanice,
- Komora Celna, Henrykowo,
- Kościół par. pw. Matki Boskiej Śnieżnej, XIX, Krzycko Małe,
- Kościół pw. Wszystkich Świętych, XVII, Niechlód,
- Kościół par. pw. św. Jakuba Apostoła, 1598, Święciechowa,
- Wiatrak Koział, Święciechowa.

Liczba zabytków w poszczególnych sołectwach wpisanych do gminnej ewidencji zabytków:

- Długie Nowe – 3,
- Długie Stare – 16,
- Henrykowo – 3,
- Krzycko Małe – 10,
- Niechlód – 6,
- Przybyszewo – 7,
- Święciechowa – 88,
- Trzebiny – 7,
- Gołanice – 8,
- Lasocice – 19,
- Piotrowice – 4,
- Strzyżewice – 3.

Na tle wszystkich cennych obiektów na terenie gminy wyróżnia się drewniany kościół, który mieści się w zespole kościoła par. pw. Wszystkich Świętych w miejscowości Niechlód.

Również w Henrykowie przy głównej drodze wojewódzkiej nr 323 znajduje się budynek (Urząd Celny), który do 1939 r. spełniał rolę punktu granicznego między Polską a Niemcami, stanowiący ważny zabytek dla gminy.

Warto wspomnieć również o Zespole pałacowo-parkowym z zabytkowymi alejami i kompleksem stawów w Trzebinach. Projektantem założenia był Jan Catenazzi – jeden z bardziej znanych architektów w barokowej Wielkopolsce. Park jest najbardziej różnicowanym dendrologicznie i najlepiej utrzymanym parkiem w całej gminie Święciechowa.

Zabytki nieruchome prezentują zróżnicowany stan zachowania – od bardzo dobrego po wymagające prac remontowych i rewitalizacyjnych.

4.1.1. ANALIZA INFRASTRUKTURY SPORTOWEJ DOSTĘPNEJ W POSZCZEGÓLNYCH SOŁECTWACH GMINY

Na terenie poszczególnych wsi sołeckich występują liczne obiekty infrastruktury sportowej w postaci boisk, a także obiektów rekreacyjnych: siłowni zewnętrznych, bulodromu a dla najmłodszych mieszkańców – placów zabaw. Służą one pobudzeniu aktywności fizycznej mieszkańców, ale również turystów odwiedzających gminę. Gmina organizuje imprezy cykliczne o charakterze sportowo-rekreacyjnym. Stanowi to efektywną promocję gminy. Lokalizacja infrastruktury sportowej, służącej rozwojowi aktywności fizycznej została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 16. Analiza dostępu infrastruktury sportowej i rekreacyjnej dostępnej w gminie Święciechowa

Lokalizacja	Boisko sportowe/plac zabaw, inne	Komentarz
Długie Nowe	x	plac zabaw, boisko zielone
Długie Stare	x	plac zabaw, boisko sportowe
Gołanice	x	boisko, plac zabaw (3), siłownia zewnętrzna
Henrykowo	x	plac zabaw, boisko sportowe
Krzycko Małe	x	plac zabaw
Lasocice i Ogrody	x	plac zabaw (3), boisko sportowe „Orlik 2012”
Niechlód	x	plac zabaw, boisko sportowe
Piotrowice	x	plac zabaw, boisko sportowe
Przybyszewo	x	plac zabaw, boisko sportowe
Strzyżewice	x	plac zabaw, boisko sportowe
Święciechowa: 29 stycznia	x	boisko sportowe, plac zabaw
Aladłowa		
Boczna		
Czeresniowa		
Dojazdowa	x	plac zabaw
Franciszka Zubrzyckiego		

Generała Stanisława Maczka		
Generała Stefana Grot-Roweckiego		
Generała Świerczewskiego		
Generała Tadeusza Kutrzeby		
Generała Zygmunta Berlinga		
Jana Brzechwy		
Kolbego		
Kopernika		
Kosmonautów		
Kościelna		
Krzycka		
Łasocicka		
Łęczyńska		
Lipowa		
Ludowego Wojska Polskiego		
Majora Hubala		
Modrzewiowa		
Mortowska		
Owocowa		
Paderewskiego		
Plac Majora Henryka Sucharskiego		
Plater		
Pólna		
Powstańców Wielkopolskich		
Produkcyjna		
Rynek		
Rzemieślnicza		
Sportowa	x	boisko zielone
Strzelecka	x	boisko sportowe „Orlik 2012”
Szkołna	x	plac zabaw, sala gimnastyczna
Śmigieliska		
Świętego Marka		
Topolowa		
Transportowa		
Ulańska		
Warzywna		
Wąska		
Wiśniowa		
Wolności		
Wschowska		
XX-lecia		
Zaciszne		
Zakątek Zielona		
Zwycięstwa		
Trzebinia	x	plac zabaw, boisko zielone

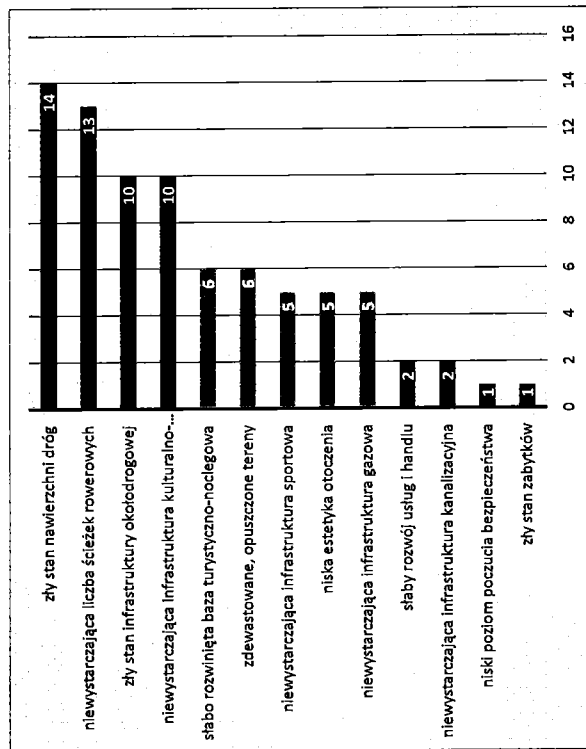
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z gminy Święciechowa

Do najważniejszych obiektów sportowych w gminie można zaliczyć boisko sportowe „ORLIK 2012” w Łasocicach oraz w Święciechowie, a także stadion i salę gimnastyczną.

W gminie funkcjonują następujące kluby sportowe: Klub Sportowy „Kormoran” Święciechowa, Ludowy Klub Sportowy „Błękitni” Niechłód, Klub Sportowy „Iskra” Długie Stare, Uczniowski Klub Sportowy Dragon Długie Stare i Jeździecki Klub Sportowy HBC w Łasocicach.

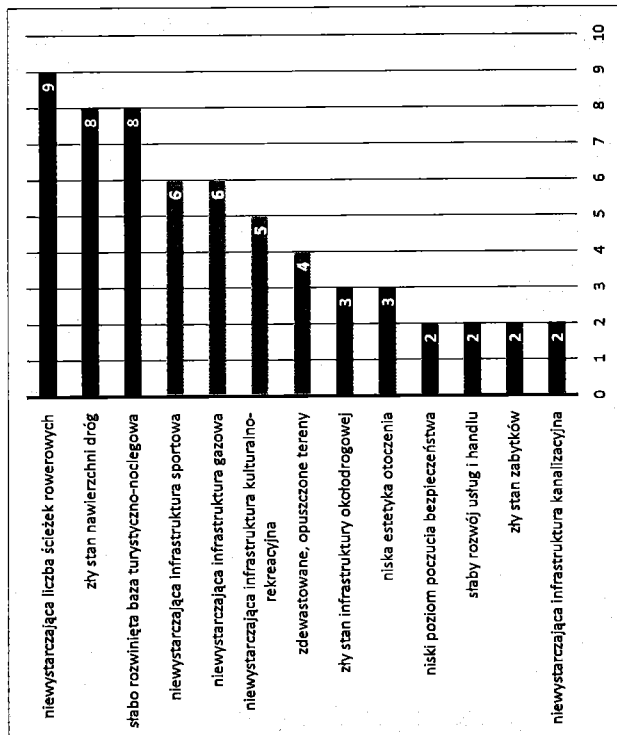
4.12. BADANIE ANKIETOWE

Wyniki badania wykazały, że w sołectwie Święciechowa występują następujące problemy przestrzenno-funkcjonalne: zły stan nawierzchni dróg, niewystarczająca liczba ścieżek rowerowych, zły stan infrastruktury okolicy drogowej oraz niewystarczająca infrastruktura kulturalno-rekreacyjna. Rządziej wskazywano na słabo rozwiniętą bazę turystyczno-noclegową, zdewastowane, opuszczone tereny, niewystarczającą infrastrukturę sportową, niską estetykę otoczenia oraz niewystarczającą infrastrukturę gazową. Pojedyncze odpowiedzi dotyczyły również słabego rozwoju usług i handlu, niewystarczającej infrastruktury kanalizacyjnej, niskiego poziomu poczucia bezpieczeństwa oraz złego stanu zabytków. Problemy przestrzenno-funkcjonalne przedstawia wykres poniżej.

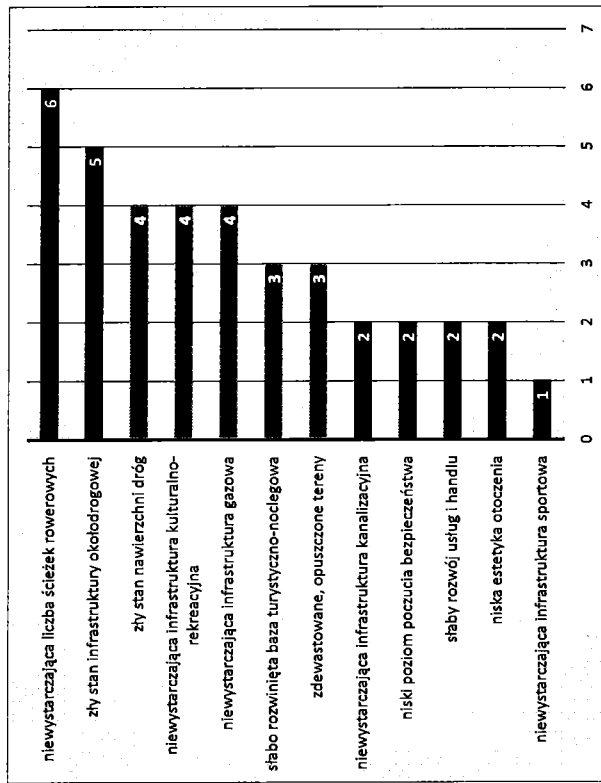
Wykres 18. Problemy przestrzenno-funkcjonalne w Świętobrowie
Źródło: opracowanie własne

Wyniki badania wykazały, że w sołectwie Golanice występują następujące problemy przestrzenno-funkcjonalne: niewystarczająca liczba ścieżek rowerowych, zły stan nawierzchni dróg oraz słabo rozwinięta baza turystyczno-noclegowa. Rządziej wskazywano na niewystarczającą infrastrukturę sportową, niewystarczającą infrastrukturę gazową, niewystarczającą infrastrukturę kulturalno-rekreacyjną oraz zdeprawowane, opuszczone tereny. Pojedyncze problemy dotyczyły złego stanu infrastruktury okolo drogowej, niskiej estetyki otoczenia, niskiego poziomu poczucia bezpieczeństwa, słabego rozwoju usług i handlu, złego stanu zabytków oraz niewystarczającej infrastruktury kanalizacyjnej. Problemy przestrzenno-funkcjonalne przedstawia wykres poniżej.

Wykres 19. Problemy przestrzenno-funkcjonalne w Golanicach
Źródło: opracowanie własne

Natomiast w sołectwie Lasocice największą uwagę mieszkańców zwróciły następujące problemy: niewystarczająca liczba ścieżek rowerowych oraz zły stan infrastruktury okolo drogowej. Rządziej wskazywano na zły stan nawierzchni dróg, niewystarczającą infrastrukturę kulturalno-rekreacyjną, niewystarczającą infrastrukturę gazową, słabo rozwinięta bazę turystyczno-noclegową oraz zdeprawowane, opuszczone tereny. Pojedyncze problemy dotyczyły również niewystarczającej infrastruktury kanalizacyjnej, niskiego poziomu poczucia bezpieczeństwa, słabego rozwoju usług i handlu, niskiej estetyki otoczenia oraz niewystarczającej infrastruktury sportowej. Problemy przestrzenno-funkcjonalne przedstawia wykres poniżej.

Wykres 20. Problemy przestrzenno-funkcjonalne w Lasocicach
Źródło: opracowanie własne

4.13. PODSUMOWANIE

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej zdiagnozowano następujące problemy:

- zużycie wody w ciągu roku przez jednego mieszkańca kształtuje się na poziomie 50,4 m³ i wzrosło od roku 2015 (49,6 m³) o 0,8 m³;
- na terenie gminy brak sieci ciepłowniczej, gospodarstwa domowe korzystają z indywidualnych źródeł ciepła, opalanych w znacznej mierze węglem, ekogroszkiem, drewnem oraz gazem;
- na terenie gminy nie są skanalizowane sołectwa: Długie Nowe, Niechłód, Piotrowice, Trzebiny;
- w ciągu ostatnich 5 lat zaobserwowano zwiększenie natężenia ruchu na drodze wojewódzkiej, co może istotnie wpłynąć na jej stan techniczny;
- sukcesywne budowy nowych sieci wodociagowych i kanalizacyjnych wymagają obszary o nowo powstałych osiedlach;

- niektóre odcinki dróg gminnych i powiatowych wymagają remontu;
- mieszkańcy miejscowości Trzebiny, Ogrody, Przybyszewo, Piotrowice i Niechłód posiadają ograniczoną dostępność do komunikacji publicznej;
- na terenie gminy występuje niewystarczająco rozwinięta infrastruktura pieszo-rowerowa;
- różnicowany stan techniczny niektórych zabytków zlokalizowanych na terenie gminy;
- nagromadzenie obiektów zabytkowych najsilniej widoczne jest w sołectwach Świąciechowa, Lasocice i Długie Stare;
- obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków są objęte ochroną konserwatorską, w związku z czym obowiązuje priorytet wymagań i ustaleń konserwatorskich w kierunkach ich zagospodarowania, działania podejmowane w odniesieniu do tych zabytków wymagają pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków;
- wyniki badań ankietowych wykazały, że w sołectwie Świąciechowa do głównych problemów w sferze przestrzenno-funkcjonalnej należą: zły stan nawierzchni dróg, niewystarczająca liczba ścieżek rowerowych, zły stan infrastruktury okołodrogowej oraz niewystarczająca infrastruktura kulturalno-rekreacyjna. W sołectwie Gołanice są to: niewystarczająca liczba ścieżek rowerowych, zły stan nawierzchni dróg oraz słabo rozwinięta baza turystyczno-noclegowa, natomiast w sołectwie Lasocice: niewystarczająca liczba ścieżek rowerowych oraz zły stan infrastruktury okołodrogowej.

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej zdiagnozowano następujące potencjały:

- większe i bardziej znaczące obszary w gminie Świąciechowa zostały objęte Miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego;
- 97,3% ogółu ludności korzysta z instalacji wodociągowej, dla powiatu leszczyńskiego wskaźnik ten to 94,7%;
- w sieć wodociagową wyposażone są wszystkie miejscowości w gminie Świąciechowa;
- stan sieci wodociągowej określa się jako dobry;
- 67,9 % ogółu ludności korzysta z instalacji kanalizacyjnej. Dla powiatu leszczyńskiego jest to wartość 57,9 %;
- teren gminy Świąciechowa jest częściowo zgazyfikowany;

5. SFERA TECHNICZNA

5.1. MIESZKALNICTWO

Na obszarze gminy Świąciechowa odnotowano 464 budynki mieszkalne wybudowane przed rokiem 1918. Liczbę budynków wybudowanych w danych latach przedstawia poniższa tabela.

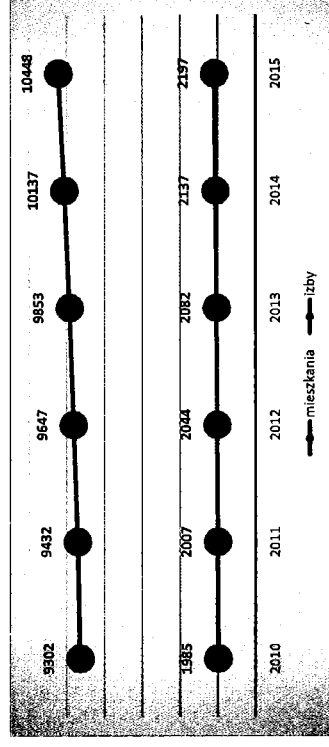
Tabela 17. Struktura wieku budynków mieszkalnych w gminie Świąciechowa

Wiek budynków	Data powstania	Liczba budynków
Przed 1918		464
1918 - 1944		225
1945 - 1970		285
1971 - 1978		208
1979 - 1988		331
1989 - 2002		240
2003-2013		329
2014-2015		176

Źródło: Plan Gospodarki Niskaemisyjnej dla Gminy Świąciechowa

Największa liczba budynków mieszkalnych powstała przed 1918. Ich stan techniczny jest dostateczny. Wiele z obiektów wymaga podjęcia prac modernizacyjnych.

Liczba mieszkań na terenie gminy Świąciechowa w 2015 roku wynosiła 2 197, a liczba izb 10 448. Ich powierzchnia stanowiła 240 544 m². Zasoby mieszkaniowe na przestrzeni lat przedstawia poniższy wykres. Uwidacznia się na nim tendencja wzrostowa.

Wykres 21. Zasoby mieszkaniowe gminy Świąciechowa w latach 2010-2015
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

- przez gminę Świąciechowa przebiega dwutorowa linia kolejowa, na terenie gminy zlokalizowana jest stacja kolejowa osobowa i towarowa wraz z bocznicą w Lasocicach;
- zaopatrzenie w energię elektryczną mieszkańców gminy Świąciechowa jest w pełni zapewnione;
- gmina Świąciechowa posiada rozbudowaną sieć dróg, którą tworzą: droga krajowa, wojewódzka, drogi powiatowe, gminne i wewnętrzne;
- stan drogi krajowej i wojewódzkiej ocenia się jako dobry;
- czas przejazdu do największych miast wojewódzkich i powiatowych mieści się w granicy do 2 godzin;
- w odległości 74 km znajduje się węzeł umożliwiający wjazd na Autostradę A2;
- na terenie gminy zapewniony jest dostęp do podstawowej opieki medycznej;
- na terenie gminy istnieje dostęp do usług telekomunikacyjnych – możliwość przyłączy telefonii stacjonarnej i korzystanie z telefonii komórkowej;
- gmina Świąciechowa wyróżnia się pod względem dziedzictwa kulturowego, liczby obiektów wpisanych zarówno do ewidencji gminnej, jak i do rejestru zabytków;
- sołectwa w gminie wyposażone są w liczne boiska, place zabaw, które wykorzystywane są przez najbardziej aktywnych mieszkańców.

Na terenie gminy dominuje zabudowa jednorodzinna wolnostojąca, która stanowi ok. 80% wszystkich obiektów mieszkalnych w gminie. Ponadto na terenie gminy występuje zabudowa wielorodzinna, szeregowa oraz budynki typu bliźniak.

Liczba komunalnych zasobów mieszkaniowych będących w administracji gminy Świąciechowa została przedstawiona w tabeli poniżej. Najwięcej zlokalizowanych jest w miejscowościach Lasocice i Świąciechowa.

Tabela 19. Budynki komunalne mieszkalne na terenie gminy Świąciechowa (stan w 2016 roku)

Lokalizacja	Ulica	Liczba budynków mieszkalnych komunalnych	Liczba budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989 rokiem	Liczba lokali mieszkalnych
Długie Nowe		0	0	0
Długie Stare		1	1	3
Gołanice		1	1	1
Henrykowo		0	0	0
Krzycko Małe		0	0	0
Lasocice		2	2	5
Niechlód		1	1	1
Piotrowice		0	0	0
Przybyszewo		1	1	10
Stryżewice		0	0	0
Świąciechowa		4	4	16
	29 stycznia	0	0	0
	Akadkowa	0	0	0
	Boczna	0	0	0
	Czerna	0	0	0
	Czernałkowa	0	0	0
	Dojazdowa	0	0	0
	Franciszka	0	0	0
	Zubrzyckiego	0	0	0
	Generała	0	0	0
	Stanisława	0	0	0
	Mazka	0	0	0
	Generała	0	0	0
	Stefana Grota	0	0	0
	Roweckiego	0	0	0
	Generała	0	0	0
	Świerczewskiego	0	0	0
	Generała	0	0	0
	Tadeusza	0	0	0
	Kutrzeby	0	0	0
	Generała	0	0	0
	Zygmunta	0	0	0
	Berlinga	0	0	0
	Ignacego	0	0	0
	Krasickiego	0	0	0
	Jana Brzechwy	0	0	0
	Jesionowa	0	0	0
	Juliana Tuwima	0	0	0
	Klonowa	0	0	0
	Kolbego	0	0	0
	Kopernika	0	0	0

Kosmonautów	0	0	0
Kościelna	0	0	0
Krzycka	0	0	0
Lasocicka	0	0	0
Leszczyńska	0	0	0
Lipowa	0	0	0
Ludowego	0	0	0
Wojaka	0	0	0
Polskiego	0	0	0
Majora Hubala	0	0	0
Modrzewiowa	0	0	0
Morkowska	0	0	0
Owocowa	0	0	0
Paderewskiego	0	0	0
Plac Majora	0	0	0
Henryka	0	0	0
Sucharskiego	0	0	0
Plater	0	0	0
Polina	0	0	0
Powstańców	0	0	0
Wielkopolskich	0	0	0
Produkcyjna	0	0	0
Rynek	1	1	4
Rzemieślnicza	0	0	0
Składowa	0	0	0
Sportowa	0	0	0
Strzelecka	0	0	0
Szkolna	0	0	0
Śmigłowska	0	0	0
Świętego Marka	0	0	0
Topolowa	0	0	0
Transportowa	0	0	0
Ulańska	2	2	8
Warzywna	0	0	0
Wąska	0	0	0
Wiśniowa	0	0	0
Wodna	0	0	0
Wolności	0	0	0
Wschowska	1	1	1
XX-lecia	0	0	0
Zacisze	0	0	0
Zakątek	0	0	0
Zielona	0	0	0
Zwycięstwa	0	0	0
Zwycięstwa	0	0	0
Trzebiny	10	10	36
SUMA			

Źródło: opracowanie na podstawie danych z gminy

Na terenie gminy 2174 mieszkań wyposażonych jest w wodociąg, 2111 wstępnie splukiwany, 2053 w łazienkę, 1760 w centralne ogrzewanie i 153 w gaz sieciowy.

Według danych statystycznych przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania na terenie gminy Świąciechowa wynosi 109,5 m². Jest to wartość większa aniżeli wynosi średnia dla powiatu leszczyńskiego – 108,9 m². Mieszkań przypadających na 1000 mieszkańców jest również więcej w gminie Świąciechowa (282,1) aniżeli w powiecie leszczyńskim (272,1).

5.2. BUDYNKI UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Na terenie gminy Świąciechowa zlokalizowane są następujące budynki użyteczności publicznej:

Tabela 19. Budynki użyteczności publicznej na terenie gminy Świąciechowa

Rodzaj budynku	Stan techniczny	Zapotrzebowane na modernizację	Zakres prac
Urząd Gminy ul. Ulańska 4	bardzo dobry	brak	-
Urząd Gminy ul. Rynek 14a	bardzo dobry	brak	-
GOPS ul. Strzelecka 6	bardzo dobry	brak	-
Pawilon ul. Ulańska 34	bardzo dobry	brak	-
Bar przy plaży Golanice	dobry	brak	-
Sala Świąciechowa ul. Strzelecka 7	bardzo dobry	brak	-
Sala Długie Nowe	dobry	średnie	zmiana pokrycia dachowego i wzmocnienie konstrukcji dachu
Sala Długie Stare ul. Wiosenna	dobry	średnie	częściowa wymiana stolarki okiennej
Sala Lasocice ul. Świąciechowska 1	dobry	średnie	modernizacja dachu
Sala Przybylszewo ul. Wiejska	dobry	brak	-
Sala Niechłód 24	dobry	średnie	modernizacja dachu, częściowa wymiana stolarki okiennej
Sala Piotrowice	dobry	brak	-
Sala Trzebin	zły	duże	potrzeba rozbudowy obiektu i modernizacji (WC, szatnia, magazyn)
Sala Krzycho Małe ul. Główna	dobry	brak	-
Sala Golanice ul. Stawowa	dobry	brak	-

Sala Henrykowo	dobry	średnie	wymiana stolarki okiennej
Sala Strzyewice ul. Lotnicza	dobry	brak	-
SOK ul. Śmigajelska	bardzo dobry	brak	-
Szkoła Podstawowa w Świąciechowie ul. Szkolna 15	dobry	średnie	wymiana stolarki okiennej
Szkoła Podstawowa w Długim Starem ul. Leszczyńska 1	dobry	średnie	wymiana pokrycia dachowego
Szkoła Podstawowa w Lasocicach ul. Szkolna 13	dobry	średnie	wymiana stolarki okiennej
Przedszkole w Świąciechowie ul. Kościelna 4	dobry	brak	-
Oddział Przedszkolny w Długim Starem ul. Wschowska	dobry	brak	-
Oddział Przedszkolny w Niechłodzie	dobry	średnie	wymiana stolarki okiennej i drzwiowej
Punkt Przedszkolny w Lasocicach	dobry	brak	-
Oddział Przedszkolny w Golanicach	dobry	brak	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych gminy

Stan techniczny budynków jest dobry i bardzo dobry. Niektóre z nich wymagają prac modernizacyjnych związanych głównie z wymianą stolarki okiennej, drzwiowej bądź ze zmianą pokrycia dachowego. W Sali w Trzebinach uwidacznia się potrzeba rozbudowy obiektu. Większość budynków użyteczności publicznej ogrzewana jest przy wykorzystaniu gazu, oleju opałowego, węgla oraz przy wykorzystaniu ogrzewania elektrycznego.

5.3. ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

Na terenie gminy Świąciechowa energia ze źródeł odnawialnych obejmuje przede wszystkim energię słońca. Na obiektach mieszkalnych najczęściej zainstalowanych jest kolektorów słonecznych, które są wykorzystywane do podgrzewania wody. Mniejszą część stanowią systemy PV, pompy ciepła oraz wentylacja z rekuperacją. Na obiektach będących w administrowaniu gminy lub jej jednostek nie ma zlokalizowanych instalacji wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych.

Energia wiatru

Potencjał gminy w obrębie odnawialnych źródeł energii nie jest wykorzystany. Gmina Świąciechowa zlokalizowana jest na terenie o stosunkowo wysokiej prędkości wiatru w ciągu roku. Jak pokazują dane Ministerstwa Rozwoju dla typowych lat meteorologicznych dla stacji

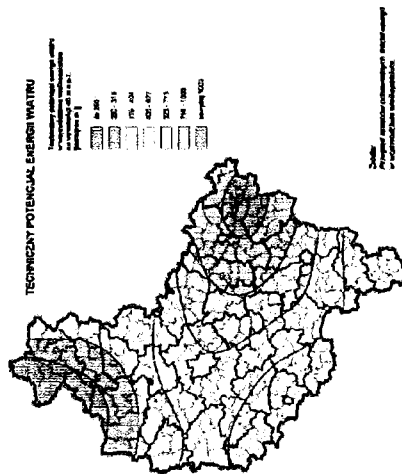
Leszno największą prędkość wiatru zanotowano w miesiącach zimowych (listopad-marzec), a średnia roczna prędkość wiatru wynosi: 3,41 m/s. W poniższej tabeli przedstawione zostały średnie miesięczne prędkości wiatru, które zostały zanotowane w stacji meteorologicznej w Lesznie.

Tabela 20. Średnie miesięczne prędkości wiatru dla stacji meteorologicznej w Lesznie

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Śr. rok
Średnia prędkość wiatru [m/s]	3,75	3,25	3,71	3,21	2,69	2,34	2,47	2,34	2,54	2,69	3,58	3,50	3,41

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MIIR

Na tle Polski, gmina Świąciechowa ma duże predyspozycje do wykorzystania energii pochodzącej z siły wiatru. Na mapie widzimy, że gmina ta leży w bardzo korzystnej strefie energetycznej, którą mogłaby wykorzystać do produkcji energii.

Rysunek 8. Techniczny potencjał energii wiatru dla Wielkopolski i poszczególnych powiatów
Źródło: Energetyka odnawialna w Wielkopolsce uwarunkowania rozwoju, Poznań 2012

Na terenie gminy Świąciechowa nie funkcjonują elektrownie wiatrowe. Nie planuje się również takiej inwestycji.

Energia słońca

Równie wysoki potencjał gminy przejawia się w energii słonecznej. Jak pokazuje tabela i rysunek gmina Świąciechowa znajduje się w części wysokiego promieniowania

słonecznego. Największe natężenie występuje w miesiącach letnich (maj-sierpień). Energia słoneczna może być pobierana przez instalacje kolektorów słonecznych które będą wykorzystywać energię słońca do podgrzewania wody, lub systemy PV, które z kolei wyprodukują energię elektryczną.

Tabela 21. Średnie miesięczne natężenie słoneczne ze stacji meteo w Lesznie

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Śr. rok
Natężenie słoneczne [kWh/m²]	21,94	35,05	61,20	87,57	117,36	134,62	139,11	112,15	79,98	41,77	26,81	20,29	61,02

Źródło: Dane z okresu 1971-2000 wg: www.mfr.gov.pl

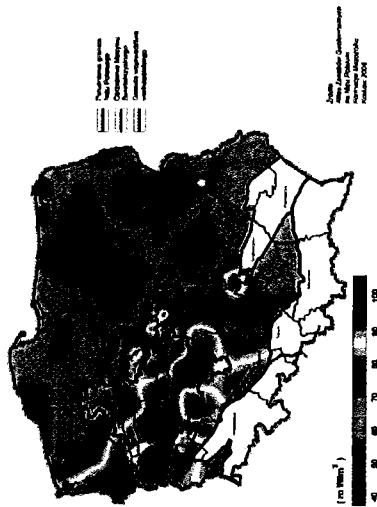
Rysunek 9. Roczne sumy promieniowania słonecznego dla Wielkopolski
Źródło: Energetyka odnawialna w Wielkopolsce uwarunkowania rozwoju, Poznań 2012

Energia geotermalna

Energia geotermalna jest to energia pochodząca ze źródła ziemi, gdzie znajdują się rozległe masy gorącego strumienia ciepłego. Jak pokazuje mapa gmina Świąciechowa jest położona w obszarze, o bardzo wysokiej temperaturze wód podziemnych, która sięga do 75°C.

ROZKŁAD GĘSTOŚCI ZIEMSKIEGO STRUMIENIA CIEPŁEGO NA NZU POLSKIM

Rysunek 10. Mapa gęstości ziemskiego strumienia ciepłego dla obszaru polski
Źródło: Energetyka odnawialna w Wielkopolsce uwarunkowania rozwoju, Poznań 2012

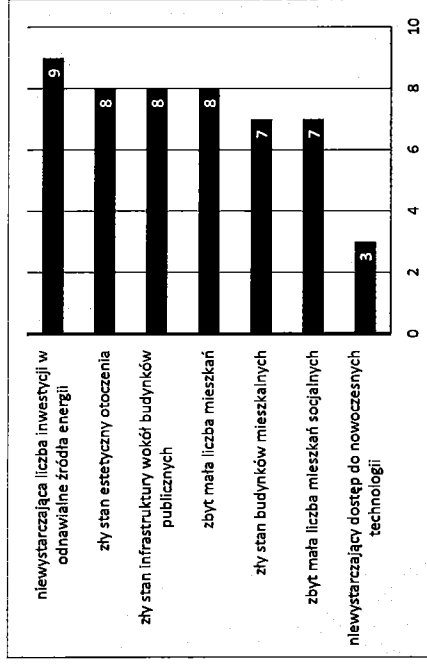
Biomasa i biogaz

Gmina Świąciechowa o charakterze gminy wiejskiej ma duże predyspozycje do produkcji biomasy i biogazu.

Należy zaznaczyć, że przetwarzanie związków organicznych zawartych w biomase może produkować również biogaz, który stanowi paliwo ekologiczne. Biogaz przeważnie uzyskiwany jest techniką fermentacji metanowej. Jest to paliwo coraz bardziej dostępne z uwagi na zmiany technologiczne w rolnictwie i związaną z tym zmianę charakteru gospodarstw z małych rodzinnych gospodarstw na wyspecjalizowane kombinaty produkcyjne. Obecnie na terenie gminy nie funkcjonują biogazownie.

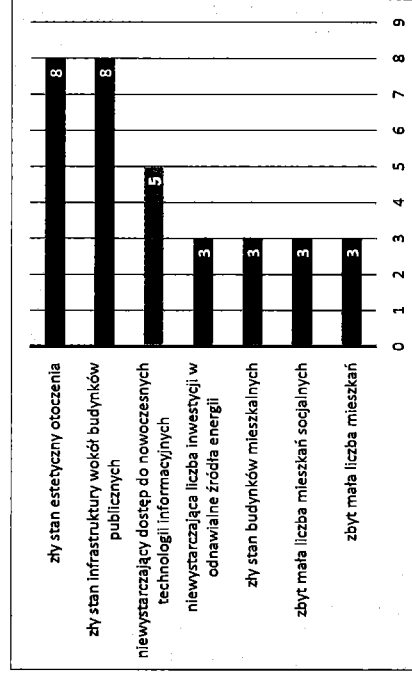
5.4. BADANIE ANKIETOWE

Wyniki badania wykazały, że w Świąciechowie występuje największe natężenie następujących problemów w sferze technicznej: niewystarczająca liczba inwestycji w odnawialne źródła energii, zły stan estetyczny otoczenia, zły stan infrastruktury wokół budynków publicznych, zbyt mała liczba mieszkań, zły stan budynków mieszkalnych oraz zbyt mała liczba mieszkań socjalnych. Rządziej wskazywano na niewystarczający dostęp do nowoczesnych technologii internetowych. Problemy techniczne przedstawia wykres poniżej.

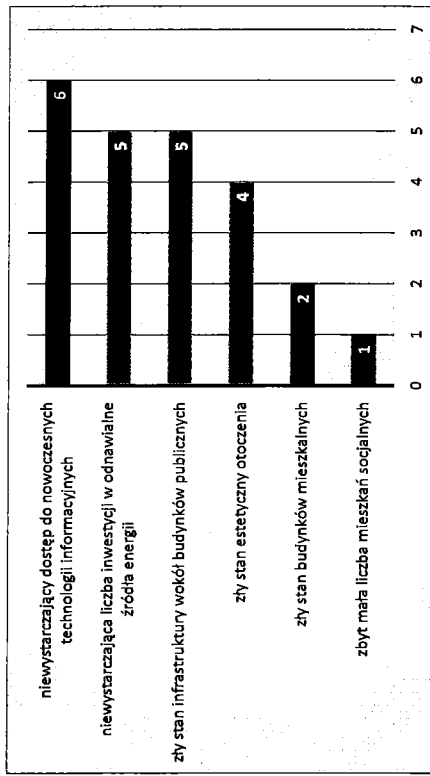
Wykres 22. Problemy techniczne w Świąciechowie
Źródło: opracowanie własne

W Golanicach według badań ankietowych największymi problemami dla mieszkańców są przede wszystkim: zły stan estetyczny otoczenia oraz zły stan infrastruktury wokół budynków publicznych. Rządziej wskazywano na niewystarczający dostęp do nowoczesnych technologii informacyjnych, niewystarczającą liczbę inwestycji w odnawialne źródła energii, zły stan budynków mieszkalnych, zbyt małą liczbę mieszkań socjalnych oraz zbyt małą liczbę mieszkań.

Wykres 23. Problemy techniczne w Golanicach
Źródło: Opracowanie własne

Natomiast w Lasocicach największy zauważalny problem według ankietowanych to niewystarczający dostęp do nowoczesnych technologii informacyjnych. Następnie wymieniane były: niewystarczająca liczba inwestycji w odnawialne źródła energii, zły stan infrastruktury wokół budynków publicznych oraz zły stan estetyczny otoczenia. Rządziej wskazywano na zły stan budynków mieszkalnych oraz zbyt małą liczbę mieszkań socjalnych. Problemy techniczne przedstawia wykres poniżej.

Wykres 24. Problemy techniczne w Lasocicach
Źródło: opracowanie własne

5.5. PODSUMOWANIE

W sferze technicznej zdiagnozowano następujące problemy:

- największa liczba budynków mieszkalnych powstała przed 1918 roku; znaczna część obiektów wymaga podjęcia prac modernizacyjnych;
- najwięcej budynków komunalnych zlokalizowanych jest w miejscowościach Lasodice i Świąciechowa; powstały one przed 1989 r.;
- na obiektach będących w administrowaniu gminy lub jej jednostek nie ma zlokalizowanych instalacji wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych;
- większość budynków użyteczności publicznej ogrzewana jest przy wykorzystaniu gazu, oleju opałowego, węgla oraz przy wykorzystaniu ogrzewania elektrycznego;

- potencjał gminy w obrębie odnawialnych źródeł energii nie jest w pełni wykorzystany;
  - na terenie gminy nie funkcjonują elektrownie wiatrowe oraz biogazownie;
  - niektóre budynki użyteczności publicznej wymagają podjęcia procesów modernizacyjnych (związanych głównie z wymianą stolarki okiennej, drzwiowej bądź ze zmianą pokrycia dachowego);
  - w sołectwie Świąciechowa do głównych problemów w sferze technicznej należą: niewystarczająca liczba inwestycji w odnawialne źródła energii, zły stan estetyczny otoczenia, zły stan infrastruktury wokół budynków publicznych, zbyt mała liczba mieszkań, zły stan budynków mieszkalnych oraz zbyt mała liczba mieszkań socjalnych. W sołectwie Gołanice najczęściej wskazywano na zły stan estetyczny otoczenia oraz zły stan infrastruktury wokół budynków publicznych, natomiast w sołectwie Lasodice największy problem stanowi niewystarczający dostęp do nowoczesnych technologii informacyjnych.
- W sferze technicznej zdiagnozowano następujące potencjały:
- 80,1% mieszkań wyposażonych jest w centralne ogrzewanie. Dla powiatu leszczyńskiego wskaźnik ten jest nieco wyższy (80,9%);
  - gmina Świąciechowa zlokalizowana jest na terenie o stosunkowo wysokiej prędkości wiatru w ciągu roku. Na tle Polski, gmina Świąciechowa ma duże predyspozycje do wykorzystania energii pochodzącej z siły wiatru;
  - gmina Świąciechowa znajduje się w części wysokiego promieniowania słonecznego. Takie promieniowanie słoneczne zapewnia ekonomiczne przetwarzanie promieni w energię użyteczną;
  - gmina ta jest położona w obszarze o wysokiej temperaturze wód podziemnych, która sięga do 75°C, co rekomenduje montaż np. gruntowych pomp ciepła na terenie gminy;
  - gmina Świąciechowa o charakterze gminy wiejskiej ma duże predyspozycje do produkcji biomasy i biogazu.

6. SFERA ŚRODOWISKOWA

6.1. PODZIAŁ POWIERZCHNI GEODEZYJNEJ GMINY WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA

W gminie Świąciechowa dominującą funkcją jest rolnictwo. Potwierdzają to kierunki wykorzystania terenu w gminie przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 22. Kierunki wykorzystania powierzchni ziemi w 2013 i 2014 roku

Skład obszaru gminy:	Rok 2013		Rok 2014	
	Powierzchnia a [ha]	Udział procentowy w ogólnej powierzchni gminy	Powierzchnia [ha]	Udział procentowy w ogólnej powierzchni gminy
Użytki rolne	8 131	60,26%	8 125	60,21%
Grunty leśne i zadrzewione oraz zakrzewione	4 604	34,12%	4 603	34,11%
Grunty pod wodami	73	0,54%	73	0,54%
Grunty zabudowane i zurbanizowane	630	4,67%	637	4,72%
Użytki ekologiczne	0	0,00%	0	0,00%
Nieużytki	40	0,30%	40	0,30%
Tereny różne	16	0,12%	16	0,12%
Ogółem	13 494	100,00%	13 494	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GLS

Z powyższej tabeli wynika, iż ponad 60% powierzchni gminy, która wynosi 13 494 ha, zajmują użytki rolne. Przez teren gminy przebiegają cieki wodne, ponadto zlokalizowany jest zbiornik wodny, jednakże powierzchnia gruntów pod wodami stanowi zaledwie 0,54% ogólnej powierzchni gminy i wynosi 73 ha. Grunty zabudowane i zurbanizowane zajmują 637 ha (4,72%) i w porównaniu z rokiem 2013, ich powierzchnia wzrosła o 7 ha. Udział gruntów leśnych i zadrzewionych oraz zakrzewionych jest równy 34,11%. Na terenie gminy nie znajdują się użytki ekologiczne. Udział nieużytków i terenów różnych w ogólnej powierzchni jest niewielki i wynosi 0,42%. Porównując lata 2013 i 2014 obserwuje się zmniejszenie powierzchni użytków rolnych oraz gruntów leśnych, zadrzewionych i zakrzewionych na rzecz gruntów zabudowanych i zurbanizowanych.

6.2. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I WARUNKI KLIMATYCZNE

Według regionalizacji klimatycznej W. Okołowicza gmina Świąciechowa leży w obrębie regionu śląsko-wielkopolskiego, który charakteryzuje się następującymi cechami:

- długość okresu wegetacyjnego wynosi 220 dni;
- średnia temperatura najcieplejszego miesiąca lipca wynosi od 17°C do 18,1°C;
- średnia temperatura najzimniejszego miesiąca stycznia wynosi od -3°C do -2,8°C;
- roczna suma opadów wynosi 550 mm;
- na terenie gminy przeważają wiatry zachodnie.

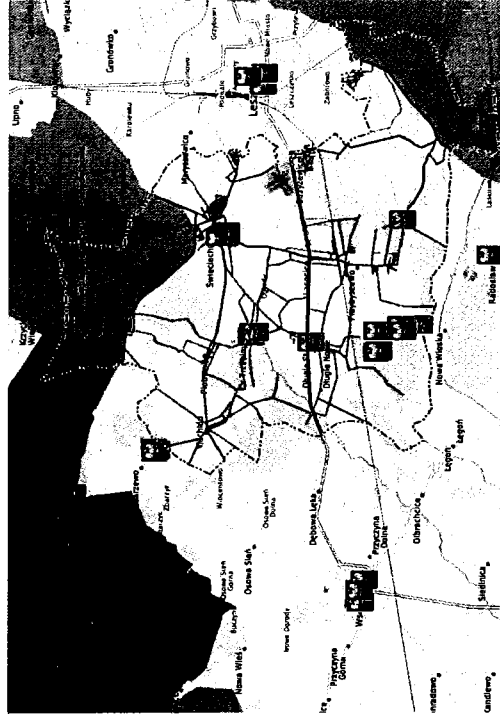
Na terenie gminy Świąciechowa zlokalizowane są obszary cenne pod względem przyrodniczym. Należą do nich:

- Obszar specjalnej ochrony ptaków Pojezierze Ślawskie PLB300011 – całkowita powierzchnia obszaru wynosi 39 144,83 ha, a tym 228,9 ha znajduje się w granicach administracyjnych gminy Świąciechowa. Obszar leży na Pojezierzu Ślawskim i stanowi mozaikę jezior, wypowio położonych pól uprawnych i dużych kompleksów leśnych. Występuje duże bogactwo form rzeźby polodowcowej. Jeziora są płytkie (od 1,9 do 8,8 m) i silnie zeutrofizowane. Na obszarze tym występują co najmniej 23 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 7 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bąk, bączek, podróźniczek, gęgawa oraz 22-50 par czapli siwej.

- Przemęcki Park Krajobrazowy – park zajmuje powierzchnię 21 450 ha. Celem ochrony jest zachowanie jednego z najciekawszych fragmentów rzeźby polodowcowej w Wielkopolsce, a także bogatych zespołów leśno-jeziorno-łąkowych oraz siedlisk rzadkich gatunków roślin, zwierząt i grzybów, a także utrzymanie struktury przestrzennej terenu, ze szczególnym uwzględnieniem swoistych cech miejscowego krajobrazu rolniczego. Ze względu na pojezierny charakter obszaru najciekawsze siedliska związane są z wodami i terenami podmokłymi. Na obszarze tym znajdują się między innymi liczne łąki turzycowe i torfowiska porośnięte wieloma cennymi gatunkami roślin. Przemęcki Park Krajobrazowy to także ogromne bogactwo fauny. Na całym jego obszarze, ze względu na duże zróżnicowanie środowisk, występuje wielka jej różnorodność. Największym zagrożeniem dla tego regionu, jest nadmierny i niekontrolowany rozwój turystyki. Najbardziej narażona na dewastację jest strefa brzegowa największych jezior, czyli jednocześnie tereny najcenniejsze przyrodniczo.

- Obszar Chronionego Krajobrazu Przemycko-Wschowski i kompleks leśny Włoszakowice – całkowita powierzchnia obszaru jest równa 41 225 ha i swym zasięgiem obejmuje północny skraj gminy. Wschodnią i centralną część obszaru zajęł utworzony w 1991r. Przemęcki Park Krajobrazowy. Obszar ten cechuje krajobraz zbliżony do naturalnego z niskim stopniem zaludnienia i osadnictwa i bez większych zakładów przemysłowych. Liczne jeziora oraz bogactwo form rzeźby połudowcowej stanowią o jego atrakcyjności turystyczno-krajobrazowej. Różnorodność biotopów stwarza dogodne warunki do bytowania licznych gatunków flory i fauny, w tym rzadkich i chronionych gatunków ptaków wodnobiotnych, śpiewających i drapieżnych (żuraw podróżniczek, wąsatka, bąk, słowik rdzawy, kania, kruk, kobuz). Bezpośrednie sąsiedztwo Przemęckiego Parku Krajobrazowego, ze względu na wielkość i różnorodność ekosystemów, stwarza dogodne warunki do swobodnego bytowania i migracji gatunków roślin i zwierząt dziko żyjących, a także możliwość wykorzystania walorów naturalnych Obszaru dla turystyki i wypoczynku. Szczególnie ciekawy pod względem awifauny jest teren łąk nadobrzańskich, który stanowi rejon wypoczynkowy wielu gatunków ptaków na trasie ich przelotów, a także miejsce gniazdowania takich rzadko występujących ptaków jak kulik wielki.
- Obszar Chronionego Krajobrazu Kompleks leśny Śmigiel – Świąciechowa – obszar został utworzony w 1992r. Jego całkowita powierzchnia wynosi 8974,8 ha. Obszar obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.
- Obszar Chronionego Krajobrazu Krzywińsko-Osiecki wraz z zadrzewieniami generała Dezyderego Chłapowskiego i kompleksem leśnym Osieczna Góra – obszar został utworzony w 1992r. Jego całkowita powierzchnia jest równa 71 425,00 ha. Obszar został wyznaczony w celu zachowania i ochrony obszarów o cechach środowiska zbliżonego do naturalnego oraz zapewnienia społeczeństwu niezbędnych warunków do wypoczynku i korzystania z walorów krajobrazowych.
- pomniki przyrody – na terenie gminy ustanowiono 31 pomników przyrody są to m.in.: pojedyncze drzewa, skupiska drzew oraz aleje drzew.

Lokalizację obszarów chronionych na terenie gminy Świąciechowa przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 11. Obszary chronione na terenie gminy Świąciechowa
Źródło: www.swieciechowa.e-mapa.net

Pod względem oceny jakości powietrza gmina Świąciechowa należy do strefy wielkopolskiej. Według „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2016” na terenie strefy wielkopolskiej stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM_{2.5} oraz pyłu PM₁₀, poziomu docelowego dla B(a)P oraz ozonu i zakwalifikowano ją do klasy C. Dla pozostałych substancji, czyli dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, kadmu, arsenu, niklu, ołowiu, benzeny, tlenku węgla, nie stwierdzono przekroczeń i w związku z tym strefę zaliczono do klasy A. Obecnie dla stref, w których stwierdzone zostało przekroczenie choćby jednego poziomu dopuszczalnego lub docelowego w odniesieniu do substancji podlegających ocenie jakości powietrza, sporządzony zostaje Program Ochrony Powietrza, którego celem jest osiągnięcie dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu oraz pulapu stężenia ekspozycji. Obecnie obowiązujący Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej został przyjęty uchwałą NR XXXIX/769/13 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 listopada 2013 r. W dokumencie tym dla strefy wielkopolskiej szczególnej analizie poddano dwa zanieczyszczenia powietrza: pył zawieszony PM₁₀ oraz benzo(a)piren. Na terenie gminy Świąciechowa nie odnotowano

przekroczeń poziomów dopuszczalnych stężeń wyżej wymienionych zanieczyszczeń, w związku z tym, gmina nie jest zobowiązana do realizacji działań naprawczych ujętych w szczegółowym harmonogramie rzeczowo-finansowym dla miast i gmin, w których wyznaczono obszary przekroczeń. Działania naprawcze polegają na obniżeniu emisji z indywidualnych systemów grzewczych w wyniku eliminacji niskosprawnych urządzeń na paliwa stałe (WpZSO) oraz obniżeniu emisji poprzez zmniejszenie zapotrzebowania na energię cieplną – działania termomodernizacyjne ograniczające straty ciepła (WpTMb).

Na terenie gminy Świąciechowa nie istnieje scentralizowana sieć dystrybucyjna ciepła. Na system ciepłowniczy gminy składają się lokalne kotłownie zlokalizowane na terenie całej gminy. Z badań ankietowych przeprowadzonych na potrzeby opracowania Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Świąciechowa wynika, iż głównym nośnikiem ciepła jest węgiel, jednakże stosowane jest także drewno, gaz olej opałowy oraz miał węglowy. Ilość i jakość spalanych paliw ma decydujący wpływ na stan czystości powietrza w gminie. Problemem występującym na terenie gminy jest niska emisja, będąca efektem spalania niskiej jakości paliw stałych w niskosprawnych urządzeniach grzewczych. Problem niskiej emisji dotyczy przede wszystkim terenów o zwartej zabudowie, gdzie utrudnione jest przewietrzanie. Wskutek niskiej emisji w powietrzu następuje wzrost stężeń takich substancji, jak: pyły zawieszone (PM10 i PM2,5), dwutlenek siarki, tlenki azotu, dioksyny oraz WWA.

Ze względu na powszechność występowania, zasięg oddziaływania oraz liczbę narażonej ludności, podstawowym źródłem uciążliwości akustycznych dla środowiska są hałasy komunikacyjne. W przypadku gminy Świąciechowa jest to droga krajowa nr 12 oraz droga wojewódzka nr 323. Źródło hałasu stanowią również drogi gminne i powiatowe, jednak ze względu na mniejszą przepustowość i natężenie ruchu pojazdów mają mniejsze znaczenie. W ostatnich latach Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu nie prowadził pomiarów poziomu hałasu komunikacyjnego na terenie gminy Świąciechowa, jednakże w 2015 r. po raz trzeci przeprowadzone zostały okresowe pomiary poziomu hałasu w otoczeniu dróg krajowych wykonywane przez zarządzających tymi drogami. Pomiary poziomu hałasu przeprowadzono w otoczeniu drogi krajowej nr 12. W otoczeniu drogi krajowej nr 12 punkt pomiarowy został usytuowany w miejscowości Opatówek, na odcinku ulic Św. Jana – Piaskowa, 10 m od drogi. Na odcinku Kalisz – Opatówek SDRR w 2015 r. wyniósł 16 558 pojazdów/dobę. Równoważny poziom hałasu w punkcie pomiarowym

wyniósł 68,9 dB w dzień, natomiast w porze nocnej – 66,5 dB. Punkt pomiarowy został usytuowany na terenie nie podlegającym ochronie akustycznej. Natężenie ruchu na odcinku przebiegającym przez gminę Świąciechowa relacji Wschowa – Leszno jest mniejsze i SDRR wynosi 8 091 pojazdów/dobę. Należy zaznaczyć, iż dla dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie, czyli dla SDRR powyżej 8 200 pojazdów na dobę sporządza się mapy akustyczne, bowiem drogi, po których przejeżdża ponad 3 000 000 pojazdów rocznie, klasyfikowane są do obiektów, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach. Wobec powyższego można wnioskować, iż negatywne oddziaływanie akustyczne wynikające z eksploatacji drogi krajowej nr 12 w gminie Świąciechowa mogą dotyczyć jedynie terenów bezpośredniego do niej przylegających. Dla drogi wojewódzkiej nr 323 SDRR w 2015 roku wyniósł 3 300 pojazdów/dobę, w związku z tym eksploatacja drogi nie powoduje negatywnych oddziaływań akustycznych. Na terenie gminy hałas przemysłowy nie stanowi zagrożenia. Przeważają niewielkie zakłady, prowadzące działalność na małą skalę, w których wykorzystywanie maszyn i urządzeń emitujących hałas jest znikome.

Gmina Świąciechowa należy do dorzecza Odry i regionu wodnego Śródkowej Odry. Gmina położona jest w granicach jednolitych części wód powierzchniowych płynących, jak: Dopływ spod Długiego Starego, Dopływ z Lasocic, Rów Świąciechowski, Rów Strzyżewicki, Dopływ w Henrykowie, Polski Rów od Rowu Kaczkowskiego do Baryczy, Krzycki Rów do dopływu ze Wschowy z Jeziorom Krzyckim Wielkim. Programem monitoringowym na lata 2013-2015 została objęta jedynie JCWP Polski Rów od Rowu Kaczkowskiego do Baryczy. W punkcie pomiarowo-kontrolnym objętym monitoringiem w roku 2013 stan wód został oceniony jako zły.

Gmina Świąciechowa zlokalizowana jest w obszarze jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) nr 69 o kodzie PLGW600069, charakteryzująca się dobrym stanem ilościowym i dobrym stanem chemicznym. Gmina Świąciechowa położona jest także w obrębie jednolitej części wód podziemnych nr 79 o kodzie PLGW600079, która charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym oraz dobrym stanem ilościowym. W granicach JCWPd nr 69 w 2016r. monitoringiem został objęty punkt pomiarowo-kontrolny nr 1734 zlokalizowany w miejscowości Potrzebowo (gmina Włocławek, powiat leszczyński). W punkcie tym wody podziemne zaklasyfikowano do klasy II – wody dobrej jakości. Natomiast najbliższej położonym punktem pomiarowo-kontrolnym względem gminy

Święciechowa, objętym monitoringiem w 2016r. jest punkt nr 2634 w miejscowości Kąkolewo (gmina Rydzyna, powiat leszczyński). Wody podziemne w punkcie tym zostały również zaklasyfikowane do klasy II – wody dobrej jakości.

6.3. ZŁOŻA NATURALNE W GMINIE ŚWIĘCIECHOWA

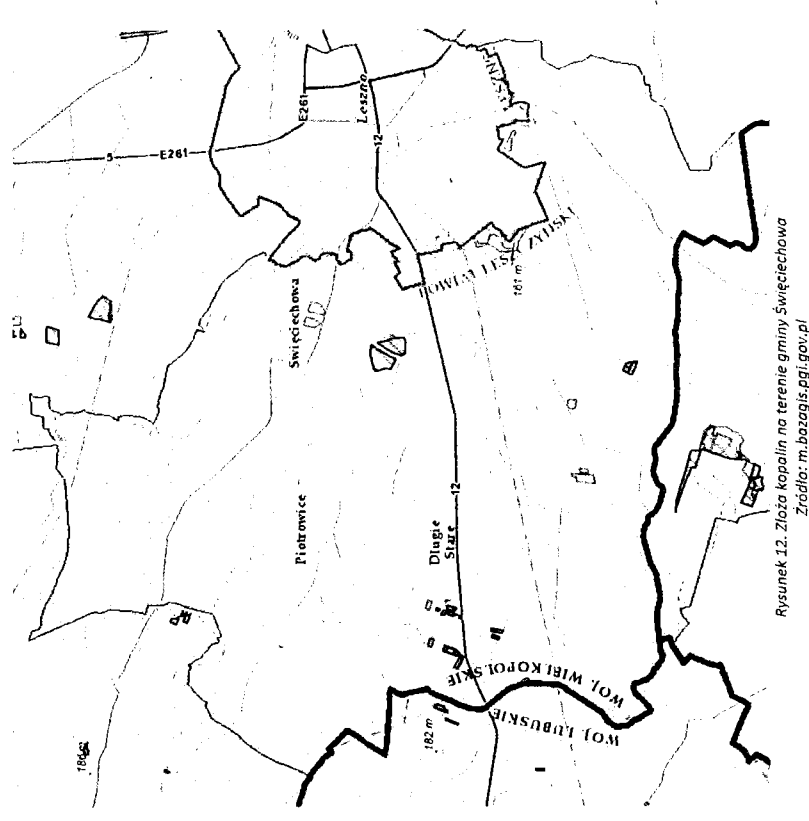
Według opracowanego przez Państwowy Instytut Geologiczny dokumentu prezentującego bilans zasobów złóż kopalin w Polsce według stanu na dzień 31.12.2016 r. na terenie gminy Świąciechowa znajduje się 18 złóż kruszyw naturalnych. Stopień rozpoznania zasobów, stan zagospodarowania, wielkość wydobycia oraz powierzchnię złóż przedstawia poniższa tabela.

Tabela 23. Wykaz złoŹ na terenie gminy Święciechowa

raport z 25 stycznia 2025 na temat stanu gminnej świadczalności						
Nazwa złoża	Kopalnia	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby [tys. t]		Wydobycie [tys. t]	Powierzchnia złoża [ha]
			geologiczne	przemysłowe		
Długie Nowe I	Kruszywa naturalne	E	219	-	1	1,65
Długie Nowe KS	Kruszywa naturalne	E	211	-	8	1,56
Długie Nowe ML	Kruszywa naturalne	E	182	-	32	1,29
Długie Nowe SO	Kruszywa naturalne	T	174	-	-	1,99
Długie Nowe SO I	Kruszywa naturalne	E	122	-	12	1,99
Długie Nowe SO II	Kruszywa naturalne	E	8	-	-	0,83
Długie Nowe SO III	Kruszywa naturalne	E	152	-	25	1,70
Długie Nowe SO IV	Kruszywa naturalne	R	225	-	-	1,78
Długie Nowe TT	Kruszywa naturalne	E	82	-	8	1,80
Długie Nowe WL	Kruszywa naturalne	R	243	-	-	1,90
Długie Stare	Kruszywa naturalne	Z	-	-	-	0,36
Henrykowo	Kruszywa naturalne	R	727	369	-	3,01
Henrykowo I	Kruszywa naturalne	R	376	-	-	1,46
Henrykowo II	Kruszywa naturalne	R	363	-	-	1,44
Przybyszewo	Kruszywa naturalne	Z	44	-	-	17,53
Świętóchowa I	Kruszywa naturalne	R	2 022	-	-	35,22
Świętóchowa II	Kruszywa naturalne	R	528	-	-	12,54
Zaborowo	Kruszywa naturalne	P	31 342	-	-	108,27

naturalne
 P - zasoby rozpoznane wstępnie, Z - zanichane, E - eksploatowane, R - rozpoznane szczegółowo, T - złoża zagospodarowane, okresowo eksploatowane

Źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2016 r.

Na terenie gminy Świąciechowa znajdowały się także złoża kruszyw naturalnych, które zostały wyeksploatowane i wykreślone z bilansu zasobów. Ich charakterystykę przedstawia poniższa tabela.

Tabela 24. Wyeksploatowane złoża kruszyw naturalnych na terenie gminy Świąciechowa

[illegible]

01.01.1993	31.12.2008	31.12.2008	1,37	KN
01.01.1993	31.12.2010	-	17,53	KN
-	-	31.12.2009	23,40	KN
01.01.1976	31.12.2008	31.12.2008	35,00	KN

Źródło: geportal.legi.gov.pl

6.4. GOSPODARKA ODPADAMI

Według Planu Gospodarki Odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym gmina Świąciechowa wchodzi w skład regionu V gospodarki odpadami. W regionie tym regionalną instalacją przetwarzania odpadów komunalnych jest Zakład Zagospodarowania Odpadów w Trzebanii – Instalacja MBP. Gmina Świąciechowa wchodzi w skład Związku Międzygminnego „Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego” (KZGRL).

Na terenie gmin należących do KZGRL właściele nieruchomości zobowiązani są do prowadzenia selektywnego zbierania następujących odpadów komunalnych:

- a) papier i tektura oraz opakowania wielomateriałowe;
- b) tworzywa sztuczne i metale;
- c) szkło bezbarwne;
- d) szkło kolorowe;
- e) odpady zielone;
- f) przeterminowane leki;
- g) chemikalia;
- h) zużyte baterie i akumulatory;
- i) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- j) meble i inne odpady wielkogabarytowe;
- k) zużyte opony;
- l) odpady budowlane i rozbiórkowe.

W Świąciechowie przy ul. Kopernika 6 zlokalizowany jest Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). Do PSZOK mieszkańcy mogą bezpłatnie oddać ww. rodzaje zebranych selektywnie odpadów. Dodatkowo na terenie każdej gminy należącej do Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego wszystkie

apteki zostały wyposażone w specjalne pojemniki służące do zbierania przeterminowanych leków. Wszyscy mieszkańcy mogą w takich punktach pozostawić przeterminowane leki, które następnie zostaną odebrane przez wyspecjalizowaną firmę i dostarczone do spalarni odpadów.

Liczba złożonych deklaracji w 2016r. przez mieszkańców gminy Świąciechowa była równa 2290 sztuk. Liczba mieszkańców gminy wynosi 7 778, natomiast liczba osób według złożonych deklaracji — 6 861, czyli 88,21%

Ilość zebranych odpadów komunalnych z terenu gminy w roku 2016 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 25. Ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Świąciechowa w 2016r.

Rodzaj odpadów	Masa [t]
Zmieszane odpady komunalne	1 848,660
Papier, tektura oraz opakowania wielomateriałowe	22,160
Tworzywa sztuczne, metal	65,430
Szkło bezbarwne	59,560
Szkło kolorowe	25,640
Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	9,392
Odpady wielkogabarytowe, opony	22,820
Odpady rozbiórkowe i poromontowe	69,655
Odpady zielone	49,820
Inne odpady	6,360
Suma	2 179,497

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Świąciechowa za 2016r.

W 2016 r. osiągnięto na terenie KZGRL następujące poziomy:

- poziom recyklingu takich frakcji, jak: papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło – 34,4%;
  - ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania – 17,3%;
  - poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych – 97,7%
- Na terenie gminy Świąciechowa, w miejscowości Długie Nowe istniało składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Powierzchnia składowiska była równa 2,5 ha. Składowisko uruchomiono w 1990 r., natomiast w 2003r. zaprzestano przyjmowania odpadów, a w roku 2004 została wydana decyzja na jego zamknięcie. Rekultywacja składowiska została zakończona.

Wyroby zawierające azbest

Według danych bazy azbestowej, prowadzonej przez Ministerstwo Rozwoju, na terenie gminy Świąciechowa zinventaryzowano 1 001,73 Mg wyrobów zawierających azbest. Unieszkodliwić udało się 51,017 Mg, natomiast do unieszkodliwienia pozostało 950,713 Mg wyrobów zawierających azbest. W poniższej tabeli przedstawiono masę zinventaryzowanych wyrobów zawierających azbest, masę unieszkodliwionych oraz pozostałych do unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest z podziałem na poszczególne miejscowości.

Tabela 26. Występowanie wyrobów zawierających azbest w poszczególnych miejscowościach gminy Świąciechowa

Miejscowość	Masa zinventaryzowanych wyrobów zawierających azbest [Mg]	Masa unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest [Mg]	Masa pozostałych do unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest [Mg]
Diugie Nowe	39,438	4,150	35,288
Diugie Stare	155,550	6,940	148,610
Golanice	87,296	0,000	87,296
Henrykowo	58,773	1,430	57,343
Krzycko Małe	45,152	4,389	40,763
Lasocice	169,624	11,744	157,880
Niechlód	105,688	2,200	103,488
Plotowice	22,278	3,050	19,228
Przybyzewo	60,885	0,000	60,885
Strzyżewice	7,293	0,000	7,293
Świąciechowa	212,331	14,540	197,791
Třebiny	37,422	2,574	34,848

Źródło: www.bazaazbestowa.gov.pl

Lokalizację wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Świąciechowa wg stopnia pilności usunięcia przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 13. Wyroby azbestowe wg stopnia pilności usunięcia
Źródło: <http://esjp.bazaazbestowa.gov.pl/>

6.5.EMISJA CO₂

Na terenie gminy Świąciechowa w celu opracowania Planu Gospodarki Niskoemisyjnej przeprowadzono inwentaryzację zużycia energii elektrycznej i ciepłej, w tym paliw w takich sektorach, jak:

- budynki użyteczności publicznej,
- transport publiczny,
- oświetlenie uliczne,
- budynki mieszkalne,
- przemysł i usługi,
- transport prywatny.

Rokiem bazowym, dla którego zbierano dane niezbędne do przeprowadzenie inwentaryzacji emisji CO₂ był rok 2013.

Zgodnie z inwentaryzacją przeprowadzoną na terenie gminy Święciechowa końcowe zużycie energii w roku bazowym wyniosło 132 531,13 MWh. Z kolei całkowita emisja CO₂ do atmosfery w roku bazowym była równa 37 163,52 t CO₂.

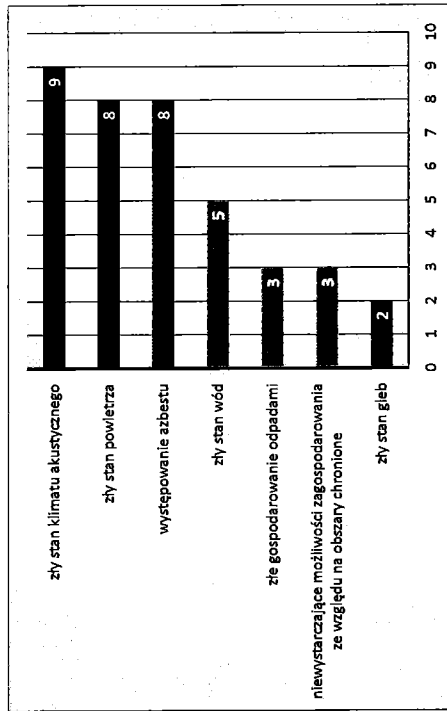
Sektorem o największym zużyciu energii są gospodarstwa domowe (56 672 MWh, ok.42,76% całkowitego zużycia energii), natomiast najmniejsze zużycie energii odnotowano w sektorze transportu gminnego (445,98 MWh, 0,34%). Struktura emisji pokrywa się w większości ze zużyciem energii w poszczególnych sektorach – największa emisja związana jest z mieszkalnictwem (17 232 MWh, 46,37%) oraz przemysłem (8 090 MWh, 21,77%). Najniższa emisja występuje w transporcie gminnym - 119,08 CO₂ (0,31%).

Nośnikiem energii dominującym w strukturze zużycia paliwa jest gaz ziemny, którego zużycie w roku bazowym wyniosło 40 088 MWh (34 272 MWh – gaz wysokometanowy i 5 816 MWh gaz zaazotowany), co stanowi 30,25% zużycia energii na terenie gminy. Drugim nośnikiem co do wielkości zużycia był węgiel kamienny, którego wartość wnosła 38 919,86 MWh (29,37%). Natomiast najmniej energii zostało wykorzystane przez olej opałowy, a mianowicie 909 MWh, co stanowi zaledwie 0,70% całkowitego zużycia energii na terenie gminy.

Największa emisja CO₂ związana jest w wykorzystaniem węgla kamiennego. Spalanie tego nośnika przyczyniło się do wyprodukowania 13 271,09 tCO₂, a co stanowi 35,71% łącznej emisji na terenie gminy. Drugim nośnikiem co do wielkości emisji jest gaz ziemny, którego zużycie przyczyniło się do emisji 8 039,00 tCO₂ (gaz wysokometanowy – 6 889,00 t CO₂ i gaz zaazotowany – 1 150,00 t CO₂). Łącznie zużycie gazu stanowi 21,63% emisji dwutlenku węgla na terenie gminy. Najmniej dwutlenku węgla wyprodukowano z oleju opałowego, a mianowicie 251,14 t, co stanowi zaledwie 0,68% całkowitej emisji dwutlenku węgla na terenie gminy.

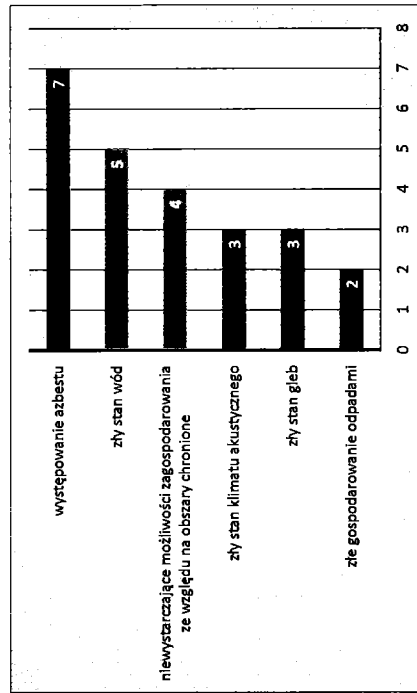
6.6. BADANIE ANKIETOWE

Wyniki badania wykazały, że w Święciechowie występują następujące problemy w sferze środowiskowej: zły stan klimatu akustycznego, zły stan powietrza oraz występowanie azbestu. W mniejszym stopniu mieszkańcy zwracali uwagę na: zły stan wód, złe gospodarowanie odpadami, niewystarczające możliwości zagospodarowania ze względu na obszary chronione oraz zły stan gleb. Problemy środowiskowe przedstawia wykres poniżej.

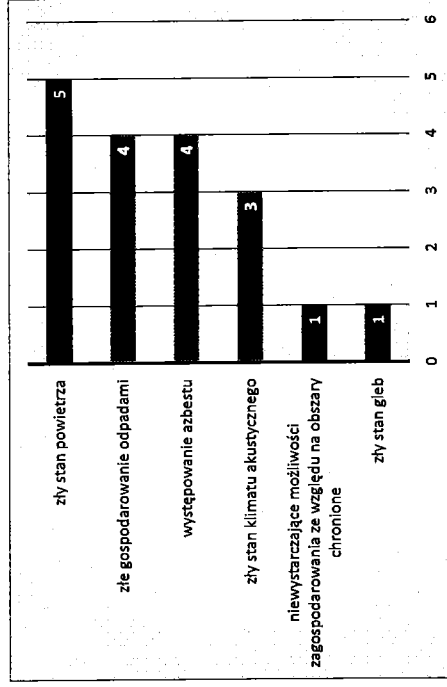
Wykres 25. Problemy środowiskowe w Święciechowie
Źródło: Opracowanie własne

W Gólanicach największym problem w sferze środowiskowej jest występowanie azbestu. W mniejszym stopniu mieszkańcy zwracali uwagę na: zły stan wód, niewystarczające możliwości zagospodarowania ze względu na obszary chronione, zły stan klimatu akustycznego, zły stan gleb oraz złe gospodarowanie odpadami. Problemy środowiskowe przedstawia wykres poniżej.

Wykres 26. Problemy środowiskowe w Gólanicach
Źródło: Opracowanie własne

Natomiast w Lasocicach według badań ankietowych największym problemem dla mieszkańców jest przede wszystkim zły stan powietrza. W mniejszym stopniu wskazywano na: złe gospodarowanie odpadami, występowanie azbestu, zły stan klimatu akustycznego, niewystarczające możliwości zagospodarowania ze względu na obszary chronione oraz zły stan gleb. Problemy środowiskowe przedstawia wykres poniżej.

Wykres 27. Problemy środowiskowe w Lasocicach
Źródło: Opracowanie własne

6.7. PODSUMOWANIE

W sferze środowiskowej zdiagnozowano następujące problemy:

- dominującym nośnikiem ciepła – węgiel kamienny;
- system ciepłowniczy oparty na lokalnych kotłowniach i indywidualnych paleniskach;
- występowanie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy;
- zły stan wód powierzchniowych;
- gospodarstwa domowe sektorem o największym zużyciu energii oraz emisji CO₂;
- według mieszkańców w sołectwie Świąciechowa występują następujące problemy w sferze środowiskowej: zły stan klimatu akustycznego, zły stan powietrza oraz występowanie azbestu. W Golanicach największym problemem w sferze środowiskowej jest występowanie azbestu, zaś w Lasocicach zły stan powietrza.

W sferze środowiskowej zdiagnozowano następujące potencjały:

- występowanie obszarowych form ochrony przyrody;
- wody podziemne dobrej jakości;
- gminny system gospodarki odpadami komunalnymi opiera się na zorganizowanej zbiórce odpadów;
- występowanie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie gminy;
- brak składowisk odpadów komunalnych na terenie gminy;
- eliminacja niskiej emisji poprzez sukcesywną realizację zadań określonych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej.
- na terenie gminy Świąciechowa według Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej nie odnotowano przekroczeń poziomów dopuszczalnych stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu.

7. SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Położenie gminy Świąciechowa na tle powiatu leszczyńskiego	5
Rysunek 2. Plan gminy Świąciechowa	6
Rysunek 3. Rozkład największej liczby osób bezrobotnych w Świąciechowie według ulic	18
Rysunek 4. Pomoc społeczna w Świąciechowie	23
Rysunek 5. Ulice w Świąciechowie z największą liczbą zawieszonych podmiotów gospodarczych	43
Rysunek 6. Liczba przyłączy sieci wodociągowej na terenie gminy Świąciechowa w latach 2010-2016	50
Rysunek 7. Mapa sieci drogowej na terenie gminy Świąciechowa	57
Rysunek 8. Techniczny potencjał energii wiatru dla Wielkopolski i poszczególnych powiatów	75
Rysunek 9. Roczne sumy promieniowania słonecznego dla Wielkopolski	76
Rysunek 10. Mapa gęstości ziemskiego strumienia ciepłego dla obszaru polski	77
Rysunek 12. Obszary chronione na terenie gminy Świąciechowa	84
Rysunek 13. Złoża kopalin na terenie gminy Świąciechowa	88
Rysunek 14. Wyroby azbestowe wg stopnia pilności usunięcia	92

8. SPIS TABEL

Tabela 1. Liczba ludności w gminie Świąciechowa w 2016 roku	9
Tabela 2. Urodzenia i zgony w gminie Świąciechowa w 2016 roku	11
Tabela 3. Bezrobocie w gminie Świąciechowa w 2016 roku	15
Tabela 4. Pomoc społeczna w gminie Świąciechowa w 2016 roku	20
Tabela 5. Niebieskie Karty w gminie Świąciechowa w 2016 roku	24
Tabela 6. Wykroczenia w gminie Świąciechowa w 2016 roku	25
Tabela 7. Liczba uczniów w placówkach oświatowych w gm. Świąciechowa w latach 2010-2015	25
Tabela 8. Wychowanie przedszkolne w gminie Świąciechowa w latach 2010-2015	26
Tabela 9. Podmioty z gminy Świąciechowa według prowadzonej działalności gospodarczej w 2016 roku	38
Tabela 10. Aktywne, zawieszone i wykreślone podmioty gospodarcze w gminie Świąciechowa w 2016 roku	40
Tabela 11. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Świąciechowa w latach 2013-2016	50
Tabela 12. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Świąciechowa w latach 2013-2016	51
Tabela 13. Wyposażenie w sieć kanalizacyjną i wodociągową na terenie gminy Świąciechowa (stan w 2016 roku)	52
Tabela 14. Odległość w kilometrach i średni czas dojazdu do większych miejscowości	58
Tabela 15. Dobowe natężenie ruchu na drodze wojewódzkiej w 2010 i 2015 rok	58
Tabela 16. Analiza dostępu infrastruktury sportowej i rekreacyjnej dostępnej w gminie Świąciechowa	62
Tabela 17. Struktura wieku budynków mieszkalnych w gminie Świąciechowa	70
Tabela 18. Budynki komunalne mieszkalne na terenie gminy Świąciechowa (stan w 2016 roku)	71
Tabela 19. Budynki użyteczności publicznej na terenie gminy Świąciechowa	73
Tabela 20. Średnie miesięczne prędkość wiatru dla stacji meteorologicznej w Lesznie	75
Tabela 21. Średnie miesięczne natężenie słoneczne ze stacji meteo w Lesznie	76
Tabela 22. Kierunki wykorzystania powierzchni ziemi w 2013 i 2014 roku	81

Tabela 23. Wykaz złóż na terenie gminy Świąciechowa	87
Tabela 24. Wyeksplotowane złoża kruszyw naturalnych na terenie gminy Świąciechowa ...	88
Tabela 25. Ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Świąciechowa w 2016r.	90
Tabela 26. Występowanie wyrobów zawierających azbest w poszczególnych miejscowościach gminy Świąciechowa	91

9. SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Świąciechowa na przestrzeni lat 2010-2016.....	7
Wykres 2. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w latach 2010-2016	8
Wykres 3. Przyrost naturalny, migracje wewnętrzne i migracje zagraniczne w gminie Świąciechowa w latach 2010-2015	9
Wykres 4. Liczba bezrobotnych w gminie Świąciechowa w latach 2010-2016	13
Wykres 5. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Świąciechowa w latach 2010-2016.....	14
Wykres 6. Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego w gminie Świąciechowa w latach 2010-2015	19
Wykres 7. Powody korzystania z pomocy społecznej w gminie Świąciechowa w 2016 roku ..	19
Wykres 8. Przepięstwa stwierdzone i wykryte w gminie Świąciechowa w latach 2014-2016	24
Wykres 9. Liczba czytelników księgozbioru bibliotek w gminie Świąciechowa w latach 2010-2015.....	28
Wykres 10. Liczba imprez kulturalnych organizowanych w Świąciechowa w latach 2013-2016	29
Wykres 11. Miejsca, które powinno się zrewitalizować według mieszkańców gminy Świąciechowa	30
Wykres 12. Problemy społeczne w Świąciechowiu.....	31
Wykres 13. Podmioty gospodarcze w gminie Świąciechowa w latach 2010-2016.....	39
Wykres 14. Turystyczne obiekty noclegowe w gminie Świąciechowa w latach 2010-2016....	44
Wykres 15. Problemy gospodarcze w Świąciechowiu	45
Wykres 16. Problemy gospodarcze w Gołanicach	46
Wykres 17. Problemy gospodarcze w Lasocicach	47
Wykres 18. Problemy przestrzenno-funkcjonalne w Świąciechowiu	65
Wykres 19. Problemy przestrzenno-funkcjonalne w Gołanicach	66
Wykres 20. Problemy przestrzenno-funkcjonalne w Lasocicach	67
Wykres 21. Zasoby mieszkaniowe gminy Świąciechowa w latach 2010-2015	70
Wykres 22. Problemy techniczne w Świąciechowiu	78

Wykres 23. Problemy techniczne w Gołanicach	78
Wykres 24. Problemy techniczne w Lasociach	79
Wykres 25. Problemy środowiskowe w Świętchowie	94
Wykres 26. Problemy środowiskowe w Gołanicach	94
Wykres 27. Problemy środowiskowe w Lasociach	95